

Jashers bok

(Den rettskafnes bok)

Jashers bok

(Den rettskafnes bok)

Jashers bok er et jødisk skrift som utdyper de bibelske beretningene fra skapelsen til Josvas tid. Den forteller om Adam og Eva, Noah, Abraham, Isak, Jakob, Josef, Moses og Israels folk, med hendelser og detaljer som ikke finnes i Bibelens kanoniske bøker. Bibelen henviser til en bok kalt Jashers bok i Josva 10,13 og 2 Samuel 1,18.

Oversatt til norsk 2026

Denne norske oversettelsen bygger på Jashers bok (The Book of Jasher), også kjent som Sefer ha-Yashar. Den engelske oversettelsen ble utgitt i New York i 1840 av M. M. Noah og A. S. Gould, og senere utgitt på nytt av J. H. Parry & Company, Salt Lake City, 1887.

Kildeteksten for denne norske oversettelsen er hentet fra -

https://www.globalgreybooks.com/online-ebooks/unknown_book-of-jasher_complete-text.html

Kap.1

- 1 Og Gud sa: La oss skape mennesket i vårt bilde, etter vår likhet. Og Gud skapte mennesket i sitt eget bilde.
- 2 Og Gud formet mennesket av jorden, og han blåste livets ånde inn i dets nesebor, og mennesket ble en levende sjel med taleevne.
- 3 Og Herren sa: Det er ikke godt for mennesket å være alene. Jeg vil gjøre en hjelper som passer for ham.
- 4 Og Herren lot en dyp søvn falle over Adam, og han sov. Og han tok et av ribbeina hans og bygde kjøtt omkring det, formet det og førte det til Adam. Og Adam våknet av søvnen, og se, en kvinne sto foran ham.
- 5 Og han sa: Dette er bein av mine bein, og hun skal kalles kvinne, for hun er tatt av mannen. Og Adam kalte henne Eva, for hun var mor til alle levende.
- 6 Og Gud velsignet dem og kalte dem Adam og Eva den dagen han skapte dem. Og Herren Gud sa: Vær fruktbare og bli mange, og fyll jorden.
- 7 Og Herren Gud tok Adam og hans hustru og satte dem i Edens hage for at de skulle dyrke og vokte den. Og han ga dem dette budet: Av alle trærne i hagen kan dere spise,

men av treet til kunnskap om godt og ondt skal dere ikke spise, for den dagen dere spiser av det, skal dere visselig dø.

8 Og da Gud hadde velsignet dem og gitt dem sine bud, gikk han bort fra dem. Og Adam og hans hustru bodde i hagen etter det budet Herren hadde gitt dem.

9 Og slangen, som Gud hadde skapt sammen med dem på jorden, kom til dem for å lokke dem til å bryte det budet Gud hadde gitt dem.

10 Og slangen lokket og overtalte kvinnen til å spise av kunnskapens tre. Og kvinnen lyttet til slangens røst og overtrådte Guds ord. Hun tok av treet til kunnskap om godt og ondt og spiste. Og hun tok av det og ga også til sin mann, og han spiste.

11 Og Adam og hans hustru overtrådte det budet Gud hadde gitt dem. Og Gud visste det, og hans vrede ble opptent mot dem, og han forbannet dem.

12 Og Herren Gud drev dem den dagen ut av Edens hage for at de skulle dyrke jorden som de var tatt av. Og de dro bort og bosatte seg øst for Edens hage. Og Adam hadde omgang med sin hustru Eva, og hun fødte to sønner og tre døtre.

13 Og hun kalte den førstefødte Kain og sa: Jeg har fått en mann fra Herren. Og den andre kalte hun Abel, for hun sa: I forgjengelighet kom vi til jorden, og i forgjengelighet skal vi tas bort fra den.

14 Og guttene vokste opp, og deres far ga dem eiendom i landet. Og Kain dyrket jorden, mens Abel var sauegjeter.

15 Og da noen år var gått, bar de fram et offer for å nærme seg Herren. Kain bar fram av jordens frukt, og Abel bar fram av de førstefødte i sin hjord og av fettet deres. Og Gud vendte seg til Abel og hans offer og tok imot det. Og ild kom ned fra Herren fra himmelen og fortærte det.

16 Men Herren vendte seg ikke til Kain og hans offer og tok ikke imot det, for han hadde båret fram av jordens mindreverdige frukt for Herren. Og Kain ble misunnelig på sin bror Abel på grunn av dette, og han søkte et påskudd til å drepe ham.

17 Og en tid senere gikk Kain og hans bror Abel en dag ut på marken for å gjøre sitt arbeid. Og de var begge på marken, Kain dyrket og pløyde jorden sin, og Abel gjette hjorden sin. Og hjorden gikk over den delen av jorden som Kain hadde pløyd, og dette gjorde Kain svært opprørt.

18 Og Kain gikk i vrede bort til sin bror Abel og sa til ham: Hva er det mellom meg og deg, siden du kommer og oppholder deg her og lar hjorden din beite på min jord?

19 Og Abel svarte sin bror Kain og sa til ham: Hva er det mellom meg og deg, siden du spiser kjøttet fra hjorden min og kler deg i ullens deres?

20 Ta derfor nå av deg ullens fra sauene mine som du har kledd deg med, og gi meg vederlag for avkommet og kjøttet deres som du har spist. Når du har gjort dette, skal jeg dra bort fra jorden din, slik du har sagt.

21 Og Kain sa til sin bror Abel: Om jeg dreper deg i dag, hvem skal da kreve ditt blod av meg?

22 Og Abel svarte Kain og sa: Sannelig, Gud, som har skapt oss på jorden, han skal hevne min sak, og han skal kreve mitt blod av deg dersom du dreper meg. For Herren er dommeren og den som avgjør saken, og det er han som skal gjengjelde mennesket etter det onde det har gjort, og den ugudelige etter den ondskapen han måtte gjøre på jorden.

23 Og dersom du nå dreper meg her, kjenner Gud sannelig dine hemmelige hensikter, og han skal dømme deg for det onde du i dag har sagt at du vil gjøre mot meg.

24 Og da Kain hørte ordene som hans bror Abel hadde talt, se, da ble Kains vrede opptent mot hans bror Abel fordi han hadde sagt dette.

25 Og Kain skyndte seg og reiste seg, og han tok jerndelen av plogredskapet sitt og slo plutselig sin bror med den og drepte ham. Og Kain utøste sin bror Abels blod på jorden, og Abels blod rant utover jorden foran hjorden.

26 Og etter dette angret Kain på at han hadde drept sin bror, og han ble dypt bedrøvet. Han gråt over ham, og det plaget ham overmåte.

27 Og Kain reiste seg og gravde et hull på marken, og der la han sin brors kropp og dekket den med jord.

28 Og Herren visste hva Kain hadde gjort mot sin bror. Og Herren viste seg for Kain og sa til ham: Hvor er Abel, din bror, som var sammen med deg?

29 Og Kain lot som ingenting og sa: Jeg vet ikke. Er jeg min brors vokter? Og Herren sa til ham: Hva har du gjort? Røsten av din brors blod roper til meg fra jorden der du drepte ham.

30 For du har drept din bror og forsøkt å skjule det for meg, og du innbilte deg i ditt hjerte at jeg ikke så deg eller kjente alle dine gjerninger.

31 Men du gjorde dette og drepte din bror uten grunn, fordi han talte rett til deg. Derfor skal du nå være forbannet fra jorden som åpnet sin munn for å ta imot din brors blod fra din hånd, og hvor du begravde ham.

32 Og når du dyrker den, skal den ikke lenger gi deg sin kraft som i begynnelsen, for jorden skal frembringe torner og tistler. Og du skal flakke omkring og vandre på jorden helt til din dødsdag.

33 Og på den tiden gikk Kain bort fra Herrens åsyn, fra stedet der han var. Og han dro omkring og vandret i landet øst for Eden, han og alle som hørte til ham.

34 Og Kain hadde omgang med sin hustru på den tiden, og hun ble med barn og fødte en sønn. Og han kalte ham Enok og sa: På den tiden begynte Herren å gi ham hvile og ro på jorden.

35 Og på den tiden begynte Kain også å bygge en by. Han bygde byen og kalte den Enok etter sin sønns navn, for i de dager hadde Herren gitt ham ro på jorden, og han flakket ikke lenger omkring og vandret slik som i begynnelsen.

36 Og Irad ble født av Enok, og Irad fikk Mehujael, og Mehujael fikk Metusjael.

Kap.2

1 Og det var i det hundre og trettiende året av Adams liv på jorden at han igjen hadde omgang med sin hustru Eva. Og hun ble med barn og fødte en sønn i hans likhet og etter hans bilde. Og hun kalte ham Set og sa: For Gud har gitt meg et annet avkom i Abels sted, siden Kain har drept ham.

2 Og Set levde i hundre og fem år og fikk en sønn. Og Set kalte sin sønn Enosj og sa: For på den tiden begynte menneskenes sønner å bli mange og å plage sine sjeler og hjerter ved å overtre Guds bud og gjøre opprør mot ham.

3 Og det var i Enosjs dager at menneskenes sønner fortsatte å gjøre opprør og synde mot Gud, slik at Herrens vrede mot menneskenes sønner økte.

4 Og menneskenes sønner gikk bort og tjente andre guder, og de glemte Herren som hadde skapt dem på jorden. Og i de dager laget menneskenes sønner gudebilder av kobber og jern, tre og stein, og de bøyde seg ned og tjente dem.

5 Og hver mann laget sin egen gud, og de bøyde seg ned for dem. Og menneskenes sønner forlot Herren i alle Enosjs og hans barns dager. Og Herrens vrede ble opptent på grunn av deres gjerninger og de avskyelige handlingene de gjorde på jorden.

6 Og Herren lot vannet i elven Gihon skylle over dem, og han ødela og fortærte dem. Og han ødela en tredjedel av jorden. Men til tross for dette vendte menneskenes sønner seg ikke bort fra sine onde veier, og deres hender var fortsatt utstrakt for å gjøre det som var ondt i Herrens øyne.

7 Og i de dager var det verken såing eller innhøsting på jorden. Og det fantes ingen mat for menneskenes sønner, og hungersnøden var meget stor i de dager.

8 Og såkornet som de sådde i jorden i de dager, ble til torner, tistler og tornebusker. For fra Adams dager hadde denne erklæringen vært uttalt over jorden, om Guds forbannelse som han hadde forbannet jorden med på grunn av den synden Adam hadde syndet for Herrens åsyn.

9 Og da menneskene fortsatte å gjøre opprør og synde mot Gud og forderve sine veier, ble også jorden fordervet.

10 Og Enosj levde i nitti år og fikk Kenan.

11 Og Kenan vokste opp, og da han var førti år gammel, ble han vis og hadde kunnskap og dyktighet i all visdom. Og han hersket over alle menneskenes sønner og ledet dem til visdom og kunnskap. For Kenan var en meget vis mann og hadde innsikt i all visdom, og ved sin visdom hersket han over ånder og demoner.

12 Og Kenan visste ved sin visdom at Gud ville ødelegge menneskenes sønner fordi de hadde syndet på jorden, og at Herren i de siste dager ville føre vannflommen over dem.

13 Og i de dager skrev Kenan på steintavler det som skulle skje i tiden som kom, og han la dem blant sine skatter.

14 Og Kenan hersket over hele jorden, og han vendte noen av menneskenes sønner til å tjene Gud.

15 Og da Kenan var sytti år gammel, fikk han tre sønner og to døtre.

16 Og dette er navnene på Kenans barn: Den førstefødte het Mahalalel, den andre Enan og den tredje Mered. Og deres søstre var Ada og Silla. Dette er de fem barna som ble født av Kenan.

17 Og Lamek, Metusjaels sønn, ble beslektet med Kenan gjennom ekteskap, og han tok hans to døtre til hustruer. Og Ada ble med barn og fødte en sønn til Lamek, og hun kalte ham Jabal.

18 Og hun ble igjen med barn og fødte en sønn, og hun kalte ham Jubal. Men hennes søster Silla var ufruktbar i de dager og hadde ikke noe avkom.

19 For i de dager begynte menneskenes sønner å synde mot Gud og overtre de budene han hadde gitt Adam om å være fruktbare og bli mange på jorden.

20 Og noen av menneskenes sønner lot sine hustruer drikke en drikk som gjorde dem ufruktbare, slik at de kunne bevare sine skikkelser og deres vakre utseende ikke skulle falme.

21 Og da menneskenes sønner lot noen av sine hustruer drikke, drakk også Silla sammen med dem.

22 Og kvinnene som fødte barn, ble avskyelige i sine menns øyne og var som enker mens deres menn ennå levde, for det var bare de ufruktbare kvinnene mennene var knyttet til.

23 Og da dager og år hadde gått, og Silla var blitt gammel, åpnet Herren hennes morsliv.

24 Og hun ble med barn og fødte en sønn, og hun kalte ham Tubal-Kain og sa: Etter at jeg var visnet bort, har jeg fått ham fra Gud, Den Allmektige.

25 Og hun ble igjen med barn og fødte en datter, og hun kalte henne Na'ama, for hun sa: Etter at jeg var visnet bort, har jeg fått glede og fryd.

26 Og Lamek var gammel og langt oppe i årene, og øynene hans var så svake at han ikke kunne se. Og hans sønn Tubal-Kain ledet ham. Og en dag gikk Lamek ut på marken, og hans sønn Tubal-Kain var sammen med ham. Mens de gikk på marken, kom Kain, Adams sønn, imot dem. For Lamek var meget gammel og kunne ikke se særlig godt, og hans sønn Tubal-Kain var meget ung.

27 Og Tubal-Kain ba sin far spenne buen, og med pilene traff han Kain, som ennå var langt borte, og drepte ham, for han så ut som et dyr for dem.

28 Og pilene trengte inn i Kains kropp, selv om han var langt borte fra dem, og han falt til jorden og døde.

29 Og Herren gjengjeldte Kains ondskap etter den ugudeligheten han hadde gjort mot sin bror Abel, i samsvar med Herrens ord som han hadde talt.

30 Og da Kain var død, gikk Lamek og Tubal bort for å se på dyret de hadde drept. Og de så, og se, deres stamfar Kain lå død på jorden.

31 Og Lamek ble meget bedrøvet over å ha gjort dette, og da han slo hendene sammen, traff han sin sønn og forårsaket hans død.

32 Og Lameks hustruer hørte hva Lamek hadde gjort, og de søkte å drepe ham.

33 Og Lameks hustruer hatet ham fra den dagen fordi han hadde drept Kain og Tubal-Kain. Og Lameks hustruer skilte seg fra ham og ville ikke høre på ham i de dager.

34 Og Lamek kom til sine hustruer og forsøkte inntrengende å få dem til å høre på ham om denne saken.

35 Og han sa til sine hustruer Ada og Silla: Hør min røst, dere Lameks hustruer, lytt til mine ord! For nå har dere tenkt og sagt at jeg drepte en mann for mine sår og et barn for mine slag, enda de ikke hadde utøvd vold. Men vit sannelig at jeg er gammel og gråhåret, og at mine øyne er svekket av alderdom, og jeg gjorde dette uten å vite det.

36 Og Lameks hustruer hørte på ham i denne saken, og de vendte tilbake til ham etter råd fra sin far Adam. Men de fødte ham ikke flere barn fra den tiden, for de visste at Guds vrede i de dager økte mot menneskenes sønner, og at han ville ødelegge dem med vannflommen på grunn av deres onde gjerninger.

37 Og Mahalalel, Kenans sønn, levde i sekstifem år og fikk Jared. Og Jared levde i sekstito år og fikk Enok.

Kap.3

1 Og Enok levde i sekstifem år og fikk Metusjalah. Og Enok vandret med Gud etter at han hadde fått Metusjalah, og han tjente Herren og foraktet menneskenes onde veier.

2 Og Enoks sjel var helt opptatt av Herrens undervisning, av kunnskap og forstand. Og han trakk seg klokelig bort fra menneskenes sønner og holdt seg skjult for dem i mange dager.

3 Og da mange år var gått, mens han tjente Herren og ba for hans åsyn i sitt hus, ropte en Herrens engel til ham fra himmelen, og han svarte: Her er jeg.

4 Og han sa: Stå opp, gå ut av huset ditt og fra stedet der du skjuler deg, og vis deg for menneskenes sønner, så du kan lære dem veien de skal gå, og de gjerningene de må gjøre for å vandre på Guds veier.

5 Og Enok sto opp etter Herrens ord og gikk ut av huset sitt, fra sitt sted og fra kammeret der han hadde holdt seg skjult. Og han gikk til menneskenes sønner og lærte dem Herrens veier. På den tiden samlet han menneskenes sønner og gjorde dem kjent med Herrens undervisning.

6 Og han befalte at det skulle kunngjøres på alle steder der menneskenes sønner bodde: Hvor er den mann som ønsker å kjenne Herrens veier og gode gjerninger? La ham komme til Enok.

7 Og alle menneskenes sønner samlet seg da hos ham, for alle som ønsket dette, gikk til Enok. Og Enok hersket over menneskenes sønner etter Herrens ord, og de kom og bøyde seg for ham og lyttet til hans ord.

8 Og Guds Ånd var over Enok, og han lærte alle sine menn Guds visdom og hans veier. Og menneskenes sønner tjente Herren alle Enoks dager, og de kom for å høre hans visdom.

9 Og alle kongene blant menneskenes sønner, både de første og de siste, kom sammen med sine fyrster og dommere til Enok da de hørte om hans visdom. Og de bøyde seg for ham, og de ba også Enok om å herske over dem, og han samtykket.

10 Og de samlet seg, til sammen hundre og tretti konger og fyrster, og de gjorde Enok til konge over seg. Og de var alle under hans makt og befaling.

11 Og Enok lærte dem visdom, kunnskap og Herrens veier. Og han stiftet fred mellom dem, og det var fred over hele jorden så lenge Enok levde.

12 Og Enok hersket over menneskenes sønner i to hundre og førtitre år. Og han handlet rettferdig og rettskaffent mot hele sitt folk, og han ledet dem på Herrens veier.

13 Og dette er Enoks etterkommere: Metusjalah, Elisja og Elimelek, tre sønner. Og deres søstre var Melka og Nahma. Og Metusjalah levde i åttisju år og fikk Lamek.

14 Og det var i det femtisisjette året av Lameks liv at Adam døde. Han var ni hundre og tretti år gammel da han døde. Og hans to sønner, sammen med Enok og hans sønn Metusjalah, begravde ham med stor prakt, slik som ved kongers begravelse, i den hulen Gud hadde fortalt ham om.

15 Og på det stedet holdt alle menneskenes sønner en stor sørgehøytid og gråt over Adam. Derfor er dette blitt en skikk blant menneskenes sønner helt til denne dag.

16 Og Adam døde fordi han hadde spist av kunnskapens tre, og det samme gjaldt hans barn etter ham, slik Herren Gud hadde sagt.

17 Og det var i året da Adam døde, som var det to hundre og førtitredje året av Enoks regjeringstid, at Enok bestemte seg for å skille seg fra menneskenes sønner og igjen holde seg skjult, slik han hadde gjort i begynnelsen, for å tjene Herren.

18 Og Enok gjorde dette, men han skjulte seg ikke fullstendig for dem. Han holdt seg borte fra menneskenes sønner i tre dager og gikk deretter ut til dem én dag.

19 Og i de tre dagene han var i sitt kammer, ba han til Herren sin Gud og lovpriste ham. Og den dagen han gikk ut og viste seg for sine undersåtter, lærte han dem Herrens veier. Og alt de spurte ham om Herren, fortalte han dem.

20 Og slik gjorde han i mange år. Deretter holdt han seg skjult i seks dager og viste seg for sitt folk én dag av sju. Etter dette viste han seg én gang i måneden, og deretter én gang i året, helt til alle kongene, fyrstene og menneskenes sønner søkte etter ham og lengtet etter å se Enoks ansikt igjen og høre hans ord. Men de kunne ikke det, for alle menneskenes sønner hadde stor frykt for Enok, og de fryktet å nærme seg ham på grunn av den guddommelige ærefrykten som hvilte over hans ansikt. Derfor kunne ingen se på ham, av frykt for å bli straffet og dø.

21 Og alle kongene og fyrstene bestemte seg for å samle menneskenes sønner og komme til Enok, i håp om at de alle kunne tale med ham når han kom ut blant dem. Og slik gjorde de.

22 Og dagen kom da Enok gikk ut, og de samlet seg alle og kom til ham. Og Enok talte Herrens ord til dem og lærte dem visdom og kunnskap. Og de bøyde seg for ham og sa: Leve kongen! Leve kongen!

23 Og en tid senere, mens kongene, fyrstene og menneskenes sønner talte med Enok, og Enok lærte dem Guds veier, se, da ropte en Herrens engel til Enok fra himmelen og ville føre ham opp til himmelen for å la ham herske der over Guds sønner, slik han hadde hersket over menneskenes sønner på jorden.

24 Og da Enok hørte dette, gikk han og samlet alle jordens innbyggere og lærte dem visdom og kunnskap og ga dem guddommelig undervisning. Og han sa til dem: Jeg er blitt kalt til å stige opp til himmelen, og derfor kjenner jeg ikke dagen da jeg skal dra.

25 Derfor vil jeg nå lære dere visdom og kunnskap og gi dere undervisning før jeg forlater dere, om hvordan dere skal handle på jorden for at dere skal få leve. Og slik gjorde han.

26 Og han lærte dem visdom og kunnskap og ga dem undervisning. Han irettesatte dem og la fram for dem lover og rettsregler som de skulle følge på jorden. Og han stiftet fred mellom dem, og han lærte dem om evig liv og bodde hos dem en tid mens han underviste dem om alle disse tingene.

27 Og på den tiden var menneskenes sønner sammen med Enok, og Enok talte til dem. Og de løftet øynene og så at noe som lignet en stor hest, steg ned fra himmelen, og hesten beveget seg gjennom luften.

28 Og de fortalte Enok hva de hadde sett, og Enok sa til dem: Det er for min skyld denne hesten stiger ned til jorden. Tiden er kommet da jeg må dra fra dere, og dere skal ikke lenger se meg.

29 Og hesten steg ned på den tiden og sto foran Enok, og alle menneskenes sønner som var sammen med Enok, så den.

30 Og Enok befalte da igjen at det skulle kunngjøres: Hvor er den mann som gleder seg over å kjenne Herren sin Guds veier? La ham komme til Enok i dag, før han blir tatt bort fra oss.

31 Og alle menneskenes sønner samlet seg og kom til Enok den dagen. Og alle jordens konger ble hos ham den dagen sammen med sine fyrster og rådgivere. Og Enok lærte da menneskenes sønner visdom og kunnskap og ga dem guddommelig undervisning. Og

han ba dem tjene Herren og vandre på hans veier alle sitt livs dager, og han fortsatte å stifte fred mellom dem.

32 Og etter dette reiste han seg og satte seg på hesten og dro av sted. Og alle menneskenes sønner fulgte etter ham, omkring åtte hundre tusen menn. Og de fulgte ham en dagsreise.

33 Og den andre dagen sa han til dem: Vend hjem til teltene deres. Hvorfor vil dere fortsette å gå? Dere kan komme til å dø. Og noen av dem forlot ham, men de som ble igjen, fulgte ham i seks dagsreiser. Og Enok sa til dem hver dag: Vend tilbake til teltene deres, så dere ikke skal dø. Men de ville ikke vende tilbake, og de fortsatte å følge ham.

34 Og på den sjette dagen ble noen av mennene igjen og holdt seg nær ham. Og de sa til ham: Vi vil gå med deg til det stedet du går til. Så sant Herren lever, bare døden skal skille oss.

35 Og de insisterte så sterkt på å få følge ham at han sluttet å tale til dem. Og de fulgte etter ham og ville ikke vende tilbake.

36 Og da kongene vendte tilbake, lot de foreta en opptelling for å få vite hvor mange menn som var igjen og hadde fulgt Enok. Og det var på den sjuende dagen at Enok steg opp til himmelen i en virvelvind, med hester og vogner av ild.

37 Og på den åttende dagen sendte alle kongene som hadde vært sammen med Enok, folk for å hente tilbake de mennene som hadde vært med Enok, fra det stedet hvor han hadde steget opp til himmelen.

38 Og alle disse kongene dro til stedet, og de fant at jorden der var dekket av snø, og på snøen lå det store snøklumper. Og de sa til hverandre: Kom, la oss grave oss gjennom snøen og se. Kanskje mennene som ble igjen hos Enok, er døde og nå ligger under snøklumpene. Og de lette, men kunne ikke finne ham, for han hadde steget opp til himmelen.

Kap.4

1 Og alle dagene Enok levde på jorden, var tre hundre og sekstifem år.

2 Og da Enok hadde steget opp til himmelen, sto alle jordens konger fram og tok hans sønn Metusjalah og salvet ham. Og de lot ham herske over seg i sin fars sted.

3 Og Metusjalah handlet rettskaffent i Guds øyne, slik hans far Enok hadde lært ham. Og gjennom hele sitt liv lærte også han menneskenes sønner visdom, kunnskap og gudsfrykt. Og han vek ikke av fra den gode veien, verken til høyre eller til venstre.

4 Men i Metusjalahs siste dager vendte menneskenes sønner seg bort fra Herren. De fordervet jorden, de ranet og plyndret hverandre, og de gjorde opprør mot Gud og overtrådte hans bud. Og de fordervet sine veier og ville ikke lytte til Metusjalahs røst, men gjorde opprør mot ham.

5 Og Herren ble overmåte vred på dem, og Herren fortsatte å ødelegge såkornet i de dager, slik at det verken var såing eller innhøsting på jorden.

6 For når de sådde jorden for å skaffe seg mat til livets opphold, se, da vokste det fram torner og tistler som de ikke hadde sådd.

7 Og likevel vendte menneskenes sønner seg ikke bort fra sine onde veier, og deres hender var fortsatt utstrakt for å gjøre det som var ondt i Guds øyne. Og de vakte Herrens vrede med sine onde veier, og Herren ble meget vred og angret at han hadde skapt mennesket.

8 Og han bestemte seg for å ødelegge og utslette dem, og det gjorde han.

9 I de dager, da Lamek, Metusjalahs sønn, var hundre og seksti år gammel, døde Set, Adams sønn.

10 Og alle dagene Set levde, var ni hundre og tolv år, og han døde.

11 Og Lamek var hundre og åtti år gammel da han tok Asjmua, datter av Elisjaa, Enoks sønn og hans onkel, til hustru. Og hun ble med barn.

12 Og på den tiden sådde menneskenes sønner jorden, og det vokste fram litt mat. Men menneskenes sønner vendte seg likevel ikke bort fra sine onde veier, og de syndet og gjorde opprør mot Gud.

13 Og Lameks hustru ble med barn og fødte ham en sønn på den tiden, ved årsskiftet.

14 Og Metusjalah kalte ham Noah og sa: Jorden var i hans dager i ro og fri for fordervelse. Og hans far Lamek kalte ham Menahem og sa: Denne skal trøste oss i vårt arbeid og vårt strevsomme slit på jorden som Gud har forbannet.

15 Og barnet vokste opp og ble avvent, og han vandret på sin far Metusjalahs veier, fullkommen og rettskaffen for Gud.

16 Og alle menneskenes sønner forlot Herrens veier i de dager, etter hvert som de ble mange på jordens overflate og fikk sønner og døtre. Og de lærte hverandre sine onde skikker og fortsatte å synde mot Herren.

17 Og hver mann laget seg sin egen gud, og de ranet og plyndret hverandre, både sine naboer og sine slektninger. Og de fordervet jorden, og jorden ble fylt med vold.

18 Og deres dommere og herskere gikk til menneskenes døtre og tok med makt de hustruene de selv ønsket, fra deres ektemenn. Og menneskenes sønner tok i de dager av jordens kveg, markens ville dyr og himmelens fugler, og de lærte å blande dyr av én art med dyr av en annen art, for på denne måten å vekke Herrens vrede. Og Gud så hele jorden, og den var fordervet, for alt kjød hadde fordervet sine veier på jorden, både alle mennesker og alle dyr.

19 Og Herren sa: Jeg vil utslette mennesket som jeg har skapt, fra jordens overflate, ja, fra mennesket til himmelens fugler, sammen med kveget og dyrene som er på marken, for jeg angreir at jeg har skapt dem.

20 Og alle menneskene som vandret på Herrens veier, døde i de dager, før Herren førte over mennesket det onde som han hadde forkynt. For dette var fra Herren, slik at de ikke skulle se det onde som Herren hadde talt om angående menneskenes sønner.

21 Og Noah fant nåde i Herrens øyne, og Herren utvalgte ham og hans barn for at det fra dem skulle vokse fram et nytt avkom over hele jordens overflate.

Kap.5

1 Og det var i det åttifjerde året av Noahs liv at Enok, Sets sønn, døde. Han var ni hundre og fem år gammel da han døde.

2 Og i det hundre og syttiniende året av Noahs liv døde Kenan, Enosjs sønn. Og alle Kenans dager var ni hundre og ti år, og han døde.

3 Og i det to hundre og trettifjerde året av Noahs liv døde Mahalalel, Kenans sønn. Og Mahalalels dager var åtte hundre og nittifem år, og han døde.

4 Og Jared, Mahalalels sønn, døde i de dager, i det tre hundre og trettisjette året av Noahs liv. Og alle Jareds dager var ni hundre og sekstito år, og han døde.

5 Og alle som fulgte Herren, døde i de dager, før de fikk se det onde som Gud hadde sagt at han ville gjøre på jorden.

6 Og da mange år var gått, i det fire hundre og åttiende året av Noahs liv, da alle de mennene som fulgte Herren, var døde blant menneskenes sønner, og bare Metusjalah var igjen, sa Gud til Noah og Metusjalah:

7 Tal og kunngjør for menneskenes sønner: Så sier Herren: Vend om fra deres onde veier og forlat deres gjerninger, så skal Herren angre det onde han har sagt at han vil gjøre mot dere, slik at det ikke skal skje.

8 For så sier Herren: Se, jeg gir dere en tid på hundre og tjue år. Dersom dere vender om til meg og forlater deres onde veier, skal også jeg vende meg bort fra det onde som jeg har varslet dere om, og det skal ikke skje, sier Herren.

9 Og Noah og Metusjalah talte alle Herrens ord til menneskenes sønner, dag etter dag, og de talte stadig til dem.

10 Men menneskenes sønner ville ikke lytte til dem eller vende øret til deres ord, og de var hardnakkede.

11 Og Herren ga dem en tid på hundre og tjue år og sa: Dersom de vender om, skal Gud angre det onde og ikke ødelegge jorden.

12 Noah, Lameks sønn, avholdt seg fra å ta en hustru i de dager for å få barn, for han sa: Sannelig, nå vil Gud ødelegge jorden. Hvorfor skulle jeg da få barn?

13 Og Noah var en rettferdig mann, fullkommen blant menneskene i sin slekt. Og Herren utvalgte ham for at det fra hans avkom skulle vokse fram et nytt avkom over jordens overflate.

14 Og Herren sa til Noah: Ta deg en hustru og få barn, for jeg har sett at du er rettferdig for mitt åsyn i denne slekten.

15 Og du skal føre fram et avkom, du og dine barn sammen med deg, på jorden. Og Noah gikk og tok seg en hustru, og han valgte Na'ama, Enoks datter, og hun var fem hundre og åtti år gammel.

16 Og Noah var fire hundre og nittiåtte år gammel da han tok Na'ama til hustru.

17 Og Na'ama ble med barn og fødte en sønn, og han kalte ham Jafet og sa: Gud har gitt meg større plass på jorden. Og hun ble igjen med barn og fødte en sønn, og han kalte ham Sem og sa: Gud har latt meg bli igjen som en rest, for at jeg skal føre fram et avkom på jorden.

18 Og Noah var fem hundre og to år gammel da Na'ama fødte Sem. Og guttene vokste opp og vandret på Herrens veier, i alt det Metusjalah og deres far Noah hadde lært dem.

19 Og Lamek, Noahs far, døde i de dager. Men sannelig, han hadde ikke vandret av hele sitt hjerte på sin fars veier. Og han døde i det hundre og nittifemte året av Noahs liv.

20 Og alle Lameks dager var sju hundre og sytti år, og han døde.

21 Og alle menneskenes sønner som kjente Herren, døde i det året, før Herren førte det onde over dem. For Herren ville at de skulle dø, slik at de ikke skulle se det onde Gud ville føre over deres brødre og slektninger, slik han hadde sagt at han ville gjøre.

22 På den tiden sa Herren til Noah og Metusjalah: Stå fram og kunngjør for menneskenes sønner alle de ordene jeg talte til dere i de dager. Kanskje de vil vende om fra sine onde veier, så jeg kan angre det onde og ikke føre det over dem.

23 Og Noah og Metusjalah sto fram og talte til menneskenes sønner, så de kunne høre alt det Gud hadde sagt om dem.

24 Men menneskenes sønner ville ikke lytte, og de ville heller ikke vende øret til alle deres kunngjøringer.

25 Og etter dette sa Herren til Noah: Enden for alt kjød er kommet fram for mitt åsyn på grunn av deres onde gjerninger, og se, jeg vil ødelegge jorden.

26 Ta deg derfor gofetre og gå til et bestemt sted og bygg en stor ark, og sett den på det stedet.

27 Og slik skal du bygge den: Den skal være tre hundre alen lang, femti alen bred og tretti alen høy.

28 Og du skal lage en dør på siden av den, og avslutte den øverst med en åpning på én alen. Og du skal dekke den med bek både innvendig og utvendig.

29 Og se, jeg vil føre vannflommen over jorden, og alt kjød skal bli ødelagt. Alt som er på jorden under himmelen, skal omkomme.

30 Og du og din husstand skal gå og samle to par av alle levende skapninger, hann og hunn, og føre dem inn i arken, slik at det fra dem kan vokse fram et nytt avkom på jorden.

31 Og samle til deg av all den maten som alle dyrene spiser, så det kan være mat for deg og for dem.

32 Og du skal velge tre unge kvinner blant menneskenes døtre til dine sønner, og de skal være hustruer for dine sønner.

33 Og Noah sto opp og bygde arken på det stedet Gud hadde befalt ham, og Noah gjorde slik Gud hadde pålagt ham.

34 I sitt fem hundre og nittifemte år begynte Noah å bygge arken, og han bygde arken på fem år, slik Herren hadde befalt.

35 Deretter tok Noah de tre døtrene til Eliakim, Metusjalahs sønn, til hustruer for sine sønner, slik Herren hadde befalt Noah.

36 Og det var på den tiden at Metusjalah, Enoks sønn, døde. Han var ni hundre og seksti år gammel da han døde.

Kap.6

1 På den tiden, etter Metusjalahs død, sa Herren til Noah: Gå inn i arken med din husstand. Se, jeg vil samle hos deg alle jordens dyr, markens ville dyr og himmelens fugler, og de skal alle komme og omringe arken.

2 Og du skal gå og sette deg ved arkens dør. Og alle de ville dyrene, de andre dyrene og fuglene skal samle seg og stille seg foran deg. De av dem som kommer og legger seg ned foran deg, skal du ta og overgi i dine sønners hender, og de skal føre dem inn i arken. Men alle som blir stående foran deg, skal du la være igjen.

3 Og Herren lot dette skje dagen etter. Og dyr, ville dyr og fugler kom i store mengder og omringet arken.

4 Og Noah gikk og satte seg ved arkens dør. Og av alt kjød som la seg ned foran ham, førte han inn i arken, men alle som ble stående foran ham, lot han bli igjen på jorden.

5 Og en løvinne kom med sine to unger, en hann og en hunn, og alle tre la seg ned foran Noah. Men de to ungene reiste seg mot løvinnen og slo henne og fikk henne til å flykte fra stedet sitt. Og hun gikk bort, mens de vendte tilbake til sine plasser og la seg ned på jorden foran Noah.

6 Og løvinnen løp bort og stilte seg på stedet der løvene sto.

7 Og Noah så dette og undret seg stort. Og han reiste seg og tok de to ungene og førte dem inn i arken.

8 Og Noah førte inn i arken av alle levende skapninger som var på jorden, slik at det ikke var noen han ikke førte inn i arken.

9 To og to kom til Noah inn i arken, men av de rene dyrene og de rene fuglene førte han inn sju par, slik Gud hadde befalt ham.

10 Og alle dyrene, de ville dyrene og fuglene var fortsatt der, og de omringet arken på alle kanter. Og regnet falt ikke før sju dager senere.

11 Og på den dagen lot Herren hele jorden skjelve, og solen ble formørket, og verdens grunnvoller raste, og hele jorden ble rystet voldsomt. Og lynet blinket, og tordenen drønnet, og alle kildene i jorden brøt fram, slik jordens innbyggere aldri før hadde kjent til. Og Gud gjorde denne mektige gjerningen for å skremme menneskenes sønner, slik at det ikke lenger skulle være ondskap på jorden.

12 Og likevel vendte menneskenes sønner seg ikke bort fra sine onde veier, og de økte Herrens vrede på den tiden. De vendte ikke engang sine hjerter til alt dette.

13 Og da de sju dagene var gått, i det seks hundrede året av Noahs liv, kom vannflommen over jorden.

14 Og alle kildene i dypet brøt fram, og himmelens sluser ble åpnet, og regnet falt over jorden i førti dager og førti netter.

15 Og Noah og hans husstand og alle de levende skapningene som var sammen med ham, gikk inn i arken på grunn av vannflommen, og Herren lukket ham inne.

16 Og alle menneskenes sønner som var igjen på jorden, ble utmattet av lidelser på grunn av regnet, for vannet kom stadig mer voldsomt over jorden, og dyrene og de ville dyrene omringet fortsatt arken.

17 Og menneskenes sønner samlet seg, omkring sju hundre tusen menn og kvinner, og de kom til Noah ved arken.

18 Og de ropte til Noah og sa: Åpne for oss, så vi kan komme inn til deg i arken! Hvorfor skal vi dø?

19 Og Noah svarte dem med høy røst fra arken og sa: Har dere ikke alle gjort opprør mot Herren og sagt at han ikke eksisterer? Derfor har Herren ført dette onde over dere, for å ødelegge dere og utslette dere fra jordens overflate.

20 Er ikke dette det jeg talte til dere om for hundre og tjue år siden, da dere ikke ville lytte til Herrens røst? Og nå ønsker dere å leve på jorden?

21 Og de sa til Noah: Vi er rede til å vende om til Herren. Bare åpne for oss, så vi kan leve og ikke dø.

22 Og Noah svarte dem og sa: Se, nå som dere ser hvilken nød deres sjeler er i, ønsker dere å vende om til Herren. Hvorfor vendte dere ikke om i løpet av disse hundre og tjue årene som Herren ga dere som en fastsatt tid?

23 Men nå kommer dere og sier dette til meg på grunn av deres sjelers nød. Nå vil Herren heller ikke lytte til dere eller vende sitt øre til dere på denne dagen, og derfor skal dere ikke få oppfylt det dere ønsker.

24 Og menneskenes sønner nærmet seg for å bryte seg inn i arken, så de kunne komme inn på grunn av regnet, for de kunne ikke holde ut regnet som falt over dem.

25 Og Herren sendte alle de ville dyrene og de andre dyrene som sto omkring arken, mot dem. Og dyrene overmannet dem og drev dem bort fra stedet. Og hver mann gikk sin vei, og de spredte seg igjen over jordens overflate.

26 Og regnet fortsatte å falle over jorden, og det falt i førti dager og førti netter. Og vannet fikk stor makt over jorden. Og alt kjød som var på jorden eller i vannet, døde, både mennesker, dyr, ville dyr, krypdyr og himmelens fugler. Bare Noah og de som var sammen med ham i arken, ble igjen.

27 Og vannet fikk overtaket og steg kraftig over jorden, og det løftet arken opp, så den hevet seg fra jorden.

28 Og arken fløt på vannets overflate, og den ble kastet omkring på vannet, slik at alle de levende skapningene inni den ble kastet rundt som grøt i en kokende gryte.

29 Og stor angst grep alle de levende skapningene som var i arken, og det så ut som om arken skulle brytes i stykker.

30 Og alle de levende skapningene som var i arken, ble grepet av frykt. Løvene brølte, oksene rautet, ulvene ult, og hver levende skapning i arken ga lyd fra seg og klaget på sitt eget språk, slik at stemmene deres nådde langt av sted. Og Noah og hans sønner ropte og gråt i sin nød. De var meget redde for at de hadde kommet til dødens porter.

31 Og Noah ba til Herren og ropte til ham på grunn av dette, og han sa: Å, Herre, hjelp oss, for vi har ingen kraft til å bære denne ulykken som har omringet oss. For vannets bølger har omsluttet oss, de ødeleggende strømmene har skremt oss, og dødens snarer har kommet foran oss. Svar oss, Herre, svar oss! La ditt ansikt lyse mot oss og vær oss nådig. Løs oss ut og befri oss!

32 Og Herren lyttet til Noahs røst, og Herren kom ham i hu.

33 Og en vind fór over jorden, og vannet ble stille, og arken fikk ro.

34 Og kildene i dypet og himmelens sluser ble lukket, og regnet fra himmelen ble holdt tilbake.

35 Og vannet sank i de dager, og arken ble stående på Ararat-fjellene.

36 Og Noah åpnet da arkens vinduer, og Noah fortsatte å rope til Herren på den tiden og sa: Å, Herre, du som formet jorden og himmelen og alt som er i dem, før våre sjeler ut av denne innesperringen og ut av fengselet der du har satt oss, for jeg er meget utmattet av å sukke.

37 Og Herren lyttet til Noahs røst og sa til ham: Når du har fullført et helt år, skal du gå ut.

38 Og ved årsskiftet, da et helt år var gått siden Noah tok bolig i arken, var vannet tørket bort fra jorden, og Noah tok dekket av arken.

39 På den tiden, på den tjuesjuende dagen i den andre måneden, var jorden tørr. Men Noah og hans sønner og de som var sammen med ham, gikk ikke ut av arken før Herren sa det til dem.

40 Og dagen kom da Herren sa til dem at de skulle gå ut, og de gikk alle ut av arken.

41 Og de dro av sted og vendte tilbake, hver til sin vei og sitt sted. Og Noah og hans sønner bodde i det landet Gud hadde fortalt dem om, og de tjente Herren alle sine dager. Og Herren velsignet Noah og hans sønner da de gikk ut av arken.
42 Og han sa til dem: Vær fruktbare og fyll hele jorden. Bli sterke og øk rikelig på jorden, og bli mange på den.

Kap.7

1 Og dette er navnene på Noahs sønner: Jafet, Kam og Sem. Og det ble født barn til dem etter vannflommen, for de hadde tatt seg hustruer før vannflommen.

2 Dette er Jafets sønner: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesjek og Tiras, sju sønner.

3 Og Gomers sønner var Asjkenas, Refat og Togarma.

4 Og Magogs sønner var Elikana og Lubal.

5 Og Madais barn var Akon, Seelo, Kasoni og Lot.

6 Og Javans sønner var Elisja, Tarsis, Kittim og Dodanim.

7 Og Tubals sønner var Arifi, Kesed og Taari.

8 Og Mesjeks sønner var Dedon, Saron og Sebasjni.

9 Og Tiras' sønner var Benib, Gera, Lupirion og Gilak. Dette er Jafets sønner etter deres slekter, og deres antall i de dager var omkring fire hundre og seksti menn.

10 Og dette er Kams sønner: Kusj, Misrajim, Put og Kanaan, fire sønner. Og Kusjs sønner var Seba, Havila, Sabta, Raama og Sateka, og Raamas sønner var Saba og Dedan.

11 Og Misrajims sønner var Lud, Anom, Patros, Kaslot og Kaftor.

12 Og Puts sønner var Gebul, Hadan, Bena og Adan.

13 Og Kanaans sønner var Sidon, Het, amoritten, girgasjitten, hevitten, arkitten, sinitten, arvaditten, semaritten og hamatitten.

14 Dette er Kams sønner etter deres slekter, og deres antall i de dager var omkring sju hundre og tretti menn.

15 Og dette er Sems sønner: Elam, Assur, Arpaksjad, Lud og Aram, fem sønner. Og Elams sønner var Susan, Makul og Harmon.

16 Og Asjars sønner var Mirus og Mokil, og Arpaksjads sønner var Sjelah, Anar og Asjkol.

17 Og Luds sønner var Petor og Bisajon, og Arams sønner var Us, Kul, Gater og Masj.

18 Dette er Sems sønner etter deres slekter, og deres antall i de dager var omkring tre hundre menn.

19 Dette er Sems etterkommere: Sem fikk Arpaksjad, og Arpaksjad fikk Sjelah, og Sjelah fikk Eber. Og Eber fikk to barn. Den ene het Peleg, for i hans dager ble menneskenes sønner splittet, og i de senere dager ble jorden delt.

20 Og den andre het Joktan, som betyr at menneskenes sønners levetid i hans dager ble forkortet og redusert.

21 Dette er Joktans sønner: Almodad, Sjela, Hasarmavet, Jerah, Hadurom, Osel, Dikla, Obal, Abimael, Saba, Ofir, Havila og Jobab. Alle disse er Joktans sønner.

22 Og Peleg, hans bror, fikk Yen, og Yen fikk Serug, og Serug fikk Nahor, og Nahor fikk Tarah. Og Tarah var trettiåtte år gammel da han fikk Haran og Nahor.

23 Og Kusj, Kams sønn og Noahs sønnesønn, tok seg en hustru i de dager, i sin alderdom. Og hun fødte en sønn, og de kalte ham Nimrod og sa: På den tiden begynte menneskenes sønner igjen å gjøre opprør og synde mot Gud. Og barnet vokste opp, og hans far elsket ham overmåte, for han var sønnen han hadde fått i sin alderdom.

24 Og skinnklærne som Gud hadde laget til Adam og hans hustru da de gikk ut av hagen, ble gitt til Kusj.

25 For etter Adams og hans hustrus død ble klærne gitt til Enok, Jareds sønn. Og da Enok ble tatt opp til Gud, ga han dem til sin sønn Metusjalah.

26 Og da Metusjalah døde, tok Noah dem og førte dem inn i arken, og de var hos ham helt til han gikk ut av arken.

27 Og da de gikk ut, stjal Kam disse klærne fra sin far Noah, og han tok dem og skjulte dem for sine brødre.

28 Og da Kam fikk sin førstefødte, Kusj, ga han ham klærne i hemmelighet, og de var hos Kusj i mange dager.

29 Og Kusj skjulte dem også for sine sønner og brødre. Og da Kusj hadde fått Nimrod, ga han ham disse klærne fordi han elsket ham. Og Nimrod vokste opp, og da han var tjue år gammel, tok han på seg klærne.

30 Og Nimrod ble sterk da han tok på seg klærne, og Gud ga ham makt og styrke. Og han var en mektig jeger på jorden, ja, han var en mektig jeger på marken. Og han jaktet på dyrene og bygde altere, og på dem ofret han dyrene for Herrens åsyn.

31 Og Nimrod vokste i styrke og hevet seg over sine brødre, og han kjempet sine brødres kamper mot alle deres fiender omkring dem.

32 Og Herren overga alle hans brødres fiender i hans hånd, og Gud ga ham framgang gang på gang i hans kamper, og han hersket på jorden.

33 Derfor ble det vanlig i de dager at når en mann førte ut dem han hadde trent opp til kamp, sa han til dem: Slik Gud gjorde med Nimrod, som var en mektig jeger på jorden og hadde framgang i kampene mot dem som overmannet hans brødre, slik at han befri dem fra fiendenes hender, måtte Gud også styrke oss og befri oss på denne dagen.

34 Og da Nimrod var førti år gammel, var det på den tiden krig mellom hans brødre og Jafets barn, slik at hans brødre var kommet under sine fienders makt.

35 Og Nimrod dro ut på den tiden og samlet alle Kusjs sønner og deres slekter, omkring fire hundre og seksti menn. Og han leide også omkring åtti menn blant noen av sine venner og bekjente og ga dem deres lønn. Og han dro med dem til kamp, og mens han var på veien, styrket Nimrod motet hos folket som fulgte ham.

36 Og han sa til dem: Frykt ikke og bli ikke forferdet, for alle våre fiender skal bli overgitt i våre hender, og dere kan gjøre med dem som dere vil.

37 Og alle mennene som dro ut, var omkring fem hundre. Og de kjempet mot sine fiender og ødela dem og underla seg dem. Og Nimrod satte faste embetsmenn over dem på deres forskjellige steder.

38 Og han tok noen av barna deres som sikkerhet, og de ble alle tjenere for Nimrod og hans brødre. Og Nimrod og alle folkene som var sammen med ham, vendte hjemover.

39 Og da Nimrod med glede hadde vendt tilbake fra kampen etter å ha beseiret sine fiender, samlet alle hans brødre seg, sammen med dem som hadde kjent ham tidligere, for å gjøre ham til konge over seg. Og de satte kongekronen på hans hode.

40 Og han satte fyrster, dommere og herskere over sine undersåtter og sitt folk, slik det er skikk blant konger.

41 Og han satte Tarah, Nahors sønn, til fyrste over sin hær, og han ga ham stor ære og opphøyde ham over alle sine fyrster.

42 Og mens han hersket etter sitt hjertes ønske, etter å ha beseiret alle sine fiender omkring seg, rådførte han seg med sine rådgivere om å bygge en by til sitt palass, og det gjorde de.

43 Og de fant en stor dal mot øst, og de bygde en stor og vidstrakt by til ham. Og Nimrod kalte byen han hadde bygd, Sinear, for Herren hadde rystet hans fiender voldsomt og ødelagt dem.

44 Og Nimrod bodde i Sinear og hersket trygt. Og han kjempet mot sine fiender og underla seg dem, og han hadde framgang i alle sine kamper, og hans kongerike ble meget stort.

45 Og alle folkeslag og tungemål hørte om hans ry, og de samlet seg hos ham og bøyde seg til jorden og brakte ham gaver. Og han ble deres herre og konge, og de bodde alle

sammen med ham i byen Sinear. Og Nimrod hersket på jorden over alle Noahs sønner, og de var alle under hans makt og ledelse.

46 Og hele jorden hadde ett tungemål og ord som forente dem. Men Nimrod vandret ikke på Herrens veier, og han var mer ugudelig enn alle menneskene som hadde levd før ham, fra vannflommens dager og fram til den tiden.

47 Og han laget seg guder av tre og stein og bøyde seg ned for dem. Og han gjorde opprør mot Herren og lærte alle sine undersåtter og jordens folk sine ugudelige veier. Og hans sønn Mardon var mer ugudelig enn sin far.

48 Og enhver som hørte om gjerningene til Mardon, Nimrods sønn, sa om ham: Fra den ugudelige kommer ugudelighet. Derfor ble det et ordtak over hele jorden: Fra den ugudelige kommer ugudelighet. Og dette ble et vanlig uttrykk blant menneskene fra den tiden og helt til denne dag.

49 Og Tarah, Nahors sønn, som var fyrste over Nimrods hær, var i de dager meget stor i kongens og hans undersåtters øyne. Og kongen og fyrstene elsket ham og opphøyde ham meget høyt.

50 Og Tarah tok seg en hustru, og hun het Amtelo, datter av Kornebo. Og Tarahs hustru ble med barn og fødte ham en sønn i de dager.

51 Tarah var sytti år gammel da han fikk ham, og Tarah kalte sønnen som ble født ham, Abram, fordi kongen i de dager hadde opphøyet ham og gitt ham stor ære framfor alle fyrstene som var sammen med ham.

Kap.8

1 Og den natten Abram ble født, kom alle Tarahs tjenere og alle Nimrods vismenn og besvergelseskyndige til Tarahs hus. Og de spiste og drakk og gledet seg sammen med ham den natten.

2 Og da alle vismennene og de besvergelseskyndige gikk ut av Tarahs hus, løftet de øynene mot himmelen den natten for å se på stjernene. Og de så, og se, en meget stor stjerne kom fra øst og fór over himmelen, og den slukte de fire stjernene fra himmelens fire kanter.

3 Og alle kongens vismenn og hans besvergelseskyndige ble forundret over synet, og de vise forsto dette og skjønnte hva det betydde.

4 Og de sa til hverandre: Dette varsler ikke annet enn at barnet som er født Tarah denne natten, skal vokse opp og bli fruktbart og tallrikt, og han og hans barn skal eie hele jorden for alltid. Og han og hans avkom skal drepe store konger og arve deres land.

5 Og vismennene og de besvergelseskyndige gikk hjem den natten. Og om morgenen sto alle disse vismennene og besvergelseskyndige tidlig opp og samlet seg i et hus som var bestemt til dette.

6 Og de talte sammen og sa til hverandre: Se, synet vi så i natt, er skjult for kongen. Det er ikke blitt gjort kjent for ham.

7 Og dersom dette blir kjent for kongen i de senere dager, vil han si til oss: Hvorfor har dere skjult denne saken for meg? Og da skal vi alle lide døden. La oss derfor nå gå og fortelle kongen om synet vi så, og tydningen av det, så vi kan være uten skyld.

8 Og slik gjorde de. Og de gikk alle til kongen og bøyde seg til jorden for ham og sa: Leve kongen! Leve kongen!

9 Vi hørte at en sønn var født Tarah, Nahors sønn, fyrsten over din hær. Og i går kveld kom vi til hans hus, og vi spiste og drakk og gledet oss sammen med ham den natten.

10 Og da dine tjenere gikk ut av Tarahs hus for å dra hjem til hver sitt sted og tilbringe natten der, løftet vi øynene mot himmelen. Og vi så en stor stjerne komme fra øst, og denne stjernen fór med stor hastighet og slukte fire store stjerner fra himmelens fire kanter.

11 Og dine tjenere ble forundret over synet vi så og ble grepet av stor frykt. Og vi vurderte synet og forsto ved vår visdom den rette tydningen av det: Dette gjelder barnet

som er født Tarah. Han skal vokse opp og bli meget tallrik og mektig, og han skal drepe alle jordens konger og arve alle deres land, han og hans avkom for alltid.

12 Og nå, vår herre og konge, se, vi har sannferdig gjort deg kjent med det vi har sett angående dette barnet.

13 Dersom kongen finner det godt å gi hans far en betaling for dette barnet, vil vi drepe ham før han vokser opp og blir tallrik i landet, og før hans ondskap vokser mot oss, slik at vi og våre barn omkommer på grunn av hans ondskap.

14 Og kongen hørte deres ord, og de syntes gode i hans øyne. Og han sendte bud og kalte Tarah til seg, og Tarah kom fram for kongen.

15 Og kongen sa til Tarah: Jeg har fått høre at det i går kveld ble født deg en sønn, og at det ble observert et slikt tegn på himmelen ved hans fødsel.

16 Gi meg derfor nå barnet, så vi kan drepe ham før hans ondskap vokser fram mot oss. Og jeg vil gi deg et helt hus fullt av sølv og gull som betaling for ham.

17 Og Tarah svarte kongen og sa til ham: Min herre og konge, jeg har hørt dine ord, og din tjener skal gjøre alt det hans konge ønsker.

18 Men min herre og konge, jeg vil fortelle deg hva som hendte meg i går kveld, så jeg kan høre hvilket råd kongen vil gi sin tjener. Deretter vil jeg svare kongen på det han nettopp har sagt. Og kongen sa: Tal!

19 Og Tarah sa til kongen: Ajon, Moreds sønn, kom til meg i går kveld og sa:

20 Gi meg den store og vakre hesten som kongen ga deg, så skal jeg gi deg sølv og gull, halm og fôr som betaling for den. Og jeg sa til ham: Vent til jeg har rådført meg med kongen om dine ord, og se, hva enn kongen sier, det skal jeg gjøre.

21 Og nå, min herre og konge, se, jeg har gjort deg kjent med denne saken, og det rådet min konge gir sin tjener, det skal jeg følge.

22 Og kongen hørte Tarahs ord, og hans vrede ble opptent, og han betraktet ham som en dåre.

23 Og kongen svarte Tarah og sa til ham: Er du så tåpelig, uvitende eller uten forstand at du vil gjøre dette, å gi bort din vakre hest for sølv og gull eller endog for halm og fôr?

24 Har du så lite sølv og gull at du vil gjøre dette fordi du ikke kan skaffe halm og fôr til å mate hesten din? Og hva betyr sølv og gull for deg, eller halm og fôr, siden du vil gi bort den praktfulle hesten som jeg ga deg, og som det ikke finnes maken til på hele jorden?

25 Og kongen sluttet å tale, og Tarah svarte kongen og sa: Slik har kongen selv talt til sin tjener.

26 Jeg ber deg, min herre og konge, hva var det du sa til meg da du sa: Gi meg din sønn, så vi kan drepe ham, og jeg vil gi deg sølv og gull som betaling for ham? Hva skal jeg gjøre med sølv og gull etter min sønns død? Hvem skal arve meg? Sannelig, når jeg dør, vil sølvet og gullet vende tilbake til min konge som ga meg det.

27 Og da kongen hørte Tarahs ord og lignelsen han hadde lagt fram for kongen, gjorde det ham meget opprørt, og han ble plaget av dette, og hans vrede brant i ham.

28 Og Tarah så at kongens vrede var opptent mot ham, og han svarte kongen og sa: Alt det jeg har, er i kongens makt. Hva enn kongen ønsker å gjøre med sin tjener, det må han gjøre. Ja, selv min sønn er i kongens makt, uten betaling i bytte, både han og hans to brødre som er eldre enn ham.

29 Og kongen sa til Tarah: Nei, men jeg vil kjøpe din yngste sønn for en pris.

30 Og Tarah svarte kongen og sa: Jeg ber deg, min herre og konge, la din tjener få tale et ord for ditt åsyn, og la kongen høre sin tjeners ord. Og Tarah sa: La min konge gi meg tre dagers tid, så jeg kan tenke over denne saken og rådføre meg med min familie om min konges ord. Og han ba kongen inntrengende om å gå med på dette.

31 Og kongen lyttet til Tarah og gjorde slik. Han ga ham tre dagers tid, og Tarah gikk bort fra kongens åsyn og kom hjem til sin familie og fortalte dem alle kongens ord. Og folket ble grepet av stor frykt.

32 Og på den tredje dagen sendte kongen bud til Tarah og sa: Send meg din sønn mot betaling, slik jeg har sagt til deg. Og dersom du ikke gjør dette, skal jeg sende folk og drepe alle som er i huset ditt, slik at du ikke engang skal ha en hund igjen.

33 Og Tarah skyndte seg, for saken hastet på grunn av kongens befaling. Og han tok et barn fra en av sine tjenere, som hans tjenestekvinne hadde født ham den dagen. Og Tarah førte barnet til kongen og mottok betaling for ham.

34 Og Herren var med Tarah i denne saken, slik at Nimrod ikke skulle forårsake Abrams død. Og kongen tok barnet fra Tarah og slo hodet hans mot jorden med all sin kraft, for han trodde det var Abram. Og dette ble skjult for ham fra den dagen, og kongen glemte det, for det var Forsynets vilje at Abram ikke skulle lide døden.

35 Og Tarah tok i hemmelighet sin sønn Abram, sammen med hans mor og amme, og skjulte dem i en hule. Og han brakte dem forsyninger hver måned.

36 Og Herren var med Abram i hulen, og han vokste opp. Og Abram var i hulen i ti år, og kongen og hans fyrster, spåmenn og vismenn trodde at kongen hadde drept Abram.

Kap.9

1 Og Haran, Tarahs sønn og Abrams eldste bror, tok seg en hustru i de dager.

2 Haran var trettini år gammel da han tok henne. Og Harans hustru ble med barn og fødte en sønn, og han kalte ham Lot.

3 Og hun ble igjen med barn og fødte en datter, og hun kalte henne Milka. Og hun ble enda en gang med barn og fødte en datter, og hun kalte henne Sarai.

4 Haran var førtito år gammel da han fikk Sarai, og dette var i det tiende året av Abrams liv. Og i de dager gikk Abram og hans mor og amme ut av hulen, for kongen og hans undersåtter hadde glemt saken om Abram.

5 Og da Abram kom ut av hulen, gikk han til Noah og hans sønn Sem. Og han ble hos dem for å lære Herrens undervisning og hans veier. Og ingen visste hvor Abram var, og Abram tjente Noah og hans sønn Sem i lang tid.

6 Og Abram var i Noahs hus i trettini år. Og Abram kjente Herren fra han var tre år gammel, og han vandret på Herrens veier helt til sin dødsdag, slik Noah og hans sønn Sem hadde lært ham. Og alle jordens sønner i de dager syndet grovt mot Herren, og de gjorde opprør mot ham og tjente andre guder. Og de glemte Herren som hadde skapt dem på jorden. Og jordens innbyggere laget seg på den tiden hver sin gud, guder av tre og stein som verken kunne tale, høre eller utfri. Og menneskenes sønner tjente dem, og de ble deres guder.

7 Og kongen og alle hans tjenere, og Tarah med hele sin husstand, var da de fremste blant dem som tjente guder av tre og stein.

8 Og Tarah hadde tolv store guder, laget av tre og stein, etter årets tolv måneder. Og han tjente én av dem hver måned, og hver måned bar Tarah fram sitt matoffer og drikkoffer til sine guder. Slik gjorde Tarah alle sine dager.

9 Og hele den slekten var ugudelig i Herrens øyne, og hver mann laget seg sin egen gud på denne måten. Men de forlot Herren som hadde skapt dem.

10 Og det fantes ikke en mann på hele jorden i de dager som kjente Herren, for hver mann tjente sin egen gud, bortsett fra Noah og hans husstand. Og alle som var under Noahs veiledning, kjente Herren i de dager.

11 Og Abram, Tarahs sønn, vokste seg stor i Noahs hus i de dager, og ingen visste det. Og Herren var med ham.

12 Og Herren ga Abram et forstandig hjerte, og han forsto at alle gjerningene til den slekten var forgjeves, og at alle deres guder var tomhet og ikke kunne hjelpe dem.

13 Og Abram så solen skinne over jorden, og Abram sa til seg selv: Sannelig, denne solen som skinner over jorden, må være Gud, og ham vil jeg tjene.

14 Og Abram tjente solen den dagen og ba til den. Men da kvelden kom, gikk solen ned som vanlig, og Abram sa ved seg selv: Sannelig, dette kan ikke være Gud.

15 Og Abram fortsatte å tale til seg selv: Hvem er det som har skapt himmelen og jorden? Hvem har skapt det som er på jorden? Hvor er han?

16 Og natten mørknet omkring ham, og han løftet øynene mot vest, nord, sør og øst. Og han så at solen var forsvunnet fra jorden, og dagen var blitt mørk.

17 Og Abram så stjernene og månen foran seg, og han sa: Sannelig, dette må være den Gud som har skapt hele jorden og mennesket. Og se, disse hans tjenere er guder omkring ham. Og Abram tjente månen og ba til den hele den natten.

18 Og om morgenen, da det ble lyst og solen skinte over jorden som vanlig, så Abram alle de tingene Herren Gud hadde skapt på jorden.

19 Og Abram sa til seg selv: Sannelig, disse er ikke gudene som har skapt jorden og hele menneskeheten, men de er Guds tjenere. Og Abram ble værende i Noahs hus, og der lærte han Herren og hans veier å kjenne. Og han tjente Herren alle sitt livs dager. Men hele den slekten glemte Herren og tjente andre guder av tre og stein, og de gjorde opprør alle sine dager.

20 Og kong Nimrod hersket trygt, og hele jorden var under hans kontroll. Og hele jorden hadde ett tungemål og ord som forente dem.

21 Og alle Nimrods fyrster og stormenn rådførte seg med hverandre, Put, Misrajim, Kusj og Kanaan med sine slekter. Og de sa til hverandre: Kom, la oss bygge oss en by og et sterkt tårn i den, med toppen som når opp til himmelen. Og vi vil gjøre oss et navn, så vi kan herske over hele verden, slik at våre fienders ondskap mot oss kan opphøre, og vi kan herske med stor makt over dem og ikke bli spredt over jorden på grunn av deres kriger.

22 Og de gikk alle fram for kongen og fortalte ham disse ordene. Og kongen var enig med dem i denne saken, og han gjorde slik.

23 Og alle slektene samlet seg, omkring seks hundre tusen menn. Og de dro ut for å finne et vidstrakt landområde hvor de kunne bygge byen og tårnet. Og de lette over hele jorden, men fant ikke noe sted som kunne måle seg med en dal øst i landet Sinear, omkring to dagsreiser unna. Og de dro dit og bosatte seg der.

24 Og de begynte å lage murstein og tenne ild for å bygge byen og tårnet som de hadde satt seg fore å fullføre.

25 Og byggingen av tårnet var en overtredelse og en synd for dem. Og de begynte å bygge det, og mens de bygde i opprør mot Herren, himmelens Gud, tenkte de i sine hjerter å føre krig mot ham og stige opp til himmelen.

26 Og hele dette folket og alle slektene delte seg i tre grupper. Den første sa: Vi vil stige opp til himmelen og kjempe mot ham. Den andre sa: Vi vil stige opp til himmelen og plassere våre egne guder der og tjene dem. Og den tredje gruppen sa: Vi vil stige opp til himmelen og slå ham med buer og spyd. Og Gud kjente alle deres gjerninger og alle deres onde tanker, og han så byen og tårnet som de bygde.

27 Og mens de bygde, reiste de en stor by og et meget høyt og sterkt tårn. Og på grunn av tårnets høyde nådde ikke mørtelen og mursteinene fram til bygningsarbeiderne mens de ble båret opp, før de som gikk opp, hadde brukt et helt år. Først da nådde de fram til bygningsarbeiderne og ga dem mørtelen og mursteinene. Slik ble det gjort hver dag.

28 Og se, noen gikk opp og andre gikk ned hele dagen. Og dersom en murstein falt ut av hendene deres og ble knust, gråt de alle over den. Men dersom en mann falt ned og døde, var det ingen av dem som brydde seg om ham.

29 Og Herren kjente deres tanker. Og mens de bygde, skjøt de piler mot himmelen, og alle pilene falt tilbake til dem, fulle av blod. Og da de så dem, sa de til hverandre: Sannelig, vi har drept alle dem som er i himmelen.

30 For dette kom fra Herren, for å føre dem vill og ødelegge dem fra jordens overflate.

31 Og de bygde tårnet og byen, og de fortsatte med dette dag etter dag, helt til mange dager og år var gått.

32 Og Gud sa til de sytti englene som sto fremst foran ham, til dem som var ham nær: Kom, la oss stige ned og forvirre tungemålene deres, så den ene ikke kan forstå sin nestes språk. Og slik gjorde de mot dem.

33 Og fra den dagen glemte hver mann sin nestes tungemål, og de kunne ikke lenger forstå hverandre eller tale ett språk. Og når bygningsarbeideren fikk kalk eller stein fra sin nestes hånd som han ikke hadde bedt om, kastet han det fra seg og kastet det på sin neste, slik at han døde.

34 Og slik gjorde de i mange dager, og de drepte mange av dem på denne måten.

35 Og Herren slo de tre gruppene som var der, og han straffet dem etter deres gjerninger og hensikter. De som sa: Vi vil stige opp til himmelen og tjene våre guder, ble som aper og elefanter. Og de som sa: Vi vil slå himmelen med piler, dem drepte Herren, den ene ved sin nestes hånd. Og den tredje gruppen, de som sa: Vi vil stige opp til himmelen og kjempe mot ham, dem spredte Herren over hele jorden.

36 Og de som var igjen blant dem, da de fikk vite og forsto hvilken ulykke som kom over dem, forlot byggingen. Og også de ble spredt over hele jordens overflate.

37 Og de sluttet å bygge byen og tårnet. Derfor kalte han stedet Babel, for der forvirret Herren hele jordens språk. Se, det lå øst i landet Sinear.

38 Og når det gjelder tårnet som menneskenes sønner bygde, åpnet jorden sin munn og slukte en tredjedel av det. Og ild steg også ned fra himmelen og brente en annen tredjedel. Og den siste tredjedelen står igjen helt til denne dag. Det er den delen som raget høyt opp, og dens omkrets er tre dagsreiser.

39 Og mange av menneskenes sønner døde i det tårnet, et folk som ikke kunne telles.

Kap.10

1 Og Peleg, Ebers sønn, døde i de dager, i det førtiåttende året av Abrams liv, Tarahs sønn. Og alle Pelegs dager var to hundre og trettini år.

2 Og da Herren hadde spredt menneskenes sønner på grunn av deres synd ved tårnet, se, da delte de seg i mange grupper, og alle menneskenes sønner ble spredt til jordens fire hjørner.

3 Og alle slektene ble delt, hver etter sitt språk, sitt land eller sin by.

4 Og menneskenes sønner bygde mange byer etter sine slekter på alle stedene de dro til, over hele jorden hvor Herren hadde spredt dem.

5 Og noen av dem bygde byer på steder som de senere ble utryddet fra. Og de kalte disse byene etter sine egne navn eller sine barns navn, eller etter særlige hendelser som hadde rammet dem.

6 Og sønnene til Jafet, Noahs sønn, dro ut og bygde seg byer på stedene hvor de var blitt spredt. Og de kalte alle byene sine etter sine egne navn. Og Jafets sønner ble delt i mange grupper og tungemål over jordens overflate.

7 Og dette er Jafets sønner etter deres slekter: Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesjek og Tiras. Dette er Jafets barn etter deres ættelinjer.

8 Og Gomers barn, etter deres byer, var Francum, som bor i landet Franza ved elven Franza, ved elven Senah.

9 Og Refats barn er Bartonim, som bor i landet Bartonia ved elven Ledah, som fører sitt vann ut i det store havet Gihon, det vil si Oceanus.

10 Og Togarmas barn utgjør ti slekter, og dette er navnene deres: Buzar, Parzunac, Balgar, Elicanum, Ragbib, Tarki, Bid, Zebuc, Ongal og Tilmaz. Alle disse spredte seg og slo seg ned i nord og bygde seg byer.

11 Og de kalte byene sine etter sine egne navn. Dette er de som bor ved elvene Hithlah og Italac helt til denne dag.

12 Men slektene Angoli, Balgar og Parzunac bor ved den store elven Dubnee. Og navnene på byene deres er også etter deres egne navn.

13 Og Javans barn er Javanim, som bor i landet Makdonia. Og Madais barn er Orelum, som bor i landet Curson. Og Tubals barn er de som bor i landet Tuskanah ved elven Pashiah.

14 Og Mesjeks barn er Shibashni, og Tiras' barn er Rushash, Cushni og Ongolis. Alle disse dro ut og bygde seg byer. Dette er byene som ligger ved havet Jabus, ved elven Cura, som munner ut i elven Tragan.

15 Og Elisjas barn er Almanim, og også de dro ut og bygde seg byer. Dette er byene som ligger mellom fjellene Job og Shibathmo. Og fra dem kom folket i Lumbardi, som bor rett overfor fjellene Job og Shibathmo. Og de erobret landet Italia og ble boende der helt til denne dag.

16 Og Kittims barn er Romim, som bor i dalen Canopia ved elven Tibreu.

17 Og Dodanims barn er de som bor i byene ved havet Gihon, i landet Bordna.

18 Dette er slektene til Jafets barn etter deres byer og tungemål, da de ble spredt etter tårnet. Og de kalte byene sine etter sine egne navn og hendelser som hadde rammet dem. Og dette er navnene på alle byene deres etter deres slekter, som de bygde i de dager etter tårnet.

19 Og Kams barn var Kusj, Misrajim, Put og Kanaan, etter deres ættelinjer og byer.

20 Alle disse dro ut og bygde seg byer der de fant steder som passet for dem. Og de kalte byene sine etter navnene på sine fedre: Kusj, Misrajim, Put og Kanaan.

21 Og Misrajims barn er Ludim, Ananim, Lehabim, Naftuhim, Patrusim, Kasluhim og Kaftorim, sju slekter.

22 Alle disse bor ved elven Sihor, det vil si Egypts bekk. Og de bygde seg byer og kalte dem etter sine egne navn.

23 Og Patros' og Kaslohs barn giftet seg med hverandre. Og fra dem kom Pelishtim, Azathim, Gerarim, Githim og Ekronim, i alt fem slekter. Også disse bygde seg byer, og de kalte byene sine etter navnene på sine fedre helt til denne dag.

24 Og Kanaans barn bygde seg også byer, og de kalte byene etter sine egne navn, elleve byer og utallige andre.

25 Og fire menn fra Kams slekt dro til slettelandet. Dette er navnene på de fire mennene: Sodoma, Gomorra, Adma og Sebojim.

26 Og disse mennene bygde seg fire byer i slettelandet, og de kalte byene sine etter sine egne navn.

27 Og de og deres barn og alle som hørte til dem, bodde i disse byene. Og de var fruktbare og ble meget tallrike og levde i fred.

28 Og Seir, sønn av Hur, sønn av Hivi, sønn av Kanaan, dro ut og fant en dal rett overfor Paran-fjellet. Og han bygde en by der, og han og hans sju sønner og hans husstand bodde der. Og han kalte byen han hadde bygd, Seir, etter sitt eget navn. Dette er landet Seir helt til denne dag.

29 Dette er slektene til Kams barn etter deres tungemål og byer, da de ble spredt til sine land etter tårnet.

30 Og noen av barna til Sem, Noahs sønn og far til alle Ebers barn, dro også ut og bygde seg byer på stedene hvor de var blitt spredt. Og de kalte byene sine etter sine egne navn.

31 Og Sems sønner var Elam, Assur, Arpaksjad, Lud og Aram. Og de bygde seg byer og kalte alle byene sine etter sine egne navn.

32 Og Assur, Sems sønn, dro ut på den tiden sammen med sine barn og sin husstand, en meget stor flokk. Og de dro til et fjernt land som de fant, og de kom til en meget vidstrakt dal i landet de hadde dratt til. Og de bygde seg fire byer og kalte dem etter sine egne navn og hendelser som hadde rammet dem.

33 Og dette er navnene på byene som Assurs barn bygde: Ninive, Resen, Kalah og Rehoboter. Og Assurs barn bor der helt til denne dag.

34 Og Arams barn dro også ut og bygde seg en by, og de kalte byen Us etter sin eldste bror. Og de bor der. Dette er landet Us helt til denne dag.

35 Og i det andre året etter tårnet dro en mann fra Assurs hus, som het Bela, fra landet Ninive for å slå seg ned med sin husstand hvor enn han kunne finne et sted. Og de kom til området rett overfor byene på sletten, ved Sodoma, og de bosatte seg der.
36 Og mannen sto opp og bygde en liten by der, og han kalte den Bela, etter sitt eget navn. Dette er landet Soar helt til denne dag.
37 Og dette er slektene til Sems barn etter deres tungemål og byer, etter at de ble spredt over jorden etter tårnet.
38 Og hvert kongerike, hver by og hver slekt blant Noahs barns slekter bygde seg mange byer etter dette.
39 Og de opprettet styresmakter i alle byene sine, slik at de kunne bli styrt etter deres bestemmelser. Slik gjorde alle slektene til Noahs barn for alltid.

Kap.11

1 Og Nimrod, Kusjs sønn, var fortsatt i landet Sinear, og han hersket over det og bodde der. Og han bygde byer i landet Sinear.
2 Og dette er navnene på de fire byene han bygde. Han kalte dem etter hendelsene som hadde funnet sted under byggingen av tårnet.
3 Og den første kalte han Babel og sa: Fordi Herren der forvirret hele jordens språk. Og den andre kalte han Erech, fordi Gud hadde spredt dem derfra.
4 Og den tredje kalte han Eked og sa at det hadde vært et stort slag på det stedet. Og den fjerde kalte han Kalna, fordi hans fyrster og mektige menn var blitt fortært der, og de hadde vakt Herrens vrede ved å gjøre opprør og synde mot ham.
5 Og da Nimrod hadde bygd disse byene i landet Sinear, bosatte han resten av sitt folk der, sammen med de fyrstene og mektige mennene som var igjen i hans kongerike.
6 Og Nimrod bodde i Babel, og der gjenopprettet han sitt herredømme over resten av sine undersåtter. Og han hersket trygt, og Nimrods undersåtter og fyrster kalte ham Amrafel, fordi hans fyrster og menn hadde falt ved tårnet på grunn av ham.
7 Og til tross for dette vendte Nimrod ikke om til Herren, men fortsatte i ugudelighet og lærte menneskenes sønner ugudelighet. Og hans sønn Mardon var verre enn sin far og fortsatte å føye nye avskyelige handlinger til sin fars.
8 Og han fikk menneskenes sønner til å synde. Derfor sies det: Fra den ugudelige kommer ugudelighet.
9 På den tiden var det krig mellom slektene til Kams barn, mens de bodde i byene de hadde bygd.
10 Og Kedorlaomer, kongen av Elam, dro bort fra slektene til Kams barn og kjempet mot dem og underla seg dem. Og han dro til de fem byene på sletten og kjempet mot dem og underla seg dem, og de kom under hans makt.
11 Og de tjente ham i tolv år og betalte ham en årlig skatt.
12 På den tiden døde Nahor, Serugs sønn, i det førtiniende året av Abrams liv, Tarahs sønn.
13 Og i det femtiende året av Abrams liv, Tarahs sønn, gikk Abram ut fra Noahs hus og dro til sin fars hus.
14 Og Abram kjente Herren og vandret på hans veier og fulgte hans undervisning, og Herren hans Gud var med ham.
15 Og hans far Tarah var i de dager fortsatt hærfører for kong Nimrod, og han fulgte fremdeles fremmede guder.
16 Og Abram kom til sin fars hus og så tolv guder stå der i sine helligdommer. Og Abrams vrede ble opptent da han så disse bildene i sin fars hus.
17 Og Abram sa: Så sant Herren lever, skal disse bildene ikke bli stående i min fars hus. Må Herren som skapte meg, gjøre slik mot meg dersom jeg ikke har knust dem alle innen tre dager.

18 Og Abram gikk bort fra dem, og hans vrede brant i ham. Og Abram skyndte seg ut av kammeret og gikk til sin fars ytre gårdsplass. Der fant han sin far sittende i gården sammen med alle sine tjenere, og Abram kom og satte seg foran ham.

19 Og Abram spurte sin far og sa: Far, fortell meg, hvor er Gud som skapte himmelen og jorden og alle menneskenes sønner på jorden, og som skapte deg og meg? Og Tarah svarte sin sønn Abram og sa: Se, de som har skapt oss, er alle sammen her hos oss i huset.

20 Og Abram sa til sin far: Min herre, jeg ber deg, vis meg dem. Og Tarah førte Abram inn i kammeret i den indre gården. Og Abram så, og se, hele rommet var fullt av guder av tre og stein, tolv store bilder og utallige andre som var mindre enn dem.

21 Og Tarah sa til sin sønn: Se, dette er de som har skapt alt du ser på jorden, og som har skapt meg og deg og hele menneskeheten.

22 Og Tarah bøyde seg ned for sine guder, og deretter gikk han bort fra dem, og hans sønn Abram gikk sammen med ham.

23 Og da Abram hadde gått bort fra dem, gikk han til sin mor og satte seg foran henne. Og han sa til sin mor: Se, min far har vist meg dem som har skapt himmelen og jorden og alle menneskenes sønner.

24 Skynd deg derfor nå og hent et kje fra hjorden, og lag velsmakende kjøttmat av det, så jeg kan bringe det til min fars guder som et offer de kan spise. Kanskje jeg på denne måten kan bli godtatt av dem.

25 Og hans mor gjorde slik. Hun hentet et kje og laget velsmakende kjøttmat av det og brakte det til Abram. Og Abram tok kjøttmaten fra sin mor og bar den fram for sin fars guder. Og han nærmet seg dem for at de skulle spise, men hans far Tarah visste ikke om det.

26 Og Abram så den dagen, mens han satt blant dem, at de verken hadde stemme, hørsel eller bevegelse, og ikke én av dem kunne strekke ut hånden for å spise.

27 Og Abram spottet dem og sa: Sannelig, den velsmakende kjøttmaten jeg har laget, har ikke behaget dem. Eller kanskje det var for lite til dem, og derfor ville de ikke spise. I morgen vil jeg derfor lage ny og bedre kjøttmat, og mer av den, så jeg kan se hva som skjer.

28 Og dagen etter ga Abram sin mor beskjed om kjøttmaten. Og hans mor sto opp og hentet tre fine kje fra hjorden, og hun laget ypperlig kjøttmat av dem, slik som hennes sønn likte. Og hun ga den til sin sønn Abram, men hans far Tarah visste ikke om det.

29 Og Abram tok kjøttmaten fra sin mor og bar den inn i kammeret fram for sin fars guder. Og han nærmet seg dem for at de skulle spise, og han satte maten foran dem. Og Abram satt foran dem hele dagen og tenkte at de kanskje ville spise.

30 Og Abram betraktet dem, og se, de hadde verken stemme eller hørsel, og ikke én av dem strakte ut hånden etter kjøttmaten for å spise.

31 Og om kvelden den dagen, i det huset, ble Abram ikledd Guds Ånd.

32 Og han ropte og sa: Ve min far og denne ugudelige slekten, som alle har sine hjerter vendt mot tomhet, og som tjener disse avgudene av tre og stein, som verken kan spise, lukte, høre eller tale! De har munn uten tale, øyne uten syn, ører uten hørsel, hender uten følelse og bein som ikke kan bevege seg. Lik dem er de som lager dem, og de som setter sin lit til dem.

33 Og da Abram så alle disse tingene, ble hans vrede opptent mot hans far. Og han skyndte seg og tok en øks i hånden og gikk inn i gudenes kammer, og han knuste alle sin fars guder.

34 Og da han hadde knust bildene, la han øksen i hånden på den store guden som sto der foran de andre, og han gikk ut. Og hans far Tarah kom hjem, for han hadde hørt lyden av økseslagene ved døren. Derfor gikk Tarah inn i huset for å finne ut hva dette var.

35 Og da Tarah hadde hørt lyden av øksen i rommet med bildene, løp han dit, og han møtte Abram på vei ut.

36 Og Tarah gikk inn i rommet og fant alle avgudene falt ned og knust, og øksen var i hånden på den største, som ikke var knust. Og den velsmakende kjøttmaten som hans sønn Abram hadde laget, sto fremdeles foran dem.

37 Og da Tarah så dette, ble hans vrede voldsomt opptent, og han skyndte seg ut av rommet og gikk til Abram.

38 Og han fant sin sønn Abram fortsatt sittende i huset, og han sa til ham: Hva er dette du har gjort mot mine guder?

39 Og Abram svarte sin far Tarah og sa: Slik er det ikke, min herre. For jeg bar fram velsmakende kjøttmat for dem, og da jeg nærmet meg dem med maten for at de skulle spise, strakte de alle straks ut hendene for å spise før den store hadde rukket å strekke ut sin hånd.

40 Og den store så hva de gjorde foran ham, og hans vrede ble voldsomt opptent mot dem. Og han gikk og tok øksen som var i huset og kom bort til dem og knuste dem alle. Og se, øksen er fremdeles i hans hånd, slik du selv kan se.

41 Og Tarahs vrede ble opptent mot hans sønn Abram da han talte dette. Og Tarah sa til sin sønn Abram i vrede: Hva er dette for en fortelling du kommer med? Du taler løgn til meg!

42 Finnes det ånd, sjel eller makt i disse gudene, så de kan gjøre alt det du har fortalt meg? Er de ikke av tre og stein, og har jeg ikke selv laget dem? Og kan du komme med slike løgner og si at den store guden som sto sammen med dem, slo dem i stykker? Det er du som har lagt øksen i hans hånd og deretter sier at han knuste dem alle.

43 Og Abram svarte sin far og sa til ham: Hvordan kan du da tjene disse avgudene som ikke har makt til å gjøre noe som helst? Kan disse avgudene som du setter din lit til, utfri deg? Kan de høre dine bønner når du roper til dem? Kan de utfri deg fra dine fienders hender, eller vil de kjempe dine kamper mot dine fiender for deg? Hvorfor tjener du tre og stein som verken kan tale eller høre?

44 Og sannelig, det er ikke godt for deg eller for menneskenes sønner som hører til deg, å gjøre slike ting. Er dere så tåpelige, så uforstandige eller så lite forstandige at dere vil tjene tre og stein og handle på denne måten?

45 Og glemme Herren Gud som skapte himmelen og jorden, og som skapte dere på jorden, og på denne måten føre stor ulykke over deres sjeler ved å tjene stein og tre?

46 Syndet ikke våre fedre i gamle dager på denne måten, slik at Herren Gud, universets Gud, førte vannflommen over dem og ødela hele jorden?

47 Og hvordan kan dere fortsette å gjøre dette og tjene guder av tre og stein, som verken kan høre, tale eller utfri dere fra undertrykkelse, og på denne måten føre universets Guds vrede over dere?

48 Avstå derfor fra dette, min far, og før ikke ulykke over din sjel og sjelene til dem som hører til din husstand.

49 Og Abram skyndte seg og sprang bort fra sin far. Og han tok øksen fra sin fars største avgudsbilde, og med den knuste Abram også dette bildet og løp bort.

50 Og da Tarah så alt det Abram hadde gjort, skyndte han seg ut av huset sitt og gikk til kongen. Og han kom fram for Nimrod og sto foran ham og bøyde seg ned for kongen. Og kongen sa: Hva vil du?

51 Og han sa: Jeg ber deg, min herre, hør på meg. For femti år siden ble det født meg et barn, og nå har han gjort dette mot mine guder og talt på denne måten. Derfor, min herre og konge, send bud etter ham, så han kan komme fram for deg, og døm ham etter loven, så vi kan bli befridd fra hans ondskap.

52 Og kongen sendte tre menn blant sine tjenere, og de gikk og førte Abram fram for kongen. Og Nimrod og alle hans fyrster og tjenere satt foran ham den dagen, og Tarah satt også sammen med dem.

53 Og kongen sa til Abram: Hva er dette du har gjort mot din far og hans guder? Og Abram svarte kongen med de samme ordene som han hadde talt til sin far, og han sa: Den store guden som sto sammen med dem i huset, gjorde mot dem det du har hørt.

54 Og kongen sa til Abram: Hadde de makt til å tale og spise og gjøre slik du har sagt? Og Abram svarte kongen og sa: Og dersom det ikke finnes noen makt i dem, hvorfor tjener du dem da og fører menneskenes sønner vill ved din dårskap?

55 Tror du at de kan utfri deg eller gjøre noe som helst, lite eller stort, siden du tjener dem? Og hvorfor vil du ikke tjene hele universets Gud, som skapte deg, og som har makt til å drepe og holde i live?

56 Du tåpelige, enfoldige og uvitende konge, ve deg for alltid!

57 Jeg trodde du ville lære dine tjenere den rette veien, men det har du ikke gjort. I stedet har du fylt hele jorden med dine synder og med syndene til ditt folk, som har fulgt dine veier.

58 Vet du ikke, eller har du ikke hørt, at våre forfedre syndet i gamle dager ved å gjøre dette onde som du gjør? Og den evige Gud førte vannflommen over dem og ødela dem alle, og han ødela også hele jorden på grunn av dem. Og vil du og ditt folk nå stå fram og gjøre det samme, slik at dere fører Herren Guds vrede, universets Guds vrede, over dere og fører ulykke over deg og hele jorden?

59 Legg derfor nå bort denne onde gjerningen som du gjør, og tjen universets Gud, for din sjel er i hans hender. Da skal det gå deg vel.

60 Men dersom ditt ugudelige hjerte ikke vil lytte til mine ord, slik at du forlater dine onde veier og tjener den evige Gud, da skal du dø i skam i de siste dager, du og ditt folk og alle som hører til deg, som lytter til dine ord eller vandrer på dine onde veier.

61 Og da Abram hadde sluttet å tale foran kongen og fyrstene, løftet Abram øynene mot himmelen og sa: Herren ser alle de ugudelige, og han skal dømme dem.

Kap.12

1 Og da kongen hørte Abrams ord, befalte han at han skulle settes i fengsel. Og Abram var i fengselet i ti dager.

2 Og da disse dagene var gått, befalte kongen at alle kongene, fyrstene og stattholderne i de forskjellige provinsene og vismennene skulle komme fram for ham. Og de satte seg foran ham, mens Abram fortsatt var i fengselet.

3 Og kongen sa til fyrstene og vismennene: Har dere hørt hva Abram, Tarahs sønn, har gjort mot sin far? Slik har han handlet mot ham, og jeg befalte at han skulle føres fram for meg, og slik har han talt. Hans hjerte sviktet ham ikke, og han rørte seg heller ikke i mitt nærvær. Og se, nå sitter han innesperret i fengselet.

4 Avgjør derfor nå hvilken dom denne mannen fortjener, han som har hånet kongen, og som har talt og gjort alle de tingene dere har hørt om.

5 Og de svarte alle kongen og sa: Den mannen som håner kongen, skal henges på et tre. Men siden han har gjort alle de tingene som er blitt fortalt, og har foraktet våre guder, må han derfor brennes til døde, for dette er loven i en slik sak.

6 Dersom det behager kongen å gjøre dette, la ham befale sine tjenere å tenne en ild både natt og dag i din teglovn, og deretter skal vi kaste denne mannen inn i den. Og kongen gjorde slik. Han befalte sine tjenere å gjøre i stand en ild i tre dager og tre netter i kongens ovn, som lå i Kasdim. Og kongen befalte dem å hente Abram fra fengselet og føre ham ut for å bli brent.

7 Og alle kongens tjenere, fyrster, stormenn, stattholdere og dommere, og alle landets innbyggere, omkring ni hundre tusen menn, sto foran ovnen for å se Abram.

8 Og alle kvinnene og de små barna trengte seg sammen på takene og tårnene for å se hva som skulle skje med Abram. Og de sto alle sammen på avstand, og det var ikke en mann igjen som ikke kom den dagen for å se det som skulle skje.

9 Og da Abram var kommet, så kongens besvergelseskyndige og vismenn på Abram, og de ropte til kongen og sa: Vår hersker og herre, sannelig, dette er mannen som vi vet var det barnet som ble født da den store stjernen slukte de fire stjernene, slik vi fortalte kongen for femti år siden.

10 Og se, nå har også hans far overtrådt dine befalinger og gjort narr av deg ved å føre et annet barn fram for deg, som du drepte.

11 Og da kongen hørte deres ord, ble han overmåte vred, og han befalte at Tarah skulle føres fram for ham.

12 Og kongen sa: Har du hørt hva de besvergelseskyndige har sagt? Fortell meg nå sannheten om hvordan du gjorde dette. Og dersom du taler sannheten, skal du bli frikjent.

13 Og da Tarah så at kongens vrede var så voldsomt opptent, sa han til kongen: Min herre og konge, du har hørt sannheten, og det vismennene har sagt, er riktig. Og kongen sa: Hvordan kunne du gjøre dette, overtre mine befalinger og gi meg et barn som du ikke selv hadde fått, og ta imot betaling for ham?

14 Og Tarah svarte kongen: Fordi min kjærlighet til min sønn ble vekket på den tiden, tok jeg en sønn av min tjenestekvinne og førte ham fram for kongen.

15 Og kongen sa: Hvem rådet deg til dette? Fortell meg det, og skjul ikke noe for meg, så skal du ikke dø.

16 Og Tarah ble grepet av stor frykt foran kongen, og han sa til kongen: Det var Haran, min eldste sønn, som rådet meg til dette. Og Haran var trettito år gammel i de dager da Abram ble født.

17 Men Haran hadde ikke rådet sin far til noe slikt, for Tarah sa dette til kongen for å redde sitt eget liv fra kongen, for han var meget redd. Og kongen sa til Tarah: Haran, din sønn, som rådet deg til dette, skal dø i ilden sammen med Abram. For dødsdommen hviler over ham fordi han gjorde opprør mot kongens vilje ved å gjøre dette.

18 Og Haran følte på den tiden en tilbøyelighet til å følge Abrams veier, men han holdt det for seg selv.

19 Og Haran sa i sitt hjerte: Se, nå har kongen grepet Abram på grunn av de tingene Abram har gjort. Og det skal skje at dersom Abram får overtaket over kongen, vil jeg følge ham. Men dersom kongen får overtaket, vil jeg følge kongen.

20 Og da Tarah hadde sagt dette til kongen om sin sønn Haran, befalte kongen at Haran skulle gripes sammen med Abram.

21 Og de førte dem begge fram, Abram og hans bror Haran, for å kaste dem inn i ilden. Og alle landets innbyggere og kongens tjenere og fyrster og alle kvinnene og de små barna var der og sto og så på dem den dagen.

22 Og kongens tjenere tok Abram og hans bror og kledde av dem alle klærne, bortsett fra underklærne de hadde på seg.

23 Og de bandt hendene og føttene deres med linsnorer. Og kongens tjenere løftet dem opp og kastet dem begge inn i ovnen.

24 Og Herren elsket Abram og hadde medlidenhet med ham. Og Herren steg ned og utfridde Abram fra ilden, og han ble ikke brent.

25 Men alle snorene som de hadde bundet ham med, ble brent opp, mens Abram ble værende og gikk omkring i ilden.

26 Men Haran døde da de kastet ham inn i ilden, og han ble brent til aske, for hans hjerte var ikke fullkomment med Herren. Og mennene som hadde kastet ham inn i ilden, ble rammet av flammene som bredte seg over dem, og de ble brent, og tolv av dem døde.

27 Og Abram gikk omkring midt i ilden i tre dager og tre netter. Og alle kongens tjenere så ham vandre i ilden, og de kom og fortalte kongen det og sa: Se, vi har sett Abram gå omkring midt i ilden, og selv underklærne han har på seg, er ikke brent. Men snorene som han var bundet med, er brent opp.

28 Og da kongen hørte deres ord, sviktet hans hjerte, og han ville ikke tro dem. Derfor sendte han andre trofaste fyrster for å undersøke saken. Og de gikk og så det og fortalte det til kongen. Og kongen reiste seg for å gå og se det selv. Og han så Abram gå fram og tilbake midt i ilden, og han så Harans kropp brent, og kongen undret seg stort.

29 Og kongen befalte at Abram skulle tas ut av ilden. Og hans tjenere nærmet seg for å hente ham ut, men de kunne ikke, for ilden var omkring ham, og flammene steg opp mot dem fra ovnen.

30 Og kongens tjenere flyktet fra den, og kongen irettesatte dem og sa: Skynd dere og før Abram ut av ilden, så dere ikke skal dø!

31 Og kongens tjenere nærmet seg igjen for å føre Abram ut, men flammene kom over dem og brente ansiktene deres, slik at åtte av dem døde.

32 Og da kongen så at hans tjenere ikke kunne nærme seg ilden uten å bli brent, ropte kongen til Abram: Du tjener for Gud som er i himmelen, kom ut fra ilden og kom hit fram for meg! Og Abram lyttet til kongens røst og gikk ut av ilden og kom og stilte seg foran kongen.

33 Og da Abram kom ut, så kongen og alle hans tjenere Abram komme fram for kongen med underklærne på seg, for de var ikke brent. Men snorene som han hadde vært bundet med, var brent opp.

34 Og kongen sa til Abram: Hvordan kan det ha seg at du ikke ble brent i ilden?

35 Og Abram sa til kongen: Himmels og jordens Gud, som jeg setter min lit til, og som har alt i sin makt, han utfridde meg fra ilden som du kastet meg inn i.

36 Og Haran, Abrams bror, var blitt brent til aske. Og de lette etter kroppen hans og fant at den var fortært.

37 Og Haran var åttito år gammel da han døde i ilden i Kasdim. Og da kongen, fyrstene og landets innbyggere så at Abram var blitt utfridd fra ilden, kom de og bøyde seg ned for Abram.

38 Og Abram sa til dem: Bøy dere ikke ned for meg, men bøy dere ned for verdens Gud, som skapte dere, og tjen ham og vandre på hans veier. For det er han som utfridde meg fra denne ilden, og det er han som skapte alle menneskers sjeler og ånder og formet mennesket i dets mors liv og førte det fram til verden. Og det er han som skal utfri dem som setter sin lit til ham, fra all smerte.

39 Og dette var meget underfullt i kongens og fyrstenes øyne, at Abram var blitt reddet fra ilden mens Haran var blitt brent. Og kongen ga Abram mange gaver, og han ga ham to av sine fremste tjenere fra kongens hus. Den ene het Oni, og den andre het Elieser.

40 Og alle kongene, fyrstene og tjenerne ga Abram mange gaver av sølv, gull og perler. Og kongen og hans fyrster lot ham dra bort, og han gikk i fred.

41 Og Abram gikk bort fra kongen i fred, og mange av kongens tjenere fulgte ham, og omkring tre hundre menn sluttet seg til ham.

42 Og Abram vendte tilbake den dagen og gikk til sin fars hus, han og mennene som fulgte ham. Og Abram tjente Herren sin Gud alle sitt livs dager, og han vandret på hans veier og fulgte hans lov.

43 Og fra den dagen av vendte Abram menneskenes sønners hjerter til å tjene Herren.

44 Og på den tiden tok Nahor og Abram seg hustruer, døtrene til sin bror Haran. Nahors hustru var Milka, og Abrams hustru het Sarai. Og Sarai, Abrams hustru, var ufruktbar. Hun hadde ikke noe avkom i de dager.

45 Og da to år var gått siden Abram kom ut av ilden, det vil si i det femtiandre året av hans liv, se, da satt kong Nimrod i Babel på tronen. Og kongen falt i søvn og drømte at han sto sammen med sine tropper og hærstyrker i en dal rett overfor kongens ovn.

46 Og han løftet øynene og så en mann som lignet Abram, komme ut av ovnen. Og mannen kom og stilte seg foran kongen med trukket sverd, og deretter sprang han mot kongen med sverdet. Og kongen flyktet fra mannen, for han var redd. Og mens han løp, kastet mannen et egg på kongens hode, og egget ble til en stor elv.

47 Og kongen drømte at alle hans tropper sank ned i denne elven og døde. Og kongen flyktet sammen med tre menn som sto foran ham, og han unnslopp.

48 Og kongen så på disse mennene, og de var kledd i fyrstelige klær, slik som kongers drakter, og de hadde kongers utseende og majestet.

49 Og mens de løp, ble elven igjen til et egg foran kongen, slik den hadde vært i begynnelsen. Og ut av egget kom en ung fugl som kom fram for kongen og fløy mot hodet hans og hakket ut kongens øye.

50 Og kongen ble bedrøvet over synet, og han våknet av søvnen, og hans ånd var opprørt. Og han ble grepet av stor frykt.

51 Og om morgenen reiste kongen seg fra leiet sitt i frykt, og han befalte at alle vismennene og trollmennene skulle komme fram for ham. Og kongen fortalte dem drømmen sin.

52 Og en vis tjener hos kongen, som het Anuki, svarte kongen og sa: Dette er ikke annet enn den ulykken som Abram og hans avkom skal føre over min herre og konge i de siste dager.

53 Og se, dagen skal komme da Abram og hans avkom og barna i hans husstand skal føre krig mot min konge, og de skal slå alle kongens hærstyrker og tropper.

54 Og når det gjelder det du har fortalt om de tre mennene du så, som lignet deg selv, og som unnslass, betyr dette at bare du skal unnslippe sammen med tre konger blant jordens konger som skal være med deg i kampen.

55 Og det du så om elven som igjen ble til et egg som i begynnelsen, og den unge fuglen som hakket ut øyet ditt, betyr ikke annet enn at Abrams avkom skal drepe kongen i de siste dager.

56 Dette er min konges drøm, og dette er tydningen av den. Og drømmen er sann, og tydningen som din tjener har gitt deg, er riktig.

57 Derfor, min konge, vet du sannelig at det nå er femtito år siden dine vismenn så dette ved Abrams fødsel. Og dersom min konge lar Abram leve på jorden, vil det bli til skade for min herre og konge. For alle de dager Abram lever, skal verken du eller ditt kongerike være trygt grunnfestet, for dette ble kjent allerede ved hans fødsel. Hvorfor vil ikke min konge drepe ham, slik at hans ondskap kan holdes borte fra deg i de siste dager?

58 Og Nimrod lyttet til Anukis røst, og han sendte noen av sine tjenere i hemmelighet for å gripe Abram og føre ham fram for kongen, slik at han skulle lide døden.

59 Og Elieser, Abrams tjener som kongen hadde gitt ham, var på den tiden i kongens nærvær. Og han hørte hva Anuki hadde rådet kongen til, og hva kongen hadde sagt om å få Abram drept.

60 Og Elieser sa til Abram: Skynd deg, stå opp og redd ditt liv, så du ikke skal dø ved kongens hånd. For dette har han sett i en drøm om deg, og slik har Anuki tydet den, og slik har Anuki også rådet kongen angående deg.

61 Og Abram lyttet til Eliesers røst. Og Abram skyndte seg og flyktet i sikkerhet til Noahs og hans sønn Sems hus. Og han skjulte seg der og fant et trygt sted. Og kongens tjenere kom til Abrams hus for å lete etter ham, men de kunne ikke finne ham. Og de lette gjennom hele landet, men han var ikke å finne. Og de dro og lette i alle retninger, men de fant ham ikke noe sted.

62 Og da kongens tjenere ikke kunne finne Abram, vendte de tilbake til kongen. Men kongens vrede mot Abram stilnet, siden de ikke fant ham, og kongen slo saken om Abram fra seg.

63 Og Abram holdt seg skjult i Noahs hus i én måned, helt til kongen hadde glemt saken. Men Abram var fortsatt redd for kongen. Og Tarah kom i hemmelighet for å besøke sin sønn Abram i Noahs hus, og Tarah var meget stor i kongens øyne.

64 Og Abram sa til sin far: Vet du ikke at kongen har til hensikt å drepe meg og utslette mitt navn fra jorden etter råd fra sine ugudelige rådgivere?

65 Hvem har du nå her, og hva har du i dette landet? Stå opp, la oss dra sammen til landet Kanaan, så vi kan bli utfridd fra hans hånd, så ikke også du skal omkomme ved hans hånd i de siste dager.

66 Vet du ikke, eller har du ikke hørt, at det ikke er av kjærlighet Nimrod gir deg all denne æren, men at det bare er til sin egen fordel han overøser deg med alt dette gode?

67 Og selv om han skulle gjøre enda større godt mot deg enn dette, er det sannelig bare denne verdens tomheter. For rikdom og skatter kan ikke hjelpe på vredens og harmens dag.

68 Lytt derfor nå til min røst, og la oss stå opp og dra til landet Kanaan, utenfor rekkevidden av Nimrods skade. Og tjen Herren som skapte deg på jorden, så skal det gå deg vel. Og kast bort alle de tomme tingene du jager etter.

69 Og Abram sluttet å tale, og Noah og hans sønn Sem svarte Tarah og sa: Det ordet Abram har talt til deg, er sant.

70 Og Tarah lyttet til sin sønn Abrams røst, og Tarah gjorde alt det Abram hadde sagt. For dette kom fra Herren, slik at kongen ikke skulle forårsake Abrams død.

Kap.13

1 Og Tarah tok sin sønn Abram og sin sønnesønn Lot, Harans sønn, og sin svigerdatter Sarai, som var hans sønn Abrams hustru, og alle sjelene i sin husstand. Og han dro med dem fra Ur Kasdim for å reise til landet Kanaan. Og da de kom så langt som til landet Haran, ble de værende der, for det var et meget godt beiteland og stort nok for alle som fulgte med dem.

2 Og folket i landet Haran så at Abram var god og rettskaffen overfor Gud og mennesker, og at Herren hans Gud var med ham. Og noen av folket i landet Haran kom og sluttet seg til Abram, og han lærte dem Herrens undervisning og hans veier. Og disse mennene ble værende hos Abram i hans hus og holdt seg til ham.

3 Og Abram ble værende i landet i tre år. Og da de tre årene var gått, viste Herren seg for Abram og sa til ham: Jeg er Herren som førte deg ut fra Ur Kasdim og utfridde deg fra alle dine fienders hender.

4 Og dersom du nå vil lytte til min røst og holde mine bud, mine forskrifter og mine lover, skal jeg la dine fiender falle foran deg. Og jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner, og jeg vil sende min velsignelse over alt dine hender gjør, og du skal ikke mangle noe.

5 Stå derfor nå opp, ta din hustru og alle som hører til deg, og dra til landet Kanaan og bli værende der. Og der skal jeg være din Gud, og jeg vil velsigne deg. Og Abram sto opp og tok sin hustru og alle som hørte til ham, og han dro til landet Kanaan, slik Herren hadde sagt til ham. Og Abram var femti år gammel da han dro fra Haran.

6 Og Abram kom til landet Kanaan og bosatte seg midt i byen. Og der slo han opp teltet sitt blant Kanaans barn, landets innbyggere.

7 Og Herren viste seg for Abram da han kom til landet Kanaan, og sa til ham: Dette er landet som jeg har gitt deg og ditt avkom etter deg for alltid. Og jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner, og jeg vil gi ditt avkom alle landene du ser, til arv.

8 Og Abram bygde et alter på stedet der Gud hadde talt til ham, og der påkalte Abram Herrens navn.

9 På den tiden, da Abram hadde bodd i landet Kanaan i tre år, døde Noah det året. Det var i det femtiåttende året av Abrams liv. Og alle Noahs dager var ni hundre og femti år, og han døde.

10 Og Abram bodde i landet Kanaan, han og hans hustru og alle som hørte til ham, og alle som hadde fulgt ham, sammen med dem som hadde sluttet seg til ham blant folket i landet. Men Nahor, Abrams bror, og hans far Tarah, og Lot, Harans sønn, og alle som hørte til dem, bodde i Haran.

11 I det femte året av Abrams opphold i landet Kanaan gjorde folket i Sodoma og Gomorra og alle byene på sletten opprør mot Kedorlaomer, kongen av Elam. For alle kongene i byene på sletten hadde tjent Kedorlaomer i tolv år og betalt ham en årlig skatt. Men i de dager, i det trettende året, gjorde de opprør mot ham.

12 Og i det tiende året av Abrams opphold i landet Kanaan var det krig mellom Nimrod, kongen av Sinear, og Kedorlaomer, kongen av Elam. Og Nimrod kom for å kjempe mot Kedorlaomer og underlegge seg ham.

13 For Kedorlaomer hadde på den tiden vært en av fyrstene over Nimrods hærstyrker. Og da hele folket ved tårnet ble spredt, og de som var igjen, også ble spredt over jordens overflate, dro Kedorlaomer til landet Elam og hersket over det og gjorde opprør mot sin herre.

14 Og i de dager, da Nimrod så at byene på sletten hadde gjort opprør, kom han med stolthet og vrede for å føre krig mot Kedorlaomer. Og Nimrod samlet alle sine fyrster og undersåtter, omkring sju hundre tusen menn, og dro mot Kedorlaomer. Og Kedorlaomer dro ut for å møte ham med fem tusen menn, og de gjorde seg klare til kamp i Babel-dalen, som ligger mellom Elam og Sinear.

15 Og alle disse kongene kjempet der, og Nimrod og hans folk ble slått av Kedorlaomers folk. Og omkring seks hundre tusen av Nimrods menn falt, og Mardon, kongens sønn, falt blant dem.

16 Og Nimrod flyktet og vendte tilbake til sitt land i skam og vanære. Og han var underlagt Kedorlaomer i lang tid. Og Kedorlaomer vendte tilbake til sitt land og sendte fyrster fra sin hær til kongene som bodde omkring ham, til Arjok, kongen av Ellasar, og til Tidal, kongen av Gojim. Og han inngikk en pakt med dem, og de var alle lydige mot hans befalinger.

17 Og det var i det femtende året av Abrams opphold i landet Kanaan, som var det syttiende året av Abrams liv, at Herren viste seg for Abram det året og sa til ham: Jeg er Herren som førte deg ut fra Ur Kasdim for å gi deg dette landet til arv.

18 Vandre derfor nå for mitt åsyn og vær fullkommen og hold mine bud, for til deg og ditt avkom vil jeg gi dette landet til arv, fra elven Misrajim til den store elven Eufrat.

19 Og du skal gå til dine fedre i fred og i en god alderdom, og den fjerde slekten skal vende tilbake hit til dette landet og arve det for alltid. Og Abram bygde et alter og påkalte Herrens navn, han som hadde vist seg for ham. Og han bar fram ofre på alteret til Herren.

20 På den tiden vendte Abram tilbake og dro til Haran for å se sin far og mor og sin fars husstand. Og Abram og hans hustru og alle som hørte til ham, vendte tilbake til Haran, og Abram bodde i Haran i fem år.

21 Og mange av folket i Haran, omkring syttito menn, fulgte Abram. Og Abram lærte dem Herrens undervisning og hans veier, og han lærte dem å kjenne Herren.

22 I de dager viste Herren seg for Abram i Haran, og han sa til ham: Se, jeg talte til deg for tjue år siden og sa:

23 Dra bort fra ditt land, fra ditt fødested og fra din fars hus, til det landet jeg har vist deg, for å gi det til deg og dine barn. For der i det landet vil jeg velsigne deg og gjøre deg til et stort folk og gjøre ditt navn stort, og i deg skal jordens slekter bli velsignet.

24 Stå derfor nå opp og dra bort fra dette stedet, du og din hustru og alle som hører til deg, og alle som er født i ditt hus, og alle sjelene du har skaffet deg i Haran. Før dem med deg bort herfra, og stå opp og vend tilbake til landet Kanaan.

25 Og Abram sto opp og tok sin hustru Sarai og alle som hørte til ham, og alle som var født i hans hus, og sjelene de hadde skaffet seg i Haran. Og de dro ut for å reise til landet Kanaan.

26 Og Abram dro og vendte tilbake til landet Kanaan etter Herrens ord. Og Lot, sønn av hans bror Haran, dro med ham. Og Abram var syttifem år gammel da han dro fra Haran for å vende tilbake til landet Kanaan.

27 Og han kom til landet Kanaan etter Herrens ord til Abram, og han slo opp teltet sitt og bodde på Mamre-sletten. Og sammen med ham var Lot, hans brors sønn, og alle som hørte til ham.

28 Og Herren viste seg igjen for Abram og sa: Til ditt avkom vil jeg gi dette landet. Og der bygde han et alter for Herren som hadde vist seg for ham, og det står der fremdeles den dag i dag på Mamre-slettene.

Kap.14

1 I de dager var det i landet Sinear en vis mann som hadde innsikt i all visdom og et vakkert utseende, men han var fattig og trengende. Han het Rikajon, og han hadde store vanskeligheter med å forsørge seg selv.

2 Og han bestemte seg for å dra til Egypt, til Oswiris, Anoms sønn og konge av Egypt, for å vise kongen sin visdom. Kanskje han kunne finne nåde i kongens øyne, slik at kongen ville opphøye ham og gi ham livsopphold. Og Rikajon gjorde slik.

3 Og da Rikajon kom til Egypt, spurte han Egypts innbyggere om kongen. Og Egypts innbyggere fortalte ham om skikken til kongen av Egypt. For det var på den tiden skikk at kongen av Egypt gikk ut fra sitt kongelige palass og viste seg offentlig bare én dag i året, og deretter vendte kongen tilbake til palasset og ble værende der.

4 Og den dagen kongen gikk ut, avsa han dommer i landet. Og alle som hadde en sak, kom fram for kongen den dagen for å få sitt krav avgjort.

5 Og da Rikajon hørte om skikken i Egypt og at han ikke kunne komme fram for kongen, ble han meget bedrøvet og sørget dypt.

6 Og om kvelden gikk Rikajon ut og fant et hus som lå i ruiner, og som tidligere hadde vært et bakeri i Egypt. Og han ble der hele natten, bitter til sinns og plaget av sult, og søvnen vek fra hans øyne.

7 Og Rikajon tenkte ved seg selv på hva han skulle gjøre i byen fram til kongen viste seg, og hvordan han skulle forsørge seg der.

8 Og han sto opp om morgenen og gikk omkring. Og på veien møtte han dem som solgte grønnsaker og forskjellige slags frø, som de forsynte innbyggerne med.

9 Og Rikajon ønsket å gjøre det samme for å skaffe seg livsopphold i byen. Men han kjente ikke folkets skikker, og han var som en blind mann blant dem.

10 Og han gikk og skaffet seg grønnsaker for å selge dem til sitt livsopphold. Men en flokk pøbel samlet seg omkring ham og gjorde narr av ham. Og de tok grønnsakene fra ham og lot ham stå igjen uten noe.

11 Og han reiste seg derfra, bitter til sinns, og gikk sukkende tilbake til bakeriet hvor han hadde tilbrakt natten før. Og han sov der den andre natten.

12 Og også den natten tenkte han ved seg selv på hvordan han kunne redde seg fra å sulte i hjel. Og han fant på en plan for hvordan han skulle handle.

13 Og han sto opp om morgenen og handlet med list. Han gikk og leide tretti sterke menn fra pøbelen, som bar sine krigsvåpen i hendene. Og han førte dem opp til toppen av egypternes gravsted og plasserte dem der.

14 Og han befalte dem og sa: Så sier kongen: Gjør dere sterke og vær tapre menn, og la ingen bli begravd her før det er betalt to hundre sølvstykker. Først da kan han bli begravd. Og disse mennene handlet etter Rikajons befaling overfor Egypts folk gjennom hele det året.

15 Og i løpet av åtte måneder samlet Rikajon og hans menn store rikdommer av sølv og gull. Og Rikajon skaffet seg en stor mengde hester og andre dyr, og han leide flere menn og ga dem hester, og de ble værende hos ham.

16 Og da året var omme, på den tiden kongen gikk ut i byen, samlet alle Egypts innbyggere seg for å tale med ham om det Rikajon og hans menn hadde gjort.

17 Og kongen gikk ut på den fastsatte dagen, og alle egypterne kom fram for ham og ropte til ham og sa:

18 Må kongen leve for alltid! Hva er dette du gjør mot dine tjenere i byen, når du ikke tillater at en død kropp blir begravd før det er betalt så mye sølv og gull? Har noe slikt noen gang blitt gjort på hele jorden, fra de tidligere kongers dager, ja, helt fra Adams

dager og fram til denne dag, at de døde ikke skal bli begravd uten at det først betales en fastsatt pris?

19 Vi vet at det er kongers skikk å kreve en årlig skatt av de levende. Men du gjør ikke bare dette. Du krever også skatt av de døde, dag etter dag.

20 Nå, konge, kan vi ikke bære dette lenger, for hele byen er blitt ruinert på grunn av dette. Vet du ikke om det?

21 Og da kongen hørte alt de hadde sagt, ble han meget vred, og hans vrede brant i ham over denne saken, for han hadde ikke visst noe om den.

22 Og kongen sa: Hvem er det, og hvor er han som våger å gjøre denne onde gjerningen i mitt land uten min befaling? Sannelig, dette må dere fortelle meg.

23 Og de fortalte ham om alle Rikajons og hans menns gjerninger. Og kongens vrede ble vekket, og han befalte at Rikajon og hans menn skulle føres fram for ham.

24 Og Rikajon tok omkring tusen barn, sønner og døtre, og kledde dem i silke og broderte klær. Og han satte dem på hester og sendte dem til kongen ved hjelp av sine menn. Og han tok også en stor mengde sølv og gull og edelsteiner, og en sterk og vakker hest, som gave til kongen. Med dette kom han fram for kongen og bøyde seg til jorden for ham. Og kongen, hans tjenere og alle Egypts innbyggere undret seg over Rikajons gjerning, og de så hans rikdommer og gaven han hadde brakt kongen.

25 Og dette behaget kongen meget, og han undret seg over det. Og da Rikajon satt foran ham, spurte kongen ham om alle hans gjerninger. Og Rikajon talte alle sine ord med visdom foran kongen, hans tjenere og alle Egypts innbyggere.

26 Og da kongen hørte Rikajons ord og hans visdom, fant Rikajon nåde i hans øyne. Og han fant nåde og velvilje hos alle kongens tjenere og alle Egypts innbyggere på grunn av sin visdom og sine ypperlige taler. Og fra den tiden elsket de ham overmåte.

27 Og kongen svarte og sa til Rikajon: Ditt navn skal ikke lenger være Rikajon, men Farao skal være ditt navn, siden du krevde skatt av de døde. Og han kalte ham Farao.

28 Og kongen og hans undersåtter elsket Rikajon for hans visdom, og de rådførte seg med alle Egypts innbyggere om å gjøre ham til stattholder under kongen.

29 Og alle Egypts innbyggere og deres vismenn gjorde slik, og dette ble gjort til lov i Egypt.

30 Og de gjorde Rikajon Farao til stattholder under Oswiris, kongen av Egypt. Og Rikajon Farao styrte over Egypt og utøvde daglig rettferdighet i hele byen. Men kong Oswiris dømte folket i landet én dag i året, når han gikk ut og viste seg.

31 Og Rikajon Farao tilranet seg med list herredømmet over Egypt, og han krevde skatt av alle Egypts innbyggere.

32 Og alle Egypts innbyggere elsket Rikajon Farao meget, og de vedtok at hver konge som skulle herske over dem og deres etterkommere i Egypt, skulle kalles Farao.

33 Derfor ble alle kongene som hersket i Egypt fra den tiden av, kalt Farao, helt til denne dag.

Kap.15

1 Og det var i det året en alvorlig hungersnød over hele landet Kanaan, og landets innbyggere kunne ikke bli værende på grunn av hungersnøden, for den var meget hard.

2 Og Abram og alle som hørte til ham, sto opp og dro ned til Egypt på grunn av hungersnøden. Og da de kom til elven Misrajim, ble de værende der en tid for å hvile ut etter den slitsomme reisen.

3 Og Abram og Sarai gikk langs grensen ved elven Misrajim, og Abram så at hans hustru Sarai var meget vakker.

4 Og Abram sa til sin hustru Sarai: Siden Gud har skapt deg med et så vakkert ansikt, frykter jeg egypterne, for at de skal drepe meg og ta deg fra meg. For gudsfrykt finnes ikke på disse stedene.

5 Derfor skal du gjøre dette: Si at du er min søster til alle som måtte spørre deg, slik at det kan gå meg vel, og vi kan leve og ikke bli drept.

6 Og Abram ga den samme befalingen til alle som hadde fulgt ham til Egypt på grunn av hungersnøden. Også sin nevø Lot ga han denne befalingen og sa: Dersom egypterne spør deg om Sarai, skal du si at hun er Abrams søster.

7 Og til tross for alle disse befalingenes skyld satte Abram ikke sin lit til dem. Men han tok Sarai og la henne i en kiste og skjulte den blant deres eiendeler, for Abram var meget bekymret for Sarai på grunn av egypternes ugudelighet.

8 Og Abram og alle som hørte til ham, sto opp fra elven Misrajim og kom til Egypt. Og de hadde knapt kommet innenfor byportene før vaktene stilte seg foran dem og sa: Gi kongen tiende av det dere har, så kan dere komme inn i byen. Og Abram og de som var sammen med ham, gjorde slik.

9 Og Abram og folket som var sammen med ham, kom til Egypt. Og da de kom, bar de med seg kisten som Sarai var skjult i, og egypterne så kisten.

10 Og kongens tjenere nærmet seg Abram og sa: Hva har du her i denne kisten som vi ikke har sett? Åpne nå kisten og gi kongen tiende av alt som er i den.

11 Og Abram sa: Denne kisten vil jeg ikke åpne, men alt dere krever for den, skal jeg gi. Og faraos embetsmenn svarte Abram og sa: Det er en kiste med edelsteiner. Gi oss en tiendedel av dem.

12 Abram sa: Alt dere ønsker, skal jeg gi, men dere må ikke åpne kisten.

13 Og kongens embetsmenn presset Abram, og de gikk bort til kisten og åpnet den med makt. Og de så, og se, en vakker kvinne var i kisten.

14 Og da kongens embetsmenn så Sarai, ble de slått av beundring over hennes skjønnhet. Og alle faraos fyrster og tjenere samlet seg for å se Sarai, for hun var meget vakker. Og kongens embetsmenn løp og fortalte farao alt de hadde sett, og de lovpriste Sarai overfor kongen. Og farao befalte at hun skulle føres fram, og kvinnen kom fram for kongen.

15 Og farao så Sarai, og hun behaget ham overmåte, og han ble slått av hennes skjønnhet. Og kongen gledet seg stort over henne og ga gaver til dem som hadde brakt ham nyheten om henne.

16 Og kvinnen ble da ført til faraos hus. Og Abram sørget over sin hustru og ba til Herren om å utfri henne fra faraos hender.

17 Og Sarai ba også på den tiden og sa: Å, Herre Gud, du sa til min herre Abram at han skulle dra bort fra sitt land og fra sin fars hus til landet Kanaan, og du lovet å gjøre godt mot ham dersom han ville holde dine bud. Se, nå har vi gjort det du befalte oss. Vi forlot vårt land og våre slekter og dro til et fremmed land og til et folk vi ikke hadde kjent tidligere.

18 Og vi kom til dette landet for å unnsnippe hungersnøden, og nå har denne ulykken rammet meg. Derfor, Herre Gud, utfri oss og frels oss fra denne undertrykkerens hånd, og gjør godt mot meg for din barmhjertighets skyld.

19 Og Herren lyttet til Sarais røst, og Herren sendte en engel for å utfri Sarai fra faraos makt.

20 Og kongen kom og satte seg foran Sarai, og se, en Herrens engel sto over dem. Og han viste seg for Sarai og sa til henne: Frykt ikke, for Herren har hørt din bønn.

21 Og kongen nærmet seg Sarai og sa til henne: Hva er denne mannen for deg, han som førte deg hit? Og hun sa: Han er min bror.

22 Og kongen sa: Det påhviler oss å gjøre ham stor, opphøye ham og gjøre alt det gode mot ham som du befaler oss. Og på den tiden sendte kongen store mengder sølv, gull og edelsteiner til Abram, sammen med kveg, tjenere og tjenestekvinner. Og kongen befalte at Abram skulle føres fram, og han satt i gården til kongens hus. Og kongen opphøyde Abram meget den natten.

23 Og kongen nærmet seg for å tale med Sarai, og han strakte ut hånden for å røre ved henne. Da slo engelen ham hardt, og han ble grepet av frykt og lot være å strekke hånden mot henne.

24 Og da kongen kom nær Sarai, slo engelen ham til jorden. Og slik gjorde han mot ham hele natten, og kongen var grepet av frykt.

25 Og engelen slo den natten alle kongens tjenere og hele hans husstand hardt på grunn av Sarai. Og det var stor klage blant folket i faraos hus den natten.

26 Og da farao så ulykken som hadde rammet ham, sa han: Sannelig, det er på grunn av denne kvinnen at dette har hendt meg. Og han trakk seg et stykke bort fra henne og talte vennlige ord til henne.

27 Og kongen sa til Sarai: Fortell meg, jeg ber deg, om mannen som du kom hit sammen med. Og Sarai sa: Denne mannen er min ektemann. Jeg sa til deg at han var min bror fordi jeg var redd for at du i din ugudelighet skulle drepe ham.

28 Og kongen holdt seg borte fra Sarai, og plagene fra Herrens engel opphørte over ham og hans husstand. Og farao forsto at han var blitt slått på grunn av Sarai, og kongen undret seg stort over dette.

29 Og om morgenen kalte kongen Abram til seg og sa til ham: Hva er dette du har gjort mot meg? Hvorfor sa du at hun var din søster, slik at jeg tok henne til meg som hustru, og denne tunge plagen derfor kom over meg og min husstand?

30 Derfor, se, her er din hustru. Ta henne og dra bort fra vårt land, så vi ikke alle skal dø på grunn av henne. Og farao tok mer kveg, tjenere og tjenestekvinner og sølv og gull for å gi det til Abram. Og han ga ham tilbake hans hustru Sarai.

31 Og kongen tok en ung kvinne som han hadde fått med en av sine medhustruer, og han ga henne til Sarai som tjenestekvinne.

32 Og kongen sa til sin datter: Det er bedre for deg, min datter, å være tjenestekvinne i denne mannens hus enn å være herskerinne i mitt hus, etter at vi har sett ulykken som rammet oss på grunn av denne kvinnen.

33 Og Abram sto opp, og han og alle som hørte til ham, dro bort fra Egypt. Og farao befalte noen av sine menn å følge ham og alle som dro sammen med ham.

34 Og Abram vendte tilbake til landet Kanaan, til stedet hvor han hadde bygd alteret, der han først hadde slått opp teltet sitt.

35 Og Lot, sønn av Haran, Abrams bror, hadde en stor mengde kveg, småfe, storfe og telt, for Herren hadde vært gavmild mot dem på grunn av Abram.

36 Og da Abram bodde i landet, kom Lots gjeterne i strid med Abrams gjeterne, for eiendommene deres var for store til at de kunne bo sammen i landet. Og landet kunne ikke bære dem på grunn av kveget deres.

37 Og når Abrams gjeterne gikk ut for å la hjorden beite, gikk de ikke inn på markene til folket i landet. Men Lots gjeteres kveg gjorde annerledes, for de lot det beite på markene til folket i landet.

38 Og folket i landet så dette skje daglig, og de kom til Abram og gikk i strid med ham på grunn av Lots gjeterne.

39 Og Abram sa til Lot: Hva er dette du gjør mot meg, siden du gjør meg foraktet blant landets innbyggere ved å la gjeterne dine føre kveget ditt på andre menneskers marker? Vet du ikke at jeg er en fremmed i dette landet blant Kanaans barn? Hvorfor vil du gjøre dette mot meg?

40 Og Abram gikk daglig i strid med Lot på grunn av dette, men Lot ville ikke lytte til Abram. Han fortsatte å gjøre det samme, og landets innbyggere kom og fortalte det til Abram.

41 Og Abram sa til Lot: Hvor lenge vil du være en anstøtsstein for meg blant landets innbyggere? Nå ber jeg deg, la det ikke lenger være strid mellom oss, for vi er slektninger.

42 Men jeg ber deg, skill deg fra meg. Gå og velg deg et sted hvor du kan bo med kveget ditt og alle som hører til deg. Men hold deg på avstand fra meg, du og din husstand.

43 Og vær ikke redd for å dra bort fra meg, for dersom noen gjør deg urett, så la meg få vite det, og jeg vil hevne din sak overfor ham. Bare dra bort fra meg.
44 Og da Abram hadde talt alle disse ordene til Lot, sto Lot opp og løftet øynene mot Jordan-sletten.
45 Og han så at hele dette området hadde rikelig med vann og var godt for mennesker og ga beite til kveget.
46 Og Lot dro bort fra Abram til dette stedet, og der slo han opp teltet sitt og bodde i Sodoma. Og de skilte lag med hverandre.
47 Og Abram bodde på Mamre-sletten, som ligger i Hebron, og han slo opp teltet sitt der. Og Abram ble værende på det stedet i mange år.

Kap.16

1 På den tiden sendte Kedorlaomer, kongen av Elam, bud til alle kongene omkring seg, til Nimrod, kongen av Sinear, som da var under hans makt, og til Tidal, kongen av Gojim, og til Arjok, kongen av Ellasar, som han hadde inngått en pakt med. Og han sa: Kom opp til meg og hjelp meg, så vi kan slå alle byene i Sodoma og deres innbyggere, for de har gjort opprør mot meg i disse tretten årene.
2 Og disse fire kongene dro opp med alle sine hærstyrker, omkring åtte hundre tusen menn. Og de dro av sted slik de var og slo alle menn de møtte på veien.
3 Og de fem kongene av Sodoma og Gomorra, Sinab, kongen av Adma, Semeber, kongen av Sebojim, Bera, kongen av Sodoma, Birsas, kongen av Gomorra, og Bela, kongen av Soar, dro ut for å møte dem. Og de samlet seg alle i Siddim-dalen.
4 Og disse ni kongene førte krig i Siddim-dalen. Og kongene av Sodoma og Gomorra ble slått av kongene av Elam.
5 Og Siddim-dalen var full av kalkgroper. Og kongene av Elam forfulgte kongene av Sodoma, og kongene av Sodoma flyktet med sine hærstyrker og falt ned i kalkgropene. Og alle som var igjen, flyktet til fjellet for å komme i sikkerhet. Og de fem kongene av Elam fulgte etter dem og forfulgte dem helt til portene i Sodoma, og de tok alt som fantes i Sodoma.
6 Og de plyndret alle byene i Sodoma og Gomorra. Og de tok også Lot, sønn av Abrams bror, og hans eiendom. Og de tok alle eiendelene i byene i Sodoma og dro bort. Og Unik, Abrams tjener, som hadde vært med i kampen, så dette og fortalte Abram alt kongene hadde gjort mot byene i Sodoma, og at Lot var blitt tatt til fange av dem.
7 Og Abram hørte dette, og han sto opp med omkring tre hundre og atten menn som var sammen med ham. Og den natten forfulgte han disse kongene og slo dem. Og de falt alle foran Abram og hans menn, og ingen ble igjen bortsett fra de fire kongene som flyktet. Og de dro hver sin vei.
8 Og Abram tok tilbake all eiendommen fra Sodoma. Og han tok også tilbake Lot og hans eiendom, hans hustruer og små barn og alle som hørte til ham, slik at Lot ikke manglet noe.
9 Og da han vendte tilbake etter å ha slått disse kongene, dro han og hans menn gjennom Siddim-dalen, der kongene hadde ført krig mot hverandre.
10 Og Bera, kongen av Sodoma, og resten av mennene som var sammen med ham, kom opp fra kalkgropene som de hadde falt ned i, for å møte Abram og hans menn.
11 Og Adonisedek, kongen av Jerusalem, som var den samme som Sem, dro ut med sine menn for å møte Abram og hans folk med brød og vin. Og de ble værende sammen i Melek-dalen.
12 Og Adonisedek velsignet Abram, og Abram ga ham en tiendedel av alt han hadde tatt som bytte fra sine fiender, for Adonisedek var prest for Guds åsyn.
13 Og alle kongene av Sodoma og Gomorra som var der, kom sammen med sine tjenere bort til Abram og ba ham om å gi dem tilbake tjenerne deres som han hadde tatt til fange, og selv beholde all eiendommen.

14 Og Abram svarte kongene av Sodoma og sa: Så sant Herren lever, han som skapte himmelen og jorden, og som utfridde min sjel fra all trengsel, og som på denne dagen utfridde meg fra mine fiender og overga dem i min hånd, vil jeg ikke ta noe som tilhører dere, så dere ikke i morgen skal kunne rose dere og si: Abram ble rik på vår eiendom som han reddet.

15 For Herren min Gud, som jeg setter min lit til, sa til meg: Du skal ikke mangle noe, for jeg vil velsigne deg i alt dine hender gjør.

16 Derfor, se, her er alt som tilhører dere. Ta det og dra bort. Så sant Herren lever, vil jeg ikke ta noe fra dere, ikke en levende sjel og ikke så mye som en skorem eller en tråd, bortsett fra utgiftene til maten for dem som dro ut sammen med meg til kampen. Også delene som tilkommer mennene som dro sammen med meg, Anar, Asjkol og Mamre, de og deres menn, og også de som ble igjen for å vokte bagasjen, skal de få sin del av byttet.

17 Og kongene av Sodoma ga Abram alt etter det han hadde sagt. Og de ba ham inntrengende om å ta det han selv ønsket, men han ville ikke.

18 Og han sendte kongene av Sodoma og resten av mennene deres bort, og han ga dem befalinger angående Lot. Og de dro hver til sitt sted.

19 Og Lot, hans brors sønn, sendte han også bort med hans eiendom, og han dro sammen med dem. Og Lot vendte tilbake til sitt hjem, til Sodoma. Og Abram og hans folk vendte tilbake til sitt hjem på Mamre-slettene, som ligger i Hebron.

20 På den tiden viste Herren seg igjen for Abram i Hebron, og han sa til ham: Frykt ikke, din lønn er meget stor hos meg. For jeg vil ikke forlate deg før jeg har gjort deg tallrik og velsignet deg og gjort ditt avkom som stjernene på himmelen, som verken kan måles eller telles.

21 Og jeg vil gi ditt avkom alle disse landene som du ser med dine øyne. Til dem vil jeg gi dem som arv for alltid. Vær bare sterk og frykt ikke. Vandre for mitt åsyn og vær fullkommen.

22 Og i det syttiåttende året av Abrams liv døde Re'u, Pelegs sønn, det året. Og alle Re'us dager var to hundre og trettini år, og han døde.

23 Og Sarai, Harans datter og Abrams hustru, var fortsatt ufruktbar i de dager. Hun fødte verken sønn eller datter til Abram.

24 Og da hun så at hun ikke fødte barn, tok hun sin tjenestekvinne Hagar, som farao hadde gitt henne, og ga henne til sin mann Abram som hustru.

25 For Hagar hadde lært alle Sarais veier, slik Sarai hadde lært henne. Hun manglet ikke noe i å følge hennes gode veier.

26 Og Sarai sa til Abram: Se, her er min tjenestekvinne Hagar. Gå inn til henne, så hun kan føde barn på mine knær, slik at også jeg kan få barn gjennom henne.

27 Og da Abram hadde bodd i landet Kanaan i ti år, som var det åttifemte året av Abrams liv, ga Sarai Hagar til ham.

28 Og Abram lyttet til sin hustru Sarais røst, og han tok sin tjenestekvinne Hagar. Og Abram gikk inn til henne, og hun ble med barn.

29 Og da Hagar så at hun var blitt med barn, gledet hun seg stort, og hennes husmor ble foraktet i hennes øyne. Og hun sa ved seg selv: Dette kan ikke bety annet enn at jeg er bedre i Guds øyne enn min husmor Sarai. For i alle de dagene min husmor har vært sammen med min herre, er hun ikke blitt med barn, men meg har Herren latt bli med barn med ham på så kort tid.

30 Og da Sarai så at Hagar var blitt med barn med Abram, ble Sarai misunnelig på sin tjenestekvinne. Og Sarai sa ved seg selv: Dette kan sannelig ikke bety annet enn at hun må være bedre enn meg.

31 Og Sarai sa til Abram: Den uretten jeg lider, må komme over deg! For den gangen du ba for Herrens åsyn om barn, hvorfor ba du ikke også for meg, om at Herren skulle gi meg et avkom med deg?

32 Og når jeg taler til Hagar i ditt nærvær, forakter hun mine ord fordi hun er blitt med barn, og du sier ingenting til henne. Må Herren dømme mellom meg og deg for det du har gjort mot meg.

33 Og Abram sa til Sarai: Se, din tjenestekvinne er i din hånd. Gjør med henne det som synes godt i dine øyne. Og Sarai plaget henne, og Hagar flyktet fra henne ut i ødemarken.

34 Og en Herrens engel fant henne ved en brønn på stedet hun hadde flyktet til. Og han sa til henne: Frykt ikke, for jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt. For du skal føde en sønn, og du skal kalle ham Ismael. Vend derfor nå tilbake til Sarai, din husmor, og ydmyk deg under hennes hender.

35 Og Hagar kalte stedet ved denne brønnen Beer-Lahai-Ro'i. Den ligger mellom Kadesj og ødemarken Bered.

36 Og Hagar vendte på den tiden tilbake til sin herres hus. Og da tiden var gått, fødte Hagar en sønn til Abram, og Abram kalte ham Ismael. Og Abram var åttiseks år gammel da han fikk ham.

Kap.17

1 Og i de dager, i det nittiførste året av Abrams liv, førte Kittims barn krig mot Tubals barn. For da Herren hadde spredt menneskenes sønner over jordens overflate, dro Kittims barn og samlet seg på Canopia-sletten, og de bygde seg byer der og bodde ved elven Tibreu.

2 Og Tubals barn bodde i Tuskanah, og deres grenser strakte seg til elven Tibreu. Og Tubals barn bygde en by i Tuskanah, og de kalte den Sabina etter Sabina, sønn av deres far Tubal. Og de bor der helt til denne dag.

3 Og det var på den tiden at Kittims barn førte krig mot Tubals barn. Og Tubals barn ble slått av Kittims barn, og Kittims barn felte tre hundre og sytti menn blant Tubals barn.

4 Og på den tiden avla Tubals barn en ed overfor Kittims barn og sa: Dere skal ikke inngå ekteskap med oss, og ingen mann skal gi sin datter til noen av Kittims sønner.

5 For alle Tubals døtre var vakre i de dager, og det fantes ikke kvinner på hele jorden som var så vakre som Tubals døtre.

6 Og alle som gledet seg over kvinners skjønnhet, dro til Tubals døtre og tok seg hustruer blant dem. Og menneskenes sønner, konger og fyrster, som hadde stor glede av kvinners skjønnhet, tok seg i de dager hustruer blant Tubals døtre.

7 Og da tre år var gått siden Tubals barn hadde sverget overfor Kittims barn at de ikke skulle gi dem sine døtre til hustruer, dro omkring tjue menn blant Kittims barn ut for å ta noen av Tubals døtre, men de fant ingen.

8 For Tubals barn holdt sine eder om ikke å inngå ekteskap med dem, og de ville ikke bryte sine eder.

9 Og i innhøstingstiden gikk Tubals barn ut på markene sine for å samle inn avlingen. Da samlet de unge mennene fra Kittim seg og dro til byen Sabina, og hver mann tok en ung kvinne blant Tubals døtre, og de vendte tilbake til byene sine.

10 Og Tubals barn hørte om dette og dro ut for å føre krig mot dem. Men de kunne ikke få overtaket over dem, for fjellet var meget høyt og skilte dem fra dem. Og da de så at de ikke kunne få overtaket over dem, vendte de tilbake til sitt land.

11 Og ved årsskiftet dro Tubals barn ut og leide omkring ti tusen menn fra byene som lå i nærheten av dem, og de dro ut for å føre krig mot Kittims barn.

12 Og Tubals barn dro ut for å føre krig mot Kittims barn, for å ødelegge landet deres og bringe dem i nød. Og i dette slaget fikk Tubals barn overtaket over Kittims barn. Og da Kittims barn så at de var kommet i stor nød, løftet de opp barna som de hadde fått med Tubals døtre, og satte dem på muren som var blitt bygd, slik at Tubals barn kunne se dem.

13 Og Kittims barn sa til dem: Har dere kommet for å føre krig mot deres egne sønner og døtre? Og har vi ikke vært regnet som deres kjøtt og bein fra den tiden og helt til nå?
14 Og da Tubals barn hørte dette, sluttet de å føre krig mot Kittims barn, og de dro bort.
15 Og de vendte tilbake til byene sine. Og Kittims barn samlet seg på den tiden og bygde to byer ved havet, og de kalte den ene Purtu og den andre Ariza.
16 Og Abram, Tarahs sønn, var da nittini år gammel.
17 På den tiden viste Herren seg for ham og sa til ham: Jeg vil opprette min pakt mellom meg og deg, og jeg vil gjøre ditt avkom meget tallrikt. Og dette er pakten jeg oppretter mellom meg og deg: Hvert barn av hankjønn skal omskjæres, både du og ditt avkom etter deg.
18 Når barnet er åtte dager gammelt, skal det omskjæres, og denne pakten skal være i deres kjøtt som en evig pakt.
19 Og derfor skal ditt navn ikke lenger være Abram, men Abraham, og din hustru skal ikke lenger hete Sarai, men Sara.
20 For jeg vil velsigne dere begge, og jeg vil gjøre deres avkom tallrikt etter dere, slik at dere skal bli et stort folk, og konger skal utgå fra dere.

Kap.18

1 Og Abraham sto opp og gjorde alt det Gud hadde befalt ham. Og han tok mennene i sin husstand og dem som var kjøpt for hans penger, og han omskar dem slik Herren hadde befalt ham.
2 Og det var ikke én som ble igjen uten at han omskar ham. Og Abraham og hans sønn Ismael ble omskåret på kjøttet av sin forhud. Ismael var tretten år gammel da han ble omskåret på kjøttet av sin forhud.
3 Og på den tredje dagen gikk Abraham ut av teltet sitt og satte seg ved inngangen for å nyte solens varme mens han hadde smerter i kroppen.
4 Og Herren viste seg for ham på Mamre-sletten og sendte tre av sine tjenende engler for å besøke ham. Og han satt ved inngangen til teltet og løftet øynene og så, og se, tre menn kom gående på avstand. Og han sto opp og løp dem i møte, og han bøyde seg ned for dem og førte dem inn i huset sitt.
5 Og han sa til dem: Dersom jeg nå har funnet nåde i deres øyne, så kom inn og spis et stykke brød. Og han ba dem inntrengende, og de kom inn. Og han ga dem vann, og de vasket føttene sine, og han lot dem sitte under et tre ved inngangen til teltet.
6 Og Abraham løp og hentet en kalv som var mør og god, og han skyndte seg å slakte den og ga den til sin tjener Elieser for at han skulle tilberede den.
7 Og Abraham gikk inn i teltet til Sara og sa til henne: Skynd deg og gjør i stand tre mål fint mel, elt det og lag kaker til å dekke gryten med kjøttet. Og hun gjorde slik.
8 Og Abraham skyndte seg og bar fram smør og melk, storfekjøtt og sauekjøtt, og satte det foran dem så de kunne spise før kjøttet fra kalven var tilstrekkelig stekt. Og de spiste.
9 Og da de var ferdige med å spise, sa en av dem til ham: Jeg vil vende tilbake til deg når tiden er inne, og Sara, din hustru, skal ha en sønn.
10 Og mennene dro deretter bort og gikk hver sin vei, til de stedene de var blitt sendt.
11 I de dager var hele folket i Sodoma og Gomorra og i alle de fem byene overmåte ugudelige og syndige mot Herren. Og de vakte Herrens vrede med sine avskyelige handlinger, og de fortsatte å bli stadig mer avskyelige og spottende for Herrens åsyn. Og deres ugudelighet og forbrytelser var i de dager store for Herrens åsyn.
12 Og de hadde i sitt land en meget vidstrakt dal, omkring en halv dagsreise lang. Og der var det vannkilder og mye grønt som vokste omkring vannet.
13 Og hele folket i Sodoma og Gomorra dro dit fire ganger i året, sammen med sine hustruer og barn og alle som hørte til dem. Og der gledet de seg med tamburiner og dans.

14 Og mens de festet, reiste de seg alle og grep sin nestes hustruer, og noen grep sin nestes døtre som var jomfruer, og de hadde seksuell omgang med dem. Og hver mann så sin hustru og datter i sin nestes hender uten å si et ord.

15 Og slik gjorde de fra morgen til kveld. Deretter vendte de hjem, hver mann til sitt hus og hver kvinne til sitt telt. Slik gjorde de alltid fire ganger i året.

16 Og når en fremmed kom til byene deres og hadde med seg varer som han hadde kjøpt for å selge der, samlet folket i disse byene seg, menn, kvinner og barn, unge og gamle. Og de gikk til mannen og tok varene hans med makt, slik at hver enkelt tok litt, helt til alle varene som eieren hadde brakt inn i landet, var borte.

17 Og dersom eieren av varene gikk i strid med dem og sa: Hva er dette dere har gjort mot meg? Da kom de bort til ham én etter én, og hver viste ham det lille han hadde tatt og hånte ham og sa: Jeg tok bare dette lille som du ga meg. Og når han hadde hørt dette fra dem alle, reiste han seg og gikk bort fra dem i sorg og bitterhet. Da reiste de seg alle og fulgte etter ham og drev ham ut av byen med stor støy og oppstyr.

18 Og det var en mann fra landet Elam som reiste rolig langs veien, sittende på eselet sitt. Og eselet bar en vakker kappe i forskjellige farger, og kappen var bundet fast til eselet med en snor.

19 Og mannen var på reise og gikk gjennom gaten i Sodoma da solen gikk ned om kvelden. Og han ble værende der for å tilbringe natten, men ingen ville slippe ham inn i huset sitt. Og på den tiden var det i Sodoma en ugudelig og ondskapsfull mann, en som var dyktig til å gjøre ondt, og han het Hedad.

20 Og han løftet øynene og så den reisende på gaten i byen. Og han kom bort til ham og sa: Hvor kommer du fra, og hvor skal du?

21 Og mannen sa til ham: Jeg er på reise fra Hebron til Elam, hvor jeg hører hjemme. Og mens jeg var på vei, gikk solen ned, og ingen ville la meg komme inn i huset sitt, enda jeg har brød og vann og også halm og fôr til eselet mitt, og jeg mangler ingenting.

22 Og Hedad svarte og sa til ham: Alt du måtte trenge, skal jeg sørge for, men du skal ikke tilbringe hele natten på gaten.

23 Og Hedad førte ham til huset sitt. Og han tok kappen av eselet sammen med snoren og bar dem inn i huset sitt. Og han ga eselet halm og fôr, mens den reisende spiste og drakk i Hedads hus. Og han ble der den natten.

24 Og om morgenen sto den reisende tidlig opp for å fortsette reisen. Da sa Hedad til ham: Vent, styrk ditt hjerte med et stykke brød, og dra deretter videre. Og mannen gjorde slik. Og han ble værende hos ham, og de spiste og drakk sammen i løpet av dagen. Deretter reiste mannen seg for å dra.

25 Og Hedad sa til ham: Se, nå går dagen mot slutten. Det er bedre at du blir her hele natten og styrker ditt hjerte. Og han ba ham så inntrengende at han ble værende der hele natten. Og på den andre dagen sto han tidlig opp for å dra bort, men Hedad ba ham inntrengende og sa: Styrk ditt hjerte med et stykke brød, og dra deretter. Og han ble værende og spiste sammen med ham også den andre dagen. Deretter reiste mannen seg for å fortsette reisen.

26 Og Hedad sa til ham: Se, nå går dagen mot slutten. Bli hos meg og styrk ditt hjerte, og stå tidlig opp om morgenen og dra din vei.

27 Men mannen ville ikke bli værende. Han reiste seg og salte eselet sitt. Og mens han salte eselet, sa Hedads hustru til sin mann: Se, denne mannen har vært hos oss i to dager og spist og drukket, og han har ikke gitt oss noe. Skal han nå dra bort fra oss uten å gi oss noe? Og Hedad sa til henne: Vær stille.

28 Og mannen salte eselet sitt for å dra, og han ba Hedad om å gi ham snoren og kappen, så han kunne binde den fast på eselet.

29 Og Hedad sa til ham: Hva er det du sier? Og han sa til ham: At du, min herre, skal gi meg snoren og kappen som er laget i forskjellige farger, og som du skjulte hos deg i huset ditt for å ta vare på den.

30 Og Hedad svarte mannen og sa: Dette er tydningen av drømmen din: Snoren som du så, betyr at livet ditt skal bli langt som en snor. Og at du så kappen med alle slags farger, betyr at du skal få en vingård hvor du skal plante trær med alle slags frukter.

31 Og den reisende svarte og sa: Slik er det ikke, min herre, for jeg var våken da jeg ga deg snoren og også en kappe vevd i forskjellige farger, som du tok av eselet for å legge dem bort for meg. Og Hedad svarte og sa: Sannelig, jeg har fortalt deg tydningen av drømmen din, og det er en god drøm, og dette er tydningen av den.

32 Nå gir menneskenes sønner meg fire sølvstykker, som er betalingen jeg tar for å tyde drømmer, men av deg krever jeg bare tre sølvstykker.

33 Og mannen ble opprørt over Hedads ord og ropte bittert. Og han førte Hedad fram for Serak, dommeren i Sodoma.

34 Og mannen la fram saken sin for dommeren Serak. Da svarte Hedad og sa: Slik er det ikke, men slik forholder saken seg. Og dommeren sa til den reisende: Denne mannen Hedad taler sannheten til deg, for han er kjent i byene for sin nøyaktige tydning av drømmer.

35 Og mannen ropte da han hørte dommerens ord, og han sa: Slik er det ikke, min herre! For det var om dagen jeg ga ham snoren og kappen som lå på eselet, for at han skulle legge dem bort i huset sitt. Og de gikk begge i strid foran dommeren, den ene sa at saken forholdt seg slik, og den andre hevdet noe annet.

36 Og Hedad sa til mannen: Gi meg fire sølvstykker som jeg krever for mine drømmetydninger. Jeg vil ikke gi deg noe avslag. Og betal meg også for de fire måltidene du spiste i huset mitt.

37 Og mannen sa til Hedad: Sannelig, jeg vil betale deg for det jeg spiste i huset ditt. Bare gi meg snoren og kappen som du skjulte i huset ditt.

38 Og Hedad svarte foran dommeren og sa til mannen: Har jeg ikke fortalt deg tydningen av drømmen din? Snoren betyr at dine dager skal bli lange som en snor, og kappen betyr at du skal få en vingård hvor du skal plante alle slags frukttrær.

39 Dette er den rette tydningen av drømmen din. Gi meg nå de fire sølvstykkene som jeg krever som betaling, for jeg vil ikke gi deg noe avslag.

40 Og mannen ropte over Hedads ord, og de gikk begge i strid foran dommeren. Og dommeren ga befaling til sine tjenere, som drev dem hardhendt ut av huset.

41 Og de gikk bort fra dommeren mens de fremdeles kringlet. Da folket i Sodoma hørte dem, samlet de seg omkring dem og ropte mot den fremmede. Og de drev ham hardhendt ut av byen.

42 Og mannen fortsatte reisen på eselet sitt, bitter til sinns, mens han klaget og gråt.

43 Og mens han dro videre, gråt han over det som hadde hendt ham i den fordervede byen Sodoma.

Kap.19

1 Og byene i Sodoma hadde fire dommere for de fire byene, og dette var navnene deres: Serak i byen Sodoma, Sharkad i Gomorra, Zabnak i Adma og Menon i Sebojim.

2 Og Elieser, Abrahams tjener, ga dem andre navn. Han forandret Serak til Shakra, Sharkad til Shakrura, Zebnak til Kezobim og Menon til Matzlodin.

3 Og etter ønske fra deres fire dommere lot folket i Sodoma og Gomorra sette opp senger i byenes gater. Og dersom en mann kom til disse stedene, grep de ham og førte ham til en av sengene sine, og med makt tvang de ham til å legge seg i den.

4 Og mens han lå der, stilte tre menn seg ved hodet hans og tre ved føttene hans, og de målte ham etter sengens lengde. Og dersom mannen var kortere enn sengen, strakte disse seks mennene ham i begge ender. Og når han ropte til dem, ville de ikke svare ham.

5 Og dersom han var lengre enn sengen, trakk de de to endene av sengen sammen, helt til mannen var kommet til dødens porter.

6 Og dersom han fortsatte å rope til dem, svarte de ham og sa: Slik skal det gjøres med en mann som kommer inn i vårt land.

7 Og da menneskene hørte om alle disse tingene som folket i byene i Sodoma gjorde, avholdt de seg fra å komme dit.

8 Og når en fattig mann kom til landet deres, ga de ham sølv og gull og lot det kunngjøres i hele byen at ingen skulle gi ham så mye som et stykke brød å spise. Og dersom den fremmede ble værende der noen dager og døde av sult fordi han ikke hadde klart å få tak i et stykke brød, kom hele byens folk ved hans død og tok tilbake sølvet og gullet som de hadde gitt ham.

9 Og de som kunne kjenne igjen sølvet eller gullet de hadde gitt ham, tok det tilbake. Og ved hans død kledde de også klærne av ham og kjempet om dem, og den som fikk overtaket over sin neste, tok dem.

10 Deretter bar de ham bort og begravde ham under noen busker i ødemarken. Slik gjorde de alle dager mot enhver som kom til dem og døde i landet deres.

11 Og etter en tid sendte Sara Elieser til Sodoma for å besøke Lot og høre hvordan det sto til med ham.

12 Og Elieser dro til Sodoma, og han møtte en mann fra Sodoma som kjempet mot en fremmed. Og mannen fra Sodoma rev alle klærne av den fattige mannen og gikk bort.

13 Og denne fattige mannen ropte til Elieser og bønnfalt ham om hjelp på grunn av det mannen fra Sodoma hadde gjort mot ham.

14 Og Elieser sa til ham: Hvorfor handler du slik mot den fattige mannen som kom til landet ditt?

15 Og mannen fra Sodoma svarte Elieser og sa: Er denne mannen din bror, eller har folket i Sodoma gjort deg til dommer i dag, siden du taler om denne mannen?

16 Og Elieser gikk i strid med mannen fra Sodoma på grunn av den fattige mannen. Og da Elieser nærmet seg for å ta tilbake den fattige mannens klær fra mannen fra Sodoma, skyndte han seg og slo Elieser i pannen med en stein.

17 Og blodet strømmet rikelig fra Eliesers panne. Og da mannen så blodet, grep han tak i Elieser og sa: Gi meg min betaling for at jeg har befridd deg fra det dårlige blodet som var i pannen din, for slik er skikken og loven i vårt land.

18 Og Elieser sa til ham: Du har såret meg, og nå krever du at jeg skal betale deg lønn? Og Elieser ville ikke lytte til ordene fra mannen i Sodoma.

19 Og mannen grep Elieser og førte ham fram for Shakra, dommeren i Sodoma, for å få saken dømt.

20 Og mannen talte til dommeren og sa: Jeg ber deg, min herre, hør hva denne mannen har gjort. For jeg slo ham med en stein, slik at blodet strømmet fra pannen hans, og han vil ikke gi meg min betaling.

21 Og dommeren sa til Elieser: Denne mannen taler sannheten til deg. Gi ham hans betaling, for dette er skikken i vårt land. Og Elieser hørte dommerens ord, og han løftet opp en stein og slo dommeren. Og steinen traff ham i pannen, og blodet strømmet rikelig fra dommerens panne. Og Elieser sa: Dersom dette er skikken i deres land, så gi du denne mannen det jeg skulle ha gitt ham. For dette har vært din avgjørelse, og du har selv fastsatt den.

22 Og Elieser lot mannen fra Sodoma bli igjen hos dommeren, og han gikk bort.

23 Og da kongene av Elam hadde ført krig mot kongene av Sodoma, hadde kongene av Elam tatt all eiendommen i Sodoma, og de hadde tatt Lot til fange sammen med hans eiendom. Og da dette ble fortalt Abraham, dro han ut og førte krig mot kongene av Elam, og han tok tilbake fra deres hender all Lots eiendom og eiendommen i Sodoma.

24 På den tiden fødte Lots hustru ham en datter, og han kalte henne Paltit og sa: Fordi Gud hadde utfridd ham og hele hans husstand fra kongene av Elam. Og Paltit, Lots datter, vokste opp, og en av mennene i Sodoma tok henne til hustru.

25 Og en fattig mann kom inn i byen for å søke livsopphold, og han ble værende i byen noen dager. Og hele folket i Sodoma lot det kunngjøres etter sin skikk at ingen skulle gi

denne mannen så mye som et stykke brød å spise, helt til han falt død om på jorden. Og slik gjorde de.

26 Og Paltit, Lots datter, så denne mannen ligge i gatene, utsultet av sult, og ingen ville gi ham noe som kunne holde ham i live. Og han var like ved å dø.

27 Og hennes sjel ble fylt av medlidenhet med mannen, og hun ga ham i hemmelighet brød i mange dager, og mannens sjel fikk nytt liv.

28 For når hun gikk ut for å hente vann, la hun brødet i vannkrukken. Og når hun kom til stedet der den fattige mannen var, tok hun brødet ut av krukken og ga ham det å spise. Slik gjorde hun i mange dager.

29 Og hele folket i Sodoma og Gomorra undret seg over hvordan denne mannen kunne holde ut sulten i så mange dager.

30 Og de sa til hverandre: Dette kan ikke bety annet enn at han spiser og drikker. For ingen mann kan holde ut sulten i så mange dager eller leve slik denne mannen gjør, uten at engang ansiktet hans forandrer seg. Og tre menn skjulte seg på et sted der den fattige mannen oppholdt seg, for å finne ut hvem det var som brakte ham brød å spise.

31 Og Paltit, Lots datter, gikk ut den dagen for å hente vann, og hun la brød i vannkrukken sin. Og hun gikk for å hente vann ved stedet der den fattige mannen var. Og hun tok brødet ut av krukken og ga det til den fattige mannen, og han spiste det.

32 Og de tre mennene så hva Paltit gjorde mot den fattige mannen, og de sa til henne: Det er altså du som har holdt ham i live, og derfor har han ikke sultet i hjel eller forandret utseende eller dødd slik som de andre.

33 Og de tre mennene kom ut fra stedet der de hadde skjult seg, og de grep Paltit og brødet som var i den fattige mannens hånd.

34 Og de tok Paltit og førte henne fram for dommerne sine, og de sa til dem: Slik har hun gjort, og det er hun som har forsynt den fattige mannen med brød. Derfor har han ikke dødd i hele denne tiden. Avsi derfor nå dommen over denne kvinnen for at hun har overtrådt vår lov.

35 Og folket i Sodoma og Gomorra samlet seg og tente en ild i byens gate. Og de tok kvinnen og kastet henne inn i ilden, og hun ble brent til aske.

36 Og i byen Adma var det en kvinne som de gjorde det samme mot.

37 For en reisende kom inn i byen Adma for å tilbringe natten der, med den hensikt å dra hjem om morgenen. Og han satte seg foran døren til huset til den unge kvinnens far for å bli værende der, siden solen hadde gått ned da han kom til stedet. Og den unge kvinnen så ham sitte ved døren til huset.

38 Og han ba henne om noe vann å drikke, og hun sa til ham: Hvem er du? Og han sa til henne: Jeg var på reise i dag og kom hit da solen gikk ned. Derfor vil jeg bli her hele natten, og om morgenen vil jeg stå tidlig opp og fortsette reisen min.

39 Og den unge kvinnen gikk inn i huset og hentet brød og vann til mannen, så han kunne spise og drikke.

40 Og denne saken ble kjent blant folket i Adma, og de samlet seg og førte den unge kvinnen fram for dommerne, slik at de skulle dømme henne for denne handlingen.

41 Og dommeren sa: Dødsdommen må avsies over denne kvinnen fordi hun har overtrådt vår lov. Og dette er derfor avgjørelsen som gjelder henne.

42 Og folket i disse byene samlet seg og førte den unge kvinnen ut. Og de smurte henne inn med honning fra hode til fot, slik dommeren hadde bestemt. Og de plasserte henne foran en bisverm som da var i bikubene sine. Og biene fløy mot henne og stakk henne, slik at hele kroppen hennes hovnet opp.

43 Og den unge kvinnen ropte ut på grunn av biene, men ingen brydde seg om henne eller hadde medlidenhet med henne. Og hennes rop steg opp til himmelen.

44 Og Herrens vrede ble vekket av dette og av alle gjerningene i byene i Sodoma. For de hadde overflod av mat og levde i fred og ro, men likevel ville de ikke hjelpe de fattige og trengende. Og i de dager ble deres onde gjerninger og synder store for Herrens åsyn.

45 Og Herren sendte bud etter to av englene som hadde kommet til Abrahams hus, for å ødelegge Sodoma og byene som hørte til den.

46 Og englene reiste seg fra inngangen til Abrahams telt etter at de hadde spist og drukket. Og de kom til Sodoma om kvelden. Og Lot satt da i porten til Sodoma, og da han så dem, reiste han seg for å møte dem og bøyde seg ned til jorden.

47 Og han ba dem inntrengende og førte dem inn i huset sitt. Og han ga dem mat som de spiste, og de ble værende hele natten i huset hans.

48 Og englene sa til Lot: Stå opp og dra bort fra dette stedet, du og alle som hører til deg, så du ikke blir fortært i denne byens misgjerning. For Herren vil ødelegge dette stedet.

49 Og englene grep hånden til Lot og hånden til hans hustru, og hendene til hans barn og alle som hørte til ham. Og de førte ham ut og satte ham utenfor byene.

50 Og de sa til Lot: Flykt for ditt liv! Og han flyktet sammen med alle som hørte til ham.

51 Da lot Herren svovel og ild regne over Sodoma og Gomorra og over alle disse byene, fra Herren ut av himmelen.

52 Og han ødela disse byene, hele sletten og alle innbyggerne i byene og alt som vokste på jorden. Og Ado, Lots hustru, så seg tilbake for å se ødeleggelsen av byene, for hennes medlidenhet ble vekket på grunn av døtrene hennes som var blitt igjen i Sodoma, siden de ikke hadde gått sammen med henne.

53 Og da hun så seg tilbake, ble hun til en saltstøtte, og den står fremdeles på det stedet helt til denne dag.

54 Og oksene som sto på det stedet, slikket daglig saltet helt ned til føttene hennes. Og om morgenen vokste det fram igjen, og de slikket det igjen, helt til denne dag.

55 Og Lot og de to døtrene hans som var blitt igjen sammen med ham, flyktet og unnslopp til hulen i Adullam, og de ble værende der en tid.

56 Og Abraham sto tidlig opp om morgenen for å se hva som hadde skjedd med byene i Sodoma. Og han så, og se, røyken fra byene steg opp som røyken fra en ovn.

57 Og Lot og hans to døtre ble værende i hulen. Og de lot sin far drikke vin, og de lå med ham, for de sa at det ikke fantes noen mann på jorden som kunne føre fram et avkom med dem, siden de trodde at hele jorden var ødelagt.

58 Og de lå begge med sin far, og de ble med barn og fødte sønner. Og den førstefødte kalte sin sønn Moab og sa: Med min far unnfanget jeg ham. Han er far til moabittene helt til denne dag.

59 Og den yngste kalte også sin sønn Ben-Ammi. Han er far til Ammons barn helt til denne dag.

60 Og etter dette dro Lot og hans to døtre bort derfra. Og han bosatte seg på den andre siden av Jordan sammen med sine to døtre og deres sønner. Og Lots sønner vokste opp og dro ut og tok seg hustruer fra landet Kanaan. Og de fikk barn og var fruktbare og ble mange.

Kap.20

1 Og på den tiden dro Abraham bort fra Mamre-sletten og reiste til filisternes land, og han bosatte seg i Gerar. Det var i det tjuefemte året av Abrahams opphold i landet Kanaan, og i det hundrede året av Abrahams liv, at han kom til Gerar i filisternes land.

2 Og da de kom inn i landet, sa han til sin hustru Sara: Si at du er min søster til enhver som spør deg, slik at vi kan unnslippe ondskaper til innbyggerne i landet.

3 Og mens Abraham bodde i filisternes land, så tjenerne til Abimelek, filisternes konge, at Sara var overmåte vakker. Og de spurte Abraham om henne, og han sa: Hun er min søster.

4 Og Abimeleks tjenere gikk til Abimelek og sa: En mann fra landet Kanaan har kommet for å bosette seg i landet, og han har en søster som er overmåte vakker.

5 Og Abimelek hørte ordene fra tjenerne sine som lovpriste Sara overfor ham. Og Abimelek sendte sine embetsmenn, og de førte Sara fram for kongen.

6 Og Sara kom til Abimeleks hus. Og kongen så at Sara var vakker, og hun behaget ham overmåte.

7 Og han nærmet seg henne og sa til henne: Hva er denne mannen for deg, han som du kom sammen med til vårt land? Og Sara svarte og sa: Han er min bror, og vi kom fra landet Kanaan for å bosette oss hvor enn vi kunne finne et sted.

8 Og Abimelek sa til Sara: Se, mitt land ligger foran deg. La din bror bosette seg i den delen av landet som behager deg, og det skal være vår plikt å opphøye ham og gi ham ære framfor hele folket i landet, siden han er din bror.

9 Og Abimelek sendte bud etter Abraham, og Abraham kom til Abimelek.

10 Og Abimelek sa til Abraham: Se, jeg har gitt befaling om at du skal bli æret slik du ønsker, på grunn av din søster Sara.

11 Og Abraham gikk bort fra kongen, og kongens gave fulgte med ham.

12 Og om kvelden, før menneskene la seg til hvile, satt kongen på tronen sin. Og en dyp søvn falt over ham, og han ble liggende på tronen og sov helt til morgenen.

13 Og han drømte at en Herrens engel kom til ham med et trukket sverd i hånden. Og engelen sto over Abimelek og ville drepe ham med sverdet. Og kongen ble grepet av frykt i drømmen og sa til engelen: Hva har jeg syndet mot deg med, siden du kommer for å drepe meg med sverdet ditt?

14 Og engelen svarte og sa til Abimelek: Se, du skal dø på grunn av kvinnen som du i går kveld førte til huset ditt. For hun er en gift kvinne, hustruen til Abraham som kom til huset ditt. Gi derfor nå mannen hans hustru tilbake, for hun er hans hustru. Og dersom du ikke gir henne tilbake, skal du vite at du visselig skal dø, du og alle som hører til deg.

15 Og den natten var det et stort skrik i filisternes land. Og innbyggerne i landet så skikkelsen av en mann som sto med et trukket sverd i hånden. Og han slo innbyggerne i landet med sverdet, ja, han fortsatte å slå dem.

16 Og Herrens engel slo hele filisternes land den natten, og det var stor forvirring den natten og den følgende morgenen.

17 Og hvert morsliv ble lukket, og alle deres kroppslige utsondringer ble stanset. Og Herrens hånd var over dem på grunn av Sara, Abrahams hustru, som Abimelek hadde tatt.

18 Og om morgenen sto Abimelek opp i frykt og forvirring og med stor redsel. Og han sendte bud og kalte tjenerne sine inn, og han fortalte dem drømmen sin. Og folket ble grepet av stor frykt.

19 Og en mann som sto blant kongens tjenere, svarte kongen og sa: Å, herskende konge, gi denne kvinnen tilbake til hennes ektemann, for han er hennes ektemann. For det samme hendte kongen av Egypt da denne mannen kom til Egypt.

20 Og han sa om sin hustru: Hun er min søster. For slik pleier han å gjøre når han kommer for å bosette seg i et land hvor han er en fremmed.

21 Og farao sendte bud og tok denne kvinnen til hustru. Og Herren førte tunge plager over ham helt til han ga kvinnen tilbake til hennes ektemann.

22 Derfor, å, herskende konge, vit hva som hendte hele landet i går kveld. For det var meget stor forskrekkelse og stor smerte og klage, og vi vet at det var på grunn av kvinnen som du tok.

23 Gi derfor nå denne kvinnen tilbake til hennes ektemann, så det ikke skal gå oss slik det gikk farao, kongen av Egypt, og hans undersåtter, og så vi ikke skal dø. Og Abimelek skyndte seg og sendte bud etter Sara, og hun kom fram for ham. Og han sendte bud etter Abraham, og han kom fram for ham.

24 Og Abimelek sa til dem: Hva er dette dere har gjort ved å si at dere er bror og søster, slik at jeg tok denne kvinnen til hustru?

25 Og Abraham sa: Fordi jeg trodde at jeg skulle lide døden på grunn av min hustru. Og Abimelek tok småfe og storfe, tjenere og tjenestekvinner og tusen sølvstykker, og han ga dem til Abraham. Og han ga ham Sara tilbake.

26 Og Abimelek sa til Abraham: Se, hele landet ligger foran deg. Bo i det hvor enn du måtte velge.
27 Og Abraham og Sara, hans hustru, gikk bort fra kongens nærvær med ære og respekt. Og de bosatte seg i landet, i Gerar.
28 Og alle innbyggerne i filisternes land og kongens tjenere hadde fremdeles smerter på grunn av plagen som engelen hadde påført dem gjennom hele natten på grunn av Sara.
29 Og Abimelek sendte bud etter Abraham og sa: Be nå til Herren din Gud for dine tjenere, så han kan fjerne denne dødelige plagen fra oss.
30 Og Abraham ba for Abimelek og hans undersåtter, og Herren hørte Abrahams bønn. Og han helbredet Abimelek og alle hans undersåtter.

Kap.21

1 Og det var på den tiden, da Abraham hadde bodd i filisternes land i Gerar i ett år og fire måneder, at Gud så til Sara, og Herren kom henne i hu. Og hun ble med barn og fødte en sønn til Abraham.
2 Og Abraham kalte sønnen som ble født ham, og som Sara fødte ham, Isak.
3 Og Abraham omskar sin sønn Isak da han var åtte dager gammel, slik Gud hadde befalt Abraham å gjøre med sitt avkom etter ham. Og Abraham var hundre år gammel, og Sara var nitti år gammel da Isak ble født dem.
4 Og barnet vokste opp og ble avvent, og Abraham holdt en stor fest den dagen Isak ble avvent.
5 Og Sem og Eber og alle stormennene i landet, og Abimelek, filisternes konge, og hans tjenere, og Pikol, hærføreren hans, kom for å spise og drikke og glede seg ved festen som Abraham holdt den dagen hans sønn Isak ble avvent.
6 Også Tarah, Abrahams far, og hans bror Nahor kom fra Haran, de og alle som hørte til dem, for de gledet seg stort da de hørte at Sara hadde født en sønn.
7 Og de kom til Abraham og spiste og drakk ved festen som Abraham holdt den dagen Isak ble avvent.
8 Og Tarah og Nahor gledet seg sammen med Abraham, og de ble værende hos ham i mange dager i filisternes land.
9 På den tiden døde Serug, Re'us sønn, i det første året etter at Isak, Abrahams sønn, var født.
10 Og alle Serugs dager var to hundre og trettini år, og han døde.
11 Og Ismael, Abrahams sønn, var blitt stor i de dager. Han var fjorten år gammel da Sara fødte Isak til Abraham.
12 Og Gud var med Ismael, Abrahams sønn, og han vokste opp og lærte å bruke buen og ble en bueskytter.
13 Og da Isak var fem år gammel, satt han sammen med Ismael ved inngangen til teltet.
14 Og Ismael kom til Isak og satte seg rett overfor ham. Og han tok buen og spent den og la en pil på den, og han hadde til hensikt å drepe Isak.
15 Og Sara så hva Ismael hadde til hensikt å gjøre mot hennes sønn Isak, og hun ble overmåte bedrøvet på grunn av sin sønn. Og hun sendte bud etter Abraham og sa til ham: Driv bort denne trellkvinnen og hennes sønn, for hennes sønn skal ikke arve sammen med min sønn. For dette var det han forsøkte å gjøre mot ham i dag.
16 Og Abraham lyttet til Saras røst og sto tidlig opp om morgenen. Og han tok tolv brød og en vannflaske, som han ga til Hagar, og sendte henne bort med sønnen hennes. Og Hagar dro med sin sønn ut i ødemarken, og de bodde i Paran-ødemarken sammen med ødemarkens innbyggere. Og Ismael var en bueskytter, og han bodde i ødemarken i lang tid.
17 Og han og hans mor dro senere til landet Egypt, og de bodde der. Og Hagar tok en hustru til sin sønn fra Egypt, og hun het Meriba.

18 Og Ismaels hustru ble med barn og fødte fire sønner og to døtre. Og Ismael og hans mor og hans hustru og barn dro senere tilbake til ødemarken.

19 Og de laget seg telt i ødemarken, som de bodde i. Og de fortsatte å dra omkring og deretter slå seg til ro, måned etter måned og år etter år.

20 Og Gud ga Ismael småfe, storfe og telt på grunn av hans far Abraham, og mannen fikk stadig mer kveg.

21 Og Ismael bodde i ødemarker og i telt og dro omkring og slo seg til ro gjennom lang tid, og han så ikke sin fars ansikt.

22 Og en tid senere sa Abraham til sin hustru Sara: Jeg vil dra og se min sønn Ismael, for jeg lengter etter å se ham, siden jeg ikke har sett ham på lang tid.

23 Og Abraham red på en av kamelene sine til ødemarken for å lete etter sin sønn Ismael, for han hadde hørt at han bodde i et telt i ødemarken sammen med alle som hørte til ham.

24 Og Abraham dro til ødemarken og kom fram til Ismaels telt omkring middagstid. Og han spurte etter Ismael og fant Ismaels hustru sittende i teltet sammen med barna sine. Men Ismael, hennes mann, og hans mor var ikke hos dem.

25 Og Abraham spurte Ismaels hustru og sa: Hvor har Ismael gått? Og hun sa: Han har gått ut på marken for å jakte. Og Abraham satt fortsatt på kamelen, for han ville ikke stige ned på bakken, siden han hadde sverget overfor sin hustru Sara at han ikke skulle stige av kamelen.

26 Og Abraham sa til Ismaels hustru: Min datter, gi meg litt vann å drikke, for jeg er utmattet etter reisen.

27 Og Ismaels hustru svarte og sa til Abraham: Vi har verken vann eller brød. Og hun ble sittende i teltet og brydde seg ikke om Abraham, og hun spurte ham heller ikke hvem han var.

28 Men hun slo barna sine inne i teltet og forbannet dem. Og hun forbannet også sin mann Ismael og bebreidet ham. Og Abraham hørte ordene som Ismaels hustru talte til barna sine, og han ble meget vred og misfornøyd.

29 Og Abraham ropte til kvinnen at hun skulle komme ut av teltet til ham. Og kvinnen kom og stilte seg rett overfor Abraham, for Abraham satt fortsatt på kamelen.

30 Og Abraham sa til Ismaels hustru: Når din mann Ismael kommer hjem, skal du si disse ordene til ham:

31 En meget gammel mann fra filisternes land kom hit for å lete etter deg, og slik var hans utseende og skikkelse. Jeg spurte ham ikke hvem han var, og da han så at du ikke var her, talte han til meg og sa: Når din mann Ismael kommer hjem, skal du fortelle ham at denne mannen sa: Når du kommer hjem, skal du fjerne teltpluggen som du har satt her, og sette en annen teltplugg i stedet.

32 Og Abraham var ferdig med å gi kvinnen sine beskjeder, og han snudde og red hjemover på kamelen.

33 Og etter dette kom Ismael og hans mor tilbake fra jakten og vendte tilbake til teltet. Og hans hustru talte disse ordene til ham:

34 En meget gammel mann fra filisternes land kom for å lete etter deg, og slik var hans utseende og skikkelse. Jeg spurte ham ikke hvem han var, og da han så at du ikke var hjemme, sa han til meg: Når din mann kommer hjem, skal du fortelle ham at den gamle mannen sa: Fjern teltpluggen som du har satt her, og sett en annen teltplugg i stedet.

35 Og Ismael hørte ordene fra sin hustru og forsto at det hadde vært hans far, og at hans hustru ikke hadde vist ham ære.

36 Og Ismael forsto ordene hans far hadde talt til hans hustru. Og Ismael lyttet til sin fars røst og skilte seg fra kvinnen, og hun dro bort.

37 Og Ismael dro senere til landet Kanaan og tok seg en annen hustru. Og han førte henne til teltet sitt på stedet der han da bodde.

38 Og da tre år var gått, sa Abraham: Jeg vil igjen dra og se min sønn Ismael, for jeg har ikke sett ham på lang tid.

39 Og han red på kamelen sin og dro til ødemarken, og han kom fram til Ismaels telt omkring middagstid.

40 Og han spurte etter Ismael, og hans hustru kom ut av teltet og sa: Han er ikke her, min herre, for han har gått ut for å jakte på markene og for å gi kamelene mat. Og kvinnen sa til Abraham: Kom inn i teltet, min herre, og spis et stykke brød, for din sjel må være utmattet etter reisen.

41 Og Abraham sa til henne: Jeg vil ikke stanse, for jeg har hastverk med å fortsette reisen. Men gi meg litt vann å drikke, for jeg er tørst. Og kvinnen skyndte seg og løp inn i teltet og bar ut vann og brød til Abraham, som hun satte foran ham. Og hun ba ham inntrengende om å spise, og han spiste og drakk, og hans hjerte ble styrket. Og han velsignet sin sønn Ismael.

42 Og han avsluttet måltidet og velsignet Herren. Og han sa til Ismaels hustru: Når Ismael kommer hjem, skal du si disse ordene til ham:

43 En meget gammel mann fra filisternes land kom hit og spurte etter deg, men du var ikke her. Og jeg bar ut brød og vann til ham, og han spiste og drakk, og hans hjerte ble styrket.

44 Og han talte disse ordene til meg: Når din mann Ismael kommer hjem, skal du si til ham: Teltpluggen som du har, er meget god. Fjern den ikke fra teltet.

45 Og Abraham var ferdig med å gi kvinnen sine beskjeder, og han red hjem til filisternes land. Og da Ismael kom til teltet sitt, gikk hans hustru ut for å møte ham med glede og et muntert hjerte.

46 Og hun sa til ham: En gammel mann kom hit fra filisternes land, og slik var hans utseende. Og han spurte etter deg, men du var ikke her. Derfor bar jeg ut brød og vann til ham, og han spiste og drakk, og hans hjerte ble styrket.

47 Og han talte disse ordene til meg: Når din mann Ismael kommer hjem, skal du si til ham: Teltpluggen som du har, er meget god. Fjern den ikke fra teltet.

48 Og Ismael forsto at det hadde vært hans far, og at hans hustru hadde vist ham ære. Og Herren velsignet Ismael.

Kap.22

1 Og Ismael sto da opp og tok sin hustru og sine barn og sitt kveg og alle som hørte til ham. Og han dro bort derfra og reiste til sin far i filisternes land.

2 Og Abraham fortalte sin sønn Ismael om det som hadde hendt med den første hustruen Ismael hadde tatt, og hvordan hun hadde handlet.

3 Og Ismael og hans barn bodde hos Abraham i mange dager i det landet. Og Abraham bodde i filisternes land i lang tid.

4 Og dagene økte og ble til tjueseks år. Og etter dette dro Abraham med sine tjenere og alle som hørte til ham, bort fra filisternes land og flyttet langt av sted. Og de kom nær Hebron og ble værende der. Og Abrahams tjenere gravde brønner med vann, og Abraham og alle som hørte til ham, bodde ved vannet. Og tjenerne til Abimelek, filisternes konge, hørte at Abrahams tjenere hadde gravd brønner med vann ved landets grenser.

5 Og de kom og gikk i strid med Abrahams tjenere, og de røvet fra dem den store brønnen de hadde gravd.

6 Og Abimelek, filisternes konge, hørte om denne saken. Og han kom til Abraham sammen med Pikol, hærføreren hans, og tjue av sine menn. Og Abimelek talte med Abraham om sine tjenere, og Abraham irettesatte Abimelek på grunn av brønnen som tjenerne hans hadde røvet fra ham.

7 Og Abimelek sa til Abraham: Så sant Herren lever, han som skapte hele jorden, hørte jeg ikke om det mine tjenere gjorde mot dine tjenere, før denne dagen.

8 Og Abraham tok sju søyelam og ga dem til Abimelek og sa: Ta imot disse fra min hånd, jeg ber deg, så de kan være et vitnesbyrd for meg om at jeg har gravd denne brønnen.

9 Og Abimelek tok de sju søyelammene som Abraham hadde gitt ham, for han hadde også gitt ham rikelig med småfe og storfe. Og Abimelek sverget en ed til Abraham angående brønnen. Derfor kalte han brønnen Beersjeba, for der sverget de begge en ed angående den.

10 Og de inngikk begge en pakt i Beersjeba. Og Abimelek sto opp sammen med Pikol, hærføreren hans, og alle sine menn, og de vendte tilbake til filisternes land. Og Abraham og alle som hørte til ham, bodde i Beersjeba, og han ble værende i det landet i lang tid.

11 Og Abraham plantet en stor lund i Beersjeba, og han laget fire porter til den som vendte mot jordens fire kanter. Og han plantet en vingård i den, slik at dersom en reisende kom til Abraham, kunne han gå inn gjennom den porten som lå på veien hans, og bli værende der og spise og drikke og mette seg, og deretter dra videre.

12 For Abrahams hus var alltid åpent for menneskenes sønner som reiste fram og tilbake, og som daglig kom for å spise og drikke i Abrahams hus.

13 Og enhver mann som var sulten og kom til Abrahams hus, ga Abraham brød, så han kunne spise og drikke og bli mett. Og enhver som kom naken til huset hans, kledde han med klær etter hans ønske. Og han ga ham sølv og gull og gjorde Herren kjent for ham, han som hadde skapt ham på jorden. Dette gjorde Abraham hele sitt liv.

14 Og Abraham og hans barn og alle som hørte til ham, bodde i Beersjeba, og han slo opp teltene sine helt til Hebron.

15 Og Abrahams bror Nahor og hans far og alle som hørte til dem, bodde i Haran, for de hadde ikke fulgt Abraham til landet Kanaan.

16 Og det ble født barn til Nahor, som Milka, Harans datter og søster til Sara, Abrahams hustru, fødte ham.

17 Og dette er navnene på dem som ble født ham: Us, Bus, Kemuel, Kesed, Kaso, Pildasj, Tidlaf og Betuel. De var åtte sønner, og dette er barna som Milka fødte til Nahor, Abrahams bror.

18 Og Nahor hadde en medhustru, og hun het Reuma. Og også hun fødte Nahor Sebak, Gahasj, Tahasj og Ma'aka, fire sønner.

19 Og barna som ble født Nahor, var tolv sønner, foruten hans døtre. Og også disse fikk barn som ble født dem i Haran.

20 Og barna til Us, Nahors førstefødte, var Abi, Keref, Gadin, Melus og deres søster Debora.

21 Og Bus' sønner var Berakel, Na'amat, Sjeva og Madonu.

22 Og Kemuels sønner var Aram og Rekob.

23 Og Keseds sønner var Anamlek, Mesjai, Benon og Jifi. Og Kasos sønner var Pildasj, Meki og Ofer.

24 Og Pildasjs sønner var Arud, Kamum, Mered og Molok.

25 Og Tidlafs sønner var Musjan, Kusjan og Mutzi.

26 Og Betuels barn var Sekar, Laban og deres søster Rebekka.

27 Dette er slektene til Nahors barn som ble født dem i Haran. Og Aram, Kemuels sønn, og hans bror Rekob dro bort fra Haran, og de fant en dal i landet ved elven Eufrat.

28 Og de bygde en by der, og de kalte byen etter Petor, Arams sønn. Dette er Aram-Naharajim helt til denne dag.

29 Og Keseds barn dro også ut for å bosette seg der de kunne finne et sted. Og de dro av sted og fant en dal rett overfor landet Sinear, og de bosatte seg der.

30 Og der bygde de seg en by, og de kalte byen Kesed etter sin far. Dette er landet Kasdim helt til denne dag. Og Kasdims folk bodde i det landet, og de var fruktbare og ble overmåte tallrike.

31 Og Tarah, Nahors og Abrahams far, gikk og tok seg en annen hustru i sin alderdom, og hun het Pelila. Og hun ble med barn og fødte ham en sønn, og han kalte ham Soba.

32 Og Tarah levde i tjuefem år etter at han fikk Soba.

33 Og Tarah døde det året, det vil si i det trettifemte året etter at Isak, Abrahams sønn, var født.

34 Og Tarahs dager var to hundre og fem år, og han ble begravd i Haran.

35 Og Soba, Tarahs sønn, levde i tretti år og fikk Aram, Aklis og Merik.

36 Og Aram, sønn av Soba, sønn av Tarah, hadde tre hustruer og fikk tolv sønner og tre døtre. Og Herren ga Aram, Sobas sønn, rikdom og eiendom og rikelig med kveg, småfe og storfe. Og mannen vokste seg meget stor.

37 Og Aram, Sobas sønn, og hans bror og hele hans husstand dro bort fra Haran. Og de reiste for å bosette seg der de kunne finne et sted, for eiendommene deres var for store til at de kunne bli værende i Haran. De kunne ikke bli værende i Haran sammen med sine brødre, Nahors barn.

38 Og Aram, Sobas sønn, dro sammen med sine brødre, og de fant en dal langt borte mot landet i øst, og de bosatte seg der.

39 Og de bygde også en by der, og de kalte den Aram etter sin eldste bror. Dette er Aram-Soba helt til denne dag.

40 Og Isak, Abrahams sønn, vokste opp i de dager. Og hans far Abraham lærte ham Herrens vei, så han skulle kjenne Herren. Og Herren var med ham.

41 Og da Isak var trettisju år gammel, gikk hans bror Ismael omkring sammen med ham i teltet.

42 Og Ismael roste seg selv overfor Isak og sa: Jeg var tretten år gammel da Herren talte til min far om at han skulle omskjære oss. Og jeg gjorde etter Herrens ord som han hadde talt til min far, og jeg overga min sjel til Herren. Og jeg overtrådte ikke hans ord som han hadde befalt min far.

43 Og Isak svarte Ismael og sa: Hvorfor roser du deg overfor meg av dette, av en liten bit av ditt kjøtt som du tok bort fra kroppen din, og som Herren hadde befalt deg å fjerne?

44 Så sant Herren lever, min far Abrahams Gud, dersom Herren skulle si til min far: Ta nå din sønn Isak og bær ham fram som et offer for mitt åsyn, ville jeg ikke holde meg tilbake, men med glede gå med på det.

45 Og Herren hørte ordene som Isak talte til Ismael, og det syntes godt i Herrens øyne. Og han tenkte å sette Abraham på prøve i denne saken.

46 Og dagen kom da Guds sønner kom og stilte seg fram for Herren. Og Satan kom også sammen med Guds sønner fram for Herren.

47 Og Herren sa til Satan: Hvor kommer du fra? Og Satan svarte Herren og sa: Fra å fare fram og tilbake på jorden og vandre omkring på den.

48 Og Herren sa til Satan: Hva har du å si til meg om alle jordens barn? Og Satan svarte Herren og sa: Jeg har sett alle jordens barn som tjener deg og kommer deg i hu når de trenger noe fra deg.

49 Og når du gir dem det de ber deg om, setter de seg til ro og forlater deg, og de kommer deg ikke lenger i hu.

50 Har du sett Abraham, Tarahs sønn, som til å begynne med ikke hadde barn? Og han tjente deg og reiste altere for deg hvor enn han kom, og han bar fram ofre på dem. Og han forkynte stadig ditt navn for alle jordens barn.

51 Og nå som hans sønn Isak er blitt født ham, har han forlatt deg. Han har holdt en stor fest for alle landets innbyggere, og Herren har han glemt.

52 For midt i alt det han gjorde, bar han ikke fram noe offer til deg, verken brennoffer eller fredsoffer, verken okse, lam eller geit av alt det han slaktet den dagen sønnen hans ble avvent.

53 Ikke engang fra den tiden sønnen hans ble født og fram til nå, som er trettisju år, har han bygd noe alter for ditt åsyn eller båret fram noe offer til deg. For han så at du ga ham det han ba deg om, og derfor forlot han deg.

54 Og Herren sa til Satan: Har du slik betraktet min tjener Abraham? For det finnes ingen som ham på jorden, en fullkommen og rettskaffen mann for mitt åsyn, en som frykter Gud og vender seg bort fra det onde. Så sant jeg lever, dersom jeg skulle si til ham: Bær fram din sønn Isak for mitt åsyn, ville han ikke holde ham tilbake fra meg.

Hvor mye mer ville han da ikke gjøre det dersom jeg ba ham bære fram et brennoffer for mitt åsyn fra sitt småfe eller storfe?

55 Og Satan svarte Herren og sa: Tal da nå til Abraham slik du har sagt, så skal du se om han ikke på denne dagen vil overtre og forkaste dine ord.

Kap.23

1 På den tiden kom Herrens ord til Abraham, og han sa til ham: Abraham! Og han svarte: Her er jeg.

2 Og han sa til ham: Ta nå din sønn, din eneste sønn som du elsker, Isak, og dra til landet Moria. Der skal du bære ham fram som et brennoffer på et av fjellene som jeg skal vise deg, for der skal du se en sky og Herrens herlighet.

3 Og Abraham sa ved seg selv: Hvordan skal jeg skille min sønn Isak fra hans mor Sara for å bære ham fram som et brennoffer for Herrens åsyn?

4 Og Abraham gikk inn i teltet og satte seg foran sin hustru Sara, og han talte disse ordene til henne:

5 Min sønn Isak er blitt stor, og det er en tid siden han har studert hvordan han skal tjene sin Gud. Derfor vil jeg i morgen dra og føre ham til Sem og hans sønn Eber. Der skal han lære Herrens veier, for de skal lære ham å kjenne Herren og forstå at når han stadig ber for Herrens åsyn, vil Herren svare ham. Der skal han derfor lære hvordan han skal tjene Herren sin Gud.

6 Og Sara sa: Du har talt vel. Dra, min herre, og gjør med ham slik du har sagt. Men før ham ikke altfor langt bort fra meg, og la ham heller ikke bli værende der for lenge, for min sjel er bundet til hans sjel.

7 Og Abraham sa til Sara: Min datter, la oss be til Herren vår Gud om at han må gjøre godt mot oss.

8 Og Sara tok sin sønn Isak, og han ble hos henne hele den natten. Og hun kysset ham og omfavnet ham og ga ham undervisning helt til morgenen.

9 Og hun sa til ham: Å, min sønn, hvordan skal min sjel kunne skille seg fra deg? Og hun fortsatte å kysse og omfavne ham, og hun ga Abraham beskjeder angående ham.

10 Og Sara sa til Abraham: Å, min herre, jeg ber deg, ta vare på din sønn og hold øye med ham, for jeg har ingen annen sønn eller datter enn ham.

11 Å, forlat ham ikke. Dersom han er sulten, så gi ham brød, og dersom han er tørst, så gi ham vann å drikke. La ham ikke gå til fots, og la ham heller ikke sitte i solen.

12 La ham heller ikke gå alene på veien, og tving ham ikke bort fra noe han måtte ønske, men gjør mot ham slik han sier til deg.

13 Og Sara gråt bittert hele natten på grunn av Isak, og hun ga ham undervisning helt til morgenen.

14 Og om morgenen valgte Sara ut et meget fint og vakkert klesplagg blant klærne hun hadde i huset, og som Abimelek hadde gitt henne.

15 Og hun kledde sin sønn Isak i det og satte en turban på hodet hans. Og hun festet en edelstein på toppen av turbanen og ga dem proviant til reisen. Og de dro av sted, og Isak gikk sammen med sin far Abraham. Og noen av tjenerne deres fulgte dem et stykke på veien for å ta farvel med dem.

16 Og Sara gikk ut sammen med dem og fulgte dem på veien for å ta farvel. Og de sa til henne: Vend tilbake til teltet.

17 Og da Sara hørte ordene fra sin sønn Isak, gråt hun bittert. Og Abraham, hennes mann, gråt sammen med henne, og deres sønn gråt med dem en stor gråt. Også de som fulgte dem, gråt meget.

18 Og Sara grep sin sønn Isak og holdt ham i armene sine. Og hun omfavnet ham og fortsatte å gråte sammen med ham. Og Sara sa: Hvem vet om jeg noen gang skal få se deg igjen etter denne dagen?

19 Og de fortsatte å gråte sammen, Abraham, Sara og Isak, og alle som fulgte dem på veien, gråt med dem. Og Sara vendte seg deretter bort fra sin sønn mens hun gråt bittert, og alle hennes tjenere og tjenestekvinner vendte tilbake med henne til teltet.

20 Og Abraham gikk sammen med sin sønn Isak for å bære ham fram som et offer for Herrens åsyn, slik Herren hadde befalt ham.

21 Og Abraham tok med seg to av sine unge menn, Ismael, Hagars sønn, og sin tjener Elieser. Og de gikk sammen med dem. Og mens de gikk på veien, talte de unge mennene disse ordene med hverandre:

22 Og Ismael sa til Elieser: Nå går min far Abraham med Isak for å bære ham fram som et brennoffer til Herren, slik Herren har befalt ham.

23 Når han vender tilbake, vil han gi meg alt han eier, så jeg kan arve etter ham, for jeg er hans førstefødte.

24 Og Elieser svarte Ismael og sa: Sannelig, Abraham drev deg bort sammen med din mor og sverget at du ikke skulle arve noe av alt han eier. Og hvem skulle han gi alt han har, sammen med alle sine skatter, om ikke til meg, sin tjener, som har vært trofast i hans hus, som har tjent ham natt og dag og gjort alt han ønsket av meg? Til meg skal han testamentere alt han eier når han dør.

25 Og mens Abraham gikk videre på veien sammen med sin sønn Isak, kom Satan og viste seg for Abraham i skikkelse av en meget gammel mann, ydmyk og med en sønderknust ånd. Og han nærmet seg Abraham og sa til ham: Er du tåpelig eller uten forstand, siden du i dag går for å gjøre dette mot din eneste sønn?

26 For Gud ga deg en sønn i dine senere dager, i din alderdom. Og vil du nå gå og slakte ham i dag, enda han ikke har gjort noen voldelig gjerning? Vil du la din eneste sønns sjel gå til grunne fra jorden?

27 Vet du ikke og forstår du ikke at dette ikke kan komme fra Herren? For Herren kan ikke gjøre et menneske noe slikt ondt på jorden ved å si til ham: Gå og slakt ditt barn.

28 Og Abraham hørte dette og forsto at det var Satans ord, han som forsøkte å føre ham bort fra Herrens vei. Men Abraham ville ikke lytte til Satans røst, og Abraham irettesatte ham, slik at han gikk bort.

29 Og Satan vendte tilbake og kom til Isak. Og han viste seg for Isak i skikkelse av en ung mann, vakker og med et tiltalende utseende.

30 Og han nærmet seg Isak og sa til ham: Vet du ikke og forstår du ikke at din gamle og tåpelige far fører deg til slakting i dag uten grunn?

31 Derfor, min sønn, lytt ikke til ham og bry deg ikke om ham, for han er en tåpelig gammel mann. La ikke din dyrebare sjel og din vakre skikkelse gå tapt fra jorden.

32 Og Isak hørte dette og sa til Abraham: Har du hørt, min far, hva denne mannen har talt? For dette er det han har sagt.

33 Og Abraham svarte sin sønn Isak og sa til ham: Vokt deg for ham og lytt ikke til hans ord, og bry deg ikke om ham. For han er Satan, som i dag forsøker å føre oss bort fra Guds befalinger.

34 Og Abraham fortsatte å irettesette Satan, og Satan gikk bort fra dem. Og da han så at han ikke kunne få overtaket over dem, skjulte han seg for dem. Og han gikk foran dem på veien og forvandlet seg til en stor vannstrøm på veien. Og Abraham og Isak og hans to unge menn kom til dette stedet, og de så en stor og kraftig vannstrøm, som mektige vannmasser.

35 Og de gikk ut i vannstrømmen og forsøkte å krysse den, og til å begynne med nådde vannet dem til beina.

36 Og de gikk dypere ut i vannstrømmen, og vannet nådde dem til halsen. Og de ble alle grepet av frykt på grunn av vannet. Og mens de krysset vannstrømmen, kjente Abraham igjen stedet og visste at det ikke hadde vært noe vann der tidligere.

37 Og Abraham sa til sin sønn Isak: Jeg kjenner dette stedet, og her har det verken vært noen vannstrøm eller noe vann. Derfor er det Satan som gjør alt dette mot oss for å føre oss bort fra Guds befalinger i dag.

38 Og Abraham irettesatte ham og sa til ham: Herren refse deg, Satan! Gå bort fra oss, for vi går etter Guds befalinger.

39 Og Satan ble grepet av frykt da han hørte Abrahams røst, og han gikk bort fra dem. Og stedet ble igjen tørt land, slik det hadde vært i begynnelsen.

40 Og Abraham gikk videre sammen med Isak mot stedet Gud hadde fortalt ham om.

41 Og på den tredje dagen løftet Abraham øynene og så på avstand stedet Gud hadde fortalt ham om.

42 Og en ildsøyle viste seg for ham, og den nådde fra jorden til himmelen. Og en herlighetssky var over fjellet, og Herrens herlighet kunne ses i skyen.

43 Og Abraham sa til Isak: Min sønn, ser du det på fjellet som vi ser på avstand, det som jeg ser over det?

44 Og Isak svarte sin far og sa: Jeg ser, og se, en ildsøyle og en sky, og Herrens herlighet kan ses over skyen.

45 Og Abraham forsto at hans sønn Isak var godtatt for Herrens åsyn som et brennoffer.

46 Og Abraham sa til Elieser og til sin sønn Ismael: Ser også dere det som vi ser over fjellet der borte?

47 Og de svarte og sa: Vi ser ikke noe annet enn det som er å se på de andre fjellene på jorden. Og Abraham forsto at de ikke var godtatt for Herrens åsyn til å gå sammen med dem. Og Abraham sa til dem: Bli dere her hos eselet mens jeg og min sønn Isak går til fjellet der borte og tilber for Herrens åsyn. Deretter skal vi vende tilbake til dere.

48 Og Elieser og Ismael ble værende på det stedet, slik Abraham hadde befalt dem.

49 Og Abraham tok ved til et brennoffer og la den på sin sønn Isak. Og han tok ilden og kniven, og de gikk begge til det stedet.

50 Og mens de gikk, sa Isak til sin far: Se, jeg ser ilden og veden her, men hvor er da lammet som skal være brennofferet for Herrens åsyn?

51 Og Abraham svarte sin sønn Isak og sa: Herren har utvalgt deg, min sønn, til å være et fullkomment brennoffer i stedet for lammet.

52 Og Isak sa til sin far: Jeg vil gjøre alt Herren har talt til deg, med glede og et frydefullt hjerte.

53 Og Abraham sa igjen til sin sønn Isak: Er det noen tanke eller noe råd i ditt hjerte om dette som ikke er rett? Fortell meg det, min sønn, jeg ber deg. Å, min sønn, skjul det ikke for meg.

54 Og Isak svarte sin far Abraham og sa til ham: Å, min far, så sant Herren lever, og så sant din sjel lever, finnes det ingenting i mitt hjerte som får meg til å vike verken til høyre eller venstre fra det ordet han har talt til deg.

55 Verken lem eller muskel har beveget seg eller rørt på seg på grunn av dette, og det finnes heller ingen tanke eller noe ondt råd i mitt hjerte angående dette.

56 Men jeg har et glad og frydefullt hjerte i denne saken, og jeg sier: Velsignet være Herren som i dag har utvalgt meg til å være et brennoffer for hans åsyn.

57 Og Abraham gledet seg stort over Isaks ord, og de gikk videre og kom sammen til stedet Herren hadde talt om.

58 Og Abraham gikk fram for å bygge alteret på det stedet. Og Abraham gråt, og Isak tok steiner og mørtel, helt til de var ferdige med å bygge alteret.

59 Og Abraham tok veden og la den i orden på alteret han hadde bygd.

60 Og han tok sin sønn Isak og bandt ham for å legge ham på veden som lå på alteret, for å slakte ham som et brennoffer for Herrens åsyn.

61 Og Isak sa til sin far: Bind meg godt fast og legg meg deretter på alteret, så jeg ikke skal vri meg eller bevege meg og slite meg løs når kniven skjærer i kjøttet mitt, og på den måten vanhellige brennofferet. Og Abraham gjorde slik.

62 Og Isak sa videre til sin far: Å, min far, når du har slaktet meg og brent meg som et offer, skal du ta med deg det som blir igjen av asken min, og bringe den til Sara, min mor. Og si til henne: Dette er Isaks velluktende duft. Men fortell henne ikke dette

dersom hun sitter nær en brønn eller på et høyt sted, så hun ikke skal kaste seg etter meg og dø.

63 Og Abraham hørte Isaks ord, og han løftet sin røst og gråt da Isak talte disse ordene. Og Abrahams tårer strømmet ned over hans sønn Isak. Og Isak gråt bittært, og han sa til sin far: Skynd deg, å, min far, og gjør med meg Herren vår Guds vilje, slik han har befalt deg.

64 Og Abrahams og Isaks hjerter gledet seg over det Herren hadde befalt dem, men øyet gråt bittært mens hjertet gledet seg.

65 Og Abraham bandt sin sønn Isak og la ham på alteret oppå veden. Og Isak strakte fram halsen sin på alteret foran sin far. Og Abraham strakte ut hånden for å ta kniven og slakte sin sønn som et brennoffer for Herrens åsyn.

66 På den tiden kom barmhjertighetens engler fram for Herren og talte til ham om Isak og sa:

67 Å, Herre, du er en barmhjertig og medlidende konge over alt du har skapt i himmelen og på jorden, og du oppholder dem alle. Gi derfor løsepenger og forløsning i stedet for din tjener Isak, og vis medlidenhet og barmhjertighet mot Abraham og hans sønn Isak, som på denne dagen utfører dine befalinger.

68 Har du sett, å, Herre, hvordan Isak, sønnen til din tjener Abraham, ligger bundet til slakting som et dyr? La derfor din medlidenhet bli vekket for dem, Herre.

69 På den tiden viste Herren seg for Abraham og ropte til ham fra himmelen og sa til ham: Legg ikke hånden din på gutten, og gjør ham ikke noe. For nå vet jeg at du frykter Gud, siden du har utført denne handlingen og ikke holdt din sønn, din eneste sønn, tilbake fra meg.

70 Og Abraham løftet øynene og så, og se, en vær satt fast med hornene i et kratt. Dette var væren som Herren Gud hadde skapt på jorden den dagen han skapte jorden og himmelen.

71 For Herren hadde gjort denne væren i stand fra den dagen, for at den skulle være et brennoffer i stedet for Isak.

72 Og denne væren var på vei mot Abraham da Satan grep tak i den og viklet hornene dens inn i krattet, slik at den ikke skulle komme fram til Abraham, for at Abraham skulle slakte sin sønn.

73 Og da Abraham så væren komme mot seg og Satan holde den tilbake, hentet han væren og førte den fram for alteret. Og han løste sin sønn Isak fra bindingene og satte væren i hans sted. Og Abraham slaktet væren på alteret og bar den fram som et offer i stedet for sin sønn Isak.

74 Og Abraham stenket noe av blodet fra væren på alteret, og han ropte og sa: Dette er i stedet for min sønn. Må dette på denne dagen regnes som min sønns blod for Herrens åsyn.

75 Og ved alt Abraham gjorde ved alteret denne gangen, ropte han og sa: Dette er i stedet for min sønn. Må det på denne dagen regnes for Herrens åsyn som om det var min sønn. Og Abraham fullførte hele tjenesten ved alteret. Og tjenesten ble godtatt for Herrens åsyn og regnet som om det hadde vært Isak. Og Herren velsignet Abraham og hans avkom den dagen.

76 Og Satan gikk til Sara og viste seg for henne i skikkelse av en gammel mann, meget ydmyk og mild. Og Abraham var fremdeles opptatt med brennofferet for Herrens åsyn.

77 Og han sa til henne: Vet du ikke alt det Abraham har gjort mot din eneste sønn i dag? For han tok Isak og bygde et alter og slaktet ham og bar ham fram som et offer på alteret. Og Isak ropte og gråt foran sin far, men han så ikke på ham og hadde heller ingen medlidenhet med ham.

78 Og Satan gjentok disse ordene, og han gikk bort fra henne. Og Sara hørte alle Satans ord, og hun trodde at han var en gammel mann blant menneskenes sønner som hadde vært sammen med sønnen hennes og var kommet for å fortelle henne dette.

79 Og Sara løftet sin røst og gråt og ropte bittert på grunn av sin sønn. Og hun kastet seg ned på jorden og strødde støv på hodet sitt, og hun sa: Å, min sønn, Isak, min sønn! Å, om jeg i dag hadde dødd i stedet for deg! Og hun fortsatte å gråte og sa: Det smerter meg for din skyld, å, min sønn, min sønn Isak! Å, om jeg hadde dødd i ditt sted i dag!

80 Og hun fortsatte fremdeles å gråte og sa: Det smerter meg for din skyld etter at jeg har oppfostret deg og latt deg vokse opp. Nå er min glede blitt vendt til sorg over deg, jeg som lengtet etter deg og ropte og ba til Gud helt til jeg fødte deg da jeg var nitti år gammel. Og nå har du på denne dagen blitt gitt til kniven og ilden for å bli gjort til et offer.

81 Men jeg trøster meg med deg, min sønn, fordi det var Herrens ord, for du utførte din Guds befaling. For hvem kan overtre vår Guds ord, han som har hver levende skapnings sjel i sine hender?

82 Du er rettferdig, Herre vår Gud, for alle dine gjerninger er gode og rettferdige. For også jeg gleder meg over ditt ord som du befalte, og mens mitt øye gråter bittert, gleder mitt hjerte seg.

83 Og Sara la hodet sitt mot brystet til en av sine tjenestekvinner, og hun ble så stille som en stein.

84 Deretter reiste hun seg og gikk omkring og spurte etter ham, helt til hun kom til Hebron. Og hun spurte alle hun møtte på veien, men ingen kunne fortelle henne hva som hadde hendt sønnen hennes.

85 Og hun kom sammen med sine tjenestekvinner og tjenere til Kirjat-Arba, som er Hebron, og hun spurte etter sin sønn. Og hun ble værende der mens hun sendte noen av tjenerne sine for å lete etter hvor Abraham hadde gått sammen med Isak. De gikk for å lete etter ham i huset til Sem og Eber, men de fant ham ikke. Og de lette gjennom hele landet, men han var ikke der.

86 Og se, Satan kom til Sara i skikkelse av en gammel mann. Og han kom og stilte seg foran henne og sa til henne: Jeg talte løgn til deg, for Abraham drepte ikke sin sønn, og han er ikke død. Og da hun hørte dette ordet, ble hennes glede over sønnen så overveldende at sjelen hennes forlot henne av glede. Hun døde og ble samlet til sitt folk.

87 Og da Abraham hadde fullført sin tjeneste, vendte han tilbake sammen med sin sønn Isak til sine unge menn. Og de sto opp og dro sammen til Beersjeba, og de kom hjem.

88 Og Abraham lette etter Sara, men kunne ikke finne henne. Og han spurte etter henne, og de sa til ham: Hun dro helt til Hebron for å lete etter dere begge, der dere hadde gått, for dette hadde hun fått høre.

89 Og Abraham og Isak dro til henne i Hebron. Og da de fant at hun var død, løftet de sine røster og gråt bittert over henne. Og Isak falt ned over sin mors ansikt og gråt over henne, og han sa: Å, min mor, min mor! Hvordan har du forlatt meg, og hvor har du gått? Å, hvordan, hvordan har du forlatt meg!

90 Og Abraham og Isak gråt meget, og alle tjenerne deres gråt sammen med dem på grunn av Sara. Og de sørget over henne med en stor og tung sorg.

Kap.24

1 Og Saras liv var hundre og tjuesju år, og Sara døde. Og Abraham reiste seg fra sin døde for å lete etter et gravsted hvor han kunne begrave sin hustru Sara. Og han gikk og talte til Hets barn, landets innbyggere, og sa:

2 Jeg er en fremmed og en tilflytter hos dere i deres land. Gi meg et gravsted til eiendom i deres land, så jeg kan begrave min døde og føre henne bort fra mitt åsyn.

3 Og Hets barn sa til Abraham: Se, landet ligger foran deg. Begrav din døde i den beste av våre graver, for ingen mann skal hindre deg i å begrave din døde.

4 Og Abraham sa til dem: Dersom dere er enige i dette, så gå og be Efron, Sohars sønn, for meg om at han må gi meg Makpela-hulen, som ligger i enden av åkeren hans. Og jeg vil kjøpe den av ham for det han måtte ønske for den.

5 Og Efron bodde blant Hets barn, og de gikk og kalte på ham, og han kom fram for Abraham. Og Efron sa til Abraham: Se, alt du ber om, skal din tjener gjøre. Og Abraham sa: Nei, men jeg vil kjøpe hulen og åkeren som du har, mot betaling, slik at den kan bli et gravsted til eiendom for alltid.

6 Og Efron svarte og sa: Se, åkeren og hulen ligger foran deg. Gi det du ønsker. Og Abraham sa: Bare for full betaling vil jeg kjøpe den fra din hånd, og fra hendene til dem som går inn gjennom byporten din, og fra ditt avkom for alltid.

7 Og Efron og alle hans brødre hørte dette. Og Abraham veide opp fire hundre sekel sølv til Efron, i Efrons og alle hans brødres nærvær. Og Abraham skrev ned denne handelen og stadfestet den med fire vitner.

8 Og dette er navnene på vitnene: Amigal, sønn av hetitten Abisjna, Adikorom, sønn av hevitten Asjunak, Abdon, sønn av gomeritten Akiram, og Bakdil, sønn av sidonitten Abudisj.

9 Og Abraham tok kjøpsdokumentet og la det blant sine skatter. Og dette er ordene som Abraham skrev i dokumentet:

10 At hulen og åkeren som Abraham kjøpte av hetitten Efron og hans avkom, og av dem som går ut fra hans by, og deres avkom for alltid, skal være Abrahams og hans avkoms eiendom, og eiendommen til dem som utgår fra hans lender, som et gravsted til eiendom for alltid. Og han satte sitt segl på det og stadfestet det med vitner.

11 Og åkeren og hulen som var i den, og hele det stedet, ble sikret til Abraham og hans avkom etter ham fra Hets barn. Se, det ligger foran Mamre i Hebron, som er i landet Kanaan.

12 Og etter dette begravde Abraham sin hustru Sara der. Og dette stedet og alle dets grenser ble Abrahams og hans avkoms eiendom som gravsted.

13 Og Abraham begravde Sara med den prakt som var skikk ved kongers begravelse, og hun ble begravd i meget fine og vakre klær.

14 Og ved hennes bære var Sem, hans sønner Eber og Abimelek, sammen med Anar, Asjkol og Mamre. Og alle stormennene i landet fulgte båret hennes.

15 Og Saras dager var hundre og tjuesju år, og hun døde. Og Abraham sørget med en stor og tung sorg, og han holdt sørgeritene i sju dager.

16 Og alle landets innbyggere trøstet Abraham og hans sønn Isak på grunn av Sara.

17 Og da sørgedagene deres var over, sendte Abraham bort sin sønn Isak, og han dro til huset til Sem og Eber for å lære Herrens veier og hans undervisning. Og Abraham ble værende der i tre år.

18 På den tiden sto Abraham opp sammen med alle sine tjenere, og de dro og vendte hjemover til Beersjeba. Og Abraham og alle hans tjenere ble værende i Beersjeba.

19 Og ved årsskiftet døde Abimelek, filisternes konge, det året. Han var hundre og nittitre år gammel da han døde. Og Abraham dro med sitt folk til filisternes land, og de trøstet hele hans husstand og alle hans tjenere. Deretter vendte han om og dro hjem.

20 Og etter Abimeleks død tok folket i Gerar hans sønn Benmalik, som bare var tolv år gammel, og de gjorde ham til konge i hans fars sted.

21 Og de kalte ham Abimelek etter hans fars navn, for slik var skikken deres i Gerar. Og Abimelek hersket i stedet for sin far Abimelek, og han satte seg på hans trone.

22 Og Lot, Harans sønn, døde også i de dager, i det trettiniende året av Isaks liv. Og alle Lots dager var hundre og førti år, og han døde.

23 Og dette er Lots barn, som ble født ham av hans døtre. Den førstefødte het Moab, og den andre het Ben-Ammi.

24 Og Lots to sønner dro ut og tok seg hustruer fra landet Kanaan, og de fødte dem barn. Og Moabs barn var Ed, Majon, Tarsus og Kanvil, fire sønner. Disse er fedrene til Moabs barn helt til denne dag.

25 Og alle slektene til Lots barn dro for å bosette seg hvor enn de fant et sted, for de var fruktbare og økte meget i antall.

26 Og de dro ut og bygde seg byer i landet der de bodde, og de kalte byene de bygde, etter sine egne navn.

27 Og Nahor, Tarahs sønn og Abrahams bror, døde i de dager, i det førtiende året av Isaks liv. Og alle Nahors dager var hundre og syttito år, og han døde og ble begravd i Haran.

28 Og da Abraham hørte at hans bror var død, ble han dypt bedrøvet, og han sørget over sin bror i mange dager.

29 Og Abraham kalte på Elieser, sin fremste tjener, for å gi ham befalinger angående huset sitt. Og han kom og stilte seg foran ham.

30 Og Abraham sa til ham: Se, jeg er gammel, og jeg kjenner ikke dagen for min død, for jeg er kommet langt opp i årene. Stå derfor nå opp og dra av sted. Ta ikke en hustru til min sønn fra dette stedet eller fra dette landet, blant kanaaneernes døtre som vi bor iblant.

31 Men dra til mitt land og mitt fødested, og ta en hustru derfra til min sønn. Og Herren, himmelens og jordens Gud, som tok meg fra min fars hus og førte meg til dette stedet, og som sa til meg: Til ditt avkom vil jeg gi dette landet til arv for alltid, han skal sende sin engel foran deg og gi deg framgang på veien, så du kan finne en hustru til min sønn fra min slekt og fra min fars hus.

32 Og tjeneren svarte sin herre Abraham og sa: Se, jeg drar til ditt fødested og til din fars hus og tar en hustru derfra til din sønn. Men dersom kvinnen ikke er villig til å følge meg til dette landet, skal jeg da føre din sønn tilbake til landet der du ble født?

33 Og Abraham sa til ham: Vokt deg for å føre min sønn tilbake dit igjen. For Herren, som jeg har vandret for hans åsyn, han skal sende sin engel foran deg og gi deg framgang på veien.

34 Og Elieser gjorde slik Abraham hadde befalt ham. Og Elieser sverget en ed til sin herre Abraham om denne saken. Og Elieser sto opp og tok ti kameler blant sin herres kameler og ti menn blant sin herres tjenere med seg. Og de sto opp og dro til Haran, byen til Abraham og Nahor, for å hente en hustru til Isak, Abrahams sønn. Og mens de var borte, sendte Abraham bud til huset til Sem og Eber, og de førte hans sønn Isak derfra.

35 Og Isak kom hjem til sin fars hus i Beersjeba, mens Elieser og mennene hans kom til Haran. Og de stanset i byen ved vanningsstedet, og han lot kamelene knele ned ved vannet, og de ble værende der.

36 Og Elieser, Abrahams tjener, ba og sa: Å, min herre Abrahams Gud, jeg ber deg, gi meg framgang på denne dagen og vis godhet mot min herre, slik at du i dag utpeker en hustru til min herres sønn fra hans slekt.

37 Og Herren lyttet til Eliesers røst for sin tjener Abrahams skyld. Og han møtte Betuels datter. Betuel var sønn av Milka, som var hustru til Nahor, Abrahams bror. Og Elieser kom til huset hennes.

38 Og Elieser fortalte dem om alle sine ærender og at han var Abrahams tjener, og de gledet seg stort over ham.

39 Og de velsignet alle Herren som hadde latt dette skje. Og de ga ham Rebekka, Betuels datter, til hustru for Isak.

40 Og den unge kvinnen hadde et meget vakkert utseende. Hun var jomfru, og Rebekka var ti år gammel i de dager.

41 Og Betuel og Laban og hans barn holdt en fest den natten. Og Elieser og mennene hans kom og spiste og drakk og gledet seg der den natten.

42 Og Elieser sto opp om morgenen, han og mennene som var sammen med ham. Og han ropte til hele Betuels husstand og sa: La meg dra bort, så jeg kan vende tilbake til min herre. Og de sto opp og sendte Rebekka og hennes amme Debora, Us' datter, av sted. Og de ga henne sølv og gull, tjenere og tjenestekvinner, og de velsignet henne.

43 Og de sendte Elieser av sted sammen med mennene hans. Og tjenerne tok Rebekka med seg, og han dro og vendte tilbake til sin herre i landet Kanaan.

44 Og Isak tok Rebekka, og hun ble hans hustru. Og han førte henne inn i teltet.
45 Og Isak var førti år gammel da han tok Rebekka, datter av sin onkel Betuel, til hustru.

Kap.25

1 Og det var på den tiden at Abraham igjen tok seg en hustru i sin alderdom, og hun het Ketura og var fra landet Kanaan.
2 Og hun fødte ham Simran, Joksjan, Medan, Midjan, Jisbak og Sjuah, seks sønner. Og Simrans barn var Abihen, Molik og Narim.
3 Og Joksjans sønner var Saba og Dedan. Og Medans sønner var Amida, Joab, Goki, Elisja og Notak. Og Midjans sønner var Efa, Efer, Hanok, Abida og Eldaa.
4 Og Jisbaks sønner var Makiro, Bejodua og Tator.
5 Og Sjuahs sønner var Bildad, Mamdad, Munan og Meban. Alle disse er slektene til barna som Ketura, den kanaaneiske kvinnen, fødte til Abraham, hebreeren.
6 Og Abraham sendte dem alle bort og ga dem gaver. Og de dro bort fra hans sønn Isak for å bosette seg hvor enn de kunne finne et sted.
7 Og alle disse dro til fjellet i øst, og de bygde seg seks byer som de bor i helt til denne dag.
8 Men barna til Saba og Dedan, Joksjans barn, bodde ikke sammen med sine brødre i byene deres. De dro omkring og slo leir i landene og ødemarkene, helt til denne dag.
9 Og barna til Midjan, Abrahams sønn, dro øst for landet Kusj. Og der fant de en stor dal i landet i øst, og de ble værende der og bygde en by og bodde i den. Dette er landet Midjan helt til denne dag.
10 Og Midjan bodde i byen han hadde bygd, han og hans fem sønner og alle som hørte til ham.
11 Og dette er navnene på Midjans sønner, slik de ga navn til byene sine: Efa, Efer, Hanok, Abida og Eldaa.
12 Og Efas sønner var Metak, Mesjar, Avi og Sanua. Og Ef ers sønner var Efron, Sur, Alirun og Medin. Og Hanoks sønner var Re'uel, Rekem, Asi, Aljosjub og Alad.
13 Og Abidas sønner var Hur, Melud, Keruri og Molki. Og Eldaas sønner var Miker, Reba, Malkia og Gabol. Dette er navnene på midjanittene etter deres slekter. Og siden spredte Midjans slekter seg over hele landet Midjan.
14 Og dette er etterkommerne til Ismael, Abrahams sønn, som Hagar, Saras tjenestekvinne, fødte til Abraham.
15 Og Ismael tok seg en hustru fra landet Egypt, og hun het Riba, som også er Meriba.
16 Og Riba fødte Ismael Nebajot, Kedar, Adbeel, Mibsam og deres søster Bosmat.
17 Og Ismael skilte seg fra sin hustru Riba, og hun dro bort fra ham og vendte tilbake til Egypt, til sin fars hus. Og hun bodde der, for hun hadde vært meget ond i Ismaels øyne og i hans far Abrahams øyne.
18 Og Ismael tok seg senere en hustru fra landet Kanaan, og hun het Malkut. Og hun fødte ham Misjma, Duma, Masa, Hadad, Tema, Jetur, Nafisj og Kedma.
19 Dette er Ismaels sønner, og dette er navnene deres, tolv fyrster etter deres folkeslag. Og Ismaels slekter spredte seg siden utover. Og Ismael tok sine barn og all eiendommen han hadde skaffet seg, sammen med sjelene i sin husstand og alle som hørte til ham, og de dro for å bosette seg hvor enn de kunne finne et sted.
20 Og de dro og bosatte seg nær Paran-ødemarken. Og deres bosted strakte seg fra Havila til Sjur, som ligger foran Egypt når man kommer mot Assyria.
21 Og Ismael og hans sønner bodde i landet, og det ble født barn til dem. Og de var fruktbare og økte meget i antall.
22 Og dette er navnene på sønnene til Nebajot, Ismaels førstefødte: Mend, Send og Majon. Og Kedars sønner var Aljon, Kesem, Hamad og Eli.
23 Og Adbeels sønner var Hamad og Jabin. Og Mibsams sønner var Obadja, Ebed-Melek og Je'usj. Dette er slektene til barna som Riba, Ismaels hustru, fødte.

24 Og sønnene til Misjma, Ismaels sønn, var Sjamua, Sekarjon og Obed. Og Dumas sønner var Kesed, Eli, Makmad og Amed.
25 Og Masas sønner var Melon, Mula og Ebidadon. Og Hadads sønner var Asur, Minsar og Ebed-Melek. Og Temas sønner var Seir, Sadon og Jakol.
26 Og Jeturs sønner var Merit, Jaisj, Aljo og Pakot. Og Nafisjs sønner var Ebed-Tamed, Abiasaf og Mir. Og Kedmas sønner var Kalip, Takti og Omir. Dette var barna til Malkut, Ismaels hustru, etter deres slekter.
27 Alle disse er Ismaels slekter etter deres ættelinjer. Og de bodde i de landene hvor de hadde bygd seg byer, helt til denne dag.
28 Og Rebekka, Betuels datter og hustru til Abrahams sønn Isak, var ufruktbar i de dager. Hun hadde ikke noe avkom. Og Isak bodde hos sin far i landet Kanaan, og Herren var med Isak. Og Arpaksjad, sønn av Sem, sønn av Noah, døde i de dager, i det førtiåttende året av Isaks liv. Og alle Arpaksjads dager var fire hundre og trettiåtte år, og han døde.

Kap.26

1 Og i det femtiniende året av Isaks liv, Abrahams sønn, var hans hustru Rebekka fremdeles ufruktbar i de dager.
2 Og Rebekka sa til Isak: Sannelig, jeg har hørt, min herre, at din mor Sara var ufruktbar i sine dager, helt til min herre Abraham, din far, ba for henne, og hun ble med barn med ham.
3 Stå derfor nå opp og be du også til Gud, så vil han høre din bønn og komme oss i hu i sin barmhjertighet.
4 Og Isak svarte sin hustru Rebekka og sa: Abraham har allerede bedt til Gud for meg om at han må gjøre hans avkom tallrikt. Derfor må denne ufruktbarheten komme til oss fra deg.
5 Og Rebekka sa til ham: Men stå nå også du opp og be, så Herren kan høre din bønn og gi meg barn. Og Isak lyttet til sin hustrus ord. Og Isak og hans hustru sto opp og dro til landet Moria for å be der og søke Herren. Og da de hadde kommet til stedet, sto Isak fram og ba til Herren for sin hustru, fordi hun var ufruktbar.
6 Og Isak sa: Å, Herre, himmelens og jordens Gud, du som fyller jorden med din godhet og barmhjertighet, du som tok min far fra hans fars hus og fra hans fødested og førte ham til dette landet, og som sa til ham: Til ditt avkom vil jeg gi landet. Og du lovet ham og forkynte for ham: Jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner og som sanden ved havet. Må nå dine ord som du talte til min far, bli oppfylt.
7 For du er Herren vår Gud. Våre øyne er vendt mot deg for at du skal gi oss menneskelig avkom, slik du har lovet oss. For du er Herren vår Gud, og våre øyne er bare rettet mot deg.
8 Og Herren hørte bønnen til Isak, Abrahams sønn. Og Herren lot seg bevege av hans bønn, og hans hustru Rebekka ble med barn.
9 Og omkring sju måneder senere kjempet barna med hverandre inne i henne. Og det gjorde henne meget vondt, slik at hun ble utmattet på grunn av dem. Og hun sa til alle kvinnene som da var i landet: Har noe slikt hendt dere som det som har hendt meg? Og de sa til henne: Nei.
10 Og hun sa til dem: Hvorfor er jeg alene om dette blant alle kvinnene som er på jorden? Og hun dro til landet Moria for å søke Herren på grunn av dette. Og hun gikk til Sem og hans sønn Eber for å spørre dem om denne saken, og for at de skulle søke Herren angående det som gjaldt henne.
11 Og hun ba også Abraham om å søke og spørre Herren om alt det som hadde rammet henne.
12 Og de spurte alle Herren om denne saken, og de brakte henne ord fra Herren og sa til henne: To barn er i ditt morsliv, og to folkeslag skal utgå fra dem. Det ene folkeslaget skal være sterkere enn det andre, og den eldste skal tjene den yngste.

13 Og da dagene var fullført og hun skulle føde, knelte hun ned. Og se, det var tvillinger i hennes morsliv, slik Herren hadde talt til henne.

14 Og den første kom ut, helt rød og dekket av hår som en hårete kappe. Og hele folket i landet kalte ham Esau og sa at denne var ferdig utviklet allerede fra morslivet.

15 Og etter dette kom hans bror ut, og hånden hans grep tak i Esaus hæl. Derfor kalte de ham Jakob.

16 Og Isak, Abrahams sønn, var seksti år gammel da han fikk dem.

17 Og guttene vokste opp til de var femten år gamle, og de begynte å ferdes blant menneskene. Esau var en beregnende og svekefull mann og en dyktig jeger på marken. Men Jakob var en fullkommen og vis mann som bodde i telt, gjette småfe og lærte Herrens undervisning og sin fars og mors befalinger.

18 Og Isak og barna i hans husstand bodde hos hans far Abraham i landet Kanaan, slik Gud hadde befalt dem.

19 Og Ismael, Abrahams sønn, dro sammen med sine barn og alle som hørte til dem, og de vendte tilbake til landet Havila og bodde der.

20 Og alle barna til Abrahams medhustruer dro for å bosette seg i landet i øst, for Abraham hadde sendt dem bort fra sin sønn og gitt dem gaver. Og de dro bort.

21 Og Abraham ga alt han hadde til sin sønn Isak, og han ga ham også alle sine skatter.

22 Og han befalte ham og sa: Vet du ikke og forstår du ikke at Herren er Gud i himmelen og på jorden, og at det ikke finnes noen annen ved siden av ham?

23 Og det var han som tok meg fra min fars hus og fra mitt fødested og ga meg alle gleder på jorden. Han utfridde meg fra de ugudeliges råd, for til ham satte jeg min lit.

24 Og han førte meg til dette stedet og utfridde meg fra Ur Kasdim. Og han sa til meg: Til ditt avkom vil jeg gi alle disse landene, og de skal arve dem når de holder mine bud, mine forskrifter og mine dommer, som jeg har befalt deg, og som jeg skal befale dem.

25 Derfor, min sønn, lytt nå til min røst og hold budene til Herren din Gud, som jeg har befalt deg. Vik ikke av fra den rette veien, verken til høyre eller venstre, slik at det kan gå deg og dine barn etter deg vel for alltid.

26 Og kom Herrens underfulle gjerninger i hu, og hans godhet som han har vist oss ved å utfri oss fra våre fienders hender. Og Herren vår Gud lot dem falle i våre hender. Hold derfor nå alt det jeg har befalt deg, og vend deg ikke bort fra din Guds bud. Tjen ingen annen enn ham, slik at det kan gå deg og ditt avkom etter deg vel.

27 Og lær dine barn og ditt avkom Herrens undervisning og hans bud. Og lær dem den rette veien som de skal gå, slik at det kan gå dem vel for alltid.

28 Og Isak svarte sin far og sa til ham: Det min herre har befalt, skal jeg gjøre. Og jeg vil ikke vike fra budene til Herren min Gud. Jeg vil holde alt det han har befalt meg. Og Abraham velsignet sin sønn Isak og også hans barn. Og Abraham lærte Jakob Herrens undervisning og hans veier.

29 Og det var på den tiden Abraham døde, i det femtende året av livet til Jakob og Esau, Isaks sønner. Og alle Abrahams dager var hundre og syttifem år. Og han døde og ble samlet til sitt folk i en god alderdom, gammel og mett av dager. Og hans sønner Isak og Ismael begravde ham.

30 Og da Kanaans innbyggere hørte at Abraham var død, kom de alle sammen med sine konger og fyrster og alle sine menn for å begrave Abraham.

31 Og alle innbyggerne i landet Haran og alle slektene i Abrahams hus, og alle fyrstene og stormennene og Abrahams sønner med medhustruene, kom alle da de hørte om Abrahams død. Og de gjengjeldte Abrahams godhet og trøstet hans sønn Isak. Og de begravde Abraham i hulen som han hadde kjøpt av hetitten Efron og hans barn, til eiendom som gravsted.

32 Og alle Kanaans innbyggere og alle som hadde kjent Abraham, gråt over Abraham i et helt år. Og menn og kvinner sørget over ham.

33 Og alle de små barna og alle landets innbyggere gråt på grunn av Abraham, for Abraham hadde vært god mot dem alle, og fordi han hadde vært rettskaffen overfor Gud og mennesker.

34 Og det sto ikke fram noen mann som fryktet Gud slik som Abraham. For han hadde fryktet sin Gud fra sin ungdom og tjent Herren og vandret på alle hans veier gjennom sitt liv, fra barndommen til sin dødsdag.

35 Og Herren var med ham og utfridde ham fra Nimrods og hans folks råd. Og da han førte krig mot de fire kongene av Elam, beseiret han dem.

36 Og han førte alle jordens barn til å tjene Gud, og han lærte dem Herrens veier og fikk dem til å kjenne Herren.

37 Og han anla en lund og plantet en vingård i den. Og han hadde alltid mat og drikke gjort i stand i teltet sitt for dem som reiste gjennom landet, slik at de kunne mette seg i huset hans.

38 Og Herren Gud utfridde hele jorden på grunn av Abraham.

39 Og etter Abrahams død velsignet Gud hans sønn Isak og hans barn. Og Herren var med Isak slik han hadde vært med hans far Abraham. For Isak holdt alle Herrens bud, slik hans far Abraham hadde befalt ham. Han vek ikke til høyre eller venstre fra den rette veien som hans far hadde befalt ham.

Kap.27

1 Og på den tiden, etter Abrahams død, dro Esau ofte ut på marken for å jakte.

2 Og Nimrod, kongen av Babel, som også var Amrafel, dro ofte ut sammen med sine mektige menn for å jakte på marken og vandre omkring med mennene sine i dagens kjølige timer.

3 Og Nimrod holdt stadig øye med Esau, for det hadde oppstått misunnelse i Nimrods hjerte mot Esau, og den vedvarte.

4 Og en dag dro Esau ut på marken for å jakte, og han fant Nimrod vandrende i ødemarken sammen med to av sine menn.

5 Og alle hans mektige menn og hans folk var sammen med ham i ødemarken, men de hadde fjernet seg et stykke fra ham og gått i forskjellige retninger for å jakte. Og Esau skjulte seg for Nimrod og lå på lur etter ham i ødemarken.

6 Og Nimrod og mennene som var sammen med ham, kjente ikke til ham. Og Nimrod og mennene hans pleide ofte å vandre omkring på marken i dagens kjølige timer for å se hvor mennene hans jaktet.

7 Og Nimrod og de to mennene som var sammen med ham, kom til stedet der de befant seg. Da sprang Esau plutselig fram fra sitt skjulested og trakk sverdet sitt. Og han skyndte seg og løp mot Nimrod og hogg hodet av ham.

8 Og Esau kjempet en voldsom kamp mot de to mennene som var sammen med Nimrod. Og da de ropte mot ham, vendte Esau seg mot dem og slo dem i hjel med sverdet sitt.

9 Og alle Nimrods mektige menn, som hadde forlatt ham for å dra ut i ødemarken, hørte ropene på avstand. Og de kjente igjen stemmene til de to mennene og løp for å finne ut hva som hadde hendt. Da fant de kongen sin og de to mennene som hadde vært sammen med ham, liggende døde i ødemarken.

10 Og da Esau så Nimrods mektige menn komme på avstand, flyktet han og unnslopp på den måten. Og Esau tok Nimrods verdifulle klær, som Nimrods far hadde testamentert til Nimrod, og som Nimrod hadde seiret over hele landet ved hjelp av. Og han løp og skjulte dem i huset sitt.

11 Og Esau tok disse klærne og løp inn i byen på grunn av Nimrods menn. Og han kom til sin fars hus, trett og utmattet etter kampen. Og han var nær ved å dø av fortvilelse da han kom til sin bror Jakob og satte seg foran ham.

12 Og han sa til sin bror Jakob: Se, jeg kommer til å dø i dag. Hva skal jeg da med førstefødselsretten? Og Jakob handlet klokt med Esau i denne saken, og Esau solgte førstefødselsretten sin til Jakob, for Herren hadde latt det skje slik.

13 Og Esaus del i hulen på Makpela-marken, som Abraham hadde kjøpt av Hets barn til eiendom som gravsted, solgte Esau også til Jakob. Og Jakob kjøpte alt dette av sin bror Esau mot betaling.

14 Og Jakob skrev ned alt dette i et dokument og stadfestet det med vitner. Og han forseglet det, og dokumentet ble værende i Jakobs hender.

15 Og da Nimrod, Kusjs sønn, var død, løftet mennene hans ham opp og førte ham bort i stor forskrekkelse. Og de begravde ham i byen hans. Og alle Nimrods dager var to hundre og femten år, og han døde.

16 Og dagene da Nimrod hersket over folket i landet, var hundre og åttifem år. Og Nimrod døde ved Esaus sverd i skam og vanære. Og Abrahams avkom forårsaket hans død, slik han hadde sett i drømmen sin.

17 Og ved Nimrods død ble kongeriket hans delt i mange deler. Og alle områdene som Nimrod hadde hersket over, ble gitt tilbake til de forskjellige kongene i landet, som tok dem tilbake etter Nimrods død. Og hele folket i Nimrods hus var i lang tid gjort til trelle under alle de andre kongene i landet.

Kap.28

1 Og i de dager, etter Abrahams død, førte Herren en alvorlig hungersnød over landet det året. Og mens hungersnøden herjet i landet Kanaan, sto Isak opp for å dra ned til Egypt på grunn av hungersnøden, slik hans far Abraham hadde gjort.

2 Og Herren viste seg for Isak den natten og sa til ham: Dra ikke ned til Egypt, men stå opp og dra til Gerar, til Abimelek, filisternes konge, og bli værende der til hungersnøden opphører.

3 Og Isak sto opp og dro til Gerar, slik Herren hadde befalt ham, og han ble værende der et helt år.

4 Og da Isak kom til Gerar, så folket i landet at hans hustru Rebekka hadde et vakkert utseende. Og folket i Gerar spurte Isak om hans hustru, og han sa: Hun er min søster. For han var redd for å si at hun var hans hustru, så ikke folket i landet skulle drepe ham på grunn av henne.

5 Og Abimeleks fyrster gikk og lovpriste kvinnen overfor kongen, men han svarte dem ikke og brydde seg heller ikke om ordene deres.

6 Men han hørte dem si at Isak hadde erklært at hun var hans søster, og kongen holdt dette for seg selv.

7 Og da Isak hadde vært i landet i tre måneder, så Abimelek ut gjennom vinduet. Og han så, og se, Isak kjærtegnet sin hustru Rebekka. For Isak bodde i det ytre huset som tilhørte kongen, slik at Isaks hus lå rett overfor kongens hus.

8 Og kongen sa til Isak: Hva er dette du har gjort mot oss ved å si om din hustru: Hun er min søster? Hvor lett kunne ikke en av folkets stormenn ha ligget med henne, slik at du hadde ført skyld over oss!

9 Og Isak sa til Abimelek: Fordi jeg var redd for å dø på grunn av min hustru, sa jeg: Hun er min søster.

10 På den tiden ga Abimelek befaling til alle sine fyrster og stormenn, og de tok Isak og hans hustru Rebekka og førte dem fram for kongen.

11 Og kongen befalte at de skulle kle dem i fyrstelige klær og la dem ri gjennom byens gater. Og de skulle kunngjøre foran dem over hele landet og si: Dette er mannen, og dette er hans hustru. Enhver som rører denne mannen eller hans hustru, skal visselig dø. Og Isak vendte tilbake sammen med sin hustru til kongens hus. Og Herren var med Isak, og han fortsatte å vokse seg stor og manglet ingenting.

12 Og Herren lot Isak finne nåde i Abimeleks øyne og i øynene til alle hans undersåtter. Og Abimelek handlet godt mot Isak, for Abimelek husket eden og pakten som hadde vært mellom hans far og Abraham.

13 Og Abimelek sa til Isak: Se, hele landet ligger foran deg. Bo hvor enn det synes godt i dine øyne, helt til du vender tilbake til ditt land. Og Abimelek ga Isak marker og vingårder og den beste delen av landet Gerar, så han kunne så og høste og spise jordens frukt til hungersnødens dager var over.

14 Og Isak sådde i det landet og fikk hundrefold igjen det samme året, og Herren velsignet ham.

15 Og mannen vokste seg stor, og han eide småfe og storfe og hadde en stor mengde tjenere.

16 Og da hungersnødens dager var over, viste Herren seg for Isak og sa til ham: Stå opp og dra bort fra dette stedet og vend tilbake til ditt land, til landet Kanaan. Og Isak sto opp og vendte tilbake til Hebron, som ligger i landet Kanaan, han og alle som hørte til ham, slik Herren hadde befalt ham.

17 Og etter dette døde Sjelah, Arpaksjads sønn, det året, som var det attende året av Jakobs og Esaus liv. Og alle Sjelahs dager var fire hundre og trettitre år, og han døde.

18 På den tiden sendte Isak sin yngre sønn Jakob til huset til Sem og Eber, og han lærte Herrens undervisning. Og Jakob ble værende i huset til Sem og Eber i trettito år. Men hans bror Esau dro ikke dit, for han ville ikke dra, og han ble værende i sin fars hus i landet Kanaan.

19 Og Esau jaktet stadig på markene for å bringe hjem det han kunne få tak i. Slik gjorde Esau alle sine dager.

20 Og Esau var en beregnende og sviskefull mann, en som jaktet på menneskers hjerter og lokket dem til seg. Og Esau var en tapper mann på marken. Og etter en tid dro han som vanlig ut for å jakte, og han kom helt til Seirs marker, som er Edom.

21 Og han ble værende i landet Seir og jaktet på marken i ett år og fire måneder.

22 Og der i landet Seir så Esau datteren til en mann fra Kanaan. Hun het Judit og var datter av Beer, sønn av Efer, fra slektene til Het, Kanaans sønn.

23 Og Esau tok henne til hustru og gikk inn til henne. Esau var førti år gammel da han tok henne. Og han førte henne til Hebron, landet hvor hans far bodde, og han bosatte seg der.

24 Og det skjedde i de dager, i det hundre og tiende året av Isaks liv, som var det femtiende året av Jakobs liv, at Sem, Noahs sønn, døde det året. Sem var seks hundre år gammel da han døde.

25 Og da Sem døde, vendte Jakob tilbake til sin far i Hebron, som ligger i landet Kanaan.

26 Og i det femtisjette året av Jakobs liv kom det folk fra Haran, og Rebekka fikk høre nytt om sin bror Laban, Betuels sønn.

27 For Labans hustru var ufruktbar i de dager og fødte ingen barn. Og heller ikke noen av hans tjenestekvinner fødte ham barn.

28 Og Herren kom senere Adina, Labans hustru, i hu, og hun ble med barn og fødte tvillingdøtre. Og Laban kalte døtrene sine Lea, den eldste, og Rakel, den yngste.

29 Og disse menneskene kom og fortalte Rebekka om dette. Og Rebekka gledet seg stort over at Herren hadde sett til hennes bror, og at han hadde fått barn.

Kap.29

1 Og Isak, Abrahams sønn, ble gammel og langt oppe i årene, og øynene hans ble svekket av alderdom. De var blitt svake, og han kunne ikke se.

2 På den tiden kalte Isak på sin sønn Esau og sa: Ta nå våpnene dine, koggeret ditt og buen din, og stå opp og dra ut på marken og skaff meg vilt. Lag så velsmakende kjøttmat til meg og bring den til meg, så jeg kan spise og velsigne deg før jeg dør, for nå er jeg blitt gammel og gråhåret.

3 Og Esau gjorde slik. Han tok våpnene sine og dro ut på marken for å jakte på vilt, som han pleide, for å bringe det til sin far slik han hadde befalt ham, så han kunne velsigne ham.

4 Og Rebekka hørte alle ordene som Isak hadde talt til Esau. Og hun skyndte seg og kalte på sin sønn Jakob og sa: Slik talte din far til din bror Esau, og dette hørte jeg. Skynd deg derfor nå og gjør det jeg skal si deg.

5 Stå opp og gå til hjorden, jeg ber deg, og hent to fine geitekje til meg. Så skal jeg lage velsmakende kjøttmat til din far, og du skal bringe kjøttmaten til ham så han kan spise før din bror kommer tilbake fra jakten, slik at din far kan velsigne deg.

6 Og Jakob skyndte seg og gjorde slik hans mor hadde befalt ham. Og han laget den velsmakende kjøttmaten og bar den fram for sin far før Esau var kommet tilbake fra jakten.

7 Og Isak sa til Jakob: Hvem er du, min sønn? Og han sa: Jeg er Esau, din førstefødte. Jeg har gjort slik du befalte meg. Stå derfor nå opp, jeg ber deg, og spis av viltet jeg har jaktet, så din sjel kan velsigne meg slik du talte til meg.

8 Og Isak reiste seg og spiste og drakk, og hans hjerte ble styrket. Og han velsignet Jakob, og Jakob gikk bort fra sin far. Og så snart Isak hadde velsignet Jakob og han hadde gått bort fra ham, se, da kom Esau tilbake fra jakten på marken. Og han laget også velsmakende kjøttmat og bar den fram for sin far, så han kunne spise av den og velsigne ham.

9 Og Isak sa til Esau: Hvem var det da som hadde jaktet vilt og brakt det til meg før du kom, og som jeg velsignet? Og Esau forsto at hans bror Jakob hadde gjort dette. Og Esaus vrede ble opptent mot hans bror Jakob fordi han hadde handlet slik mot ham.

10 Og Esau sa: Er det ikke med rette han kalles Jakob? For han har fortrent meg to ganger. Han tok førstefødselsretten min, og nå har han tatt velsignelsen min. Og Esau gråt meget. Og da Isak hørte sin sønn Esaus gråt, sa Isak til Esau: Hva kan jeg gjøre, min sønn? Din bror kom med list og tok velsignelsen din. Og Esau hatet sin bror Jakob på grunn av velsignelsen som hans far hadde gitt ham, og hans vrede ble voldsomt opptent mot ham.

11 Og Jakob var meget redd for sin bror Esau. Og han sto opp og flyktet til huset til Eber, Sems sønn, og skjulte seg der på grunn av sin bror. Og Jakob var sekstitre år gammel da han dro bort fra landet Kanaan, fra Hebron. Og Jakob holdt seg skjult i Ebers hus i fjorten år på grunn av sin bror Esau, og der fortsatte han å lære Herrens veier og hans bud.

12 Og da Esau så at Jakob hadde flyktet og unnsloppet ham, og at Jakob med list hadde fått velsignelsen, ble Esau overmåte bedrøvet. Og han var også vred på sin far og mor. Og han sto opp og tok sin hustru og dro bort fra sin far og mor til landet Seir, og han bodde der. Og der så Esau en kvinne blant Hets døtre, som het Bosmat, datter av hetitten Elon. Og han tok henne til hustru i tillegg til sin første hustru. Og Esau kalte henne Ada og sa at velsignelsen på den tiden hadde gått bort fra ham.

13 Og Esau bodde i landet Seir i seks måneder uten å se sin far og mor. Deretter tok Esau sine hustruer og sto opp og vendte tilbake til landet Kanaan. Og Esau lot sine to hustruer bo i sin fars hus i Hebron.

14 Og Esaus hustruer plaget og vakte vrede hos Isak og Rebekka med sine gjerninger. For de vandret ikke på Herrens veier, men tjente sin fars guder av tre og stein, slik deres far hadde lært dem. Og de var mer ugudelige enn sin far.

15 Og de fulgte sine hjerters onde begjær og ofret og brente røkelse for Ba'alene. Og Isak og Rebekka ble trette av dem.

16 Og Rebekka sa: Jeg er lei av livet mitt på grunn av Hets døtre. Dersom Jakob tar seg en hustru blant Hets døtre, slik som disse kvinnene blant landets døtre, hva godt er da livet for meg?

17 Og i de dager ble Ada, Esaus hustru, med barn og fødte ham en sønn. Og Esau kalte sønnen som ble født ham, Elifas. Og Esau var sekstifem år gammel da hun fødte ham.

18 Og Ismael, Abrahams sønn, døde i de dager, i det sekstifjerde året av Jakobs liv. Og alle Ismaels dager var hundre og trettisju år, og han døde.

19 Og da Isak hørte at Ismael var død, sørget han over ham. Og Isak klaget over ham i mange dager.

20 Og da Jakobs fjorten år i Ebers hus var gått, ønsket Jakob å se sin far og mor. Og Jakob kom til sin fars og mors hus i Hebron. Og Esau hadde i de dager glemt det Jakob hadde gjort mot ham da han tok velsignelsen fra ham.

21 Og da Esau så Jakob komme til sin far og mor, husket han det Jakob hadde gjort mot ham. Og han ble voldsomt vred på ham og forsøkte å drepe ham.

22 Og Isak, Abrahams sønn, var gammel og langt oppe i årene. Og Esau sa: Nå nærmer tiden seg da min far skal dø. Og når han dør, vil jeg drepe min bror Jakob.

23 Og dette ble fortalt Rebekka. Og hun skyndte seg og sendte bud etter sin sønn Jakob og sa til ham: Stå opp, dra av sted og flykt til Haran, til min bror Laban. Bli værende der en tid, helt til din brors vrede har vendt seg bort fra deg. Da skal du komme tilbake.

24 Og Isak kalte på Jakob og sa til ham: Ta deg ikke en hustru blant Kanaans døtre. For slik befalte vår far Abraham oss etter Herrens ord, som Herren hadde befalt ham da han sa: Til ditt avkom vil jeg gi dette landet. Dersom dine barn holder min pakt som jeg har opprettet med deg, skal jeg også oppfylle for dine barn det jeg har talt til deg, og jeg vil ikke forlate dem.

25 Derfor, min sønn, lytt nå til min røst og til alt det jeg skal befale deg. Avstå fra å ta deg en hustru blant Kanaans døtre. Stå opp og dra til Haran, til huset til Betuel, din mors far, og ta deg en hustru derfra blant døtrene til Laban, din mors bror.

26 Vokt deg derfor så du ikke glemmer Herren din Gud og alle hans veier i landet du drar til, og knytter deg til folket i landet og jager etter tomhet og forlater Herren din Gud.

27 Men når du kommer til landet, skal du tjene Herren der. Vik ikke til høyre eller venstre fra veien som jeg har befalt deg, og som du har lært.

28 Og må Gud Den Allmektige gi deg velvilje i øynene til jordens folk, så du kan ta deg en hustru der etter ditt eget valg, en som er god og rettskaffen på Herrens veier.

29 Og må Gud gi deg og ditt avkom din far Abrahams velsignelse og gjøre deg fruktbar og tallrik. Må du bli til en mengde folk i landet du drar til. Og må Gud la deg vende tilbake til dette landet, der din far bor, med barn og store rikdommer, med glede og fryd.

30 Og Isak var ferdig med å gi Jakob sine befalinger og velsigne ham. Og han ga ham mange gaver sammen med sølv og gull og sendte ham av sted. Og Jakob lyttet til sin far og mor. Han kysset dem og sto opp og dro til Paddan-Aram. Og Jakob var syttisju år gammel da han dro ut fra landet Kanaan, fra Beersjeba.

31 Og da Jakob dro av sted for å reise til Haran, kalte Esau på sin sønn Elifas og talte i hemmelighet til ham og sa: Skynd deg nå, ta sverdet ditt i hånden og forfølg Jakob. Dra forbi ham på veien og ligg på lur etter ham. Drep ham med sverdet ditt på et av fjellene, og ta alt som hører til ham, og kom tilbake.

32 Og Elifas, Esaus sønn, var en handlekraftig mann og dyktig med buen, slik hans far hadde lært ham. Og han var en kjent jeger på marken og en tapper mann.

33 Og Elifas gjorde slik hans far hadde befalt ham. Og Elifas var på den tiden tretten år gammel. Og Elifas sto opp og tok med seg ti av sin mors brødre og forfulgte Jakob.

34 Og han fulgte tett etter Jakob og lå på lur etter ham ved grensen til landet Kanaan, rett overfor byen Sikem.

35 Og Jakob så Elifas og mennene hans forfølge ham. Og Jakob stanset på stedet der han gikk, for å finne ut hva dette var, for han visste ikke hva saken gjaldt. Og Elifas trakk sverdet sitt og rykket fram sammen med mennene sine mot Jakob. Og Jakob sa til dem: Hva er det dere vil, siden dere er kommet hit? Og hva betyr det at dere forfølger meg med sverdene deres?

36 Og Elifas kom nær Jakob og svarte ham og sa: Slik har min far befalt meg. Derfor vil jeg nå ikke vike fra befalingen min far ga meg. Og da Jakob så at Esau hadde befalt

Elifas å bruke makt, nærmet Jakob seg og bønnfalt Elifas og mennene hans og sa til ham:

37 Se, alt det jeg har, og som min far og mor ga meg, det kan du ta og dra bort fra meg. Men drep meg ikke. Og måtte dette bli regnet deg til rettferdighet.

38 Og Herren lot Jakob finne nåde i øynene til Elifas, Esaus sønn, og mennene hans. Og de lyttet til Jakobs røst og drepte ham ikke. Og Elifas og mennene hans tok alt som hørte til Jakob, sammen med sølvet og gullet han hadde brakt med seg fra Beersjeba. De lot ham ikke beholde noe.

39 Og Elifas og mennene hans dro bort fra ham og vendte tilbake til Esau i Beersjeba. Og de fortalte ham alt som hadde hendt dem med Jakob, og de ga ham alt de hadde tatt fra Jakob.

40 Og Esau ble harm på sin sønn Elifas og på mennene som var sammen med ham, fordi de ikke hadde drept Jakob.

41 Og de svarte Esau og sa: Fordi Jakob bønnfalt oss om ikke å drepe ham, ble vår medlidenhet vekket med ham. Og vi tok alt som hørte til ham og brakte det til deg. Og Esau tok alt sølvet og gullet som Elifas hadde tatt fra Jakob, og han la det bort i huset sitt.

42 På den tiden så Esau at Isak hadde velsignet Jakob og befalt ham og sagt: Du skal ikke ta deg en hustru blant Kanaans døtre. Og han så at Kanaans døtre var onde i Isaks og Rebekkas øyne.

43 Da dro han til huset til sin onkel Ismael, og i tillegg til sine tidligere hustruer tok han Mahalat, Ismaels datter og Nebajots søster, til hustru.

Kap.30

1 Og Jakob dro videre på veien til Haran. Og han kom helt til Moria-fjellet og ble værende der hele natten nær byen Lus. Og Herren viste seg for Jakob der den natten og sa til ham: Jeg er Herren, Abrahams Gud og din far Isaks Gud. Landet som du ligger på, vil jeg gi deg og ditt avkom.

2 Og se, jeg er med deg og vil bevare deg hvor enn du går. Og jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner, og jeg vil la alle dine fiender falle foran deg. Og når de fører krig mot deg, skal de ikke få overtaket over deg. Og jeg vil føre deg tilbake til dette landet med glede, med barn og med store rikdommer.

3 Og Jakob våknet av søvnen og gledet seg stort over synet han hadde sett. Og han kalte dette stedet Betel.

4 Og Jakob sto opp fra dette stedet, full av glede. Og da han gikk, kjentes føttene hans lette av glede. Og han dro derfra til landet til Østens barn og vendte tilbake til Haran. Og han satte seg ved gjeterbrønnen.

5 Og der fant han noen menn som var på vei fra Haran for å gjete småfeet sitt. Og Jakob spurte dem, og de sa: Vi er fra Haran.

6 Og han sa til dem: Kjenner dere Laban, Nahors sønn? Og de sa: Vi kjenner ham. Og se, hans datter Rakel kommer nå for å gjete sin fars småfe.

7 Mens han ennå talte med dem, kom Rakel, Labans datter, for å gjete sin fars sauer, for hun var gjeter.

8 Og da Jakob så Rakel, datter av Laban, hans mors bror, løp han bort og kysset henne. Og han løftet sin røst og gråt.

9 Og Jakob fortalte Rakel at han var sønn av Rebekka, hennes fars søster. Og Rakel løp og fortalte det til sin far. Og Jakob fortsatte å gråte fordi han ikke hadde noe med seg å bringe til Labans hus.

10 Og da Laban hørte at Jakob, sønnen til hans søster, var kommet, løp han og kysset ham og omfavnet ham og førte ham inn i huset. Og han ga ham brød, og han spiste.

11 Og Jakob fortalte Laban hva hans bror Esau hadde gjort mot ham, og hva hans sønn Elifas hadde gjort mot ham på veien.

12 Og Jakob bodde i Labans hus i én måned. Og Jakob spiste og drakk i Labans hus. Og deretter sa Laban til Jakob: Fortell meg hva din lønn skal være. For hvordan kan du tjene meg uten betaling?

13 Og Laban hadde ingen sønner, bare døtre. Og hans andre hustruer og tjenestekvinner var fremdeles ufruktbare i de dager. Og dette er navnene på Labans døtre som hans hustru Adina hadde født ham: Den eldste het Lea, og den yngste het Rakel. Og Lea hadde svake øyne, men Rakel var vakker og hadde et tiltalende utseende. Og Jakob elsket henne.

14 Og Jakob sa til Laban: Jeg vil tjene deg i sju år for Rakel, din yngste datter. Og Laban gikk med på dette, og Jakob tjente Laban i sju år for hans datter Rakel.

15 Og i det andre året av Jakobs opphold i Haran, det vil si i det syttiniende året av Jakobs liv, døde Eber, Sems sønn, det året. Han var fire hundre og sekstifire år gammel da han døde.

16 Og da Jakob hørte at Eber var død, ble han overmåte bedrøvet. Og han klaget og sørget over ham i mange dager.

17 Og i det tredje året av Jakobs opphold i Haran fødte Bosmat, Ismaels datter og Esaus hustru, ham en sønn. Og Esau kalte ham Re'uel.

18 Og i det fjerde året av Jakobs opphold i Labans hus så Herren til Laban og kom ham i hu på grunn av Jakob. Og det ble født ham sønner. Hans førstefødte var Beor, den andre var Alib, og den tredje var Korasj.

19 Og Herren ga Laban rikdom og ære, sønner og døtre. Og mannen vokste seg meget stor på grunn av Jakob.

20 Og Jakob tjente i de dager Laban med alle slags arbeid, både i huset og på marken. Og Herrens velsignelse var over alt som hørte til Laban, både i huset og på marken.

21 Og i det femte året døde Judit, Beeris datter og Esaus hustru, i landet Kanaan. Og hun hadde ingen sønner, bare døtre.

22 Og dette er navnene på døtrene hun fødte Esau: Den eldste het Marsit, og den yngste het Puit.

23 Og da Judit døde, sto Esau opp og dro til Seir for å jakte på marken, som han pleide. Og Esau bodde i landet Seir i lang tid.

24 Og i det sjette året tok Esau seg Oholibama, datter av hevitten Sibeon, til hustru i tillegg til sine andre hustruer. Og Esau førte henne til landet Kanaan.

25 Og Oholibama ble med barn og fødte Esau tre sønner: Je'usj, Ja'alan og Korah.

26 Og i de dager var det i landet Kanaan strid mellom Esaus gjeterne og gjeterne til innbyggerne i landet Kanaan. For Esaus kveg og eiendeler var for store til at han kunne bli værende i landet Kanaan, i sin fars hus. Og landet Kanaan kunne ikke bære ham på grunn av kveget hans.

27 Og da Esau så at striden med innbyggerne i landet Kanaan økte, sto han opp og tok sine hustruer og sine sønner og døtre og alle som hørte til ham, og kveget han eide, og all eiendommen han hadde skaffet seg i landet Kanaan. Og han dro bort fra landets innbyggere til landet Seir. Og Esau og alle som hørte til ham, bodde i landet Seir.

28 Men fra tid til annen dro Esau for å besøke sin far og mor i landet Kanaan. Og Esau inngikk ekteskap med horittene, og han ga sine døtre til sønnene til Seir, horitten.

29 Og han ga sin eldste datter Marsit til Ana, sønn av Sibeon, hans hustrus bror. Og Puit ga han til Asar, sønn av Bilhan, horitten. Og Esau bodde på fjellet sammen med sine barn, og de var fruktbare og ble tallrike.

Kap.31

1 Og i det sjuende året var tjenestetiden som Jakob hadde tjent Laban, fullført. Og Jakob sa til Laban: Gi meg min hustru, for dagene av min tjeneste er fullført. Og Laban gjorde slik. Og Laban og Jakob samlet alle menneskene på stedet og holdt en fest.

2 Og om kvelden kom Laban til huset, og deretter kom Jakob dit sammen med festgjestene. Og Laban slukket alle lysene som var i huset.

3 Og Jakob sa til Laban: Hvorfor gjør du dette mot oss? Og Laban svarte: Slik er det skikk å gjøre i dette landet.

4 Og deretter tok Laban sin datter Lea og førte henne til Jakob. Og han gikk inn til henne, men Jakob visste ikke at det var Lea.

5 Og Laban ga sin datter Lea tjenestekvinnen sin, Silpa, som hennes tjenestekvinne.

6 Og alle menneskene på festen visste hva Laban hadde gjort mot Jakob, men de fortalte det ikke til Jakob.

7 Og alle naboene kom den natten til Jakobs hus, og de spiste og drakk og gledet seg. Og de spilte foran Lea på tamburiner og danset, og de ropte foran Jakob: «Helea, Helea!»

8 Og Jakob hørte ordene deres, men forsto ikke hva de betydde. Han tenkte at dette kanskje var skikken deres i dette landet.

9 Og naboene talte disse ordene foran Jakob gjennom natten, og Laban hadde den natten slukket alle lysene som var i huset.

10 Og om morgenen, da dagslyset kom, vendte Jakob seg mot sin hustru. Og han så, og se, det var Lea som hadde ligget ved hans bryst. Og Jakob sa: Se, nå forstår jeg hva naboene sa i går kveld. «Helea», sa de, men jeg forsto det ikke.

11 Og Jakob kalte på Laban og sa til ham: Hva er dette du har gjort mot meg? Jeg tjente deg jo for Rakel. Hvorfor har du da bedratt meg og gitt meg Lea?

12 Og Laban svarte Jakob og sa: Slik gjør vi det ikke her hos oss, at vi gir den yngste før den eldste. Dersom du nå også ønsker å ta hennes søster, kan du ta henne til deg mot at du tjener meg i ytterligere sju år.

13 Og Jakob gjorde slik, og han tok også Rakel til hustru. Og han tjente Laban i sju år til. Og Jakob gikk også inn til Rakel, og han elsket Rakel mer enn Lea. Og Laban ga henne tjenestekvinnen sin, Bilha, som hennes tjenestekvinne.

14 Og da Herren så at Lea var hatet, åpnet Herren hennes morsliv. Og hun ble med barn og fødte Jakob fire sønner i de dager.

15 Og dette er navnene deres: Ruben, Simeon, Levi og Juda. Og deretter sluttet hun å føde.

16 Og på den tiden var Rakel ufruktbar, og hun hadde ikke noe avkom. Og Rakel misunte sin søster Lea. Og da Rakel så at hun ikke fødte Jakob barn, tok hun sin tjenestekvinne Bilha, og hun fødte Jakob to sønner, Dan og Naftali.

17 Og da Lea så at hun hadde sluttet å føde, tok også hun sin tjenestekvinne Silpa og ga henne til Jakob som hustru. Og Jakob gikk også inn til Silpa, og hun fødte også Jakob to sønner, Gad og Asjer.

18 Og Lea ble igjen med barn og fødte Jakob i de dager to sønner og én datter. Og dette er navnene deres: Jissakar, Sebulon og deres søster Dina.

19 Og Rakel var fremdeles ufruktbar i de dager. Og Rakel ba til Herren på den tiden og sa: Å, Herre Gud, kom meg i hu og se til meg, jeg ber deg. For nå kommer min mann til å støte meg fra seg, siden jeg ikke har født ham barn.

20 Herre Gud, hør nå min bønn for ditt åsyn og se min nød. Gi meg barn slik du har gitt tjenestekvinnene, så jeg ikke lenger skal bære min vanære.

21 Og Gud hørte henne og åpnet hennes morsliv. Og Rakel ble med barn og fødte en sønn. Og hun sa: Herren har tatt bort min vanære. Og hun kalte ham Josef og sa: Må Herren gi meg enda en sønn. Og Jakob var nittien år gammel da hun fødte ham.

22 På den tiden sendte Jakobs mor Rebekka sin amme Debora, Us' datter, og to av Isaks tjenere til Jakob.

23 Og de kom til Jakob i Haran og sa til ham: Rebekka har sendt oss til deg for at du skal vende tilbake til din fars hus i landet Kanaan. Og Jakob lyttet til det hans mor hadde sagt gjennom dem.

24 På den tiden var også de andre sju årene som Jakob hadde tjent Laban for Rakel, fullført. Og da han hadde bodd i Haran i fjorten år, sa Jakob til Laban: Gi meg mine

hustruer og la meg dra, så jeg kan reise til mitt land. For se, min mor har sendt bud til meg fra landet Kanaan om at jeg skal vende tilbake til min fars hus.

25 Og Laban sa til ham: Nei, jeg ber deg. Dersom jeg har funnet nåde i dine øyne, så forlat meg ikke. Fastsett din lønn, så skal jeg gi deg den. Bli værende hos meg.

26 Og Jakob sa til ham: Dette skal du gi meg som lønn: Jeg skal i dag gå gjennom hele hjorden din og ta ut alle lam som er spraglete og flekkete, og alle som er brune blant sauene og geitene. Dersom du vil gjøre dette for meg, skal jeg vende tilbake og gjete hjorden din og passe den som før.

27 Og Laban gjorde slik. Og Laban skilte ut fra hjorden sin alle dem Jakob hadde nevnt, og ga dem til ham.

28 Og Jakob overlot alle dyrene han hadde skilt ut fra Labans hjord, til sine sønner. Og Jakob gjette resten av Labans hjord.

29 Og da Isaks tjenere, som han hadde sendt til Jakob, så at Jakob ikke ville vende tilbake med dem til sin far i landet Kanaan på den tiden, dro de bort fra ham og vendte hjem til landet Kanaan.

30 Men Debora ble værende hos Jakob i Haran. Hun vendte ikke tilbake med Isaks tjenere til landet Kanaan, men bodde sammen med Jakobs hustruer og barn i Haran.

31 Og Jakob tjente Laban i ytterligere seks år. Og når sauene fødte, skilte Jakob ut dem som var spraglete og flekkete, slik han hadde avtalt med Laban. Og slik gjorde Jakob hos Laban i seks år. Og mannen økte meget i rikdom, og han hadde kveg, tjenestekvinner og tjenere, kameler og esler.

32 Og Jakob hadde to hundre flokker med kveg. Og kveget hans var stort av vekst og vakkert av utseende og formerte seg meget. Og alle slektene blant menneskenes sønner ønsket å skaffe seg noe av Jakobs kveg, for det var overmåte fruktbart.

33 Og mange av menneskenes sønner kom for å skaffe seg dyr fra Jakobs hjord. Og Jakob ga dem en sau i bytte mot en tjener eller en tjenestekvinne eller et esel eller en kamel. Og hva enn Jakob ønsket av dem, ga de ham.

34 Og Jakob skaffet seg rikdom, ære og eiendom gjennom disse handlene med menneskenes sønner. Og Labans barn misunte ham denne æren.

35 Og etter en tid hørte han ordene til Labans sønner, som sa: Jakob har tatt alt som tilhørte vår far, og av det som tilhørte vår far, har han skaffet seg all denne rikdommen og æren.

36 Og Jakob så på ansiktet til Laban og hans barn, og se, de var ikke lenger vennlig innstilt mot ham i de dager slik de hadde vært tidligere.

37 Og Herren viste seg for Jakob da de seks årene var gått, og sa til ham: Stå opp og dra bort fra dette landet, og vend tilbake til landet der du ble født. Og jeg vil være med deg.

38 Og Jakob sto opp på den tiden og satte sine barn og hustruer og alle som hørte til ham, på kameler. Og han dro av sted for å reise til landet Kanaan, til sin far Isak.

39 Og Laban visste ikke at Jakob hadde dratt bort fra ham, for Laban hadde vært opptatt med å klippe sauene den dagen.

40 Og Rakel stjal sin fars gudebilder. Hun tok dem og skjulte dem på kamelen hun satt på, og hun dro videre.

41 Og dette var måten disse gudebildene ble laget på: De tok en førstefødt mann og drepte ham, tok håret av hodet hans, tok salt og saltet hodet og salvet det med olje. Deretter tok de en liten plate av kobber eller en plate av gull og skrev navnet på den. Og de la platen under tungen hans. Så tok de hodet med platen under tungen og satte det i huset, tente lys foran det og bøyde seg ned for det.

42 Og når de bøyde seg ned for det, talte det til dem om alle de tingene de spurte det om, ved kraften i navnet som var skrevet i det.

43 Og noen lager dem i menneskeskikkelser av gull og sølv og går til dem på bestemte tider som de kjenner til. Og bildene mottar stjernenes innflytelse og forteller dem om framtidige ting. Og av dette slaget var gudebildene som Rakel stjal fra sin far.

44 Og Rakel stjal disse gudebildene som tilhørte hennes far, for at Laban ikke skulle få vite gjennom dem hvor Jakob hadde dratt.

45 Og Laban kom hjem og spurte etter Jakob og hans husstand, men de var ikke å finne. Og Laban lette etter gudebildene sine for å få vite hvor Jakob hadde dratt, men han kunne ikke finne dem. Og han gikk til noen andre gudebilder og spurte dem. Og de fortalte ham at Jakob hadde flyktet fra ham til sin far, til landet Kanaan.

46 Og Laban sto da opp og tok sine brødre og alle sine tjenere med seg. Og han dro ut og forfulgte Jakob, og han tok ham igjen på Gilead-fjellet.

47 Og Laban sa til Jakob: Hva er dette du har gjort mot meg ved å flykte og bedra meg og føre døtrene mine og barna deres bort som fanger tatt med sverd?

48 Og du lot meg ikke kysse dem og sende dem bort med glede. Og du stjal gudene mine og dro bort.

49 Og Jakob svarte Laban og sa: Fordi jeg var redd for at du skulle ta døtrene dine fra meg med makt. Og nå skal den som du finner gudene dine hos, dø.

50 Og Laban lette etter gudebildene og undersøkte alle Jakobs telt og eiendeler, men kunne ikke finne dem.

51 Og Laban sa til Jakob: La oss inngå en pakt sammen, og den skal være et vitnesbyrd mellom meg og deg. Dersom du plager døtrene mine eller tar andre hustruer i tillegg til døtrene mine, skal Gud være vitne mellom meg og deg i denne saken.

52 Og de tok steiner og laget en røys. Og Laban sa: Denne røysen er et vitne mellom meg og deg. Derfor kalte han stedet Gilead.

53 Og Jakob og Laban bar fram ofre på fjellet, og de spiste der ved røysen og ble værende på fjellet hele natten. Og Laban sto tidlig opp om morgenen og gråt sammen med døtrene sine og kysset dem. Og han vendte tilbake til sitt sted.

54 Og han skyndte seg og sendte av sted sin sønn Beor, som var sytten år gammel, sammen med Abikorof, sønn av Us, sønn av Nahor. Og de hadde ti menn med seg.

55 Og de skyndte seg og dro av sted og kom foran Jakob på veien. Og de tok en annen vei og kom til landet Seir.

56 Og de kom til Esau og sa til ham: Så sier din bror og slektning, din mors bror Laban, Betuels sønn:

57 Har du hørt hva din bror Jakob har gjort mot meg? Han kom først til meg naken og uten eiendeler, og jeg gikk ham i møte og førte ham inn i huset mitt med ære. Og jeg gjorde ham stor og ga ham mine to døtre til hustruer og også to av mine tjenestekvinner.

58 Og Gud velsignet ham på grunn av meg, og han økte meget i rikdom og fikk sønner, døtre og tjenestekvinner.

59 Og han har også en umåtelig mengde småfe og storfe, kameler og esler og dessuten sølv og gull i overflod. Og da han så at rikdommen hans økte, forlot han meg mens jeg dro for å klippe sauene mine. Og han sto opp og flyktet i hemmelighet.

60 Og han satte sine hustruer og barn på kameler og førte bort alt kveget sitt og all eiendommen han hadde skaffet seg i mitt land. Og han vendte ansiktet mot sin far Isak i landet Kanaan.

61 Og han lot meg ikke kysse døtrene mine og barna deres. Og han førte døtrene mine bort som fanger tatt med sverd. Og han stjal også gudene mine og flyktet.

62 Og nå har jeg forlatt ham ved fjellet ved Jabbok-bekken, ham og alle som hører til ham. Han mangler ingenting.

63 Dersom du ønsker å dra til ham, så dra. Der skal du finne ham, og du kan gjøre med ham slik din sjel ønsker. Og Labans sendebud kom og fortalte Esau alle disse tingene.

64 Og Esau hørte alle ordene fra Labans sendebud, og hans vrede ble voldsomt opptent mot Jakob. Og han husket sitt hat, og vreden brant i ham.

65 Og Esau skyndte seg og tok sine barn og tjenere og sjelene i sin husstand, seksti menn. Og han dro og samlet alle barna til Seir, horitten, og deres folk, tre hundre og førti menn. Og han tok alle disse fire hundre mennene med trukne sverd og dro mot Jakob for å slå ham.

66 Og Esau delte disse mennene i flere avdelinger. Og han tok de seksti mennene blant sine barn og tjenere og sjelene i sin husstand som én avdeling og overlot dem til Elifas, sin eldste sønn.

67 Og de øvrige avdelingene overlot han til de seks sønnene til Seir, horitten. Og han satte hver mann over hans slekter og barn.

68 Og hele denne hæren dro av sted slik den var, og Esau gikk blant dem mot Jakob og førte dem raskt framover.

69 Og Labans sendebud dro bort fra Esau og reiste til landet Kanaan. Og de kom til huset til Rebekka, mor til Jakob og Esau.

70 Og de fortalte henne og sa: Se, din sønn Esau har dratt mot sin bror Jakob med fire hundre menn. For han har hørt at Jakob kommer, og han har dratt ut for å føre krig mot ham, slå ham og ta alt han har.

71 Og Rebekka skyndte seg og sendte syttito menn blant Isaks tjenere for å møte Jakob på veien. For hun sa: Kanskje Esau vil føre krig mot ham på veien når han møter ham.

72 Og disse sendebudene dro av sted for å møte Jakob. Og de møtte ham på veien ved bekken, på den andre siden av Jabbok-bekken. Og da Jakob så dem, sa han: Denne leiren er sendt til meg fra Gud. Og Jakob kalte dette stedet Mahanajim.

73 Og Jakob kjente igjen alle mennene fra sin fars hus. Og han kysset dem og omfavnet dem og gikk sammen med dem. Og Jakob spurte dem om sin far og mor, og de sa at de hadde det godt.

74 Og disse sendebudene sa til Jakob: Rebekka, din mor, har sendt oss til deg og sier: Jeg har hørt, min sønn, at din bror Esau har dratt ut mot deg på veien sammen med menn blant barna til Seir, horitten.

75 Derfor, min sønn, lytt til min røst og tenk nøye over hva du skal gjøre. Og når han kommer fram til deg, skal du bønnfalle ham og ikke tale overilt til ham. Og gi ham en gave av det du eier, og av det Gud har vist deg velvilje ved å gi deg.

76 Og når han spør deg om dine forhold, skal du ikke skjule noe for ham. Kanskje han da vender seg bort fra sin vrede mot deg, slik at du redder ditt liv, du og alle som hører til deg. For det er din plikt å vise ham ære, siden han er din eldre bror.

77 Og da Jakob hørte sin mors ord som sendebudene hadde talt til ham, løftet Jakob sin røst og gråt bittert. Og han gjorde slik hans mor hadde befalt ham.

Kap.32

1 Og på den tiden sendte Jakob sendebud til sin bror Esau mot landet Seir. Og han talte bønnfallende ord til ham.

2 Og han befalte dem og sa: Slik skal dere si til min herre Esau: Så sier din tjener Jakob: La ikke min herre tro at min fars velsignelse, som han velsignet meg med, har vært til gagn for meg.

3 For jeg har vært hos Laban i disse tjue årene, og han bedrog meg og forandret lønnen min ti ganger, slik alt dette allerede er blitt fortalt min herre.

4 Og jeg tjente ham i huset hans med meget hardt arbeid. Og Gud så siden min nød, mitt strev og mine henders arbeid, og han lot meg finne nåde og velvilje i hans øyne.

5 Og siden har jeg gjennom Guds store barmhjertighet og godhet skaffet meg okser, esler og kveg, tjenere og tjenestekvinner.

6 Og nå kommer jeg til mitt land og mitt hjem, til min far og mor, som er i landet Kanaan. Og jeg har sendt bud for å la min herre få vite alt dette, slik at jeg kan finne nåde i min herres øyne, så han ikke skal tro at jeg av meg selv har skaffet meg rikdom, eller at velsignelsen som min far velsignet meg med, har vært til gagn for meg.

7 Og disse sendebudene dro til Esau og fant ham ved grensene til landet Edom, på vei mot Jakob. Og fire hundre menn blant barna til Seir, horitten, sto der med trukne sverd.

8 Og Jakobs sendebud fortalte Esau alle ordene som Jakob hadde talt til dem angående Esau.

9 Og Esau svarte dem med stolthet og forakt og sa til dem: Sannelig, jeg har hørt, og det er blitt fortalt meg i sannhet hva Jakob har gjort mot Laban, som opphøyde ham i sitt hus og ga ham døtrene sine til hustruer. Og han fikk sønner og døtre og økte meget i velstand og rikdom i Labans hus gjennom ham.

10 Og da han så at hans velstand var stor og rikdommene hans mange, flyktet han fra Labans hus med alle som hørte til ham. Og han førte Labans døtre bort fra deres fars åsyn, som fanger tatt med sverd, uten å fortelle ham om det.

11 Og det er ikke bare mot Laban Jakob har handlet slik. Også mot meg har han gjort det samme og fortrenget meg to ganger. Skal jeg da tie stille?

12 Derfor er jeg nå i dag kommet med mine hærstyrker for å møte ham, og jeg vil gjøre med ham slik mitt hjerte ønsker.

13 Og sendebudene vendte tilbake og kom til Jakob og sa til ham: Vi kom til din bror Esau og fortalte ham alle dine ord. Og slik har han svart oss. Og se, han kommer for å møte deg med fire hundre menn.

14 Vit derfor nå dette og tenk over hva du skal gjøre. Og be for Guds åsyn om at han må utfri deg fra ham.

15 Og da Jakob hørte ordene fra sin bror som han hadde talt til Jakobs sendebud, ble Jakob meget redd og kom i stor nød.

16 Og Jakob ba til Herren sin Gud og sa: Å, Herre, mine fedres Gud, Abrahams og Isaks Gud, du sa til meg da jeg dro bort fra min fars hus:

17 Jeg er Herren, din far Abrahams Gud og Isaks Gud. Til deg gir jeg dette landet og til ditt avkom etter deg. Og jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner, og du skal bre deg ut mot himmelens fire kanter. Og i deg og ditt avkom skal alle jordens slekter bli velsignet.

18 Og du har stadfestet dine ord og gitt meg rikdom, barn og kveg. Alt mitt hjerte kunne ønske, har du gitt din tjener. Du har gitt meg alt jeg ba deg om, slik at jeg ikke manglet noe.

19 Og siden sa du til meg: Vend tilbake til dine foreldre og til ditt fødested, og jeg vil fortsatt gjøre godt mot deg.

20 Og nå som jeg er kommet, og du har utfridd meg fra Laban, kommer jeg til å falle i Esaus hender, og han vil drepe meg, ja, sammen med mødrene til barna mine.

21 Derfor, Herre Gud, utfri meg nå, jeg ber deg, også fra hendene til min bror Esau, for jeg er meget redd for ham.

22 Og dersom det ikke finnes noen rettferdighet i meg, så gjør det for Abrahams og min far Isaks skyld.

23 For jeg vet at det er gjennom godhet og barmhjertighet jeg har skaffet meg denne rikdommen. Derfor bønnfaller jeg deg nå om å utfri meg på denne dagen ved din godhet og svare meg.

24 Og Jakob sluttet å be til Herren. Og han delte folket som var sammen med ham, med småfeet og kveget, i to leirer. Og han overlot den ene halvparten til Damesek, sønn av Elieser, Abrahams tjener, som en leir sammen med hans barn. Og den andre halvparten overlot han til hans bror Elianus, Eliesers sønn, som en leir sammen med hans barn.

25 Og han befalte dem og sa: Hold dere på avstand fra hverandre med leirene deres, og kom ikke for nær hverandre. For dersom Esau kommer til den ene leiren og dreper dem som er der, skal den andre leiren, som er et stykke unna, unnsnippe ham.

26 Og Jakob ble værende der den natten. Og gjennom hele natten ga han tjenerne sine befalinger angående styrkene og barna sine.

27 Og Herren hørte Jakobs bønn den dagen, og Herren utfridde da Jakob fra hans bror Esaus hender.

28 Og Herren sendte tre engler blant himmelens engler, og de dro foran Esau og kom til ham.

29 Og disse englene viste seg for Esau og hans folk som to tusen menn på hester, utrustet med alle slags krigsvåpen. Og for Esaus og alle hans menns øyne så det ut som de var delt i fire leirer med fire høvdinger over seg.

30 Og én leir dro fram og fant Esau komme med fire hundre menn mot sin bror Jakob. Og denne leiren løp mot Esau og hans folk og skremte dem. Og Esau falt av hesten i forskrekkelse, og alle mennene hans spredte seg fra ham på det stedet, for de var meget redde.

31 Og hele leiren ropte etter dem da de flyktet fra Esau. Og alle krigsmennene svarte og sa:

32 Sannelig, vi er tjenerne til Jakob, som er Guds tjener. Hvem kan da stå imot oss? Og Esau sa til dem: Å, er da min herre og bror Jakob deres herre? Jeg har ikke sett ham i disse tjue årene, og nå som jeg er kommet i dag for å se ham, behandler dere meg på denne måten?

33 Og englene svarte ham og sa: Så sant Herren lever, dersom Jakob som du taler om, ikke hadde vært din bror, ville vi ikke ha latt én eneste av deg og ditt folk bli igjen. Men bare på grunn av Jakob vil vi ikke gjøre dem noe.

34 Og denne leiren dro forbi Esau og mennene hans og gikk bort. Og Esau og mennene hans hadde gått omkring en halv mil fra dem da den andre leiren kom mot ham med alle slags våpen. Og også de gjorde mot Esau og mennene hans slik den første leiren hadde gjort mot dem.

35 Og da de hadde forlatt den for å gå videre, se, da kom den tredje leiren mot ham, og de ble alle grepet av frykt. Og Esau falt av hesten, og hele leiren ropte ut og sa: Sannelig, vi er tjenerne til Jakob, som er Guds tjener. Hvem kan stå imot oss?

36 Og Esau svarte dem igjen og sa: Å, er da Jakob, min herre og deres herre, min bror? I tjue år har jeg ikke sett ansiktet hans, og da jeg i dag hørte at han kom, dro jeg ut for å møte ham. Og behandler dere meg på denne måten?

37 Og de svarte ham og sa til ham: Så sant Herren lever, dersom Jakob ikke hadde vært din bror, slik du har sagt, ville vi ikke ha latt noen av deg og mennene dine bli igjen. Men fordi Jakob som du taler om, er din bror, vil vi ikke røre deg eller mennene dine.

38 Og den tredje leiren dro også forbi dem. Og han fortsatte videre på veien med mennene sine mot Jakob. Da kom den fjerde leiren mot ham, og også de gjorde mot ham og mennene hans slik de andre hadde gjort.

39 Og da Esau så det onde som de fire englene hadde gjort mot ham og mennene hans, ble han meget redd for sin bror Jakob. Og han dro for å møte ham i fred.

40 Og Esau skjulte sitt hat mot Jakob fordi han fryktet for livet sitt på grunn av sin bror Jakob, og fordi han trodde at de fire leirene han hadde møtt, var Jakobs tjenere.

41 Og Jakob ble værende den natten sammen med tjenerne sine i leirene deres. Og han bestemte sammen med tjenerne sine at han skulle gi Esau en gave av alt han hadde med seg, og av all eiendommen sin. Og Jakob sto opp om morgenen sammen med mennene sine, og de valgte ut en gave til Esau blant kveget.

42 Og dette er størrelsen på gaven som Jakob valgte ut fra hjorden sin for å gi sin bror Esau: Han valgte ut to hundre og førti dyr fra småfeet, og av kamelene og eslene valgte han tretti av hvert slag, og av storfeet valgte han femti kyr.

43 Og han fordelte dem alle i ti flokker og satte hvert slag for seg. Og han overlot dem til ti av sine tjenere, hver flokk for seg.

44 Og han befalte dem og sa til dem: Hold dere på avstand fra hverandre og la det være et mellomrom mellom flokkene. Og når Esau og de som er sammen med ham, møter dere og spør dere og sier: Hvem tilhører dere, og hvor går dere, og hvem eier alt dette som går foran dere? Da skal dere si til dem: Vi er Jakobs tjenere, og vi kommer for å møte Esau i fred. Og se, Jakob kommer etter oss.

45 Og det som går foran oss, er en gave som Jakob har sendt til sin bror Esau.

46 Og dersom de sier til dere: Hvorfor drøyer han etter dere med å komme for å møte sin bror og se hans ansikt? Da skal dere si til dem: Sannelig, han kommer med glede

etter oss for å møte sin bror. For han sa: Jeg vil gjøre ham mildere stemt med gaven som går foran meg til ham. Deretter vil jeg se hans ansikt. Kanskje han da vil ta imot meg.

47 Og hele gaven dro videre i hendene på tjenerne hans og gikk foran ham den dagen. Og han slo leir den natten sammen med leirene sine ved bredden av Jabbok-bekken. Og han sto opp midt på natten og tok sine hustruer og tjenestekvinner og alle som hørte til ham, og førte dem den natten over vadestedet ved Jabbok.

48 Og da han hadde ført alle som hørte til ham, over bekken, ble Jakob igjen alene. Og en mann møtte ham og kjempet med ham den natten helt til dagen grydde. Og Jakobs hofteskål kom ut av ledd mens han kjempet med ham.

49 Og ved daggry forlot mannen Jakob der, og han velsignet ham og gikk bort. Og Jakob krysset bekken ved daggry, og han haltet på hoften.

50 Og solen steg opp over ham da han hadde krysset bekken og kom fram til stedet der kveget og barna hans var.

51 Og de dro videre til middagstid. Og mens de gikk, fortsatte gaven å gå foran dem.

52 Og Jakob løftet øynene og så, og se, Esau kom på avstand med mange menn, omkring fire hundre. Og Jakob ble meget redd for sin bror.

53 Og Jakob skyndte seg og fordelte barna sine mellom hustruene og tjenestekvinnene. Og sin datter Dina la han i en kiste og overlot henne til tjenerne sine.

54 Og han gikk foran sine barn og hustruer for å møte sin bror. Og han bøyde seg ned til jorden, ja, han bøyde seg ned sju ganger helt til han kom nær sin bror. Og Gud lot Jakob finne nåde og velvilje i øynene til Esau og mennene hans, for Gud hadde hørt Jakobs bønn.

55 Og frykten for Jakob og redselen for ham falt over hans bror Esau. For Esau var meget redd for Jakob på grunn av det Guds engler hadde gjort mot Esau. Og Esaus vrede mot Jakob ble vendt til godhet.

56 Og da Esau så Jakob løpe mot seg, løp også han mot ham og omfavnet ham. Og han falt ham om halsen, og de kysset hverandre og gråt.

57 Og Gud la frykt og godhet mot Jakob i hjertene til mennene som hadde kommet sammen med Esau. Og også de kysset Jakob og omfavnet ham.

58 Og også Elifas, Esaus sønn, og hans fire brødre, Esaus sønner, gråt sammen med Jakob. Og de kysset ham og omfavnet ham, for frykten for Jakob hadde falt over dem alle.

59 Og Esau løftet øynene og så kvinnene med barna sine, Jakobs barn, gå bak Jakob og bøye seg ned langs veien for Esau.

60 Og Esau sa til Jakob: Hvem er disse som er sammen med deg, min bror? Er det dine barn eller dine tjenere? Og Jakob svarte Esau og sa: Dette er barna som Gud i sin nåde har gitt din tjener.

61 Og mens Jakob talte med Esau og mennene hans, betraktet Esau hele leiren. Og han sa til Jakob: Hvor har du fått hele den leiren fra som jeg møtte i går kveld? Og Jakob sa: For å finne nåde i min herres øyne. Det er det Gud i sin nåde har gitt din tjener.

62 Og gaven kom fram for Esau. Og Jakob ba Esau inntrengende og sa: Ta imot, jeg ber deg, gaven som jeg har brakt min herre. Og Esau sa: Hvorfor skulle jeg gjøre dette? Behold det du har, for deg selv.

63 Og Jakob sa: Det påhviler meg å gi alt dette, siden jeg har sett ditt ansikt og sett at du fremdeles lever i fred.

64 Og Esau nektet å ta imot gaven. Og Jakob sa til ham: Jeg bønnfaller deg, min herre. Dersom jeg nå har funnet nåde i dine øyne, så ta imot gaven fra min hånd. For jeg har sett ditt ansikt som om jeg hadde sett et guddommelig ansikt, fordi du har vist meg velvilje.

65 Og Esau tok imot gaven. Og Jakob ga også Esau sølv og gull og bdellium, for han ba ham så inntrengende at han tok imot det.

66 Og Esau fordelte kveget som var i leiren. Og han ga halvparten til mennene som hadde kommet sammen med ham, for de hadde kommet mot betaling. Og den andre halvparten overlot han til barna sine.

67 Og sølvet og gullet og bdelliumet overlot han til Elifas, sin eldste sønn. Og Esau sa til Jakob: La oss bli hos deg, så skal vi gå langsomt sammen med deg helt til du kommer med meg til mitt sted, så vi kan bo der sammen.

68 Og Jakob svarte sin bror og sa: Jeg ville gjøre slik min herre sier til meg, men min herre vet at barna er små, og at småfeet og storfeet med ungene sine som er sammen med meg, bare kan gå langsomt. For dersom de gikk raskt, ville de alle dø, for du kjenner byrdene deres og hvor utmattet de er.

69 La derfor min herre dra foran sin tjener, så skal jeg gå langsomt videre for barnas og småfeets skyld, helt til jeg kommer til min herres sted i Seir.

70 Og Esau sa til Jakob: Jeg vil la noen av folket som er sammen med meg, bli hos deg for å passe på deg på veien og hjelpe deg med ditt strev og dine byrder. Og han sa: Hva skulle det være nødvendig for, min herre, dersom jeg bare finner nåde i dine øyne?

71 Se, jeg skal komme til deg i Seir for å bo der sammen med deg, slik du har sagt. Dra derfor med folket ditt, så skal jeg følge etter deg.

72 Og Jakob sa dette til Esau for å få Esau og mennene hans bort fra seg, slik at Jakob siden kunne dra til sin fars hus i landet Kanaan.

73 Og Esau lyttet til Jakobs røst. Og Esau vendte tilbake sammen med de fire hundre mennene som var med ham, på veien til Seir. Og Jakob og alle som hørte til ham, kom den dagen helt til utkanten av landet Kanaan, ved grensen, og han ble værende der en tid.

Kap.33

1 Og en tid senere dro Jakob bort fra landets grenser og kom til landet Sjalem, det vil si byen Sikem, som ligger i landet Kanaan. Og han slo seg ned foran byen.

2 Og han kjøpte et stykke av marken som var der, av Hamors barn, folket i landet, for fem sekel.

3 Og Jakob bygde seg et hus der og slo opp teltet sitt. Og han laget løvhytter til kveget sitt. Derfor kalte han dette stedet Sukkot.

4 Og Jakob ble værende i Sukkot i ett år og seks måneder.

5 På den tiden dro noen av kvinnene blant landets innbyggere til byen Sikem for å danse og glede seg sammen med døtrene til folket i byen. Og da de dro av sted, gikk også Rakel og Lea, Jakobs hustruer, sammen med familiene sine for å se på gleden blant byens døtre.

6 Og Dina, Jakobs datter, gikk også sammen med dem for å se byens døtre. Og de ble værende der foran disse døtrene, mens hele folket i byen sto omkring dem for å se på festen deres. Og alle stormennene i byen var der.

7 Og Sikem, sønn av Hamor, landets fyrste, sto også der for å se på dem.

8 Og Sikem så Dina, Jakobs datter, sitte sammen med sin mor foran byens døtre. Og den unge kvinnen behaget ham meget. Og han spurte der sine venner og sitt folk og sa: Hvem er denne datteren som sitter blant kvinnene, og som jeg ikke kjenner i denne byen?

9 Og de sa til ham: Dette er sannelig datteren til Jakob, sønn av Isak, hebreeren, som har bodd i denne byen en tid. Og da det ble kunngjort at landets døtre skulle dra ut for å glede seg, gikk hun sammen med sin mor og tjenestekvinnene for å sitte blant dem, slik du ser.

10 Og Sikem betraktet Dina, Jakobs datter. Og da han så på henne, ble hans sjel bundet til Dina.

11 Og han sendte bud og lot henne bli tatt med makt. Og Dina kom til Sikems hus, og han grep henne med makt og lå med henne og krenket henne. Og han elsket henne overmåte og lot henne bli værende i huset sitt.

12 Og de kom og fortalte Jakob om dette. Og da Jakob hørte at Sikem hadde vanæret hans datter Dina, sendte Jakob tolv av sine tjenere for å hente Dina fra Sikems hus. Og de dro og kom til Sikems hus for å føre Dina bort derfra.

13 Og da de kom, gikk Sikem ut mot dem sammen med mennene sine og drev dem bort fra huset sitt. Og han ville ikke la dem komme fram for Dina. Men Sikem satt sammen med Dina og kysset og omfavnet henne foran øynene deres.

14 Og Jakobs tjenere kom tilbake og fortalte ham og sa: Da vi kom, drev han og mennene hans oss bort. Og dette gjorde Sikem mot Dina foran øynene våre.

15 Og Jakob visste dessuten at Sikem hadde vanæret datteren hans, men han sa ingenting. Og sønnene hans gjette kveget hans på marken, og Jakob tidde til de kom tilbake.

16 Og før sønnene hans kom hjem, sendte Jakob to unge kvinner blant tjenernes døtre for å ta vare på Dina i Sikems hus og bli værende hos henne. Og Sikem sendte tre av vennene sine til sin far Hamor, sønn av Kiddekem, sønn av Pered, og sa: Skaff meg denne unge kvinnen til hustru.

17 Og Hamor, sønn av hevitten Kiddekem, kom til huset til sin sønn Sikem og satte seg foran ham. Og Hamor sa til sin sønn Sikem: Finnes det da ingen kvinne blant døtrene til ditt eget folk, siden du vil ta en hebraisk kvinne som ikke hører til ditt folk?

18 Og Sikem sa til ham: Det er bare henne du skal skaffe meg, for hun er herlig i mine øyne. Og Hamor gjorde etter sin sønns ord, for han elsket ham meget.

19 Og Hamor gikk ut til Jakob for å tale med ham om denne saken. Men da han hadde gått fra huset til sin sønn Sikem, og før han kom til Jakob for å tale med ham, se, da hadde Jakobs sønner kommet tilbake fra marken så snart de hørte hva Sikem, Hamors sønn, hadde gjort.

20 Og mennene ble meget bedrøvet på grunn av sin søster. Og de kom alle hjem, opptent av vrede, før tiden da de pleide å samle inn kveget.

21 Og de kom og satte seg foran sin far. Og de talte til ham, opptent av vrede, og sa: Sannelig, denne mannen og hans husstand fortjener døden. For Herren, hele jordens Gud, befalte Noah og hans barn at et menneske aldri skal røve eller begå ekteskapsbrudd. Og se, Sikem har både tatt vår søster med makt og drevet hor med henne, og ikke én blant hele byens folk sa et ord til ham.

22 Sannelig, du vet og forstår at dødsdommen tilkommer Sikem og hans far og hele byen på grunn av det han har gjort.

23 Og mens de talte med sin far om denne saken, se, da kom Hamor, Sikems far, for å tale til Jakob om det hans sønn hadde sagt angående Dina. Og han satte seg foran Jakob og sønnene hans.

24 Og Hamor talte til dem og sa: Min sønn Sikems sjel lengter etter deres datter. Jeg ber dere, gi henne til ham som hustru og inngå ekteskap med oss. Gi oss deres døtre, så skal vi gi dere våre døtre. Og dere skal bo sammen med oss i landet vårt, og vi skal være ett folk i landet.

25 For landet vårt er meget vidstrakt. Bo derfor her og driv handel i det og skaff dere eiendom i det. Og gjør i det som dere ønsker, og ingen skal hindre dere ved å si et ord til dere.

26 Og Hamor sluttet å tale til Jakob og sønnene hans. Og se, hans sønn Sikem hadde kommet etter ham og satte seg foran dem.

27 Og Sikem talte foran Jakob og sønnene hans og sa: Måtte jeg finne nåde i deres øyne, så dere vil gi meg deres datter. Og hva enn dere sier til meg, skal jeg gjøre for henne.

28 Krev av meg en stor brudepris og gave, så skal jeg gi det. Og hva enn dere sier til meg, skal jeg gjøre. Og hvem det enn måtte være som setter seg opp mot deres befalinger, skal dø. Bare gi meg den unge kvinnen til hustru.

29 Og Simeon og Levi svarte Hamor og hans sønn Sikem med svik og sa: Alt dere har talt til oss, skal vi gjøre for dere.

30 Og se, vår søster er i huset deres. Men hold dere borte fra henne til vi har sendt bud til vår far Isak om denne saken, for vi kan ikke gjøre noe uten hans samtykke.

31 For han kjenner vår far Abrahams veier. Og hva enn han sier til oss, skal vi fortelle dere. Vi skal ikke skjule noe for dere.

32 Og Simeon og Levi talte slik til Sikem og hans far for å finne et påskudd og rådføre seg om hva som skulle gjøres med Sikem og byen hans i denne saken.

33 Og da Sikem og hans far hørte ordene fra Simeon og Levi, syntes de godt om dem. Og Sikem og hans far dro av sted for å vende hjem.

34 Og da de hadde gått, sa Jakobs sønner til sin far: Se, vi vet at disse ugudelige og byen deres fortjener døden, fordi de har overtrådt det Gud befalte Noah og hans barn og hans avkom etter dem.

35 Og også fordi Sikem gjorde dette mot vår søster Dina ved å vanære henne. For en slik skjensel skal aldri gjøres blant oss.

36 Tenk derfor nå over hva du vil gjøre, og søk råd og et påskudd for hva som skal gjøres med dem, slik at alle innbyggerne i denne byen kan bli drept.

37 Og Simeon sa til dem: Her er et godt råd til dere: Si til dem at de skal omskjære alle av hankjønn blant seg, slik vi er omskåret. Og dersom de ikke vil gjøre dette, skal vi ta vår datter fra dem og dra bort.

38 Og dersom de samtykker til å gjøre dette og utfører det, skal vi angripe dem med sverdene våre når de er svekket av smerte, slik man angriper en som er rolig og fredelig. Og vi skal drepe hver eneste mann blant dem.

39 Og Simeons råd behaget dem. Og Simeon og Levi bestemte seg for å gjøre mot dem slik det var blitt foreslått.

40 Og neste morgen kom Sikem og hans far Hamor igjen til Jakob og sønnene hans for å tale om Dina og høre hvilket svar Jakobs sønner ville gi på ordene deres.

41 Og Jakobs sønner talte svikefullt til dem og sa: Vi fortalte vår far Isak alle ordene deres, og ordene deres behaget ham.

42 Men han talte til oss og sa: Slik befalte hans far Abraham ham etter et ord fra Gud, hele jordens Herre: Dersom en mann som ikke er blant hans etterkommere, ønsker å ta en av hans døtre, skal han la alle menn som hører til ham, bli omskåret slik vi er omskåret. Da kan vi gi ham vår datter til hustru.

43 Nå har vi gjort kjent for dere alle våre veier, slik vår far har talt til oss. For vi kan ikke gjøre det dere har bedt oss om, å gi vår datter til en uomskåret mann, for det er en vanære for oss.

44 Men på dette vilkåret skal vi samtykke til å gi dere vår datter. Og vi skal også ta deres døtre til hustruer og bo blant dere og være ett folk, slik dere har sagt, dersom dere vil lytte til oss og samtykke i å bli som oss ved å omskjære alle menn som hører til dere, slik vi er omskåret.

45 Og dersom dere ikke vil lytte til oss og la alle menn bli omskåret slik vi er omskåret, slik vi har befalt, skal vi komme til dere og ta vår datter fra dere og dra bort.

46 Og Sikem og hans far Hamor hørte ordene fra Jakobs sønner, og dette behaget dem overmåte. Og Sikem og hans far Hamor skyndte seg å gjøre det Jakobs sønner ønsket, for Sikem var meget glad i Dina, og hans sjel var bundet til henne.

47 Og Sikem og hans far Hamor skyndte seg til byporten. Og de samlet alle mennene i byen sin og talte til dem ordene fra Jakobs sønner og sa:

48 Vi kom til disse mennene, Jakobs sønner, og talte til dem om deres datter. Og disse mennene vil samtykke i å gjøre etter vårt ønske. Og se, vårt land er vidstrakt nok for dem, og de skal bo i det og drive handel i det, og vi skal være ett folk. Vi skal ta deres døtre til hustruer, og våre døtre skal vi gi dem til hustruer.

49 Men bare på dette vilkåret vil disse mennene samtykke i å gjøre dette: At alle menn blant oss blir omskåret slik de er omskåret, slik deres Gud har befalt dem. Og når vi har

gjort etter deres ord og latt oss omskjære, skal de bo blant oss sammen med kveget sitt og eiendommene sine, og vi skal være som ett folk sammen med dem.

50 Og da alle mennene i byen hørte ordene fra Sikem og hans far Hamor, samtykket alle mennene i byen i dette forslaget. Og de gikk med på å bli omskåret, for Sikem og hans far Hamor var høyt aktet blant dem, siden de var landets fyrster.

51 Og neste dag sto Sikem og hans far Hamor tidlig opp om morgenen. Og de samlet alle mennene i byen midt i byen og kalte på Jakobs sønner, som omskar alle menn som hørte til dem, den dagen og den neste.

52 Og de omskar Sikem og hans far Hamor og Sikems fem brødre. Og deretter sto alle opp og gikk hjem. For dette kom fra Herren mot byen Sikem, og Simeons råd i denne saken kom fra Herren, slik at Herren kunne overgi byen Sikem i hendene på Jakobs to sønner.

Kap.34

1 Og antallet av alle mennene som ble omskåret, var seks hundre og førtifem menn og to hundre og førtiseks barn.

2 Men Kiddekem, sønn av Pered og far til Hamor, og hans seks brødre ville ikke lytte til Sikem og hans far Hamor. Og de ville ikke bli omskåret, for forslaget fra Jakobs sønner var avskyelig i deres øyne. Og deres vrede ble voldsomt opptent over at folket i byen ikke hadde lyttet til dem.

3 Og om kvelden den andre dagen fant de åtte små barn som ikke var blitt omskåret, for mødrene deres hadde skjult dem for Sikem og hans far Hamor og for mennene i byen.

4 Og Sikem og hans far Hamor sendte bud om at de skulle føres fram for dem for å bli omskåret. Da sprang Kiddekem og hans seks brødre mot dem med sverdene sine og forsøkte å drepe dem.

5 Og de forsøkte også å drepe Sikem og hans far Hamor, og de forsøkte å drepe Dina sammen med dem på grunn av denne saken.

6 Og de sa til dem: Hva er dette dere har gjort? Finnes det ingen kvinner blant døtrene til deres brødre kanaaneerne, siden dere vil ta dere hustruer blant hebreernes døtre, som dere ikke kjente tidligere? Og vil dere gjøre dette som deres fedre aldri har befalt dere?

7 Tror dere at dere vil lykkes gjennom det dere har gjort? Og hva vil dere svare deres brødre kanaaneerne i denne saken når de kommer i morgen og spør dere om dette?

8 Og dersom det dere har gjort, ikke synes rett og godt i deres øyne, hva vil dere da gjøre for å redde livet deres, og hva skal vi gjøre for å redde våre liv, siden dere ikke har lyttet til våre røster?

9 Og dersom landets innbyggere og alle deres brødre, Kams barn, får høre om det dere har gjort, og sier:

10 På grunn av en hebraisk kvinne gjorde Sikem og hans far Hamor og alle innbyggerne i byen deres noe de ikke kjente til, og som deres forfedre aldri hadde befalt dem. Hvor skal dere da flykte, eller hvor skal dere skjule deres skam, alle deres dager foran deres brødre, innbyggerne i landet Kanaan?

11 Derfor kan vi ikke tåle det dere har gjort. Heller ikke kan vi bære dette åket som dere har lagt på oss, og som våre forfedre ikke har befalt oss.

12 Se, i morgen skal vi dra og samle alle våre brødre, våre kanaaneiske brødre som bor i landet. Og vi skal alle komme og slå dere og alle dem som setter sin lit til dere, slik at det ikke skal bli noen igjen av dere eller dem.

13 Og da Hamor og hans sønn Sikem og hele folket i byen hørte ordene fra Kiddekem og hans brødre, ble de fryktelig redde for livet sitt på grunn av ordene deres. Og de angret på det de hadde gjort.

14 Og Sikem og hans far Hamor svarte sin far Kiddekem og hans brødre og sa til dem: Alle ordene dere har talt til oss, er sanne.

15 Men si ikke og tenk heller ikke i deres hjerter at vi gjorde dette, som våre forfedre ikke hadde befalt oss, på grunn av kjærlighet til hebreerne.

16 Men fordi vi så at de ikke hadde til hensikt eller ønske om å gå med på det vi ønsket angående deres datter, at vi skulle få ta henne, uten på dette vilkåret, lyttet vi til deres røster og gjorde det dere så, for å få oppfylt vårt ønske hos dem.

17 Og når vi har fått det vi ønsker fra dem, skal vi vende oss mot dem og gjøre med dem det dere sier til oss.

18 Derfor bønnfaller vi dere om å vente og bli værende til kjøttet vårt er blitt leget og vi igjen er blitt sterke. Da skal vi dra sammen mot dem og gjøre med dem det som er i deres og våre hjerter.

19 Og Dina, Jakobs datter, hørte alle disse ordene som Kiddekem og hans brødre hadde talt, og det Hamor og hans sønn Sikem og folket i byen hadde svart dem.

20 Og hun skyndte seg og sendte en av de unge kvinnene som hennes far hadde sendt for å ta vare på henne i Sikems hus, til sin far Jakob og sine brødre og sa:

21 Slik har Kiddekem og hans brødre rådført seg angående dere, og slik har Hamor og Sikem og folket i byen svart dem.

22 Og da Jakob hørte disse ordene, ble han fylt av vrede. Og han ble harm på dem, og hans vrede ble opptent mot dem.

23 Og Simeon og Levi sverget og sa: Så sant Herren lever, hele jordens Gud, skal det på denne tiden i morgen ikke være noen igjen i hele byen.

24 Og tjue unge menn som ikke var blitt omskåret, hadde skjult seg. Og disse unge mennene kjempet mot Simeon og Levi. Og Simeon og Levi drepte atten av dem, men to flyktet fra dem og unnslopp til noen kalkgroper som var i byen. Og Simeon og Levi lette etter dem, men kunne ikke finne dem.

25 Og Simeon og Levi fortsatte å gå omkring i byen, og de drepte hele byens folk med sverdets egg og lot ingen bli igjen.

26 Og det var stor forskrekkelse midt i byen. Og ropene fra byens folk steg opp til himmelen, og alle kvinnene og barna ropte høyt.

27 Og Simeon og Levi drepte hele byen. De lot ikke én mann bli igjen i hele byen.

28 Og de drepte Hamor og hans sønn Sikem med sverdets egg. Og de førte Dina bort fra Sikems hus og dro derfra.

29 Og Jakobs sønner dro og vendte tilbake og kom over de drepte. Og de plyndret all eiendommen deres som var i byen og på marken.

30 Og mens de tok byttet, sto tre hundre menn opp og kastet støv mot dem og slo dem med steiner. Da vendte Simeon seg mot dem og drepte dem alle med sverdets egg. Og Simeon vendte seg foran Levi og kom inn i byen.

31 Og de tok sauene og oksene og kveget deres, og også resten av kvinnene og de små barna. Og de førte alle disse bort. Og de åpnet en port og gikk ut og kom med kraft tilbake til sin far Jakob.

32 Og da Jakob så alt de hadde gjort mot byen, og så byttet de hadde tatt fra dem, ble Jakob meget vred på dem. Og Jakob sa til dem: Hva er dette dere har gjort mot meg? Se, jeg hadde fått fred blant de kanaaneiske innbyggerne i landet, og ingen av dem blandet seg inn i mine forhold.

33 Og nå har dere gjort meg forhatt blant landets innbyggere, blant kanaaneerne og perisittene. Og jeg er bare få i antall. Og når de hører om det dere har gjort mot deres brødre, vil de alle samle seg mot meg og drepe meg, og jeg og min husstand vil bli ødelagt.

34 Og Simeon og Levi og alle brødrene deres sammen med dem svarte sin far Jakob og sa til ham: Se, vi bor i landet, og skal Sikem gjøre dette mot vår søster? Hvorfor tier du om alt Sikem har gjort? Skal han behandle vår søster som en skjøge i gatene?

35 Og antallet kvinner som Simeon og Levi tok til fange fra byen Sikem, og som de ikke drepte, var åttifem som ikke hadde kjent noen mann.

36 Og blant dem var en ung kvinne med et vakkert og tiltalende utseende, som het Buna. Og Simeon tok henne til hustru. Og antallet menn som de tok til fange og ikke drepte, var førtisju. Resten drepte de.

37 Og alle de unge mennene og kvinnene som Simeon og Levi hadde tatt til fange fra byen Sikem, ble tjenere for Jakobs sønner og deres barn etter dem, helt til dagen da Jakobs sønner dro ut fra landet Egypt.

38 Og da Simeon og Levi hadde gått ut av byen, sto de to unge mennene som var blitt igjen, og som hadde skjult seg i byen og ikke dødd sammen med byens folk, opp. Og disse unge mennene gikk inn i byen og vandret omkring i den. Og de fant byen øde og uten menn, og bare kvinner som gråt. Og disse unge mennene ropte ut og sa: Se, dette er det onde som sønnene til Jakob, hebreeren, har gjort mot denne byen ved at de på denne dagen har ødelagt en av kanaaneernes byer, uten å frykte for livet sitt på grunn av hele landet Kanaan.

39 Og disse mennene forlot byen og dro til byen Tapnak. Og de kom dit og fortalte innbyggerne i Tapnak alt som hadde hendt dem, og alt som Jakobs sønner hadde gjort mot byen Sikem.

40 Og meldingen nådde Jasjub, kongen av Tapnak. Og han sendte menn til byen Sikem for å undersøke det de unge mennene hadde fortalt, for kongen trodde ikke på beretningen deres. Han sa: Hvordan kunne to menn legge en så stor by som Sikem øde?

41 Og Jasjubs sendebud kom tilbake og fortalte ham og sa: Vi kom til byen, og den er ødelagt. Det finnes ikke en mann der, bare gråtende kvinner. Heller ikke finnes det småfe eller kveg der, for alt som var i byen, har Jakobs sønner tatt bort.

42 Og Jasjub undret seg over dette og sa: Hvordan kunne to menn gjøre dette, ødelegge en så stor by, uten at én mann kunne stå imot dem?

43 For noe lignende har ikke skjedd siden Nimrods dager, og ikke engang fra de fjerneste tider har noe slikt funnet sted. Og Jasjub, kongen av Tapnak, sa til sitt folk: Vær modige, så skal vi dra og kjempe mot disse hebreerne og gjøre mot dem slik de gjorde mot byen. Og vi skal hevne saken til byens folk.

44 Og Jasjub, kongen av Tapnak, rådførte seg med sine rådgivere om denne saken. Og rådgiverne hans sa til ham: Alene vil du ikke få overtaket over hebreerne, for de må være mektige siden de kunne gjøre dette mot hele byen.

45 Dersom to av dem la hele byen øde, og ingen kunne stå imot dem, vil de sannelig alle reise seg mot oss og ødelegge oss på samme måte dersom du drar mot dem.

46 Men dersom du sender bud til alle kongene omkring oss og lar dem komme sammen, skal vi dra sammen med dem og kjempe mot Jakobs sønner. Da vil du få overtaket over dem.

47 Og Jasjub hørte ordene fra rådgiverne sine, og ordene deres behaget ham og folket hans. Og han gjorde slik. Og Jasjub, kongen av Tapnak, sendte bud til alle amorittenes konger som bodde omkring Sikem og Tapnak, og sa:

48 Dra opp sammen med meg og hjelp meg, så vi kan slå Jakob, hebreeren, og alle sønnene hans og utslette dem fra jorden. For slik gjorde han mot byen Sikem. Vet dere ikke om det?

49 Og alle amorittenes konger hørte om det onde Jakobs sønner hadde gjort mot byen Sikem, og de undret seg stort over dem.

50 Og amorittenes sju konger samlet seg med alle sine hærer, omkring ti tusen menn med trukne sverd. Og de kom for å kjempe mot Jakobs sønner. Og Jakob hørte at amorittenes konger hadde samlet seg for å kjempe mot sønnene hans. Og Jakob ble meget redd og kom i stor nød.

51 Og Jakob ropte mot Simeon og Levi og sa: Hva er dette dere har gjort? Hvorfor har dere skadet meg ved å føre alle Kanaans barn mot meg for å ødelegge meg og min husstand? For jeg levde i fred, både jeg og min husstand. Og dere har gjort dette mot meg og vekket landets innbyggere til vrede mot meg ved det dere har gjort.

52 Og Juda svarte sin far og sa: Var det uten grunn mine brødre Simeon og Levi drepte alle innbyggerne i Sikem? Sannelig, det var fordi Sikem hadde krenket vår søster og overtrådt vår Guds befaling til Noah og hans barn. For Sikem tok vår søster bort med makt og begikk ekteskapsbrudd med henne.

53 Og Sikem gjorde alt dette onde uten at én av innbyggerne i byen hans grep inn og sa til ham: Hvorfor vil du gjøre dette? Sannelig, derfor dro mine brødre og slo byen, og Herren overga den i deres hender fordi innbyggerne hadde overtrådt vår Guds befalinger. Er det da uten grunn de har gjort alt dette?

54 Og hvorfor er du nå redd eller bedrøvet? Og hvorfor er du misfornøyd med mine brødre, og hvorfor er din vrede opptent mot dem?

55 Sannelig, vår Gud som overga byen Sikem og dens folk i deres hender, skal også overgi alle de kanaaneiske kongene som kommer mot oss, i våre hender. Og vi skal gjøre mot dem slik mine brødre gjorde mot Sikem.

56 Vær derfor rolig med hensyn til dem og kast frykten fra deg. Men sett din lit til Herren vår Gud og be til ham om at han må hjelpe oss og utfri oss og overgi våre fiender i våre hender.

57 Og Juda kalte på en av sin fars tjenere og sa: Gå nå og se hvor disse kongene som kommer mot oss, befinner seg med hærene sine.

58 Og tjeneren gikk og så langt av sted. Og han gikk opp rett overfor Sihon-fjellet og så alle kongenes leirer stå på markene. Og han vendte tilbake til Juda og sa: Se, kongene står på marken med alle leirene sine, et overmåte tallrikt folk, lik sanden på havets strand.

59 Og Juda sa til Simeon og Levi og alle brødrene sine: Gjør dere sterke og vær tapre menn, for Herren vår Gud er med oss. Frykt dem ikke.

60 Still dere fram, hver mann med sine krigsvåpen om livet, buen og sverdet. Og vi skal dra og kjempe mot disse uomskårne mennene. Herren er vår Gud, han skal frelse oss.

61 Og de sto opp, og hver av dem bandt på seg sine krigsvåpen, store og små, Jakobs elleve sønner og alle Jakobs tjenere sammen med dem.

62 Og alle Isaks tjenere som var hos Isak i Hebron, kom til dem, utrustet med alle slags krigsvåpen. Og Jakobs sønner og tjenerne deres, hundre og tolv menn, dro mot disse kongene. Og Jakob dro også sammen med dem.

63 Og Jakobs sønner sendte bud til sin far Isak, Abrahams sønn, i Hebron, som er Kirjat-Arba, og sa:

64 Be, vi bønnfaller deg, til Herren vår Gud for oss, så han må beskytte oss mot hendene til kanaaneerne som kommer mot oss, og overgi dem i våre hender.

65 Og Isak, Abrahams sønn, ba til Herren for sine sønner. Og han sa: Å, Herre Gud, du lovet min far og sa: Jeg vil gjøre ditt avkom tallrikt som himmelens stjerner. Og du lovet også meg. Stadfest nå ditt ord, for kongene i Kanaan kommer nå sammen for å føre krig mot mine barn, enda de ikke har gjort noen voldelig gjerning.

66 Derfor, Herre Gud, hele jordens Gud, jeg ber deg, gjør disse kongenes råd til intet, så de ikke fører krig mot mine sønner.

67 Og fyll hjertene til disse kongene og deres folk med redsel for mine sønner, og bryt ned deres stolthet, så de vender seg bort fra mine sønner.

68 Og utfri med din sterke hånd og din utstrakte arm mine sønner og tjenerne deres fra dem. For makt og styrke er i dine hender til å gjøre alt dette.

69 Og Jakobs sønner og tjenerne deres dro mot disse kongene, og de satte sin lit til Herren sin Gud. Og mens de gikk, ba også deres far Jakob til Herren og sa: Å, Herre Gud, mektige og opphøyde Gud, som har hersket fra eldgamle dager, fra den tiden og helt til nå og for alltid!

70 Du er han som vekker kriger og får dem til å opphøre. I din hånd er makt og styrke til å opphøye og til å styrte ned. Å, måtte min bønn være velbehagelig for ditt åsyn, så du vender deg til meg i din barmhjertighet og fyller hjertene til disse kongene og deres folk med redsel for mine sønner. Skrem dem og leirene deres, og utfri i din store godhet alle

som setter sin lit til deg. For det er du som kan legge folk under oss og føre folkeslag inn under vår makt.

Kap.35

1 Og alle amorittenes konger kom og stilte seg på marken for å rådføre seg med rådgiverne sine om hva de skulle gjøre med Jakobs sønner. For de var fremdeles redde for dem og sa: Se, to av dem drepte hele byen Sikem.

2 Og Herren hørte bønnene til Isak og Jakob. Og han fylte hjertene til alle disse kongenes rådgivere med stor frykt og redsel, slik at de alle ropte ut med én røst:

3 Er dere tåpelige i dag, eller finnes det ingen forstand i dere, siden dere vil kjempe mot hebreerne? Hvorfor vil dere glede dere over deres egen undergang på denne dagen?

4 Se, to av dem kom til byen Sikem uten frykt eller redsel, og de drepte alle innbyggerne i byen, slik at ingen mann sto imot dem. Hvordan skal dere da kunne kjempe mot dem alle?

5 Sannelig, dere vet at deres Gud elsker dem overmåte høyt og har gjort mektige gjerninger for dem, slike som ikke er blitt gjort siden eldgamle dager. Og blant alle folkeslagenes guder finnes det ingen som kan gjøre slike mektige gjerninger som ham.

6 Sannelig, han utfridde deres far Abraham, hebreeren, fra Nimrods hånd og fra hendene til hele hans folk, som mange ganger hadde forsøkt å drepe ham.

7 Han utfridde ham også fra ilden som kong Nimrod hadde kastet ham i. Hans Gud utfridde ham fra den.

8 Og hvem andre kan gjøre noe slikt? Sannelig, det var Abraham som drepte de fem kongene av Elam da de hadde lagt hånd på hans brors sønn, som i de dager bodde i Sodoma.

9 Og han tok med seg sin tjener, som var trofast i huset hans, og noen få av mennene sine. Og de forfulgte kongene av Elam på én natt og drepte dem. Og de ga hans brors sønn tilbake all eiendommen som de hadde tatt fra ham.

10 Og sannelig, dere vet at disse hebreernes Gud har stor glede av dem, og at de også har glede av ham, for de vet at han har utfridd dem fra alle fiendene deres.

11 Og se, på grunn av sin kjærlighet til sin Gud tok Abraham sin eneste og dyrebare sønn og hadde til hensikt å bære ham fram som et brennoffer til sin Gud. Og dersom Gud ikke hadde hindret ham i å gjøre dette, ville han ha gjort det på grunn av sin kjærlighet til sin Gud.

12 Og Gud så alle hans gjerninger og sverget til ham og lovet ham at han ville utfri hans sønner og hele hans avkom fra enhver trengsel som måtte ramme dem. Dette var fordi han hadde gjort denne gjerningen og av kjærlighet til sin Gud hadde holdt tilbake sin medlidenhet med barnet sitt.

13 Og har dere ikke hørt hva deres Gud gjorde mot farao, kongen av Egypt, og mot Abimelek, kongen av Gerar, fordi de tok Abrahams hustru? For han hadde sagt om henne: Hun er min søster, så de ikke skulle drepe ham på grunn av henne og tenke på å ta henne til hustru. Og Gud gjorde mot dem og folkene deres alt det dere har hørt om.

14 Og se, vi så selv med våre egne øyne at Esau, Jakobs bror, kom mot ham med fire hundre menn med den hensikt å drepe ham, fordi han kom i hu at Jakob hadde tatt hans fars velsignelse fra ham.

15 Og han dro for å møte ham da han kom fra Syria, for å slå både mor og barn. Og hvem utfridde ham fra hans hånd, om ikke hans Gud, som han satte sin lit til? Han utfridde ham fra hans brors hånd og også fra fiendenes hender. Og sannelig, han vil igjen beskytte dem.

16 Hvem vet ikke at det var deres Gud som ga dem styrke til å gjøre mot byen Sikem det onde dere har hørt om?

17 Kunne da to menn ved egen styrke ødelegge en så stor by som Sikem, dersom det ikke hadde vært for deres Gud, som de satte sin lit til? Han talte og gjorde alt dette for dem, slik at de kunne drepe innbyggerne i byen deres.

18 Og hvordan skal dere da kunne få overtaket over dem alle, som har kommet ut fra byen sin for å kjempe mot dere, selv om tusen ganger så mange skulle komme dere til hjelp?

19 Sannelig, dere vet og forstår at dere ikke kommer for å kjempe mot dem, men at dere kommer for å føre krig mot deres Gud, som har utvalgt dem. Derfor er dere alle kommet hit i dag for å bli ødelagt.

20 Avstå derfor nå fra dette onde som dere forsøker å føre over dere selv. Det vil være bedre for dere å ikke dra ut i kamp mot dem, selv om de bare er få i antall, fordi deres Gud er med dem.

21 Og da amorittenes konger hørte alle ordene fra rådgiverne sine, ble hjertene deres fylt av redsel. Og de ble redde for Jakobs sønner og ville ikke kjempe mot dem.

22 Og de bøyde øret til rådgivernes ord og lyttet til alt de sa. Og rådgivernes ord behaget kongene meget, og de gjorde slik.

23 Og kongene vendte om og holdt seg borte fra Jakobs sønner, for de våget ikke å nærme seg dem for å føre krig mot dem. For de var meget redde for dem, og hjertene deres smeltet av frykt for dem.

24 For dette kom over dem fra Herren, fordi han hadde hørt bønnene fra sine tjenere Isak og Jakob, som satte sin lit til ham. Og alle disse kongene vendte tilbake med hærene sine den dagen, hver til sin by. Og de kjempet ikke mot Jakobs sønner på den tiden.

25 Og Jakobs sønner ble stående på sin plass den dagen helt til kvelden, rett overfor Sihon-fjellet. Og da de så at kongene ikke kom for å kjempe mot dem, vendte Jakobs sønner hjem.

Kap.36

1 På den tiden viste Herren seg for Jakob og sa: Stå opp og dra til Betel og bli værende der. Og bygg der et alter for Herren, som viste seg for deg, han som utfridde deg og dine sønner fra trengselen.

2 Og Jakob sto opp med sønnene sine og alle som hørte til ham. Og de dro og kom til Betel etter Herrens ord.

3 Og Jakob var nittini år gammel da han dro opp til Betel. Og Jakob og sønnene hans og hele folket som var sammen med ham, ble værende i Betel, i Lus. Og der bygde han et alter for Herren, som hadde vist seg for ham. Og Jakob og sønnene hans ble værende i Betel i seks måneder.

4 På den tiden døde Debora, Us' datter og Rebekkas amme, som hadde vært sammen med Jakob. Og Jakob begravde henne nedenfor Betel, under et eiketre som sto der.

5 Og Rebekka, Betuels datter og Jakobs mor, døde også på den tiden i Hebron, som er Kirjat-Arba. Og hun ble begravd i Makpela-hulen, som Abraham hadde kjøpt av Hets barn.

6 Og Rebekkas liv var hundre og trettitre år, og hun døde. Og da Jakob hørte at hans mor Rebekka var død, gråt han bittært over sin mor og holdt en stor sørgehøytid for henne og for hennes amme Debora under eiketreet. Og han kalte dette stedet Allon-Bakut.

7 Og Laban, syreren, døde i de dager, for Gud slo ham fordi han hadde overtrådt pakten som var mellom ham og Jakob.

8 Og Jakob var hundre år gammel da Herren viste seg for ham og velsignet ham og kalte ham Israel. Og Rakel, Jakobs hustru, ble med barn i de dager.

9 Og på den tiden dro Jakob og alle som hørte til ham, bort fra Betel for å reise til sin fars hus i Hebron.

10 Og mens de var på veien, og det ennå var et lite stykke igjen til Efrat, fødte Rakel en sønn. Og hun hadde en vanskelig fødsel, og hun døde.

11 Og Jakob begravde henne på veien til Efrat, som er Betlehem. Og han reiste en minnestein på graven hennes, som står der helt til denne dag. Og Rakels dager var førtifem år, og hun døde.

12 Og Jakob kalte sønnen som ble født ham, og som Rakel fødte ham, Benjamin, for han ble født ham i landet på høyre hånd.

13 Og etter Rakels død slo Jakob opp teltet sitt i teltet til hennes tjenestekvinne Bilha.

14 Og Ruben ble sjalu på grunn av sin mor Lea over dette. Og han ble fylt av vrede og sto opp i sitt sinne og gikk inn i Bilhas telt. Og derfra flyttet han sin fars seng.

15 På den tiden ble førstefødselsretten, sammen med kongedømmet og prestetjenesten, tatt fra Rubens sønner, fordi han hadde vanhelliget sin fars seng. Og førstefødselsretten ble gitt til Josef, kongedømmet til Juda og prestetjenesten til Levi, fordi Ruben hadde vanæret sin fars seng.

16 Og dette er Jakobs etterkommere som ble født ham i Paddan-Aram. Og Jakobs sønner var tolv.

17 Leas sønner var Ruben, den førstefødte, og Simeon, Levi, Juda, Jissakar og Sebulon, og deres søster Dina. Og Rakels sønner var Josef og Benjamin.

18 Og sønnene til Silpa, Leas tjenestekvinne, var Gad og Asjer. Og sønnene til Bilha, Rakels tjenestekvinne, var Dan og Naftali. Dette er Jakobs sønner som ble født ham i Paddan-Aram.

19 Og Jakob og sønnene hans og alle som hørte til ham, dro og kom til Mamre, som er Kirjat-Arba, det vil si Hebron, der Abraham og Isak hadde bodd som fremmede. Og Jakob bodde sammen med sønnene sine og alle som hørte til ham, hos sin far i Hebron.

20 Og hans bror Esau og hans sønner og alle som hørte til ham, dro til landet Seir og bodde der. Og de skaffet seg eiendom i landet Seir. Og Esaus barn var fruktbare og ble overmåte tallrike i landet Seir.

21 Og dette er Esaus etterkommere som ble født ham i landet Kanaan. Og Esaus sønner var fem.

22 Og Ada fødte Esau hans førstefødte, Elifas, og hun fødte ham også Re'uel. Og Oholibama fødte ham Je'usj, Ja'alam og Korah.

23 Dette er Esaus barn som ble født ham i landet Kanaan. Og sønnene til Elifas, Esaus sønn, var Teman, Omar, Sefo, Gatam, Kenas og Amalek. Og Re'uels sønner var Nahat, Serah, Sjamma og Missa.

24 Og Je'usjs sønner var Timna, Alva og Jetet. Og Ja'alams sønner var Ala, Finor og Kenas.

25 Og Korahs sønner var Teman, Mibsar, Magdiel og Eram. Dette er slektene til Esaus sønner etter deres fyrstedømmer i landet Seir.

26 Og dette er navnene på sønnene til Seir, horitten, som bodde i landet Seir: Lotan, Sjobal, Sibeon, Ana, Disjan, Eser og Disjon, sju sønner.

27 Og Lotans barn var Hori, Heman og deres søster Timna. Det er den Timna som kom til Jakob og sønnene hans, men de ville ikke høre på henne. Og hun dro og ble medhustru til Elifas, Esaus sønn, og hun fødte ham Amalek.

28 Og Sjobals sønner var Alvan, Manahat, Ebal, Sjefo og Onam. Og Sibeons sønner var Aja og Ana. Det var denne Ana som fant Jemim i ødemarken da han gjette eslene til sin far Sibeon.

29 Og mens han gjette sin fars esler, førte han dem til forskjellige tider ut i ødemarken for at de skulle beite.

30 Og en dag førte han dem til en av ødemarkene ved havets strand, rett overfor folkets ødemark. Og mens han lot dem beite, se, da kom en meget kraftig storm fra den andre siden av havet og la seg over eslene som beitet der. Og de sto alle stille.

31 Og deretter kom omkring hundre og tjue store og fryktelige dyr ut fra ødemarken på den andre siden av havet. Og de kom alle til stedet der eslene var og stilte seg der.

32 Og disse dyrene hadde fra midjen og nedover skikkelse som menneskenes barn. Men fra midjen og oppover hadde noen av dem likhet med bjørner, og noen hadde likhet med *keephas*. Og de hadde haler bak seg, mellom skuldrene, som nådde helt ned til jorden, lik halene til *ducheephath*. Og disse dyrene kom og satte seg på eslene og red på dem. Og de førte dem bort og dro av sted, og de er borte helt til denne dag.

33 Og ett av disse dyrene nærmet seg Ana og slo ham med halen sin. Deretter flyktet det fra stedet.

34 Og da han så dette, ble han overmåte redd for livet sitt. Og han flyktet og unnslopp til byen.

35 Og han fortalte sønnene sine og brødrene sine alt som hadde hendt ham. Og mange menn dro ut for å lete etter eslene, men kunne ikke finne dem. Og Ana og brødrene hans dro aldri mer til dette stedet fra den dagen av, for de var meget redde for livet sitt.

36 Og barna til Ana, Seirs sønn, var Disjon og hans søster Oholibama. Og Disjons barn var Hemdan, Esjban, Jitran og Keran. Og Esers barn var Bilhan, Sa'avan og Akan. Og Disjons barn var Us og Aran.

37 Dette er slektene til barna til Seir, horitten, etter deres fyrstedømmer i landet Seir.

38 Og Esau og barna hans bodde i landet til Seir, horitten, landets innbygger. Og de skaffet seg eiendom i det og var fruktbare og ble overmåte tallrike. Og Jakob og barna hans og alle som hørte til dem, bodde hos sin far Isak i landet Kanaan, slik Herren hadde befalt deres far Abraham.

Kap.37

1 Og i det hundre og femte året av Jakobs liv, som var det niende året av Jakobs opphold sammen med barna sine i landet Kanaan etter at han kom fra Paddan-Aram,

2 dro Jakob i de dager sammen med barna sine fra Hebron. Og de dro og vendte tilbake til byen Sikem, de og alle som hørte til dem, og bodde der. For Jakobs barn fant gode og fruktbare beitemarker til kveget sitt i byen Sikem. Byen Sikem var da blitt gjenoppbygd, og det var omkring tre hundre menn og kvinner i den.

3 Og Jakob og barna hans og alle som hørte til ham, bodde på den delen av marken som Jakob hadde kjøpt av Hamor, Sikems far, da han kom fra Paddan-Aram, før Simeon og Levi hadde slått byen.

4 Og alle kongene blant kanaaneerne og amorittene som bodde omkring byen Sikem, hørte at Jakobs sønner igjen hadde kommet til Sikem og bodde der.

5 Og de sa: Skal sønnene til Jakob, hebreeren, igjen komme til byen og bo i den etter at de har slått innbyggerne og drevet dem bort? Skal de nå vende tilbake og også drive bort dem som bor i byen, eller drepe dem?

6 Og alle kongene i Kanaan samlet seg igjen, og de kom sammen for å føre krig mot Jakob og sønnene hans.

7 Og Jasjub, kongen av Tapnak, sendte også bud til alle kongene omkring seg, til Elan, kongen av Ga'asj, og til Ihuri, kongen av Sjilo, og til Paraton, kongen av Hasar, og til Susi, kongen av Sarton, og til Laban, kongen av Bet-Horan, og til Sjabir, kongen av Otnaj-Ma, og sa:

8 Dra opp til meg og hjelp meg, så vi kan slå Jakob, hebreeren, og sønnene hans og alle som hører til ham. For de er igjen kommet til Sikem for å ta byen i eie og drepe innbyggerne slik de gjorde tidligere.

9 Og alle disse kongene samlet seg og kom med alle sine hærstyrker, et overmåte tallrikt folk, lik sanden på havets strand. Og de sto alle rett overfor Tapnak.

10 Og Jasjub, kongen av Tapnak, dro ut til dem med hele hæren sin. Og han slo leir sammen med dem rett overfor Tapnak, utenfor byen. Og alle disse kongene delte styrkene sine i sju avdelinger, sju leirer mot Jakobs sønner.

11 Og de sendte en erklæring til Jakob og sønnene hans og sa: Kom dere alle ut til oss, så vi kan møtes på sletten og hevne mennene i Sikem som dere drepte i byen deres. For nå

vil dere igjen vende tilbake til byen Sikem og bo der og drepe innbyggerne slik dere gjorde tidligere.

12 Og Jakobs sønner hørte dette, og deres vrede ble overmåte opptent over ordene fra Kanaans konger. Og ti av Jakobs sønner skyndte seg og sto opp, og hver av dem bandt på seg sine krigsvåpen. Og de hadde hundre og to av sine tjenere med seg, utrustet til kamp.

13 Og alle disse mennene, Jakobs sønner sammen med tjenerne sine, dro mot disse kongene. Og deres far Jakob var sammen med dem. Og de stilte seg alle på høyden ved Sikem.

14 Og Jakob ba til Herren for sønnene sine. Og han strakte hendene sine ut mot Herren og sa: Å, Gud, du er Gud Den Allmektige. Du er vår far. Du formet oss, og vi er dine henders verk. Jeg ber deg, utfri mine sønner i din barmhjertighet fra deres fienders hånd, de som på denne dagen kommer for å kjempe mot dem. Frels dem fra deres hånd, for i din hånd er makt og styrke til å frelse de få fra de mange.

15 Og gi mine sønner, dine tjenere, hjertets styrke og kraft til å kjempe mot fiendene sine og underlegge seg dem. La deres fiender falle foran dem, og la ikke mine sønner og tjenerne deres dø ved Kanaans barns hender.

16 Men dersom det synes godt i dine øyne å ta livet til mine sønner og tjenerne deres, så ta dem i din store barmhjertighet ved dine tjeneres hender, så de ikke skal gå til grunne på denne dagen ved amorittkongenes hender.

17 Og da Jakob sluttet å be til Herren, ristet jorden fra sitt sted, og solen ble formørket. Og alle disse kongene ble grepet av frykt, og stor forskrekkelse kom over dem.

18 Og Herren lyttet til Jakobs bønn. Og Herren fylte hjertene til alle kongene og hærstyrkene deres med frykt og ærefrykt for Jakobs sønner.

19 For Herren lot dem høre lyden av stridsvogner og mektige hester fra Jakobs sønner, og lyden av en stor hær som fulgte dem.

20 Og disse kongene ble grepet av stor redsel for Jakobs sønner. Og mens de sto i leirene sine, se, da rykket Jakobs sønner fram mot dem med hundre og tolv menn og med et stort og fryktinngytende krigsrop.

21 Og da kongene så Jakobs sønner rykke fram mot dem, ble de enda mer grepet av panikk. Og de ønsket å trekke seg tilbake fra Jakobs sønner slik de hadde gjort tidligere, og ikke kjempe mot dem.

22 Men de trakk seg ikke tilbake, for de sa: Det ville være en vanære for oss å trekke oss tilbake fra hebreerne to ganger på denne måten.

23 Og Jakobs sønner nærmet seg og rykket fram mot alle disse kongene og hærene deres. Og de så, og se, det var et meget mektig folk, tallrikt som havets sand.

24 Og Jakobs sønner ropte til Herren og sa: Hjelp oss, Herre! Hjelp oss og svar oss, for vi setter vår lit til deg. La oss ikke dø ved hendene til disse uomskårne mennene som på denne dagen har kommet mot oss.

25 Og Jakobs sønner bandt på seg krigsvåpnene sine, og hver mann tok skjoldet og kastespydet sitt i hånden. Og de nærmet seg for å kjempe.

26 Og Juda, Jakobs sønn, løp først foran brødrene sine med ti av tjenerne sine. Og han dro mot disse kongene.

27 Og Jasjub, kongen av Tapnak, kom også først ut med hæren sin mot Juda. Og Juda så Jasjub og hæren hans komme mot seg. Og Judas vrede ble opptent, og sinnet brant i ham. Og han nærmet seg kampen, der Juda satte livet sitt på spill.

28 Og Jasjub og hele hæren hans rykket fram mot Juda. Og han red på en meget sterk og kraftig hest. Og Jasjub var en meget tapper mann, dekket med jern og bronse fra hode til fot.

29 Og mens han satt på hesten, skjøt han piler med begge hender, både framover og bakover, slik han pleide å gjøre i alle slagene sine. Og han bommet aldri på stedet han siktet mot med pilene sine.

30 Og da Jasjub kom for å kjempe mot Juda og skjød mange piler mot ham, bandt Herren Jasjubs hånd. Og alle pilene han skjød, vendte tilbake mot hans egne menn.

31 Og til tross for dette fortsatte Jasjub å rykke fram mot Juda for å utfordre ham med pilene sine. Men avstanden mellom dem var omkring tretti alen. Og da Juda så Jasjub skyte pilene sine mot ham, løp han mot ham med sin vredesopptente styrke.

32 Og Juda tok opp en stor stein fra bakken, og den veide seksti sekel. Og Juda løp mot Jasjub og slo ham på skjoldet med steinen, slik at Jasjub ble omtåket av slaget og falt av hesten og ned på bakken.

33 Og skjoldet ble revet løs fra Jasjubs hånd. Og på grunn av slagets kraft sprang det omkring femten alen bort og falt foran den andre leiren.

34 Og kongene som hadde kommet sammen med Jasjub, så på avstand styrken til Juda, Jakobs sønn, og hva han hadde gjort mot Jasjub. Og de ble fryktelig redde for Juda.

35 Og de samlet seg nær Jasjubs leir da de så forvirringen hans. Og Juda trakk sverdet sitt og slo førtito menn fra Jasjubs leir. Og hele Jasjubs leir flyktet foran Juda, og ingen mann sto imot ham. Og de forlot Jasjub og flyktet fra ham, mens Jasjub fremdeles lå utstrakt på bakken.

36 Og da Jasjub så at alle mennene i leiren hans hadde flyktet fra ham, skyndte han seg og reiste seg i redsel foran Juda og sto på beina rett overfor ham.

37 Og Jasjub kjempet én mot én med Juda, med skjold mot skjold. Og alle Jasjubs menn flyktet, for de var meget redde for Juda.

38 Og Jasjub tok spydet sitt i hånden for å slå Juda i hodet. Men Juda hadde raskt løftet skjoldet sitt mot hodet for å stanse Jasjubs spyd, slik at Judas skjold tok imot slaget fra Jasjubs spyd. Og skjoldet ble kløvd i to.

39 Og da Juda så at skjoldet hans var blitt kløvd, trakk han raskt sverdet sitt og slo Jasjub ved ankene. Og han hogg føttene av ham, slik at Jasjub falt til bakken og spydet falt ut av hånden hans.

40 Og Juda skyndte seg og tok opp Jasjubs spyd. Med det hogg han hodet av ham og kastet det ved siden av føttene hans.

41 Og da Jakobs sønner så hva Juda hadde gjort mot Jasjub, løp de alle inn i rekkene til de andre kongene. Og Jakobs sønner kjempet mot Jasjubs hær og hærene til alle kongene som var der.

42 Og Jakobs sønner felte femten tusen av mennene deres. Og de slo dem som om de slo på gresskar, og resten flyktet for livet.

43 Og Juda sto fremdeles ved Jasjubs kropp og tok brynjen av ham.

44 Og Juda tok også av jernet og bronzen som Jasjub hadde på seg. Og se, da kom ni menn blant Jasjubs hærførere for å kjempe mot Juda.

45 Og Juda skyndte seg og tok opp en stein fra bakken. Og med den slo han en av dem i hodet, slik at hodeskallen hans ble knust og kroppen falt fra hesten og ned på bakken.

46 Og da de åtte hærførerne som var igjen, så Judas styrke, ble de meget redde og flyktet. Og Juda forfulgte dem med sine ti menn, og de tok dem igjen og drepte dem.

47 Og Jakobs sønner fortsatte å slå kongenes hærer, og de drepte mange av dem. Men kongene ble modig stående på sine plasser sammen med hærførerne sine og trakk seg ikke tilbake. Og de ropte mot dem i hærene sine som flyktet fra Jakobs sønner. Men ingen ville høre på dem, for de fryktet for livet sitt og var redde for å dø.

48 Og alle Jakobs sønner vendte tilbake etter å ha slått kongenes hærer og kom fram for Juda. Og Juda var fremdeles opptatt med å drepe Jasjubs åtte hærførere og ta klærne av dem.

49 Og Levi så Elon, kongen av Ga'asj, rykke fram mot ham med sine fjorten hærførere for å slå ham. Men Levi var ikke helt klar over det.

50 Og Elon kom nærmere sammen med hærførerne sine. Og Levi så seg tilbake og oppdaget at han ble angrepet bakfra. Og Levi løp sammen med tolv av tjenerne sine, og de dro og drepte Elon og hærførerne hans med sverdets egg.

Kap.38

- 1 Og Ihuri, kongen av Sjilo, kom opp for å hjelpe Elon og nærmet seg Jakob. Da spente Jakob buen som han hadde i hånden, og traff Ihuri med en pil, slik at han døde.
- 2 Og da Ihuri, kongen av Sjilo, var død, flyktet de fire kongene som var igjen, fra sine stillinger sammen med resten av hærførerne. Og de forsøkte å trekke seg tilbake og sa: Vi har ikke lenger styrke til å kjempe mot hebreerne, etter at de har drept de tre kongene og hærførerne deres, som var mektigere enn oss.
- 3 Og da Jakobs sønner så at de gjenværende kongene hadde forlatt sine stillinger, forfulgte de dem. Og Jakob kom også ned fra høyden ved Sikem, fra stedet der han hadde stått. Og de dro etter kongene og nærmet seg dem sammen med tjenerne sine.
- 4 Og da kongene og hærførerne og resten av hærene deres så at Jakobs sønner nærmet seg, ble de redde for livet sitt og flyktet helt til de nådde byen Hasar.
- 5 Og Jakobs sønner forfulgte dem til porten i byen Hasar. Og de felte mange blant kongene og hærene deres, omkring fire tusen menn. Og mens de slo kongenes hærer, var Jakob opptatt med buen sin og konsentrerte seg om å skyte kongene. Og han drept dem alle.
- 6 Og han drepte Paraton, kongen av Hasar, ved porten til byen Hasar. Deretter felte han Susi, kongen av Sarton, og Laban, kongen av Bet-Horin, og Sjabir, kongen av Mahanajma. Og han drepte dem alle med piler, én pil til hver av dem, og de døde.
- 7 Og da Jakobs sønner så at alle kongene var døde, og at hærene deres var brutt opp og trakk seg tilbake, fortsatte de å kjempe mot kongenes hærer rett overfor porten til Hasar. Og de felte ytterligere omkring fire hundre av mennene deres.
- 8 Og tre menn blant Jakobs tjenere falt i dette slaget. Og da Juda så at tre av tjenerne hans var døde, ble han meget bedrøvet, og hans vrede brant i ham mot amorittene.
- 9 Og alle mennene som var igjen av kongenes hærer, ble meget redde for livet sitt. Og de løp og brøt opp porten i bymuren til Hasar. Og de gikk alle inn i byen for å komme i sikkerhet.
- 10 Og de skjulte seg inne i byen Hasar, for byen Hasar var meget stor og vidstrakt. Og da alle disse hærene hadde gått inn i byen, løp Jakobs sønner etter dem mot byen.
- 11 Og fire mektige menn, erfarne i kamp, gikk ut fra byen og stilte seg foran inngangen med trukne sverd og spyd i hendene. Og de stilte seg rett overfor Jakobs sønner og ville ikke la dem komme inn i byen.
- 12 Og Naftali løp fram og kom mellom dem. Og med sverdet sitt slo han to av dem og hogg hodene av dem med ett slag.
- 13 Og han vendte seg mot de to andre, men se, de hadde flyktet. Og han forfulgte dem, tok dem igjen, slo dem og drept dem.
- 14 Og Jakobs sønner kom til byen og så, og se, det var enda en mur omkring byen. Og de lette etter porten i muren, men kunne ikke finne den. Da sprang Juda opp på toppen av muren, og Simeon og Levi fulgte etter ham. Og alle tre steg ned fra muren og inn i byen.
- 15 Og Simeon og Levi drepte alle mennene som hadde flyktet inn i byen for å komme i sikkerhet. Og også innbyggerne i byen, sammen med hustruene og de små barna deres, drepte de med sverdets egg. Og ropene fra byen steg opp til himmelen.
- 16 Og Dan og Naftali sprang opp på muren for å se hva som forårsaket klageropene, for Jakobs sønner var urolige for brødrene sine. Og de hørte byens innbyggere tale mens de gråt og bønnfalt dem og sa: Ta alt vi eier i byen, og dra bort. Bare drep oss ikke.
- 17 Og da Juda, Simeon og Levi hadde sluttet å slå byens innbyggere, steg de opp på muren og ropte til Dan og Naftali, som var oppe på muren, og til resten av brødrene sine. Og Simeon og Levi fortalte dem om inngangen til byen. Og alle Jakobs sønner kom for å hente byttet.
- 18 Og Jakobs sønner tok byttet fra byen Hasar, småfeet og storfeet og eiendommene. Og de tok alt de kunne få med seg og dro bort fra byen den dagen.
- 19 Og neste dag dro Jakobs sønner til Sarton, for de hadde hørt at mennene i Sarton som var blitt igjen i byen, samlet seg for å kjempe mot dem fordi de hadde drept kongen

deres. Og Sarton var en meget høytliggende og befestet by, og den hadde et dypt forsvarsverk omkring seg.

20 Og forsvarsverkets høyde var omkring femti alen og bredden førti alen. Og det fantes ikke noe sted hvor en mann kunne komme inn i byen på grunn av forsvarsverket. Og Jakobs sønner så byens forsvarsverk og lette etter en inngang, men kunne ikke finne noen.

21 For inngangen til byen var på baksiden, og enhver som ønsket å komme inn i byen, måtte ta denne veien og gå rundt hele byen før han kunne gå inn.

22 Og da Jakobs sønner så at de ikke kunne finne veien inn i byen, ble deres vrede voldsomt opptent. Og da byens innbyggere så at Jakobs sønner kom mot dem, ble de meget redde for dem, for de hadde hørt om styrken deres og hva de hadde gjort mot Hasar.

23 Og innbyggerne i byen Sarton kunne ikke gå ut mot Jakobs sønner etter at de hadde samlet seg i byen for å kjempe mot dem, fordi Jakobs sønner da kunne komme inn i byen. Men da de så at de kom mot dem, ble de meget redde for dem, for de hadde hørt om styrken deres og hva de hadde gjort mot Hasar.

24 Derfor skyndte innbyggerne i Sarton seg og tok bort broen fra veien inn til byen før Jakobs sønner kom, og de førte den inn i byen.

25 Og Jakobs sønner kom og lette etter veien inn i byen, men kunne ikke finne den. Og byens innbyggere gikk opp på toppen av muren og så, og se, Jakobs sønner lette etter en inngang til byen.

26 Og innbyggerne i byen hånte Jakobs sønner fra toppen av muren og forbannet dem. Og Jakobs sønner hørte hånsordene, og de ble voldsomt forbitret, og vreden brant i dem.

27 Og Jakobs sønner ble provosert av dem. Og de reiste seg alle og sprang over forsvarsverket med sin veldige styrke. Og ved sin kraft kom de over forsvarsverkets bredde på førti alen.

28 Og da de hadde kommet over forsvarsverket, sto de under bymuren. Og de fant at alle byportene var stengt med jerndører.

29 Og Jakobs sønner nærmet seg for å bryte opp dørene i byportene. Men innbyggerne ville ikke la dem gjøre det, for de kastet steiner og skjøt piler mot dem fra toppen av muren.

30 Og antallet menn som var oppe på muren, var omkring fire hundre. Og da Jakobs sønner så at mennene i byen ikke ville la dem åpne byportene, sprang de opp og klatret til toppen av muren. Og Juda gikk først opp på østsiden av byen.

31 Og Gad og Asjer gikk opp etter ham ved byens vestlige hjørne, og Simeon og Levi gikk opp på nordsiden, og Dan og Ruben på sørsiden.

32 Og da mennene som var på toppen av muren, byens innbyggere, så at Jakobs sønner kom opp til dem, flyktet de alle fra muren og steg ned i byen. Og de skjulte seg inne i byen.

33 Og Jissakar og Naftali, som var blitt igjen under muren, nærmet seg og brøt opp byportene. Og de tente en ild ved byportene, slik at jernet smeltet. Og alle Jakobs sønner kom inn i byen, de og alle mennene deres. Og de kjempet mot innbyggerne i byen Sarton og slo dem med sverdets egg, og ingen mann kunne stå imot dem.

34 Og omkring to hundre menn flyktet fra byen. Og de gikk alle og skjulte seg i et bestemt tårn i byen. Og Juda forfulgte dem til tårnet og rev det ned, slik at det falt over mennene, og de døde alle.

35 Og Jakobs sønner gikk opp langs veien til taket på dette tårnet. Og de så, og se, det var et annet sterkt og høyt tårn et stykke unna i byen, og toppen av det nådde til himmelen. Og Jakobs sønner skyndte seg og steg ned og gikk sammen med alle mennene sine til dette tårnet. Og de fant det fylt med omkring tre hundre menn, kvinner og små barn.

36 Og Jakobs sønner felte mange blant mennene i tårnet. Og de løp bort og flyktet fra dem.

37 Og Simeon og Levi forfulgte dem. Da kom tolv mektige og tapre menn ut mot dem fra stedet der de hadde skjult seg.

38 Og disse tolv mennene kjempet en hard kamp mot Simeon og Levi. Og Simeon og Levi kunne ikke få overtaket over dem. Og de tapre mennene knuste skjoldene til Simeon og Levi. Og en av dem slo mot Levis hode med sverdet sitt. Da løftet Levi raskt hånden mot hodet, for han var redd for sverdet. Og sverdet traff Levis hånd, og det var nære på at hånden hans ble hogd av.

39 Og Levi grep sverdet til den tapre mannen med hånden sin og tok det fra ham med makt. Og med det slo han mot hodet til den mektige mannen og hogg hodet av ham.

40 Og elleve menn nærmet seg for å kjempe mot Levi, for de så at en av dem var blitt drept. Og Jakobs sønner kjempet, men Jakobs sønner kunne ikke få overtaket over dem, for disse mennene var meget sterke.

41 Og da Jakobs sønner så at de ikke kunne få overtaket over dem, utstøtte Simeon et høyt og fryktinngytende skrik. Og de elleve mektige mennene ble lamslått av lyden av Simeons skrik.

42 Og Juda kjente på avstand igjen stemmen til Simeon som ropte. Og Naftali og Juda løp med skjoldene sine til Simeon og Levi og fant dem i kamp mot disse mektige mennene, uten å kunne få overtaket over dem fordi skjoldene deres var knust.

43 Og Naftali så at skjoldene til Simeon og Levi var knust. Og han tok to skjold fra tjenerne sine og brakte dem til Simeon og Levi.

44 Og Simeon, Levi og Juda kjempet den dagen, alle tre mot de elleve mektige mennene, helt til solnedgang. Men de kunne ikke få overtaket over dem.

45 Og dette ble fortalt Jakob, og han ble dypt bedrøvet. Og han ba til Herren. Og han og hans sønn Naftali dro mot disse mektige mennene.

46 Og Jakob nærmet seg og spente buen sin. Og han kom nær de mektige mennene og drepte tre av dem med buen. Og de åtte som var igjen, vendte seg om. Og se, kampen raste mot dem både forfra og bakfra. Og de ble meget redde for livet sitt og kunne ikke stå imot Jakobs sønner, og de flyktet fra dem.

47 Og under flukten møtte de Dan og Asjer, som kom mot dem. Og de falt plutselig over dem og kjempet mot dem og drepte to av dem. Og Juda og brødrene hans forfulgte dem og slo resten av dem og drepte dem.

48 Og alle Jakobs sønner vendte tilbake og gikk omkring i byen og lette etter om de kunne finne noen menn. Og de fant omkring tjue unge menn i en hule i byen. Og Gad og Asjer drepte dem alle. Og Dan og Naftali kom over resten av mennene som hadde flyktet og unnsuppet fra det andre tårnet, og de drepte dem alle.

49 Og Jakobs sønner slo alle innbyggerne i byen Sarton. Men kvinnene og de små barna lot de bli igjen i byen og drepte dem ikke.

50 Og alle innbyggerne i byen Sarton var mektige menn. Én av dem kunne forfølge tusen, og to av dem ville ikke flykte for ti tusen av de øvrige menneskene.

51 Og Jakobs sønner drepte alle innbyggerne i byen Sarton med sverdets egg, slik at ingen mann sto imot dem. Og de lot kvinnene bli igjen i byen.

52 Og Jakobs sønner tok hele byens bytte og tok til fange det de ønsket. Og de tok småfe og storfe og eiendom fra byen. Og Jakobs sønner gjorde mot Sarton og dens innbyggere slik de hadde gjort mot Hasar og dens innbyggere. Og de vendte om og dro bort.

Kap.39

1 Og da Jakobs sønner dro bort fra byen Sarton, hadde de gått omkring to hundre alen da de møtte innbyggerne i Tapnak som kom mot dem. For de hadde dratt ut for å kjempe mot dem fordi de hadde drept kongen av Tapnak og alle mennene hans.

2 Og alle som var igjen i byen Tapnak, kom ut for å kjempe mot Jakobs sønner. Og de tenkte å ta tilbake byttet og eiendommene som Jakobs sønner hadde tatt fra Hasar og Sarton.

3 Og resten av mennene fra Tapnak kjempet mot Jakobs sønner på dette stedet. Og Jakobs sønner slo dem, og de flyktet fra dem. Og Jakobs sønner forfulgte dem til byen Arbelan, og de falt alle foran Jakobs sønner.

4 Og Jakobs sønner vendte tilbake og kom til Tapnak for å ta byttet fra Tapnak. Og da de kom til Tapnak, hørte de at folket i Arbelan hadde dratt ut for å møte dem og redde byttet til sine brødre. Og Jakobs sønner lot ti av mennene sine bli igjen i Tapnak for å plyndre byen, og de dro ut mot folket i Arbelan.

5 Og mennene i Arbelan dro ut sammen med hustruene sine for å kjempe mot Jakobs sønner, for hustruene deres var erfarne i kamp. Og de dro ut, omkring fire hundre menn og kvinner.

6 Og alle Jakobs sønner ropte med høy røst. Og de løp alle mot innbyggerne i Arbelan med et stort og fryktinngytende rop.

7 Og innbyggerne i Arbelan hørte lyden av Jakobs sønners rop, og brølet deres var som lyden av løver og som bruset fra havet og bølgene.

8 Og frykt og redsel grep hjertene deres på grunn av Jakobs sønner, og de ble fryktelig redde for dem. Og de trakk seg tilbake og flyktet inn i byen. Og Jakobs sønner forfulgte dem til byporten og nådde dem inne i byen.

9 Og Jakobs sønner kjempet mot dem i byen. Og alle kvinnene deres deltok i kampen ved å slynge steiner mot Jakobs sønner. Og kampen var meget hard mellom dem hele den dagen, helt til kvelden.

10 Og Jakobs sønner kunne ikke få overtaket over dem, og Jakobs sønner var nær ved å gå til grunne i denne kampen. Og Jakobs sønner ropte til Herren og fikk stor styrke mot kvelden. Og Jakobs sønner slo alle innbyggerne i Arbelan med sverdets egg, menn, kvinner og små barn.

11 Og Jakobs sønner slo også resten av folket som hadde flyktet fra Sarton, i Arbelan. Og Jakobs sønner gjorde mot Arbelan og Tapnak slik de hadde gjort mot Hasar og Sarton. Og da kvinnene så at alle mennene var døde, gikk de opp på takene i byen og slo Jakobs sønner ved å la steiner regne ned over dem.

12 Og Jakobs sønner skyndte seg og kom inn i byen og grep alle kvinnene og slo dem med sverdets egg. Og Jakobs sønner tok hele byttet og alt krigsbyttet, småfe, storfe og kveg.

13 Og Jakobs sønner gjorde mot Mahanajma slik de hadde gjort mot Tapnak, Hasar og Sjilo. Og de vendte seg bort derfra og dro videre.

14 Og på den femte dagen hørte Jakobs sønner at folket i Ga'asj hadde samlet seg mot dem til kamp fordi de hadde drept kongen deres og hærførerne hans. For det hadde vært fjorten hærførere i byen Ga'asj, og Jakobs sønner hadde drept dem alle i det første slaget.

15 Og Jakobs sønner bandt den dagen på seg krigsvåpnene sine og marsjerte til kamp mot innbyggerne i Ga'asj. Og i Ga'asj var det et sterkt og mektig folk blant amorittene. Og Ga'asj var den sterkeste og best befestede byen av alle amorittenes byer, og den hadde tre murer.

16 Og Jakobs sønner kom til Ga'asj og fant byportene stengt. Og omkring fem hundre menn sto på toppen av den ytterste muren. Og et folk så tallrikt som sanden på havets strand lå i bakhold for Jakobs sønner utenfor byen, på baksiden av den.

17 Og Jakobs sønner nærmet seg for å åpne byportene. Og mens de kom nærmere, se, da kom de som lå i bakhold på baksiden av byen, ut fra skjulestedene sine og omringet Jakobs sønner.

18 Og Jakobs sønner ble innesluttet mellom folket i Ga'asj, og kampen raste både foran og bak dem. Og alle mennene som var oppe på muren, kastet piler og steiner ned mot dem fra muren.

19 Og da Juda så at mennene i Ga'asj ble for sterke for dem, utstøtte han et gjennomtrengende og fryktinngytende skrik. Og alle mennene i Ga'asj ble grepet av redsel ved lyden av Judas rop. Og menn falt ned fra muren på grunn av hans mektige skrik. Og alle som var utenfor og innenfor byen, ble meget redde for livet sitt.

20 Og Jakobs sønner fortsatte å nærme seg for å bryte opp byportene. Men mennene i Ga'asj kastet steiner og skjøt piler mot dem fra toppen av muren og fikk dem til å flykte fra porten.

21 Og Jakobs sønner vendte seg mot mennene fra Ga'asj som var sammen med dem utenfor byen, og de slo dem fryktelig, som om de slo på gresskar. Og de kunne ikke stå imot Jakobs sønner, for forskrekkelse og redsel hadde grepet dem ved Judas skrik.

22 Og Jakobs sønner drepte alle disse mennene som var utenfor byen. Og Jakobs sønner nærmet seg fremdeles for å forsøke å komme inn i byen og kjempe under bymurene. Men de kunne ikke, for alle innbyggerne i Ga'asj som var igjen i byen, hadde stilt seg langs murene omkring Ga'asj i alle retninger, slik at Jakobs sønner ikke kunne nærme seg byen for å kjempe mot dem.

23 Og Jakobs sønner nærmet seg et av hjørnene for å kjempe under muren. Men innbyggerne i Ga'asj kastet piler og steiner mot dem som regnskurer, og de flyktet bort fra muren.

24 Og da folket i Ga'asj som var på muren, så at Jakobs sønner ikke kunne få overtaket over dem nedenfra muren, hånte de Jakobs sønner med disse ordene og sa:

25 Hva er det med dere i kampen, siden dere ikke kan få overtaket? Kan dere da gjøre mot den mektige byen Ga'asj og dens innbyggere slik dere gjorde mot amorittenes byer som ikke var så sterke? Sannelig, det var mot de svake blant oss dere gjorde disse tingene og drepte dem ved inngangen til byen, for de hadde ingen styrke da de ble grepet av redsel ved lyden av ropene deres.

26 Og skal dere nå kunne kjempe på dette stedet? Sannelig, her skal dere alle dø, og vi skal hevne byene som dere har lagt øde.

27 Og innbyggerne i Ga'asj hånte Jakobs sønner voldsomt og spottet dem ved sine guder. Og de fortsatte å kaste piler og steiner mot dem fra muren.

28 Og Juda og brødrene hans hørte ordene fra innbyggerne i Ga'asj, og deres vrede ble voldsomt opptent. Og Juda ble nidkjær for sin Gud i denne saken. Og han ropte ut og sa: Å, Herre, hjelp oss! Send hjelp til oss og våre brødre!

29 Og han løp på avstand med all sin kraft, med sitt trukne sverd i hånden. Og han sprang opp fra jorden og kom ved sin styrke opp på muren. Og sverdet falt ut av hånden hans.

30 Og Juda ropte på muren, og alle mennene som var på muren, ble grepet av redsel. Og noen av dem falt fra muren ned i byen og døde. Og da de som fremdeles var på muren, så Judas styrke, ble de meget redde og flyktet for livet sitt ned i byen for å komme i sikkerhet.

31 Og noen tok mot til seg for å kjempe mot Juda på muren. Og de kom nær for å drepe ham da de så at Juda ikke hadde noe sverd i hånden. Og de tenkte å kaste ham fra muren ned til brødrene hans. Og tjue menn fra byen kom opp for å hjelpe dem. Og de omringet Juda og ropte alle mot ham og nærmet seg ham med trukne sverd. Og de skremte Juda, og Juda ropte til brødrene sine fra muren.

32 Og Jakob og sønnene hans spent buene sine nedenfor muren og felte tre av mennene som var på toppen av muren. Og Juda fortsatte å rope og sa: Å, Herre, hjelp oss! Å, Herre, utfri oss! Og han ropte med høy røst på muren, og ropet ble hørt langt borte.

33 Og etter dette ropet fortsatte han igjen å rope. Og alle mennene som omringet Juda på toppen av muren, ble grepet av redsel. Og hver av dem kastet sverdet fra seg ved lyden av Judas rop og hans fryktinngytende skrik, og de flyktet.

34 Og Juda tok sverdene som hadde falt ut av hendene deres. Og Juda kjempet mot dem og drepte tjue av mennene deres på muren.

35 Og omkring åtti menn og kvinner steg fremdeles opp på muren fra byen, og de omringet alle Juda. Og Herren fylte hjertene deres med frykt for Juda, slik at de ikke klarte å nærme seg ham.

36 Og Jakob og alle som var sammen med ham, spente buene sine nedenfor muren. Og de drepte ti menn på muren, og de falt ned under muren foran Jakob og sønnene hans.

37 Og da folket på muren så at tjue av mennene deres hadde falt, løp de fremdeles mot Juda med trukne sverd. Men de klarte ikke å nærme seg ham, for de var meget redde for Judas styrke.

38 Og en av deres mektige menn, som het Arud, nærmet seg for å slå Juda i hodet med sverdet sitt. Da løftet Juda raskt skjoldet sitt mot hodet. Og sverdet traff skjoldet, og det ble kløvd i to.

39 Og etter at denne mektige mannen hadde slått Juda, løp han for livet av frykt for Juda. Men føttene hans gled på muren, og han falt ned blant Jakobs sønner som var nedenfor muren. Og Jakobs sønner slo ham og drepte ham.

40 Og Judas hode verket etter slaget fra den mektige mannen, og Juda hadde nesten dødd av det.

41 Og Juda ropte på muren på grunn av smerten som slaget hadde forårsaket. Og da Dan hørte ham, brant hans vrede i ham. Og også han sto opp og gikk et stykke unna og tok fart og sprang opp fra jorden. Og han kom opp på muren med sin vredesopptente styrke.

42 Og da Dan kom opp på muren nær Juda, flyktet alle mennene på muren som hadde stått mot Juda. Og de gikk opp på den andre muren, og de kastet piler og steiner mot Dan og Juda fra den andre muren og forsøkte å drive dem bort fra muren.

43 Og pilene og steinene traff Dan og Juda, og de var nær ved å bli drept på muren. Og hvor enn Dan og Juda flyktet på muren, ble de angrepet med piler og steiner fra den andre muren.

44 Og Jakob og sønnene hans var fremdeles ved inngangen til byen nedenfor den første muren. Og de kunne ikke skyte med buene mot innbyggerne i byen, for de kunne ikke se dem siden de var på den andre muren.

45 Og da Dan og Juda ikke lenger kunne tåle steinene og pilene som falt over dem fra den andre muren, sprang de begge opp på den andre muren nær byens folk. Og da byens folk som var på den andre muren, så at Dan og Juda hadde kommet opp til dem, ropte de alle ut og steg ned mellom murene.

46 Og Jakob og sønnene hans hørte lyden av ropene fra folket i byen. Og de var fremdeles ved inngangen til byen og var urolige for Dan og Juda, som de ikke kunne se fordi de var på den andre muren.

47 Og Naftali gikk opp med sin vredesopptente styrke og sprang opp på den første muren for å se hva som forårsaket ropene de hadde hørt i byen. Og Jissakar og Sebulon nærmet seg for å bryte opp byportene. Og de åpnet byportene og kom inn i byen.

48 Og Naftali sprang fra den første muren til den andre og kom for å hjelpe brødrene sine. Og da innbyggerne i Ga'asj som var på muren, så at Naftali var den tredje som hadde kommet opp for å hjelpe brødrene sine, flyktet de alle og steg ned i byen. Og Jakob og alle sønnene hans og alle de unge mennene deres kom inn i byen mot dem.

49 Og Juda, Dan og Naftali steg ned fra muren og inn i byen og forfulgte byens innbyggere. Og Simeon og Levi var utenfor byen og visste ikke at porten var blitt åpnet. Og de gikk opp på muren derfra og kom ned til brødrene sine inne i byen.

50 Og alle innbyggerne i byen hadde steget ned i byen. Og Jakobs sønner kom mot dem fra forskjellige retninger, og kampen raste mot dem både forfra og bakfra. Og Jakobs sønner slo dem fryktelig og drepte omkring tjue tusen av dem, menn og kvinner. Ikke én av dem kunne stå imot Jakobs sønner.

51 Og blodet strømmet rikelig i byen, og det var som en bekk med vann. Og blodet strømmet som en bekk til den ytre delen av byen og nådde ødemarken ved Bet-Horin.

52 Og folket i Bet-Horin så på avstand blodet som strømmet fra byen Ga'asj. Og omkring sytti menn blant dem løp for å se på blodet, og de kom til stedet der blodet var.

53 Og de fulgte sporet av blodet og kom til bymuren i Ga'asj. Og de så blodet strømme ut fra byen, og de hørte ropene fra innbyggerne i Ga'asj, for de steg opp til himmelen. Og blodet fortsatte å strømme rikelig som en bekk med vann.

54 Og alle Jakobs sønner fortsatte å slå innbyggerne i Ga'asj og var opptatt med å drepe dem helt til kvelden, omkring tjue tusen menn og kvinner. Og folket i Horin sa: Sannelig, dette er hebreernes verk, for de fører fremdeles krig mot alle amorittenes byer.

55 Og disse menneskene skyndte seg og løp til Bet-Horin. Og hver tok sine krigsvåpen. Og de ropte til alle innbyggerne i Bet-Horin, som også bandt på seg krigsvåpnene sine for å dra og kjempe mot Jakobs sønner.

56 Og da Jakobs sønner var ferdige med å slå innbyggerne i Ga'asj, gikk de omkring i byen for å ta eiendelene fra alle de drepte. Og da de kom til den innerste delen av byen og gikk videre, møtte de tre meget mektige menn som ikke hadde sverd i hendene.

57 Og Jakobs sønner kom fram til stedet der de var, og de mektige mennene løp bort. Og en av dem hadde grepet Sebulon, som han så var en ung gutt og liten av vekst, og med sin styrke kastet han ham voldsomt i bakken.

58 Og Jakob løp mot ham med sverdet sitt. Og Jakob slo ham nedenfor hoftene med sverdet og hogg ham i to, og kroppen falt over Sebulon.

59 Og den andre nærmet seg og grep Jakob for å kaste ham i bakken. Og Jakob vendte seg mot ham og ropte mot ham, mens Simeon og Levi løp fram og slo ham ved hoftene med sverdet og felte ham til bakken.

60 Og den mektige mannen reiste seg fra bakken med sin vredesopptente styrke. Og Juda kom mot ham før han hadde fått fotfeste, og slo ham i hodet med sverdet. Og hodet hans ble kløvd, og han døde.

61 Og da den tredje mektige mannen så at følgesvennene hans var blitt drept, løp han bort fra Jakobs sønner. Og Jakobs sønner forfulgte ham i byen. Og mens den mektige mannen flyktet, fant han et av sverdene til byens innbyggere. Og han tok det opp og vendte seg mot Jakobs sønner og kjempet mot dem med dette sverdet.

62 Og den mektige mannen løp mot Juda for å slå ham i hodet med sverdet, og Juda hadde ikke noe skjold i hånden. Og mens mannen siktet for å slå ham, tok Naftali raskt skjoldet sitt og løftet det mot Judas hode. Og den mektige mannens sverd traff Naftalis skjold, og Juda unnslopp sverdet.

63 Og Simeon og Levi løp mot den mektige mannen med sverdene sine og slo ham med stor kraft. Og de to sverdene trengte inn i den mektige mannens kropp og delte den i to på langs.

64 Og Jakobs sønner drepte de tre mektige mennene på den tiden, sammen med alle innbyggerne i Ga'asj. Og dagen gikk mot slutten.

65 Og Jakobs sønner gikk omkring i Ga'asj og tok hele byens bytte. Heller ikke de små barna og kvinnene lot de leve. Og Jakobs sønner gjorde mot Ga'asj slik de hadde gjort mot Sarton og Sjilo.

Kap.40

1 Og Jakobs sønner førte bort hele byttet fra Ga'asj og gikk ut av byen om natten.

2 Og de dro ut og marsjerte mot borgen i Bet-Horin. Og innbyggerne i Bet-Horin var på vei til borgen for å møte dem. Og den natten kjempet Jakobs sønner mot innbyggerne i Bet-Horin i borgen i Bet-Horin.

3 Og alle innbyggerne i Bet-Horin var mektige menn. Én av dem ville ikke flykte for tusen menn. Og de kjempet den natten ved borgen, og ropene deres ble hørt langt borte. Og jorden skalv ved ropene deres.

4 Og alle Jakobs sønner var redde for disse mennene, for de var ikke vant til å kjempe i mørket. Og de ble grepet av stor forvirring. Og Jakobs sønner ropte til Herren og sa: Gi oss hjelp, Herre! Utfri oss, så vi ikke skal dø ved hendene til disse uomskårne mennene.

5 Og Herren lyttet til Jakobs sønners røst. Og Herren lot stor redsel og forvirring gripe folket i Bet-Horin. Og de kjempet mot hverandre i nattens mørke og slo hverandre i stort antall.

6 Og da Jakobs sønner forsto at Herren hadde ført en forvirringens ånd inn blant disse mennene, slik at hver mann kjempet mot sin neste, gikk de ut fra flokkene til folket i Bet-Horin. Og de gikk helt til nedgangen fra borgen i Bet-Horin og enda lenger. Og de ble værende der i sikkerhet sammen med de unge mennene sine den natten.

7 Og folket i Bet-Horin kjempet hele natten, den ene mannen mot sin bror og den andre mot sin neste. Og de ropte i alle retninger ved borgen, og ropene deres ble hørt på avstand. Og hele jorden skalv ved stemmen deres, for de var mektigere enn alle jordens folk.

8 Og alle innbyggerne i kanaaneernes, hetittenes, amorittenes og hevittenes byer, og alle kongene i Kanaan, og også de som var på den andre siden av Jordan, hørte lyden av ropene den natten.

9 Og de sa: Sannelig, dette er hebreernes kamper mot de sju byene som hadde kommet nær dem. Hvem kan stå imot disse hebreerne?

10 Og alle innbyggerne i kanaaneernes byer og alle som var på den andre siden av Jordan, ble meget redde for Jakobs sønner. For de sa: Se, det samme vil bli gjort mot oss som ble gjort mot disse byene. For hvem kan stå imot deres mektige styrke?

11 Og horinittenes rop var meget store den natten og fortsatte å øke. Og de slo hverandre helt til morgenen, og mange av dem ble drept.

12 Og morgenen kom, og alle Jakobs sønner sto opp ved daggry og dro opp til borgen. Og de slo dem som var igjen av horinittene, på en fryktelig måte. Og de ble alle drept i borgen.

13 Og den sjette dagen kom. Og alle Kanaans innbyggere så på avstand hele folket i Bet-Horin ligge døde i borgen i Bet-Horin, spredt omkring som døde lam og geiter.

14 Og Jakobs sønner førte med seg hele byttet som de hadde tatt fra Ga'asj, og dro til Bet-Horin. Og de fant byen full av mennesker, lik sanden i havet. Og de kjempet mot dem, og Jakobs sønner slo dem der helt til kvelden.

15 Og Jakobs sønner gjorde mot Bet-Horin slik de hadde gjort mot Ga'asj og Tapnak, og slik de hadde gjort mot Hasar, Sarton og Sjilo.

16 Og Jakobs sønner tok med seg byttet fra Bet-Horin og hele byttet fra byene. Og den dagen dro de hjem til Sikem.

17 Og Jakobs sønner kom hjem til byen Sikem og ble værende utenfor byen. Og der hvilte de etter krigen og ble værende hele natten.

18 Og alle tjenerne sine, sammen med hele byttet de hadde tatt fra byene, lot de bli igjen utenfor byen. Og de gikk ikke inn i byen, for de sa: Kanskje det fremdeles kommer flere for å kjempe mot oss, og de kan komme og beleire oss i Sikem.

19 Og Jakob og sønnene hans og tjenerne deres ble værende den natten og den neste dagen på det stykket av marken som Jakob hadde kjøpt av Hamor for fem sekel. Og alt de hadde tatt, var sammen med dem.

20 Og hele krigsbyttet som Jakobs sønner hadde tatt, lå på dette stykket av marken, umåtelig stort som sanden på havets strand.

21 Og landets innbyggere betraktet dem på avstand. Og alle landets innbyggere var redde for Jakobs sønner som hadde gjort dette, for ingen konge fra eldgamle dager hadde noen gang gjort noe lignende.

22 Og kanaaneernes sju konger bestemte seg for å slutte fred med Jakobs sønner, for de var meget redde for livet sitt på grunn av Jakobs sønner.

23 Og på den dagen, som var den sjuende dagen, sendte Jafia, kongen av Hebron, i hemmelighet bud til kongen av Ai og til kongen av Gibeon og til kongen av Sjalem og til kongen av Adullam og til kongen av Lakisj og til kongen av Hasar og til alle de kanaaneiske kongene som sto under deres herredømme, og sa:

24 Dra opp sammen med meg og kom til meg, så vi kan dra til Jakobs sønner. Og jeg vil slutte fred med dem og inngå en avtale med dem, så ikke alle landene deres blir ødelagt av Jakobs sønners sverd, slik de gjorde mot Sikem og byene omkring den, som dere har hørt og sett.

25 Og når dere kommer til meg, skal dere ikke komme med mange menn. Men la hver konge ta med seg sine tre øverste hærførere, og la hver hærfører ta med seg tre av sine offiserer.

26 Og kom alle til Hebron, så skal vi dra sammen til Jakobs sønner og bønnfalle dem om å inngå en fredsavtale med oss.

27 Og alle disse kongene gjorde slik kongen av Hebron hadde sendt bud til dem om, for de sto alle under hans råd og befaling. Og alle kongene i Kanaan samlet seg for å dra til Jakobs sønner og slutte fred med dem. Og Jakobs sønner vendte tilbake og dro til det stykket av marken som var i Sikem, for de stolte ikke på kongene i landet.

28 Og Jakobs sønner vendte tilbake og ble værende på dette stykket av marken i ti dager. Og ingen kom for å føre krig mot dem.

29 Og da Jakobs sønner så at det ikke var tegn til krig, samlet de seg alle og dro til byen Sikem. Og Jakobs sønner ble værende i Sikem.

30 Og da førti dager var gått, samlet alle amorittenes konger seg fra alle sine steder og kom til Hebron, til Jafia, kongen av Hebron.

31 Og antallet konger som kom til Hebron for å slutte fred med Jakobs sønner, var tjueén konger. Og antallet hærførere som kom sammen med dem, var sekstini, og mennene deres var hundre og åttini. Og alle disse kongene og mennene deres hvilte ved Hebron-fjellet.

32 Og kongen av Hebron gikk ut sammen med sine tre hærførere og ni menn. Og disse kongene bestemte seg for å dra til Jakobs sønner for å slutte fred.

33 Og de sa til kongen av Hebron: Gå du foran oss med mennene dine og tal for oss til Jakobs sønner. Og vi skal komme etter deg og stadfeste ordene dine. Og kongen av Hebron gjorde slik.

34 Og Jakobs sønner hørte at alle kongene i Kanaan hadde samlet seg og hvilte i Hebron. Og Jakobs sønner sendte fire av tjenerne sine som speidere og sa: Dra og speid på disse kongene, og undersøk mennene deres og se om de er få eller mange. Og dersom de bare er få i antall, så tell dem alle og kom tilbake.

35 Og Jakobs tjenere dro i hemmelighet til disse kongene og gjorde slik Jakobs sønner hadde befalt dem. Og den dagen kom de tilbake til Jakobs sønner og sa til dem: Vi kom til disse kongene, og de er bare få i antall. Og vi talte dem alle, og se, de var to hundre og åttiåtte, konger og menn.

36 Og Jakobs sønner sa: De er bare få i antall. Derfor skal vi ikke alle dra ut mot dem. Og om morgenen sto Jakobs sønner opp og valgte ut sekstito av mennene sine. Og ti av Jakobs sønner dro sammen med dem. Og de bandt på seg krigsvåpnene sine, for de sa: De kommer for å føre krig mot oss. For de visste ikke at kongene kom for å slutte fred med dem.

37 Og Jakobs sønner dro sammen med tjenerne sine til porten i Sikem, mot disse kongene. Og deres far Jakob var sammen med dem.

38 Og da de hadde gått ut, se, da kom kongen av Hebron og hans tre hærførere og ni menn sammen med ham gående på veien mot Jakobs sønner. Og Jakobs sønner løftet øynene og så på avstand Jafia, kongen av Hebron, komme mot dem sammen med hærførerne sine. Og Jakobs sønner stilte seg ved porten i Sikem og gikk ikke videre.

39 Og kongen av Hebron fortsatte å nærme seg sammen med hærførerne sine, helt til han kom nær Jakobs sønner. Og han og hærførerne hans bøyde seg ned til jorden for dem. Og kongen av Hebron satte seg sammen med hærførerne sine foran Jakob og sønnene hans.

40 Og Jakobs sønner sa til ham: Hva har hendt deg, konge av Hebron? Hvorfor har du kommet til oss i dag? Hva ønsker du av oss? Og kongen av Hebron sa til Jakob: Jeg

bønnfaller deg, min herre. Alle kanaaneernes konger har på denne dagen kommet for å slutte fred med dere.

41 Og Jakobs sønner hørte ordene fra kongen av Hebron, men de ville ikke samtykke i forslaget hans. For Jakobs sønner hadde ingen tillit til ham, siden de trodde at kongen av Hebron hadde talt svikefullt til dem.

42 Og kongen av Hebron forsto av ordene fra Jakobs sønner at de ikke trodde på det han sa. Og kongen av Hebron nærmet seg Jakob og sa til ham: Jeg bønnfaller deg, min herre, om å være viss på at alle disse kongene har kommet til dere med fredelige hensikter. For de har ikke kommet med alle mennene sine, og de har heller ikke brakt krigsvåpnene sine med seg. For de har kommet for å søke fred fra min herre og hans sønner.

43 Og Jakobs sønner svarte kongen av Hebron og sa: Send bud til alle disse kongene. Og dersom du taler sannheten til oss, så la dem komme enkeltvis fram for oss. Og dersom de kommer til oss uten våpen, skal vi da vite at de søker fred fra oss.

44 Og Jafia, kongen av Hebron, sendte en av mennene sine til kongene. Og de kom alle fram for Jakobs sønner og bøyde seg ned til jorden for dem. Og disse kongene satte seg foran Jakob og sønnene hans og talte til dem og sa:

45 Vi har hørt alt dere gjorde mot amorittenes konger med sverdet deres og deres overmåde mektige arm, slik at ingen mann kunne stå imot dere. Og vi ble redde for dere på grunn av våre liv, så det ikke skulle gå oss slik det gikk dem.

46 Derfor har vi kommet til dere for å inngå en fredsavtale mellom oss. Inngå derfor nå en pakt med oss i fred og sannhet om at dere ikke skal angripe oss, siden vi ikke har angrepet dere.

47 Og Jakobs sønner forsto at de virkelig hadde kommet for å søke fred fra dem. Og Jakobs sønner lyttet til dem og inngikk en pakt med dem.

48 Og Jakobs sønner sverget til dem at de ikke skulle angripe dem. Og alle kanaaneernes konger sverget også til dem. Og Jakobs sønner gjorde dem skattepliktige fra den dagen av.

49 Og etter dette kom alle hærførerne til disse kongene sammen med mennene sine fram for Jakob, med gaver i hendene til Jakob og sønnene hans. Og de bøyde seg ned til jorden for ham.

50 Og disse kongene ba da Jakobs sønner inntrengende om å gi tilbake hele byttet de hadde tatt fra amorittenes sju byer. Og Jakobs sønner gjorde slik. Og de ga tilbake alt de hadde tatt, kvinnene, de små barna, kveget og hele byttet som de hadde tatt. Og de sendte dem bort, og de dro hver til sin by.

51 Og alle disse kongene bøyde seg igjen ned for Jakobs sønner. Og de sendte eller brakte dem mange gaver i de dager. Og Jakobs sønner sendte kongene og mennene deres bort, og de dro fredelig fra dem tilbake til byene sine. Og Jakobs sønner vendte også hjem til Sikem.

52 Og det var fred fra den dagen av mellom Jakobs sønner og kanaaneernes konger, helt til Israels barn kom for å ta landet Kanaan i eie.

Kap.41

1 Og ved årsskiftet dro Jakobs sønner bort fra Sikem og kom til Hebron, til sin far Isak, og de bodde der. Men småfeet og storfeet sitt lot de daglig beite i Sikem, for der var det i de dager gode og frodige beitemarker. Og Jakob og sønnene hans og hele husstanden deres bodde i Hebron-dalen.

2 Og det var i de dager, det året som var det hundre og sjette året av Jakobs liv, i det tiende året etter at Jakob kom fra Paddan-Aram, at Lea, Jakobs hustru, døde. Hun var femtien år gammel da hun døde i Hebron.

3 Og Jakob og sønnene hans begravde henne i hulen på Makpela-marken i Hebron, som Abraham hadde kjøpt av Hets barn til eiendom som gravsted.

4 Og Jakobs sønner bodde sammen med sin far i Hebron-dalen. Og alle landets innbyggere kjente til styrken deres, og ryktet om dem spredte seg over hele landet.

5 Og Josef, Jakobs sønn, og hans bror Benjamin, sønnene til Rakel, Jakobs hustru, var ennå unge i de dager. Og de hadde ikke dratt ut sammen med brødrene sine under kampene deres i alle amorittenes byer.

6 Og da Josef så styrken til brødrene sine og hvor mektige de var, lovpriste og opphøyde han dem. Men han regnet seg selv som større enn dem og opphøyde seg over dem. Og Jakob, hans far, elsket ham også mer enn noen av de andre sønnene sine, for han var en sønn han hadde fått i sin alderdom. Og av kjærlighet til ham laget han en kjortel i mange farger til ham.

7 Og da Josef så at hans far elsket ham mer enn brødrene hans, fortsatte han å opphøye seg over brødrene sine. Og han brakte faren sin onde meldinger om dem.

8 Og da Jakobs sønner så hele Josefs oppførsel mot dem, og at faren deres elsket ham mer enn noen av dem, hatet de ham. Og de kunne ikke tale vennlig til ham i alle de dager.

9 Og Josef var sytten år gammel, og han fortsatte å gjøre seg selv stor over brødrene sine og tenkte på å opphøye seg over dem.

10 På den tiden hadde han en drøm. Og han kom til brødrene sine og fortalte dem drømmen og sa til dem: Jeg hadde en drøm. Og se, vi bandt alle kornbånd på marken. Og mitt kornbånd reiste seg og sto oppreist på bakken, og deres kornbånd stilte seg omkring det og bøyde seg ned for det.

11 Og brødrene hans svarte ham og sa: Hva betyr denne drømmen du har drømt? Forestiller du deg i ditt hjerte at du skal være konge over oss eller herske over oss?

12 Og han kom også og fortalte dette til sin far Jakob. Og Jakob kysset Josef da han hørte disse ordene fra hans munn, og Jakob velsignet Josef.

13 Og da Jakobs sønner så at deres far hadde velsignet Josef og kysset ham, og at han elsket ham overmåte høyt, ble de misunnelige på ham og hatet ham enda mer.

14 Og etter dette hadde Josef en annen drøm. Og han fortalte drømmen til sin far i brødrenes nærvær. Og Josef sa til sin far og sine brødre: Se, jeg har igjen hatt en drøm. Og se, solen og månen og de elleve stjernene bøyde seg ned for meg.

15 Og hans far hørte Josefs ord og drømmen hans. Og da Jakob så at brødrene hans hatet Josef på grunn av denne saken, irettesatte Jakob derfor Josef foran brødrene hans og sa: Hva betyr denne drømmen du har drømt, og at du opphøyer deg selv foran brødrene dine som er eldre enn deg?

16 Forestiller du deg i ditt hjerte at jeg og din mor og dine elleve brødre skal komme og bøye oss ned for deg, siden du taler slik?

17 Og brødrene hans var misunnelige på ham på grunn av ordene og drømmene hans. Og de fortsatte å hate ham, men Jakob bevarte drømmene i sitt hjerte.

18 Og en dag dro Jakobs sønner for å gjete sin fars småfe i Sikem, for de var fremdeles gjeterne i de dager. Og mens Jakobs sønner gjette i Sikem den dagen, ble de forsinket. Tiden da kveget skulle samles inn, var passert, men de var ennå ikke kommet.

19 Og Jakob så at sønnene hans var blitt forsinket i Sikem. Og Jakob sa ved seg selv: Kanskje folket i Sikem har reist seg for å kjempe mot dem, og derfor er de blitt forsinket i dag.

20 Og Jakob kalte på sin sønn Josef og befalte ham og sa: Se, brødrene dine gjeter i Sikem i dag, og se, de er ennå ikke kommet tilbake. Gå derfor nå og se hvor de er, og kom tilbake med beskjed til meg om hvordan det står til med brødrene dine og med hjorden.

21 Og Jakob sendte sin sønn Josef fra Hebron-dalen. Og Josef kom til Sikem for å finne brødrene sine, men kunne ikke finne dem. Og Josef gikk omkring på marken nær Sikem for å se hvor brødrene hans hadde dratt. Og han gikk seg vill i ødemarken og visste ikke hvilken vei han skulle gå.

22 Og en Herrens engel fant ham vandrende omkring på veien mot marken. Og Josef sa til Herrens engel: Jeg leter etter brødrene mine. Har du ikke hørt hvor de gjeter? Og Herrens engel sa til Josef: Jeg så brødrene dine gjete her, og jeg hørte dem si at de ville dra for å gjete i Dotan.

23 Og Josef lyttet til Herrens engels røst og dro til brødrene sine i Dotan. Og han fant dem i Dotan mens de gjette småfeet.

24 Og Josef nærmet seg brødrene sine. Og før han hadde kommet nær dem, hadde de bestemt seg for å drepe ham.

25 Og Simeon sa til brødrene sine: Se, drømmemannen kommer til oss i dag. Kom derfor nå, la oss drepe ham og kaste ham i en av brønnene som er i ødemarken. Og når hans far spør oss etter ham, skal vi si at et ondt villdyr har fortært ham.

26 Og Ruben hørte brødrenes ord om Josef og sa til dem: Dere må ikke gjøre dette. For hvordan skal vi kunne se vår far Jakob i øynene? Kast ham i denne brønnen, så han kan dø der, men strekk ikke ut hånden mot ham for å utøse blodet hans. Og Ruben sa dette for å utfri ham fra deres hånd og føre ham tilbake til sin far.

27 Og da Josef kom til brødrene sine, satte han seg foran dem. Og de reiste seg mot ham, grep ham og slo ham til bakken. Og de tok av ham kjortelen i mange farger som han hadde på seg.

28 Og de tok ham og kastet ham i en brønn. Og det var ikke vann i brønnen, men slanger og skorpioner. Og Josef var redd for slangene og skorpionene som var i brønnen. Og Josef ropte med høy røst. Og Herren skjulte slangene og skorpionene i sidene av brønnen, og de gjorde ikke Josef noen skade.

29 Og Josef ropte fra brønnen til brødrene sine og sa til dem: Hva har jeg gjort mot dere, og hva har jeg syndet med? Hvorfor frykter dere ikke Herren når det gjelder meg? Er jeg ikke av deres bein og kjøtt? Og er ikke Jakob, deres far, også min far? Hvorfor gjør dere dette mot meg i dag? Og hvordan skal dere kunne se vår far Jakob i øynene?

30 Og han fortsatte å rope og kalle på brødrene sine fra brønnen. Og han sa: Å, Juda, Simeon og Levi, mine brødre! Løft meg opp fra mørkets sted hvor dere har satt meg. Kom og vis meg medlidenhet på denne dagen, dere Herrens barn og sønner av Jakob, min far! Og dersom jeg har syndet mot dere, er dere ikke da sønner av Abraham, Isak og Jakob? Dersom de så en foreldreløs, hadde de medlidenhet med ham. Og dersom de så en som var sulten, ga de ham brød å spise. Og dersom en var tørst, ga de ham vann å drikke. Og dersom en var naken, kledde de ham med klær!

31 Hvordan kan dere da holde tilbake deres medlidenhet med deres egen bror? For jeg er av deres kjøtt og bein. Og dersom jeg har syndet mot dere, skal dere sannelig vise meg medlidenhet for min fars skyld!

32 Og Josef talte disse ordene fra brønnen, men brødrene hans ville ikke høre på ham eller bøye øret til Josefs ord. Og Josef ropte og gråt i brønnen.

33 Og Josef sa: Å, om min far på denne dagen visste hva brødrene mine har gjort mot meg, og ordene de har talt til meg i dag!

34 Og alle brødrene hans hørte ropene og gråten hans fra brønnen. Og brødrene hans gikk bort og fjernet seg fra brønnen, slik at de ikke skulle høre Josefs rop og gråt der nede.

Kap.42

1 Og de gikk og satte seg på den andre siden, omkring et bueskudds avstand unna. Og de satt der for å spise brød. Og mens de spiste, rådførte de seg med hverandre om hva de skulle gjøre med ham, om de skulle drepe ham eller føre ham tilbake til faren hans.

2 Mens de rådførte seg, løftet de øynene og så, og se, et følge av ismaelitter kom på avstand langs veien fra Gilead, på vei ned til Egypt.

3 Og Juda sa til dem: Hva vil vi vinne på å drepe vår bror? Kanskje Gud vil kreve ham av oss. Derfor er dette rådet jeg foreslår om ham, og som dere skal følge: Se, dette følget av ismaelitter som drar ned til Egypt.

4 Kom derfor nå, la oss selge ham til dem, og la ikke vår hånd være mot ham. Så skal de føre ham med seg, og han vil forsvinne blant folket i landet. Og vi skal ikke drepe ham med våre egne hender. Og dette forslaget behaget brødrene hans, og de gjorde etter Judas ord.

5 Og mens de talte sammen om denne saken, og før følget av ismaelitter hadde kommet fram til dem, gikk sju handelsmenn fra Midjan forbi dem. Og mens de gikk forbi, var de tørste. Og de løftet øynene og så brønnen hvor Josef var innesperret. Og de så, og se, alle slags fugler var over ham.

6 Og disse midjanittene løp til brønnen for å drikke vann, for de trodde at den inneholdt vann. Og da de kom fram til brønnen, hørte de Josefs røst mens han ropte og gråt der nede. Og de så ned i brønnen, og se, der var en ung mann med et vakkert og tiltalende utseende.

7 Og de ropte til ham og sa: Hvem er du, og hvem har ført deg hit? Og hvem har satt deg i denne brønnen i ødemarken? Og de hjalp alle til med å løfte Josef opp og dro ham ut av brønnen. Og de tok ham med seg og dro videre på reisen, forbi brødrene hans.

8 Og disse sa til dem: Hvorfor gjør dere dette, tar vår tjener fra oss og drar bort? Sannelig, vi satte denne unge mannen i brønnen fordi han gjorde opprør mot oss. Og nå kommer dere og løfter ham opp og fører ham bort. Gi oss derfor vår tjener tilbake.

9 Og midjanittene svarte og sa til Jakobs sønner: Er dette deres tjener, eller tjener denne mannen dere? Kanskje dere alle er hans tjenere, for han er vakrere og har et mer tiltalende utseende enn noen av dere. Hvorfor taler dere alle løgn til oss?

10 Derfor vil vi nå ikke lytte til ordene deres eller bry oss om dere. For vi fant den unge mannen i brønnen i ødemarken, og vi tok ham. Derfor vil vi dra videre.

11 Og alle Jakobs sønner nærmet seg dem og reiste seg mot dem og sa: Gi oss vår tjener tilbake! Hvorfor vil dere alle dø ved sverdets egg? Og midjanittene ropte mot dem og trakk sverdene sine og nærmet seg for å kjempe mot Jakobs sønner.

12 Og se, Simeon reiste seg fra plassen sin mot dem og sprang opp fra bakken og trakk sverdet sitt. Og han nærmet seg midjanittene og utstøtte et fryktelig rop foran dem, slik at ropet hans ble hørt langt borte. Og jorden skalv ved Simeons rop.

13 Og midjanittene ble grepet av redsel på grunn av Simeon og lyden av ropet hans. Og de falt på ansiktet og ble overmåte forskrekket.

14 Og Simeon sa til dem: Sannelig, jeg er Simeon, sønn av Jakob, hebreeren. Jeg har sammen med bare min bror ødelagt byen Sikem og amorittenes byer. Må Gud gjøre slik og mer mot meg dersom alle deres brødre blant midjanittenes folk, og også kongene i Kanaan, kunne komme sammen med dere og kjempe mot meg!

15 Gi oss derfor nå den unge mannen som dere har tatt, tilbake, så jeg ikke gir kjøttet deres til himmelens fugler og jordens dyr.

16 Og midjanittene ble enda reddere for Simeon. Og de nærmet seg Jakobs sønner med redsel og frykt og med bønnfallende ord og sa:

17 Sannelig, dere har sagt at den unge mannen er deres tjener, og at han gjorde opprør mot dere, og at dere derfor satte ham i brønnen. Hva skal dere da gjøre med en tjener som gjør opprør mot sin herre? Selg ham derfor nå til oss, så skal vi gi dere alt dere krever for ham. Og Herren fant behag i å la dette skje, slik at Jakobs sønner ikke skulle drepe sin bror.

18 Og midjanittene så at Josef hadde et vakkert og tiltalende utseende. Og de ønsket ham i sine hjerter og ba inntrengende om å få kjøpe ham av brødrene hans.

19 Og Jakobs sønner lyttet til midjanittene, og de solgte sin bror Josef til dem for tjue sølvstykker. Men deres bror Ruben var ikke sammen med dem. Og midjanittene tok Josef og fortsatte reisen mot Gilead.

20 Og mens de gikk videre på veien, angret midjanittene på det de hadde gjort ved å kjøpe den unge mannen. Og den ene sa til den andre: Hva er dette vi har gjort ved å ta denne unge mannen fra hebreerne, han som har et vakkert og tiltalende utseende?

21 Kanskje denne unge mannen er blitt stjålet fra hebreernes land. Hvorfor har vi da gjort dette? Og dersom noen leter etter ham og finner ham i våre hender, kommer vi til å dø på grunn av ham.

22 Sannelig, det var harde og mektige menn som solgte ham til oss, og dere så styrken til en av dem i dag. Kanskje de stjal ham fra landet hans ved sin makt og sin mektige arm, og derfor solgte ham til oss for den lave prisen vi ga dem.

23 Og mens de talte sammen på denne måten, så de, og se, følget av ismaelitter som først var kommet, og som Jakobs sønner hadde sett, nærmet seg midjanittene. Og midjanittene sa til hverandre: Kom, la oss selge denne unge mannen til følget av ismaelitter som kommer mot oss. Så skal vi få tilbake det lille vi ga for ham og bli befridd fra det onde som følger med ham.

24 Og de gjorde slik. Og de kom fram til ismaelittene, og midjanittene solgte Josef til ismaelittene for de tjue sølvstykkene de hadde gitt brødrene hans for ham.

25 Og midjanittene fortsatte på veien mot Gilead. Og ismaelittene tok Josef og lot ham ri på en av kamelene. Og de førte ham til Egypt.

26 Og Josef hørte at ismaelittene var på vei til Egypt. Og Josef klaget og gråt over at han skulle bli ført så langt bort fra landet Kanaan, fra sin far. Og han gråt bittert mens han red på kamelen. Og en av mennene deres la merke til ham og tvang ham ned fra kamelen for å gå til fots. Men til tross for dette fortsatte Josef å rope og gråte, og han sa: Å, min far, min far!

27 Og en av ismaelittene reiste seg og slo Josef på kinnet, men han fortsatte å gråte. Og Josef ble utmattet på veien og klarte ikke å gå videre på grunn av bitterheten i sjelen sin. Og de slo ham alle og plaget ham på veien. Og de skremte ham for at han skulle slutte å gråte.

28 Og Herren så Josefs lengsel og hans nød. Og Herren førte mørke og forvirring over disse mennene, og hånden til enhver som slo ham, visnet.

29 Og de sa til hverandre: Hva er dette Gud har gjort mot oss på veien? Men de visste ikke at dette hadde rammet dem på grunn av Josef. Og mennene fortsatte på veien og gikk langs veien til Efrat, der Rakel var begravd.

30 Og Josef kom fram til sin mors grav. Og Josef skyndte seg og løp til sin mors grav og falt ned over graven og gråt.

31 Og Josef ropte høyt ved sin mors grav og sa: Å, min mor, min mor! Å, du som fødte meg, våkn nå og stå opp og se din sønn, hvordan han er blitt solgt som trell, og det finnes ingen som har medlidenhet med ham.

32 Å, stå opp og se din sønn! Gråt med meg på grunn av mine trengsler, og se hjertene til brødrene mine.

33 Våkn opp, min mor, våkn opp! Våkn fra din søvn for min skyld, og før din sak mot brødrene mine. Å, hvordan de har revet kjortelen av meg og allerede solgt meg to ganger som trell og skilt meg fra min far! Og det finnes ingen som har medlidenhet med meg.

34 Våkn opp og før din sak mot dem fram for Gud, og se hvem Gud vil erklære rettferdig i dommen, og hvem han vil fordømme.

35 Stå opp, min mor, stå opp! Våkn fra din søvn og se min far, hvordan hans sjel er knyttet til meg på denne dagen. Trøst ham og lindr hjertet hans.

36 Og Josef fortsatte å tale disse ordene. Og Josef ropte høyt og gråt bittert ved sin mors grav. Og han sluttet å tale, og av hjertets bitterhet ble han liggende stille som en stein på graven.

37 Og Josef hørte en røst tale til ham fra under jorden, som svarte ham med hjertets bitterhet og med en røst som gråt og ba, med disse ordene:

38 Min sønn, min sønn Josef! Jeg har hørt lyden av din gråt og lyden av din klage. Jeg har sett tårene dine. Jeg kjenner dine trengsler, min sønn, og det smerter meg for din skyld. Og stor sorg er blitt lagt til min sorg.

39 Derfor, min sønn, Josef, min sønn, håp på Herren og vent på ham, og frykt ikke. For Herren er med deg, og han skal utfri deg fra all trengsel.

40 Stå opp, min sønn, og dra ned til Egypt sammen med dine herrer. Og frykt ikke, for Herren er med deg, min sønn. Og hun fortsatte å tale slike ord til Josef, og deretter ble hun stille.

41 Og Josef hørte dette og undret seg stort over det, og han fortsatte å gråte. Og etter dette la en av ismaelittene merke til at han ropte og gråt ved graven. Og hans vrede ble opptent mot ham, og han drev ham bort derfra og slo ham og forbannet ham.

42 Og Josef sa til mennene: Måtte jeg finne nåde i deres øyne, så dere fører meg tilbake til min fars hus. Og han skal gi dere store rikdommer.

43 Og de svarte ham og sa: Er du ikke en trell? Og hvor er din far? Dersom du hadde en far, ville du ikke allerede ha blitt solgt to ganger som trell for en så lav pris. Og deres vrede var fremdeles opptent mot ham. Og de fortsatte å slå og tukte ham, og Josef gråt bittert.

44 Og Herren så Josefs nød. Og Herren slo igjen disse mennene og tuktet dem. Og Herren lot mørke omslutte dem på jorden. Og lynet blinket og tordenen drønnet, og jorden skalv ved lyden av tordenen og den mektige vinden. Og mennene ble grepet av redsel og visste ikke hvor de skulle gå.

45 Og dyrene og kamelene sto stille. Og mennene forsøkte å føre dem videre, men de ville ikke gå. De slo dem, og dyrene la seg ned på bakken. Og mennene sa til hverandre: Hva er dette Gud har gjort mot oss? Hva er våre overtredelser, og hva er våre synder, siden dette har rammet oss på denne måten?

46 Og en av dem svarte og sa til dem: Kanskje dette har rammet oss i dag på grunn av synden vi har begått ved å plage denne trellen. La oss derfor nå bønnfalle ham inntrengende om å tilgi oss. Da skal vi få vite hvem dette onde har rammet oss på grunn av. Og dersom Gud viser oss medlidenhet, skal vi vite at alt dette kommer over oss på grunn av synden vi har begått ved å plage denne trellen.

47 Og mennene gjorde slik. Og de bønnfalt Josef og ba ham inntrengende om å tilgi dem. Og de sa: Vi har syndet mot Herren og mot deg. Be derfor nå din Gud om at han må fjerne denne døden fra oss, for vi har syndet mot ham.

48 Og Josef gjorde etter ordene deres. Og Herren lyttet til Josef, og Herren fjernet plagen som han hadde ført over disse mennene på grunn av Josef. Og dyrene reiste seg fra bakken, og mennene førte dem videre. Og de dro av sted, og den voldsomme stormen stilnet, og jorden ble rolig. Og mennene fortsatte reisen for å dra ned til Egypt. Og mennene visste at dette onde hadde rammet dem på grunn av Josef.

49 Og de sa til hverandre: Se, vi vet at dette onde rammet oss på grunn av at vi plaget ham. Hvorfor skal vi da føre denne døden over våre egne sjeler? La oss rådføre oss om hva vi skal gjøre med denne trellen.

50 Og en svarte og sa: Sannelig, han ba oss om å føre ham tilbake til sin far. Kom derfor nå, la oss føre ham tilbake. Og vi skal dra til stedet som han forteller oss om, og ta fra familien hans den prisen vi ga for ham. Deretter skal vi dra bort.

51 Og en annen svarte og sa: Se, dette rådet er meget godt, men vi kan ikke gjøre det, for veien er meget lang fra oss, og vi kan ikke forlate ruten vår.

52 Og enda en svarte og sa til dem: Dette er rådet vi skal følge, og vi skal ikke vike fra det. Se, vi er på vei til Egypt i dag. Og når vi kommer til Egypt, skal vi selge ham der for en høy pris, og vi skal bli befridd fra det onde som følger med ham.

53 Og dette behaget mennene, og de gjorde slik. Og de fortsatte reisen til Egypt sammen med Josef.

Kap.43

1 Og da Jakobs sønner hadde solgt sin bror Josef til midjanittene, ble hjertene deres slått av anger på grunn av ham. Og de angret på det de hadde gjort og lette etter ham for å føre ham tilbake, men kunne ikke finne ham.

2 Og Ruben vendte tilbake til brønnen som Josef var blitt satt i, for å løfte ham opp og føre ham tilbake til sin far. Og Ruben sto ved brønnen, men hørte ikke et ord. Og han ropte: Josef! Josef! Men ingen svarte eller sa et ord.

3 Og Ruben sa: Josef har dødd av frykt, eller en slange har forårsaket hans død. Og Ruben steg ned i brønnen og lette etter Josef, men kunne ikke finne ham der. Og han kom opp igjen.

4 Og Ruben rev i stykker klærne sine og sa: Gutten er ikke der! Hvordan skal jeg kunne forsone min far med dette dersom han er død? Og han gikk til brødrene sine og fant dem sørgende på grunn av Josef og rådførende med hverandre om hvordan de skulle forsone sin far med det som hadde skjedd. Og Ruben sa til brødrene sine: Jeg kom til brønnen, og se, Josef var ikke der. Hva skal vi da si til vår far? For min far kommer bare til å kreve gutten av meg.

5 Og brødrene hans svarte ham og sa: Slik og slik gjorde vi. Men etterpå slo hjertene våre oss med anger på grunn av denne handlingen. Og nå sitter vi og leter etter et påskudd for hvordan vi skal forsone vår far med det.

6 Og Ruben sa til dem: Hva er dette dere har gjort, så dere fører vår fars grå hår ned i graven med sorg? Det dere har gjort, er ikke godt.

7 Og Ruben satte seg sammen med dem. Og de reiste seg alle og sverget til hverandre at de ikke skulle fortelle dette til Jakob. Og de sa alle: Den mannen som forteller dette til vår far eller hans husstand, eller som forteller det til noen av landets barn, skal vi alle reise oss mot og drepe med sverdet.

8 Og Jakobs sønner fryktet hverandre i denne saken, fra den yngste til den eldste. Og ingen sa et ord, men de skjulte saken i hjertene sine.

9 Og deretter satte de seg ned for å bestemme seg for og finne på noe å si til sin far Jakob om alt dette.

10 Og Jissakar sa til dem: Her er et råd til dere, dersom det synes godt i deres øyne å gjøre dette: Ta kjortelen som tilhører Josef, og riv den i stykker. Og drep et geitekje og dypp den i blodet fra kjeet.

11 Og send den til vår far. Og når han ser den, vil han si: Et ondt villdyr har fortært ham. Riv derfor kjortelen hans i stykker, og se, blodet hans vil være på kjortelen. Og ved å gjøre dette skal vi slippe vår fars klager.

12 Og Jissakars råd behaget dem. Og de lyttet til ham og gjorde etter Jissakars ord, slik han hadde rådet dem.

13 Og de skyndte seg og tok Josefs kjortel og rev den i stykker. Og de drepte et geitekje og dyppet kjortelen i blodet fra kjeet. Deretter trampet de den i støvet. Og de sendte kjortelen til sin far Jakob med Naftali. Og de befalte ham å si disse ordene:

14 Vi hadde samlet inn kveget og kommet helt til veien mot Sikem og enda lenger. Da fant vi denne kjortelen på veien i ødemarken, tilsølt med blod og støv. Se derfor nå etter om det er din sønns kjortel eller ikke.

15 Og Naftali dro og kom til sin far. Og han ga ham kjortelen og talte til ham alle ordene som brødrene hans hadde befalt ham.

16 Og Jakob så Josefs kjortel og kjente den igjen. Og han falt på ansiktet til jorden og ble liggende stille som en stein. Og deretter reiste han seg og ropte med høy og gråtende røst og sa: Det er min sønn Josefs kjortel!

17 Og Jakob skyndte seg og sendte en av tjenerne sine til sønnene sine. Og han gikk til dem og fant dem komme langs veien sammen med hjorden.

18 Og Jakobs sønner kom til sin far omkring kvelden. Og se, klærne deres var revet i stykker, og de hadde støv på hodene sine. Og de fant sin far mens han ropte og gråt med høy røst.

19 Og Jakob sa til sønnene sine: Fortell meg sannheten! Hva slags ondskap har dere plutselig ført over meg i dag? Og de svarte sin far Jakob og sa: Vi kom langs veien i dag etter at hjorden var blitt samlet inn. Og vi kom helt til byen Sikem, langs veien i

ødemarken. Og vi fant denne kjortelen på bakken, full av blod. Og vi kjente den igjen og sendte bud til deg for å se om du kunne kjenne den igjen.

20 Og Jakob hørte sønnenes ord og ropte med høy røst og sa: Det er min sønns kjortel! Et ondt villdyr har fortært ham! Josef er revet i stykker! For jeg sendte ham i dag for å se om det sto vel til med dere og med hjordene, og for å bringe meg beskjed tilbake fra dere. Og han gikk slik jeg befalte ham. Og dette har hendt ham i dag mens jeg trodde at min sønn var sammen med dere.

21 Og Jakobs sønner svarte og sa: Han kom ikke til oss, og vi har heller ikke sett ham fra den tiden vi dro bort fra deg og fram til nå.

22 Og da Jakob hørte ordene deres, ropte han igjen høyt. Og han reiste seg og rev i stykker klærne sine og bandt sekkestrie om hoftene. Og han gråt bittert og sørget og løftet røsten i gråt og ropte ut disse ordene:

23 Josef, min sønn! Å, min sønn Josef! Jeg sendte deg i dag for å høre hvordan det sto til med brødrene dine, og se, du er blitt revet i stykker. Ved min hånd har dette hendt min sønn!

24 Det smerter meg for din skyld, Josef, min sønn! Det smerter meg for din skyld! Hvor kjær du var for meg mens du levde, og hvor overmåte bitter din død nå er for meg!

25 Å, om jeg hadde dødd i ditt sted, Josef, min sønn! For det smerter meg dypt for din skyld, min sønn. Å, min sønn, min sønn! Josef, min sønn, hvor er du, og hvor er du blitt ført bort? Våkn opp, våkn opp fra ditt sted og kom og se min sorg over deg, å, min sønn Josef!

26 Kom nå og tell tårene som strømmer fra øynene mine nedover kinnene mine. Og før dem fram for Herren, så hans vrede kan vende seg bort fra meg.

27 Å, Josef, min sønn! Hvordan falt du ved hånden til en som ingen har falt ved fra verdens begynnelse og helt til denne dag? For du er blitt drept ved en fiendes slag, påført med grusomhet. Men sannelig, jeg vet at dette har hendt deg på grunn av mine mange synder.

28 Våkn nå opp og se hvor bitter min nød er for din skyld, min sønn. Selv om det ikke var jeg som skapte deg eller formet deg eller ga deg ånde og sjel, men Gud som formet deg og bygde dine bein og dekket dem med kjøtt og blåste livets ånde inn i dine nesebor, og deretter ga han deg til meg.

29 Og nå har sannelig Gud, som ga deg til meg, tatt deg fra meg. Og slik har dette rammet deg.

30 Og Jakob fortsatte å tale slike ord om Josef, og han gråt bittert. Han falt til bakken og ble liggende stille.

31 Og da alle Jakobs sønner så sin fars nød, angret de på det de hadde gjort, og også de gråt bittert.

32 Og Juda reiste seg og løftet sin fars hode opp fra bakken og la det på fanget sitt. Og han tørket farens tårer fra kinnene hans. Og Juda gråt overmåte mye mens farens hode hvilte i fanget hans, stille som en stein.

33 Og Jakobs sønner så sin fars nød, og de løftet røstene sine og fortsatte å gråte. Og Jakob lå fremdeles på bakken, stille som en stein.

34 Og alle sønnene hans og tjenerne hans og tjenernes barn reiste seg og sto omkring ham for å trøste ham, men han ville ikke la seg trøste.

35 Og hele Jakobs husstand reiste seg og sørget med en stor sorg på grunn av Josef og deres fars nød. Og meldingen nådde Isak, Abrahams sønn og Jakobs far. Og han gråt bittert på grunn av Josef, han og hele hans husstand. Og han dro fra stedet der han bodde i Hebron, sammen med mennene sine, og trøstet sin sønn Jakob. Men han ville ikke la seg trøste.

36 Og etter dette reiste Jakob seg fra bakken, og tårene rant nedover kinnene hans. Og han sa til sønnene sine: Stå opp og ta sverdene og buene deres, og dra ut på marken og let etter om dere kan finne kroppen til min sønn. Og bring den til meg, så jeg kan begrave den.

37 Let også, jeg ber dere, blant villdyrene og jakt på dem. Og det første som kommer foran dere, skal dere gripe og bringe til meg. Kanskje Herren i dag vil ha medlidenhet med min nød og føre fram for dere det dyret som rev min sønn i stykker. Bring det til meg, så skal jeg hevne min sønns sak.

38 Og sønnene hans gjorde slik deres far hadde befalt dem. Og de sto tidlig opp om morgenen, og hver tok sverdet og buen sin i hånden. Og de dro ut på marken for å jakte på villdyrene.

39 Og Jakob fortsatte å rope høyt og gråte og gå fram og tilbake i huset og slå hendene sammen og si: Josef, min sønn! Josef, min sønn!

40 Og Jakobs sønner dro ut i ødemarken for å fange villdyrene. Og se, en ulv kom mot dem. Og de grep den og førte den til sin far og sa til ham: Dette er det første dyret vi fant, og vi har brakt det til deg slik du befalte oss. Men kroppen til din sønn kunne vi ikke finne.

41 Og Jakob tok dyret fra sønnenes hender. Og han ropte med høy og gråtende røst mens han holdt dyret i hånden. Og han talte til dyret med et bittert hjerte: Hvorfor fortærte du min sønn Josef? Og hvordan kunne du være uten frykt for jordens Gud eller for min nød over min sønn Josef?

42 Og du fortærte min sønn uten grunn, for han hadde ikke gjort noen voldelig gjerning. Og du har dermed påført meg skyld på grunn av ham. Derfor skal Gud kreve den forfulgte sak.

43 Og Herren åpnet dyrets munn for å trøste Jakob med dets ord. Og det svarte Jakob og talte disse ordene til ham:

44 Så sant Gud lever, han som skapte oss på jorden, og så sant din sjel lever, min herre: Jeg har ikke sett din sønn, og jeg har heller ikke revet ham i stykker. Men også jeg kom fra et fjernt land for å lete etter min sønn, som dro bort fra meg i dag. Og jeg vet ikke om han lever eller er død.

45 Og jeg kom i dag ut på marken for å lete etter min sønn. Og sønnene dine fant meg og grep meg og økte min sorg. Og de har i dag ført meg fram for deg. Og nå har jeg talt alle mine ord til deg.

46 Og derfor, menneskesønn, er jeg nå i dine hender. Gjør med meg i dag slik det synes godt i dine øyne. Men så sant Gud lever, han som skapte meg: Jeg har ikke sett din sønn, og jeg har heller ikke revet ham i stykker. Og menneskekjøtt har aldri kommet inn i munnen min i alle mitt livs dager.

47 Og da Jakob hørte dyrets ord, undret han seg stort. Og han slapp dyret fri fra hånden sin, og hun gikk sin vei.

48 Og Jakob fortsatte å rope høyt og gråte over Josef dag etter dag. Og han sørget over sin sønn i mange dager.

Kap.44

1 Og Ismaels sønner, som hadde kjøpt Josef av midjanittene, som igjen hadde kjøpt ham av brødrene hans, dro til Egypt sammen med Josef. Og de kom til grensen av Egypt. Og da de nærmet seg Egypt, møtte de fire menn blant barna til Medan, Abrahams sønn, som hadde dratt ut fra landet Egypt på sin reise.

2 Og ismaelittene sa til dem: Ønsker dere å kjøpe denne trelen av oss? Og de sa: Overlat ham til oss. Og de overlot Josef til dem. Og de betraktet ham og så at han var en meget vakker ung mann. Og de kjøpte ham for tjue sekel.

3 Og ismaelittene fortsatte reisen til Egypt. Og medanittene vendte også tilbake til Egypt den dagen. Og medanittene sa til hverandre: Se, vi har hørt at Potifar, en av faraos embetsmenn og høvding over livvakten, leter etter en god tjener som kan stå foran ham og tjene ham, og som han kan sette til forvalter over huset sitt og alt som hører til ham.

4 Kom derfor nå, la oss selge ham til Potifar for den prisen vi ønsker, dersom han er i stand til å gi oss det vi krever for ham.

5 Og disse medanittene dro og kom til Potifars hus og sa til ham: Vi har hørt at du leter etter en god tjener som kan tjene deg. Se, vi har en tjener som vil behage deg, dersom du kan gi oss det vi ønsker. Da skal vi selge ham til deg.

6 Og Potifar sa: Før ham fram for meg, så jeg kan se ham. Og dersom han behager meg, skal jeg gi dere det dere krever for ham.

7 Og medanittene dro og hentet Josef og stilte ham fram for Potifar. Og Potifar så ham, og han behaget ham overmåte. Og Potifar sa til dem: Fortell meg hva dere krever for denne unge mannen.

8 Og de sa: Vi ønsker fire hundre sølvstykker for ham. Og Potifar sa: Jeg skal gi dere det dersom dere bringer meg dokumentet som viser at han ble solgt til dere, og forteller meg hans historie. For kanskje han er blitt stjålet. Denne unge mannen er verken en trell eller sønn av en trell, men jeg ser at han har utseendet til en vakker og anseelig person.

9 Og medanittene dro og førte fram for ham ismaelittene som hadde solgt Josef til dem. Og de fortalte Potifar og sa: Han er en trell, og vi solgte ham til dem.

10 Og Potifar hørte ismaelittenes ord mens han ga sølvet til medanittene. Og medanittene tok sølvet og dro videre på reisen. Og ismaelittene vendte også hjem.

11 Og Potifar tok Josef og førte ham til huset sitt for at han skulle tjene ham. Og Josef fant nåde i Potifars øyne. Og Potifar satte sin lit til ham og gjorde ham til forvalter over huset sitt. Og alt som hørte til ham, overlot han i Josefs hånd.

12 Og Herren var med Josef, og han ble en mann som hadde framgang. Og Herren velsignet Potifars hus for Josefs skyld.

13 Og Potifar overlot alt han hadde, i Josefs hånd. Og Josef var den som sørget for alt som kom inn og gikk ut. Og alt i Potifars hus ble ordnet etter Josefs vilje.

14 Og Josef var atten år gammel, en ung mann med vakre øyne og et vakkert utseende. Og det fantes ingen som ham i hele landet Egypt.

15 På den tiden, mens han var i sin herres hus og gikk inn og ut av huset og tjente sin herre, løftet Selika, hans herres hustru, øynene mot Josef og betraktet ham. Og se, han var en vakker ung mann med et tiltalende utseende.

16 Og hun begjærte hans skjønnhet i sitt hjerte, og hennes sjel ble bundet til Josef. Og hun forsøkte å lokke ham dag etter dag. Og Selika forsøkte daglig å overtale Josef, men Josef løftet ikke øynene for å betrakte sin herres hustru.

17 Og Selika sa til ham: Hvor vakkert er ikke ditt utseende og din skikkelse! Sannelig, jeg har sett på alle trellene, men jeg har ikke sett en trell som er så vakker som deg. Og Josef sa til henne: Sannelig, han som skapte meg i min mors liv, skapte hele menneskeheten.

18 Og hun sa til ham: Hvor vakre er ikke øynene dine! Med dem har du fortryllet alle innbyggerne i Egypt, både menn og kvinner. Og han sa til henne: Vakre er de så lenge vi lever, men dersom du skulle se dem i graven, ville du sannelig vende deg bort fra dem.

19 Og hun sa til ham: Hvor vakre og behagelige er ikke alle ordene dine! Ta nå, jeg ber deg, harpen som er i huset, og spill på den med hendene dine, så vi kan høre ordene dine.

20 Og han sa til henne: Mine ord er vakre og behagelige når jeg taler til pris for min Gud og hans herlighet. Og hun sa til ham: Hvor overmåte vakkert er ikke håret på hodet ditt! Se, gullkammen som er i huset. Ta den, jeg ber deg, og krøll håret ditt.

21 Og han sa til henne: Hvor lenge vil du tale disse ordene? Slutt å si slike ord til meg. Stå opp og ta deg av dine gjøremål i huset.

22 Og hun sa til ham: Det finnes ingen i huset mitt, og det finnes ingenting å ta seg av, bortsett fra ordene dine og det du ønsker. Men til tross for alt dette klarte hun ikke å få Josef til å komme til henne. Han rettet heller ikke blikket mot henne, men holdt øynene vendt ned mot bakken.

23 Og Selika ønsket i sitt hjerte at Josef skulle ligge med henne. Og mens Josef satt i huset og utførte arbeidet sitt, kom Selika og satte seg foran ham. Og hun forsøkte daglig med sine ord å lokke ham til å ligge med henne, eller bare til å se på henne. Men Josef ville ikke lytte til henne.

24 Og hun sa til ham: Dersom du ikke gjør etter mine ord, skal jeg tukte deg med dødsstraff og legge et åk av jern på deg.

25 Og Josef sa til henne: Sannelig, Gud som skapte mennesket, løser fangenes lenker. Og det er han som skal utfri meg fra ditt fengsel og din dom.

26 Og da hun ikke klarte å få overtaket over ham eller overtale ham, og hennes sjel fremdeles var bundet til ham, førte begjæret hennes henne inn i en alvorlig sykdom.

27 Og alle kvinnene i Egypt kom for å besøke henne. Og de sa til henne: Hvorfor er du i en slik tilstand av svekkelse, du som ikke mangler noe? Sannelig, din mann er en stor og høyt aktet fyrste i kongens øyne. Skulle du da mangle noe av det ditt hjerte ønsker?

28 Og Selika svarte dem og sa: I dag skal dere få vite hvor denne sykdommen som dere ser hos meg, kommer fra. Og hun befalte tjenestekvinnene sine å lage mat til alle kvinnene. Og hun holdt et festmåltid for dem, og alle kvinnene spiste i Selikas hus.

29 Og hun ga dem kniver for å skrelle sitronfruktene som de skulle spise. Og hun befalte at Josef skulle kles i kostbare klær og vise seg foran dem. Og Josef kom fram for øynene deres. Og alle kvinnene betraktet Josef og kunne ikke ta øynene fra ham. Og de skar seg alle i hendene med knivene de holdt, og alle sitronfruktene i hendene deres ble fylt med blod.

30 Og de visste ikke hva de hadde gjort, men fortsatte å betrakte Josefs skjønnhet og vendte ikke blikket bort fra ham.

31 Og Selika så hva de hadde gjort og sa til dem: Hva er dette dere har gjort? Se, jeg ga dere sitronfrukter å spise, og dere har alle skåret dere i hendene.

32 Og alle kvinnene så på hendene sine, og se, de var fulle av blod. Og blodet deres rant ned på klærne deres. Og de sa til henne: Denne trelle i huset ditt har overvunnet oss, og vi klarte ikke å vende blikket bort fra ham på grunn av hans skjønnhet.

33 Og hun sa til dem: Sannelig, dette hendte dere i det øyeblikket dere så på ham, og dere klarte ikke å beherske dere. Hvordan skal da jeg kunne holde meg tilbake når han stadig er i huset mitt, og jeg ser ham dag etter dag gå inn og ut av huset mitt? Hvordan skal jeg da kunne unngå å svekkes eller til og med gå til grunne på grunn av dette?

34 Og de sa til henne: Ordene dine er sanne. For hvem kan se en så vakker skikkelse i huset og holde seg tilbake fra ham? Er han ikke din trelle og tjener i huset ditt? Hvorfor forteller du ham ikke det som er i hjertet ditt, i stedet for å la din sjel gå til grunne på grunn av denne saken?

35 Og hun sa til dem: Jeg forsøker daglig å overtale ham, men han vil ikke samtykke i det jeg ønsker. Og jeg har lovet ham alt som er godt, men likevel har jeg ikke fått noe tilbake fra ham. Derfor er jeg blitt så svekket som dere ser.

36 Og Selika ble meget syk på grunn av sitt begjær etter Josef. Og hun var fortvilet av kjærlighetssorg på grunn av ham. Men alle i Selikas husstand og hennes mann visste ingenting om denne saken, at Selika var syk på grunn av sin kjærlighet til Josef.

37 Og alle i husstanden hennes spurte henne og sa: Hvorfor er du syk og svekket, du som ikke mangler noe? Og hun sa til dem: Jeg vet ikke hva dette er som daglig blir verre for meg.

38 Og alle kvinnene og venninnene hennes kom daglig for å se til henne. Og de talte med henne, og hun sa til dem: Dette kan bare skyldes kjærligheten til Josef. Og de sa til henne: Lokk ham og grip ham i hemmelighet. Kanskje han vil lytte til deg og fjerne denne døden fra deg.

39 Og Selika ble verre av sin kjærlighet til Josef. Og hun fortsatte å svekkes, helt til hun knapt hadde styrke til å stå.

40 Og en dag utførte Josef sin herres arbeid i huset. Og Selika kom i hemmelighet og kastet seg plutselig over ham. Og Josef reiste seg mot henne, og han var sterkere enn henne og førte henne ned på bakken.

41 Og Selika gråt på grunn av sitt hjertes begjær etter ham. Og hun bønnfalt ham mens hun gråt, og tårene rant nedover kinnene hennes. Og hun talte til ham med en bønnfallende røst og i sjelens bitterhet og sa:

42 Har du noen gang hørt om, sett eller kjent en kvinne som er så vakker som jeg, eller vakrere enn meg, som daglig taler til deg, svekkes av kjærlighet til deg og viser deg all denne æren, mens du fremdeles ikke vil lytte til min røst?

43 Og dersom det er av frykt for din herre, for at han skal straffe deg, så sant kongen lever, skal ingen skade komme over deg fra din herre på grunn av dette. Lytt derfor nå til meg, jeg ber deg, og samtykk for den ærens skyld som jeg har vist deg. Fjern denne døden fra meg. Hvorfor skulle jeg dø for din skyld? Og hun sluttet å tale.

44 Og Josef svarte henne og sa: Hold deg borte fra meg, og la denne saken ligge for min herres skyld. Se, min herre vet ikke engang hva jeg har i huset, for alt som hører til ham, har han overgitt i min hånd. Hvordan skulle jeg da kunne gjøre dette i min herres hus?

45 For han har også vist meg stor ære i huset sitt, og han har gjort meg til forvalter over huset sitt og opphøyet meg. Og det finnes ingen større enn meg i dette huset. Og min herre har ikke holdt noe tilbake fra meg, bortsett fra deg, som er hans hustru. Hvordan kan du da tale disse ordene til meg? Og hvordan kan jeg gjøre denne store ondskapen og synde mot Gud og mot din mann?

46 Hold deg derfor nå borte fra meg og tal ikke flere slike ord, for jeg vil ikke lytte til ordene dine. Men Selika ville ikke lytte til Josef da han talte disse ordene til henne. Og hun forsøkte daglig å lokke ham til å lytte til henne.

47 Og etter dette steg vannet i Egypts elv over alle breddene. Og alle innbyggerne i Egypt dro ut. Også kongen og fyrstene dro ut med tamburiner og dans, for det var stor glede i Egypt. Og det var høytid på den tiden da Sihor-elven gikk over sine bredder. Og de dro dit for å glede seg hele dagen.

48 Og da egypterne dro ut til elven for å glede seg, slik skikken deres var, dro alle i Potifars husstand sammen med dem. Men Selika ville ikke dra med dem, for hun sa: Jeg er uvel. Og hun ble værende alene i huset, og ingen annen person var sammen med henne der.

49 Og hun reiste seg og gikk opp til helligdommen sin i huset. Og hun kledde seg i fyrstelige klær og satte kostbare onykssteiner, innfattet i sølv og gull, på hodet sitt. Og hun forskjønnnet ansiktet og huden sin med alle slags skjønnhetsmidler som kvinner bruker. Og hun fylte helligdommen og huset med duft av kassia og virak og strødde ut myrra og aloe. Deretter satte hun seg ved inngangen til helligdommen, i gangen i huset som Josef måtte passere for å utføre arbeidet sitt. Og se, Josef kom fra marken og gikk inn i huset for å utføre sin herres arbeid.

50 Og han kom til stedet som han måtte passere. Og han så alt det Selika hadde gjort, og han vendte tilbake.

51 Og Selika så at Josef vendte seg bort fra henne. Og hun ropte til ham og sa: Hva er i veien med deg, Josef? Kom og utfør arbeidet ditt. Se, jeg skal gi deg plass så du kan passere og komme til stedet der du sitter.

52 Og Josef vendte tilbake og kom inn i huset. Og han gikk derfra til plassen sin og satte seg for å utføre sin herres arbeid, slik han pleide. Og se, Selika kom til ham og stilte seg foran ham i fyrstelige klær. Og duften fra klærne hennes spredte seg langt omkring.

53 Og hun skyndte seg og grep tak i Josef og klærne hans. Og hun sa til ham: Så sant kongen lever, dersom du ikke oppfyller mitt ønske, skal du dø i dag! Og hun skyndte seg og strakte fram den andre hånden og trakk et sverd fram fra under klærne sine. Og hun la det mot Josefs hals og sa: Stå opp og oppfyll mitt ønske! Hvis ikke skal du dø i dag.

54 Og Josef ble redd for henne da hun gjorde dette. Og han reiste seg for å flykte fra henne. Men hun grep tak i forsiden av klærne hans. Og i redselen under flukten ble klesplagget som Selika hadde grepet, revet i stykker. Og Josef lot klesplagget bli igjen i Selikas hånd, og han flyktet og kom seg ut, for han var redd.

55 Og da Selika så at Josefs klesplagg var revet i stykker, og at han hadde latt det bli igjen i hånden hennes og flyktet, ble hun redd for livet sitt, så ikke ryktet om henne skulle spre seg. Og hun reiste seg og handlet med list. Og hun tok av seg klærne hun hadde kledd seg i, og tok på seg andre klær.

56 Og hun tok Josefs klesplagg og la det ved siden av seg. Og hun gikk og satte seg på stedet der hun hadde sittet under sykdommen, før folkene i huset hennes hadde dratt ut til elven. Og hun kalte på en ung gutt som da var i huset, og befalte ham å kalle husfolket til henne.

57 Og da hun så dem, sa hun til dem med høy røst og klage: Se hva slags hebreer deres herre har brakt inn til meg i huset! For han kom i dag for å ligge med meg.

58 For da dere hadde gått ut, kom han inn i huset. Og da han så at det ikke var noen i huset, kom han til meg og grep meg med den hensikt å ligge med meg.

59 Og jeg grep klærne hans og rev dem i stykker og ropte høyt mot ham. Og da jeg løftet røsten, ble han redd for livet sitt og lot klesplagget bli igjen foran meg og flyktet.

60 Og folkene i huset hennes sa ingenting, men deres vrede ble voldsomt opptent mot Josef. Og de gikk til hans herre og fortalte ham hustruens ord.

61 Og Potifar kom rasende hjem. Og hans hustru ropte til ham og sa: Hva er dette du har gjort mot meg ved å bringe en hebraisk tjener inn i huset mitt? For han kom til meg i dag for å drive utukt med meg. Slik gjorde han mot meg i dag.

62 Og Potifar hørte ordene fra sin hustru og befalte at Josef skulle straffes med harde piskeslag. Og de gjorde slik mot ham.

63 Og mens de slo ham, ropte Josef med høy røst. Og han løftet øynene mot himmelen og sa: Å, Herre Gud, du vet at jeg er uskyldig i alt dette. Hvorfor skal jeg da dø i dag på grunn av løgn, ved hendene til disse uomskårne og ugudelige mennene, som du kjenner?

64 Og mens Potifars menn slo Josef, fortsatte han å rope og gråte. Og det var et barn der som var elleve måneder gammelt. Og Herren åpnet barnets munn, og det talte disse ordene foran Potifars menn som slo Josef:

65 Hva vil dere denne mannen, og hvorfor gjør dere dette onde mot ham? Min mor taler usant og kommer med løgner. Slik var det som hendte.

66 Og barnet fortalte dem nøyaktig alt som hadde hendt. Og det forkynnte også for dem alle ordene som Selika hadde talt til Josef dag etter dag.

67 Og alle mennene hørte barnets ord og undret seg stort over det barnet sa. Og barnet sluttet å tale og ble stille.

68 Og Potifar skammet seg meget over ordene fra sin sønn. Og han befalte mennene sine å ikke slå Josef mer, og mennene sluttet å slå Josef.

69 Og Potifar tok Josef og befalte at han skulle føres fram for prestene, som var dommere under kongen, for at de skulle dømme ham i denne saken.

70 Og Potifar og Josef kom fram for prestene som var kongens dommere. Og han sa til dem: Avgjør, jeg ber dere, hvilken dom denne tjeneren fortjener, for slik har han gjort.

71 Og prestene sa til Josef: Hvorfor gjorde du dette mot din herre? Og Josef svarte dem og sa: Slik var det ikke, mine herrer. Dette er det som hendte. Og Potifar sa til Josef: Sannelig, jeg betrodde alt som hørte til meg, i dine hender. Og jeg holdt ingenting tilbake fra deg bortsett fra min hustru. Hvordan kunne du da gjøre dette onde?

72 Og Josef svarte og sa: Slik var det ikke, min herre. Så sant Herren lever, og så sant din sjel lever, min herre, er ordene du hørte fra din hustru, ikke sanne. For slik var det som hendte i dag.

73 Det er gått ett år siden jeg kom til huset ditt. Har du sett noen urett hos meg eller noe som kunne gi deg grunn til å kreve livet mitt?

74 Og prestene sa til Potifar: Send bud, vi ber deg, og la dem bringe Josefs revne klesplagg fram for oss. La oss se hvor riften er. Og dersom riften er på forsiden av klesplagget, må ansiktet hans ha vært vendt mot henne, og hun må ha grepet tak i ham for å dra ham til seg. Da har din hustru med svik gjort alt det hun har fortalt.

75 Og de brakte Josefs klesplagg fram for prestene som var dommere. Og de så, og se, riften var på forsiden av Josefs klesplagg. Og alle prestene som dømte, forsto at hun hadde presset ham. Og de sa: Denne trellden fortjener ikke dødsdommen, for han har

ikke gjort noe. Men hans dom skal være at han settes i fengsel på grunn av ryktet som gjennom ham har spredt seg om din hustru.

76 Og Potifar hørte ordene deres og satte ham i fengselet, stedet der kongens fanger ble holdt innesperret. Og Josef var i fengselet i tolv år.

77 Og til tross for dette vendte hans herres hustru seg ikke bort fra ham. Og hun sluttet ikke å tale til ham dag etter dag for at han skulle lytte til henne. Og etter tre måneder fortsatte Selika å gå til Josef i fengselet dag etter dag. Og hun forsøkte å lokke ham til å lytte til henne. Og Selika sa til Josef: Hvor lenge vil du bli værende i dette huset? Lytt nå til min røst, så skal jeg føre deg ut av dette huset.

78 Og Josef svarte henne og sa: Det er bedre for meg å bli værende i dette huset enn å lytte til ordene dine og synde mot Gud. Og hun sa til ham: Dersom du ikke oppfyller mitt ønske, skal jeg rive ut øynene dine, legge lenker om føttene dine og overgi deg i hendene til mennesker du ikke har kjent tidligere.

79 Og Josef svarte henne og sa: Se, hele jordens Gud er i stand til å utfri meg fra alt du kan gjøre mot meg. For han åpner de blindes øyne og løser dem som er bundet, og bevarer alle fremmede som ikke kjenner landet.

80 Og da Selika ikke klarte å overtale Josef til å lytte til henne, sluttet hun å komme for å lokke ham. Og Josef var fremdeles innesperret i fengselet. Og Jakob, Josefs far, og alle brødrene hans som var i landet Kanaan, sørget og gråt fremdeles i de dager på grunn av Josef. For Jakob ville ikke la seg trøste over sin sønn Josef. Og Jakob ropte høyt og gråt og sørget i alle de dagene.

Kap.45

1 Og det var på den tiden, i det året da Josef dro ned til Egypt etter at brødrene hans hadde solgt ham, at Ruben, Jakobs sønn, dro til Timna og tok Eliuram, datter av kanaaneeren Avi, til hustru. Og han gikk inn til henne.

2 Og Eliuram, Rubens hustru, ble med barn og fødte ham Hanok, Pallu, Hesron og Karmi, fire sønner. Og hans bror Simeon tok sin søster Dina til hustru. Og hun fødte ham Memuel, Jamin, Ohad, Jakin og Sokar, fem sønner.

3 Og siden gikk han inn til Buna, den kanaaneiske kvinnen, den samme Buna som Simeon hadde tatt til fange fra byen Sikem. Og Buna var hos Dina og tjente henne. Og Simeon gikk inn til henne, og hun fødte ham Saul.

4 Og Juda dro på den tiden til Adullam. Og han kom til en mann fra Adullam som het Hira. Og der så Juda datteren til en mann fra Kanaan. Hun het Alijat og var datter av Sjua. Og han tok henne og gikk inn til henne. Og Alijat fødte Juda Er, Onan og Sjilo, tre sønner.

5 Og Levi og Jissakar dro til landet i øst og tok seg til hustruer døtrene til Jobab, sønn av Joktan, sønn av Eber. Og Jobab, Joktans sønn, hadde to døtre. Den eldste het Adina, og den yngste het Arida.

6 Og Levi tok Adina, og Jissakar tok Arida. Og de kom til landet Kanaan, til sin fars hus. Og Adina fødte Levi Gersjon, Kehat og Merari, tre sønner.

7 Og Arida fødte Jissakar Tola, Puva, Job og Sjimron, fire sønner. Og Dan dro til landet Moab og tok Aflalet, datter av moabitten Hamudan, til hustru. Og han førte henne til landet Kanaan.

8 Og Aflalet var ufruktbar og hadde ikke noe avkom. Og Gud kom siden Aflalet, Dans hustru, i hu. Og hun ble med barn og fødte en sønn. Og hun kalte ham Husjim.

9 Og Gad og Naftali dro til Haran og tok derfra døtrene til Amuram, sønn av Us, sønn av Nahor, til hustruer.

10 Og dette er navnene på Amurams døtre: Den eldste het Merima, og den yngste het Usit. Og Naftali tok Merima, og Gad tok Usit. Og de førte dem til landet Kanaan, til sin fars hus.

11 Og Merima fødte Naftali Jahseel, Guni, Jeser og Sjalem, fire sønner. Og Usit fødte Gad Sefjon, Haggi, Sjuni, Esbon, Eri, Arodi og Areli, sju sønner.

12 Og Asjer dro ut og tok Adon, datter av Aflal, sønn av Hadad, sønn av Ismael, til hustru. Og han førte henne til landet Kanaan.

13 Og Adon, Asjers hustru, døde i de dager. Hun hadde ikke noe avkom. Og etter Adons død dro Asjer til den andre siden av elven og tok Hadura, datter av Abimael, sønn av Eber, sønn av Sem, til hustru.

14 Og den unge kvinnen hadde et vakkert utseende og var en forstandig kvinne. Og hun hadde vært hustru til Malkiel, sønn av Elam, sønn av Sem.

15 Og Hadura fødte Malkiel en datter, og han kalte henne Serah. Og Malkiel døde etter dette. Og Hadura dro og ble værende i sin fars hus.

16 Og etter at Asjers hustru var død, dro han og tok Hadura til hustru og førte henne til landet Kanaan. Og hennes datter Serah tok han også med seg. Hun var tre år gammel, og den unge jenta vokste opp i Jakobs hus.

17 Og den unge jenta hadde et vakkert utseende. Og hun vandret på de hellige veiene til Jakobs barn. Hun manglet ingenting, og Herren ga henne visdom og forstand.

18 Og Hadura, Asjers hustru, ble med barn og fødte ham Jimna, Jisjva, Jisjvi og Beria, fire sønner.

19 Og Sebulon dro til Midjan og tok Merisja, datter av Molad, sønn av Abida, sønn av Midjan, til hustru. Og han førte henne til landet Kanaan.

20 Og Merusja fødte Sebulon Sered, Elon og Jahleel, tre sønner.

21 Og Jakob sendte bud til Aram, sønn av Soba, sønn av Tarah. Og han tok Mekalja, Arams datter, til hustru for sin sønn Benjamin. Og hun kom til landet Kanaan, til Jakobs hus. Og Benjamin var ti år gammel da han tok Mekalja, Arams datter, til hustru.

22 Og Mekalja ble med barn og fødte Benjamin Bela, Beker, Asjbel, Gera og Na'aman, fem sønner. Og Benjamin dro siden og tok Aribat, datter av Sjimron, sønn av Abraham, til hustru i tillegg til sin første hustru. Og han var atten år gammel. Og Aribat fødte Benjamin Ahi, Vosj, Muppim, Huppim og Ord, fem sønner.

23 Og i de dager dro Juda til Sems hus og tok Tamar, datter av Elam, sønn av Sem, til hustru for sin førstefødte Er.

24 Og Er gikk inn til sin hustru Tamar, og hun ble hans hustru. Og da han gikk inn til henne, lot han sin sæd gå til spille utenfor henne. Og hans gjerning var ond i Herrens øyne, og Herren drepte ham.

25 Og etter at Er, Judas førstefødte, var død, sa Juda til Onan: Gå inn til din brors hustru og gift deg med henne som nærmeste slektning, og reis opp avkom for din bror.

26 Og Onan tok Tamar til hustru og gikk inn til henne. Og Onan gjorde også slik hans bror hadde gjort. Og hans gjerning var ond i Herrens øyne, og Herren drepte også ham.

27 Og da Onan døde, sa Juda til Tamar: Bli værende i din fars hus til min sønn Sjilo er blitt voksen. Men Juda ønsket ikke lenger å gi Tamar til Sjilo, for han sa: Kanskje også han vil dø slik brødrene hans gjorde.

28 Og Tamar sto opp og dro og ble værende i sin fars hus. Og Tamar var i sin fars hus en tid.

29 Og ved årsskiftet døde Alijat, Judas hustru. Og Juda ble trøstet etter sin hustru. Og etter Alijats død dro Juda opp sammen med sin venn Hira til Timna for å klippe sauene deres.

30 Og Tamar hørte at Juda hadde dratt opp til Timna for å klippe sauene, og at Sjilo var blitt voksen, men at Juda ikke ønsket å gi henne til ham.

31 Og Tamar sto opp og tok av seg enkeklerne sine. Og hun tok på seg et slør og dekket seg helt til. Og hun gikk og satte seg ved den offentlige ferdselsveien som ligger på veien til Timna.

32 Og Juda gikk forbi og så henne og tok henne og gikk inn til henne. Og hun ble med barn ved ham. Og da tiden kom for at hun skulle føde, se, da var det tvillinger i hennes morsliv. Og han kalte den første Peres og den andre Serah.

Kap.46

1 I de dager var Josef fremdeles innesperret i fengselet i landet Egypt.

2 På den tiden sto faraos tjenere foran ham, overmunnskjenken og overbakeren, som tilhørte kongen av Egypt.

3 Og munnskjenken tok vin og satte den fram for kongen så han kunne drikke. Og bakeren satte brød fram for kongen så han kunne spise. Og kongen drakk av vinen og spiste av brødet, han og tjenerne og embetsmennene hans som spiste ved kongens bord.

4 Og mens de spiste og drakk, sto munnskjenken og bakeren der. Og faraos embetsmenn fant mange fluer i vinen som munnskjenken hadde brakt, og det ble funnet salpetersteiner i bakerens brød.

5 Og høvdingen over livvakten satte Josef til å tjene faraos embetsmenn. Og faraos embetsmenn satt fengslet i ett år.

6 Og ved slutten av året hadde de begge drømmer den samme natten på stedet der de satt innesperret. Og om morgenen kom Josef til dem for å tjene dem som vanlig. Og han så dem, og se, ansiktene deres var nedslåtte og triste.

7 Og Josef spurte dem: Hvorfor er ansiktene deres triste og nedslåtte i dag? Og de sa til ham: Vi har hatt en drøm, men det finnes ingen som kan tyde den. Og Josef sa til dem: Fortell meg drømmen deres, jeg ber dere, så skal Gud gi dere et svar om fred, slik dere ønsker.

8 Og munnskjenken fortalte Josef drømmen sin og sa: Jeg så i drømmen min, og se, et stort vintre sto foran meg. Og på vintreet så jeg tre grener. Og vintreet blomstret raskt og vokste seg høyt, og klasene modnet og ble til druer.

9 Og jeg tok druene og presset dem i et beger. Og jeg satte begeret i faraos hånd, og han drakk. Og Josef sa til ham: De tre grenene som var på vintreet, er tre dager.

10 Innen tre dager skal kongen befale at du føres ut, og han skal gi deg stillingen din tilbake. Og du skal gi kongen vinen hans å drikke slik du gjorde tidligere da du var munnskjenken hans. Men la meg finne nåde i dine øyne, så du kommer meg i hu overfor farao når det går deg vel. Vis meg godhet og få meg ført ut av dette fengselet. For jeg ble stjålet bort fra landet Kanaan og solgt som trell på dette stedet.

11 Og også det som ble fortalt deg om min herres hustru, er løgn. For de satte meg i dette fangehullet uten grunn. Og munnskjenken svarte Josef og sa: Dersom kongen handler godt mot meg slik han gjorde tidligere, slik du har tydet det for meg, skal jeg gjøre alt du ønsker og få deg ført ut av dette fangehullet.

12 Og da bakeren så at Josef hadde tydet munnskjenkens drøm riktig, nærmet også han seg og fortalte Josef hele drømmen sin.

13 Og han sa til ham: I drømmen min så jeg, og se, tre hvite kurver var på hodet mitt. Og jeg så, og se, i den øverste kurven var det alle slags bakverk til farao. Og se, fuglene spiste dem fra hodet mitt.

14 Og Josef sa til ham: De tre kurvene som du så, er tre dager. Innen tre dager skal farao ta hodet av deg og henge deg på et tre. Og fuglene skal spise kjøttet ditt fra deg, slik du så i drømmen din.

15 I de dager skulle dronningen snart føde. Og på den dagen fødte hun en sønn til kongen av Egypt. Og de kunngjorde at kongen hadde fått sin førstefødte sønn. Og hele folket i Egypt, sammen med faraos embetsmenn og tjenere, gledet seg stort.

16 Og på den tredje dagen etter hans fødsel holdt farao en fest for embetsmennene og tjenerne sine, for hærstyrkene fra landet Soar og landet Egypt.

17 Og hele folket i Egypt og faraos tjenere kom for å spise og drikke sammen med kongen ved festen for sønnen hans og glede seg over kongens glede.

18 Og alle kongens embetsmenn og tjenere gledet seg på den tiden i åtte dager under festen. Og de moret seg med alle slags musikkinstrumenter, med tamburiner og dans i kongens hus i åtte dager.

19 Men munnskjenken som Josef hadde tydet drømmen for, glemte Josef. Og han nevnte ham ikke for kongen slik han hadde lovet. For dette kom fra Herren for å straffe Josef fordi han hadde satt sin lit til et menneske.

20 Og Josef ble etter dette værende i fengselet i to år, helt til han hadde fullført tolv år der.

Kap.47

1 Og Isak, Abrahams sønn, levde fremdeles i de dager i landet Kanaan. Han var meget gammel, hundre og åtti år. Og Esau, hans sønn og Jakobs bror, var i landet Edom. Og han og sønnene hans hadde eiendommer der blant Seirs barn.

2 Og Esau hørte at tiden da hans far skulle dø, nærmet seg. Og han og sønnene hans og husstanden hans kom til landet Kanaan, til sin fars hus. Og Jakob og sønnene hans dro fra stedet der de bodde i Hebron. Og de kom alle til sin far Isak og fant Esau og sønnene hans i teltet.

3 Og Jakob og sønnene hans satte seg foran hans far Isak. Og Jakob sørget fremdeles over sin sønn Josef.

4 Og Isak sa til Jakob: Før sønnene dine hit til meg, så jeg kan velsigne dem. Og Jakob førte sine elleve barn fram for sin far Isak.

5 Og Isak la hendene sine på alle Jakobs sønner. Og han tok tak i dem og omfavnet dem og kysset dem én etter én. Og Isak velsignet dem den dagen og sa til dem: Måtte deres fedres Gud velsigne dere og gjøre deres avkom tallrikt som himmelens stjerner.

6 Og Isak velsignet også Esaus sønner og sa: Måtte Gud gjøre dere til redsel og frykt for alle som ser dere, og for alle deres fiender.

7 Og Isak kalte på Jakob og sønnene hans, og de kom alle og satte seg foran Isak. Og Isak sa til Jakob: Herren, hele jordens Gud, sa til meg: Til ditt avkom vil jeg gi dette landet som arv dersom dine barn holder mine forskrifter og vandrer på mine veier. Og jeg vil oppfylle for dem eden som jeg sverget til din far Abraham.

8 Derfor, min sønn, lær nå dine barn og dine barnebarn å frykte Herren og å vandre på den gode veien som behager Herren din Gud. For dersom dere holder Herrens veier og hans forskrifter, skal Herren også holde sin pakt med Abraham overfor dere og gjøre godt mot dere og deres avkom alle dager.

9 Og da Isak var ferdig med å gi Jakob og barna hans sine befalinger, oppga han ånden og døde og ble samlet til sitt folk.

10 Og Jakob og Esau falt ned over ansiktet til sin far Isak, og de gråt. Og Isak var hundre og åtti år gammel da han døde i landet Kanaan, i Hebron. Og sønnene hans bar ham til Makpela-hulen, som Abraham hadde kjøpt av Hets barn til eiendom som gravsted.

11 Og alle kongene i landet Kanaan dro sammen med Jakob og Esau for å begrave Isak. Og alle kongene i Kanaan viste Isak stor ære ved hans død.

12 Og Jakobs sønner og Esaus sønner gikk omkring barbeint mens de vandret og klaget, helt til de kom til Kirjat-Arba.

13 Og Jakob og Esau begravde sin far Isak i Makpela-hulen, som ligger i Kirjat-Arba i Hebron. Og de begravde ham med meget stor ære, slik man gjør ved kongers begravelse.

14 Og Jakob og sønnene hans, og Esau og sønnene hans, og alle kongene i Kanaan holdt en stor og tung sørgehøytid. Og de begravde ham og sørget over ham i mange dager.

15 Og da Isak døde, etterlot han kveget sitt og eiendommene sine og alt som hørte til ham, til sønnene sine. Og Esau sa til Jakob: Se, jeg ber deg, la oss dele alt vår far har etterlatt seg, i to deler, og jeg skal få velge. Og Jakob sa: La oss gjøre slik.

16 Og Jakob tok alt Isak hadde etterlatt seg i landet Kanaan, kveget og eiendommene, og fordelte det i to deler foran Esau og sønnene hans. Og han sa til Esau: Se, alt dette ligger foran deg. Velg selv den halvparten du vil ta.

17 Og Jakob sa til Esau: Hør nå, jeg ber deg, hva jeg vil tale til deg. Herren, himmelens og jordens Gud, talte til våre fedre Abraham og Isak og sa: Til ditt avkom vil jeg gi dette landet som arv til evig tid.

18 Derfor ligger nå alt vår far har etterlatt seg, foran deg. Og se, hele landet ligger foran deg. Velg det du ønsker av dette.

19 Dersom du ønsker hele landet, så ta det til deg og barna dine for alltid, og jeg skal ta rikdommene. Men dersom du ønsker rikdommene, så ta dem til deg, og jeg skal ta dette landet til meg og barna mine, så de kan arve det for alltid.

20 Og Nebajot, Ismaels sønn, var da i landet sammen med barna sine. Og Esau gikk den dagen og rådførte seg med ham og sa:

21 Slik har Jakob talt til meg, og slik har han svart meg. Gi nå ditt råd, så skal vi lytte.

22 Og Nebajot sa: Hva er dette Jakob har talt til deg? Se, alle Kanaans barn bor trygt i landet sitt, og Jakob sier at han og hans avkom skal arve det alle dager.

23 Gå derfor nå og ta alle din fars rikdommer, og la din bror Jakob bli igjen i landet, slik han har sagt.

24 Og Esau sto opp og vendte tilbake til Jakob. Og han gjorde alt det Nebajot, Ismaels sønn, hadde rådet ham til. Og Esau tok alle rikdommene Isak hadde etterlatt seg, menneskene, dyrene, kveget og eiendommene og alle rikdommene. Han ga ingenting til sin bror Jakob. Og Jakob tok hele landet Kanaan, fra Egypts bekk til elven Eufrat. Og han tok det til en evig eiendom for seg og barna sine og sitt avkom etter seg for alltid.

25 Og Jakob tok også fra sin bror Esau Makpela-hulen, som ligger i Hebron, og som Abraham hadde kjøpt av Efron til eiendom som gravsted for seg og sitt avkom for alltid.

26 Og Jakob skrev alt dette i kjøpsdokumentet og undertegnet det. Og han lot alt dette bli stadfestet av fire troverdige vitner.

27 Og dette er ordene Jakob skrev i dokumentet: Landet Kanaan og alle byene til hetittene, hevittene, jebusittene, amorittene, perisittene og girgasjittene, alle de sju folkeslagene fra Egypts elv til elven Eufrat.

28 Og byen Hebron, Kirjat-Arba, og hulen som ligger der, kjøpte Jakob alt sammen av sin bror Esau mot betaling, til eiendom og arv for sitt avkom etter seg for alltid.

29 Og Jakob tok kjøpsdokumentet og underskriften, befalingen og forskriftene og det åpenbarte dokumentet. Og han la dem i et leirkar for at de skulle bli bevart i lang tid. Og han overlot dem i hendene til barna sine.

30 Og Esau tok alt hans far hadde etterlatt ham ved sin død, fra sin bror Jakob. Og han tok hele eiendommen, både mennesker og dyr, kameler og esler, okser og lam, sølv og gull, edelsteiner og bdellium og alle rikdommene som hadde tilhørt Isak, Abrahams sønn. Det var ingenting av alt Isak hadde etterlatt seg ved sin død, som Esau ikke tok til seg.

31 Og Esau tok alt dette, og han og barna hans dro hjem til landet til Seir, horitten, bort fra sin bror Jakob og barna hans.

32 Og Esau hadde eiendommer blant Seirs barn. Og Esau vendte ikke tilbake til landet Kanaan fra den dagen av.

33 Og hele landet Kanaan ble en arv for Israels barn, en evig arv. Og Esau og alle barna hans arvet Seir-fjellet.

Kap.48

1 I de dager, etter Isaks død, befalte Herren at det skulle komme hungersnød over hele jorden, og han lot det skje.

2 På den tiden satt farao, kongen av Egypt, på tronen sin i landet Egypt. Og han lå i sengen sin og hadde drømmer. Og farao så i drømmen sin at han sto ved bredden av elven i Egypt.

3 Og mens han sto der, så han, og se, sju fete kyr med vakkert utseende kom opp fra elven.

4 Og sju andre kyr, magre og med stygt utseende, kom opp etter dem. Og de sju stygge kyrne slukte de vakre kyrne, men utseendet deres var fremdeles like stygt som før.

5 Og han våknet, og han sovnet igjen og hadde en annen drøm. Og han så, og se, sju kornaks skjøt opp på ett strå, kraftige og gode. Og sju tynne aks, svidd av østavinden, skjøt opp etter dem. Og de tynne aksene slukte de fulle aksene. Og farao våknet fra drømmen sin.

6 Og om morgenen husket kongen drømmene sine. Og hans ånd var dypt urolig på grunn av drømmene. Og kongen skyndte seg og sendte bud etter alle trollmennene og vismennene i Egypt. Og de kom og stilte seg foran farao.

7 Og kongen sa til dem: Jeg har hatt drømmer, men det finnes ingen som kan tyde dem. Og de sa til kongen: Fortell dine tjenere drømmene dine, så vi kan høre dem.

8 Og kongen fortalte dem drømmene sine. Og de svarte alle kongen med én røst og sa: Måtte kongen leve evig! Dette er tydningen av drømmene dine:

9 De sju gode kyrne som du så, betyr sju døtre som skal bli født deg i de kommende dager. Og de sju kyrne som du så komme opp etter dem og sluke dem, er et tegn på at døtrene som blir født deg, alle skal dø mens kongen ennå lever.

10 Og det du så i den andre drømmen, med sju fulle og gode kornaks som skjøt opp på ett strå, har denne tydningen: I de kommende dager skal du bygge sju byer for deg selv over hele landet Egypt. Og de sju svidde kornaksene som du så skyte opp etter dem og sluke dem mens du betraktet dem med dine øyne, er et tegn på at byene som du skal bygge, alle skal bli ødelagt i de kommende dager, mens kongen ennå lever.

11 Og da de hadde talt disse ordene, ville kongen ikke bøye øret til ordene deres. Heller ikke festet han sitt hjerte ved dem, for kongen visste i sin visdom at de ikke hadde gitt en riktig tydning av drømmene. Og da de var ferdige med å tale foran kongen, svarte kongen dem og sa: Hva er dette dere har talt til meg? Sannelig, dere har talt usant og kommet med løgner. Gi meg derfor nå den rette tydningen av drømmene mine, så dere ikke skal dø.

12 Og kongen ga deretter befaling og sendte igjen bud etter andre vismenn. Og de kom og stilte seg foran kongen. Og kongen fortalte dem drømmene sine. Og de svarte ham alle etter den første tydningen. Og kongens vrede ble opptent, og han ble meget vred. Og kongen sa til dem: Sannelig, dere taler løgn og kommer med usannheter i det dere har sagt.

13 Og kongen befalte at det skulle sendes ut en kunngjøring over hele landet Egypt, som sa: Kongen og hans stormenn har bestemt at enhver vismann som kjenner og forstår tydningen av drømmer, men som ikke kommer fram for kongen i dag, skal dø.

14 Og den mannen som forteller kongen den rette tydningen av drømmene hans, skal få alt han krever av kongen. Og alle vismennene i landet Egypt kom fram for kongen, sammen med alle trollmennene og dem som drev med trolldom i Egypt og i Gosen, i Ramses, i Tahpanhes, i Soar og på alle steder ved grensene til Egypt. Og de stilte seg alle foran kongen.

15 Og alle stormennene og fyrstene og tjenerne som hørte til kongen, kom sammen fra alle byene i Egypt. Og de satte seg alle foran kongen. Og kongen fortalte drømmene sine foran vismennene og fyrstene. Og alle som satt foran kongen, undret seg over synet.

16 Og alle vismennene som var foran kongen, var svært uenige om tydningen av drømmene hans. Noen av dem tydet dem for kongen og sa: De sju gode kyrne er sju konger som skal reises opp over Egypt blant kongens etterkommere.

17 Og de sju dårlige kyrne er sju fyrster som skal reise seg mot dem i de kommende dager og ødelegge dem. Og de sju kornaksene er de sju store fyrstene som hører til Egypt, og som skal falle i hendene på sju mindre mektige fyrster blant fiendene deres, i vår herre kongens kriger.

18 Og noen av dem tydet drømmene for kongen på denne måten og sa: De sju gode kyrne er Egypts sterke byer, og de sju dårlige kyrne er de sju folkeslagene i landet Kanaan, som skal komme mot Egypts sju byer i de kommende dager og ødelegge dem.

19 Og det du så i den andre drømmen, med sju gode og dårlige kornaks, er et tegn på at herredømmet over Egypt igjen skal vende tilbake til ditt avkom slik det var tidligere.

20 Og under hans herredømme skal folket i Egypts byer vende seg mot Kanaans sju byer, som er sterkere enn dem, og ødelegge dem. Og herredømmet over Egypt skal vende tilbake til ditt avkom.

21 Og noen av dem sa til kongen: Dette er tydningen av drømmene dine: De sju gode kyrne er sju dronninger som du skal ta til hustruer i de kommende dager. Og de sju dårlige kyrne betyr at alle disse kvinnene skal dø mens kongen ennå lever.

22 Og de sju gode og dårlige kornaksene som du så i den andre drømmen, er fjorten barn. Og det skal skje i de kommende dager at de skal reise seg og kjempe mot hverandre. Og sju av dem skal slå de sju som er mektigere.

23 Og noen av dem talte disse ordene til kongen og sa: De sju gode kyrne betyr at sju barn skal bli født deg, og de skal drepe sju av dine barnebarn i de kommende dager. Og de sju gode kornaksene som du så i den andre drømmen, er disse fyrstene, som sju andre og mindre mektige fyrster skal kjempe mot og ødelegge i de kommende dager. Og de skal hevne saken til barna dine, og herredømmet skal igjen vende tilbake til ditt avkom.

24 Og kongen hørte alle ordene fra vismennene i Egypt og tydningene deres av drømmene hans. Men ingen av dem behaget kongen.

25 Og kongen visste i sin visdom at de ikke hadde talt helt riktig i alle disse ordene. For dette kom fra Herren for å gjøre ordene til Egypts vismenn til intet, slik at Josef kunne komme ut av fengselet og bli stor i Egypt.

26 Og kongen så at ingen blant alle vismennene og trollmennene i Egypt talte riktig til ham. Og kongens vrede ble opptent, og sinnet brant i ham.

27 Og kongen befalte at alle vismennene og trollmennene skulle gå bort fra hans åsyn. Og de gikk alle bort fra kongen med skam og vanære.

28 Og kongen befalte at det skulle sendes en kunngjøring over hele Egypt om å drepe alle trollmennene i Egypt. Ikke én av dem skulle få leve.

29 Og høvdingene over kongens livvakt reiste seg, og hver mann trakk sverdet sitt. Og de begynte å slå trollmennene og vismennene i Egypt.

30 Og etter dette kom Merod, kongens overmunnskjenk, og bøyde seg ned foran kongen og satte seg foran ham.

31 Og munnskjenken sa til kongen: Måtte kongen leve evig, og måtte hans herredømme bli opphøyet i landet!

32 Du var vred på din tjener i de dager, nå for to år siden, og du satte meg i fangenskap. Og jeg var en tid innesperret sammen med overbakeren.

33 Og det var en hebraisk tjener sammen med oss som tilhørte høvdingen over livvakten. Han het Josef. For hans herre hadde vært vred på ham og satt ham i fengselet. Og han tjente oss der.

34 Og en tid senere, mens vi var innesperret, hadde vi drømmer den samme natten, jeg og overbakeren. Vi drømte hver vår drøm, hver med sin egen tydning.

35 Og om morgenen kom vi og fortalte drømmene våre til denne tjeneren. Og han tydet drømmene våre for oss, hver manns drøm tydet han riktig.

36 Og det skjedde slik han hadde tydet det for oss. Ikke ett av ordene hans falt til jorden.

37 Derfor, min herre og konge, drep ikke folket i Egypt uten grunn. Se, denne trelen er fremdeles innesperret hos høvdingen over livvakten, sin herre, i fengselet.

38 Dersom det behager kongen, så send bud etter ham, så han kan komme fram for deg. Og han skal gjøre kjent for deg den rette tydningen av drømmen du har drømt.

39 Og kongen hørte ordene fra overmunnskjenken. Og kongen befalte at vismennene i Egypt ikke skulle drepes.

40 Og kongen befalte tjenerne sine å føre Josef fram for ham. Og kongen sa til dem: Gå til ham, men skrem ham ikke, så han ikke blir forvirret og ute av stand til å tale riktig.

41 Og kongens tjenere gikk til Josef og førte ham raskt ut av fangehullet. Og kongens tjenere barberte ham. Og han skiftet ut fangeklærne sine og kom fram for kongen.

42 Og kongen satt på sin kongelige trone, kledd i fyrstelige klær og med en efod av gull omkring seg. Og det fine gullet som var på den, strålte. Og karfunkelen og rubinen og smaragden, sammen med alle de kostbare steinene som var på kongens hode, blendet øynene. Og Josef undret seg stort over kongen.

43 Og tronen som kongen satt på, var dekket med gull og sølv og onykssteiner. Og den hadde sytti trinn.

44 Og det var skikken deres over hele landet Egypt at enhver mann som kom for å tale med kongen, dersom han var en fyrste eller en som var høyt aktet i kongens øyne, skulle stige opp mot kongens trone til det trettiførste trinnet. Og kongen skulle stige ned til det trettisjette trinnet og tale med ham.

45 Dersom han var en av det vanlige folket, skulle han stige opp til det tredje trinnet, og kongen skulle stige ned til det fjerde og tale med ham. Og det var dessuten skikken deres at enhver mann som kunne tale alle de sytti språkene, skulle stige opp de sytti trinnene og gå opp og tale helt til han nådde kongen.

46 Og enhver mann som ikke behersket alle de sytti språkene, skulle stige opp så mange trinn som antallet språk han kunne tale.

47 Og det var skikken i Egypt i de dager at ingen kunne herske over dem uten å kunne tale alle de sytti språkene.

48 Og da Josef kom fram for kongen, bøyde han seg ned til jorden foran kongen. Og han steg opp til det tredje trinnet, og kongen satt på det fjerde trinnet og talte med Josef.

49 Og kongen sa til Josef: Jeg har hatt en drøm, men det finnes ingen som kan tyde den riktig. Og jeg befalte i dag at alle trollmennene og vismennene i Egypt skulle komme fram for meg. Og jeg fortalte dem drømmene mine, men ingen har tydet dem riktig for meg.

50 Og etter dette har jeg i dag hørt om deg at du er en vis mann og kan tyde enhver drøm du hører, riktig.

51 Og Josef svarte farao og sa: La farao fortelle drømmene han har drømt. Sannelig, tydingene tilhører Gud. Og farao fortalte Josef drømmene sine, drømmen om kyrne og drømmen om kornaksene. Og kongen sluttet å tale.

52 Og Josef ble da ikledd Guds ånd foran kongen. Og han kjente alle de tingene som skulle ramme kongen fra den dagen av. Og han kjente den rette tydingen av kongens drøm. Og han talte foran kongen.

53 Og Josef fant nåde i kongens øyne. Og kongen bøyde øret og hjertet til ham og hørte alle Josefs ord. Og Josef sa til kongen: Tro ikke at dette er to drømmer, for det er bare én drøm. For det Gud har besluttet å gjøre over hele landet, har han vist kongen i drømmen hans. Og dette er den rette tydingen av drømmen din:

54 De sju gode kyrne og kornaksene er sju år. Og de sju dårlige kyrne og kornaksene er også sju år. Det er én drøm.

55 Se, i de sju årene som kommer, skal det være stor overflod over hele landet. Og etter dem skal de sju årene med hungersnød følge, en meget alvorlig hungersnød. Og all overfloden skal bli glemt i landet, og hungersnøden skal fortære landets innbyggere.

56 Kongen hadde én drøm. Og drømmen ble derfor gjentatt for farao fordi saken er fastsatt av Gud, og Gud snart skal la den skje.

57 Derfor vil jeg nå gi deg råd og redde ditt liv og livene til landets innbyggere fra hungersnødens onde. Let over hele ditt kongerike etter en meget klok og vis mann som kjenner alle saker som angår styret av landet. Og sett ham til å føre tilsyn med landet Egypt.

58 Og la mannen som du setter over Egypt, utnevne embetsmenn under seg, slik at de samler inn all maten fra de gode årene som kommer. Og la dem lagre kornet og legge det i de forrådshusene du utpeker.

59 Og la dem bevare denne maten til de sju årene med hungersnød, slik at den finnes for deg og folket ditt og hele landet ditt, så du og landet ditt ikke går til grunne på grunn av hungersnøden.

60 La også alle landets innbyggere få befaling om at hver mann skal samle inn avlingen fra sin mark, alle slags matvarer, gjennom de sju gode årene. Og la dem legge den i forrådshusene sine, slik at den finnes for dem i hungersnødens dager, og de kan leve av den.

61 Dette er den rette tydningen av drømmen din. Og dette er rådet som er gitt for å redde ditt liv og livene til alle dine undersåtter.

62 Og kongen svarte og sa til Josef: Hvem sier, og hvem vet, at ordene dine er riktige? Og Josef sa til kongen: Dette skal være et tegn for deg på at alle ordene mine er sanne, og at mitt råd er godt for deg.

63 Se, din hustru sitter i dag på fødestolen, og hun skal føde deg en sønn, og du skal glede deg over ham. Men når barnet ditt har kommet ut av sin mors liv, skal din førstefødte sønn, som ble født for to år siden, dø. Og du skal bli trøstet over ham ved barnet som blir født deg i dag.

64 Og Josef var ferdig med å tale disse ordene til kongen. Og han bøyde seg ned for kongen og gikk ut. Og da Josef hadde gått bort fra kongens åsyn, skjedde de tegnene Josef hadde talt til kongen om, den dagen.

65 Og dronningen fødte en sønn den dagen. Og kongen hørte det glade budskapet om sønnen sin, og han gledet seg. Og da mannen som brakte budskapet, hadde gått bort fra kongens åsyn, fant kongens tjenere kongens førstefødte sønn liggende død på bakken.

66 Og det ble stor klage og uro i kongens hus. Og kongen hørte det og sa: Hva er denne uroen og klagen som jeg har hørt i huset? Og de fortalte kongen at hans førstefødte sønn var død. Da visste kongen at alle Josefs ord som han hadde talt, var riktige. Og kongen ble trøstet over sin sønn ved barnet som var blitt født ham den dagen, slik Josef hadde sagt.

Kap.49

1 Etter dette sendte kongen bud og samlet alle embetsmennene og tjenerne sine og alle fyrstene og stormennene som hørte til kongen. Og de kom alle fram for kongen.

2 Og kongen sa til dem: Se, dere har sett og hørt alle ordene fra denne hebraiske mannen og alle tegnene som han erklærte skulle skje. Og ikke ett av ordene hans har falt til jorden.

3 Dere vet at han har gitt den rette tydningen av drømmen, og det skal sannelig skje. Rådfør dere derfor nå og finn ut hva dere skal gjøre, og hvordan landet skal bli utfridd fra hungersnøden.

4 Let nå og se om det finnes noen som ham, en som har visdom og kunnskap i sitt hjerte. Og jeg skal sette ham over landet.

5 For dere har hørt hva den hebraiske mannen har rådet oss til i denne saken for å redde landet fra hungersnøden. Og jeg vet at landet ikke vil bli utfridd fra hungersnøden uten rådet fra den hebraiske mannen som ga meg dette rådet.

6 Og de svarte alle kongen og sa: Rådet som hebreeren har gitt om dette, er godt. Derfor, vår herre og konge, se, hele landet er i din hånd. Gjør det som synes godt i dine øyne.

7 Den du velger, og som du i din visdom vet er vis og i stand til å redde landet ved sin visdom, ham skal kongen sette under seg over landet.

8 Og kongen sa til alle embetsmennene: Jeg har tenkt at siden Gud har gjort kjent for den hebraiske mannen alt det han har talt, finnes det ingen i hele landet som er så klok og vis som ham. Dersom det synes godt i deres øyne, skal jeg sette ham over landet, for han skal redde landet ved sin visdom.

9 Og alle embetsmennene svarte kongen og sa: Men sannelig, det står skrevet i Egypts lover, og de må ikke brytes, at ingen mann skal herske over Egypt eller være nest etter kongen uten å ha kunnskap om alle språkene til menneskenes barn.

10 Derfor, vår herre og konge, se, denne hebraiske mannen kan bare tale hebraisk. Hvordan skal da en mann som ikke engang kjenner språket vårt, være nest etter deg i styret over oss?

11 Derfor ber vi deg nå om å sende bud etter ham og la ham komme fram for deg. Prøv ham i alle ting, og gjør det som synes deg rett.

12 Og kongen sa: Det skal gjøres i morgen, og det dere har sagt, er godt. Og alle embetsmennene kom den dagen fram for kongen.

13 Og den natten sendte Herren en av sine tjenende engler. Og han kom til landet Egypt, til Josef. Og Herrens engel sto over Josef. Og se, Josef lå i sengen om natten i sin herres fengsel, for hans herre hadde satt ham tilbake i fangehullet på grunn av sin hustru.

14 Og engelen vekket ham fra søvnen. Og Josef sto opp og stilte seg på beina. Og se, Herrens engel sto rett overfor ham. Og Herrens engel talte med Josef og lærte ham alle menneskenes språk den natten. Og han kalte ham Jehosef.

15 Og Herrens engel gikk bort fra ham. Og Josef vendte tilbake og la seg på sengen sin. Og Josef undret seg overmåte over synet han hadde sett.

16 Og det skjedde om morgenen at kongen sendte bud etter alle embetsmennene og tjenerne sine. Og de kom alle og satte seg foran kongen. Og kongen befalte at Josef skulle føres fram. Og kongens tjenere dro og førte Josef fram for farao.

17 Og kongen kom ut og steg opp trinnene til tronen. Og Josef talte til kongen på alle språk. Og Josef gikk opp til ham og talte til kongen helt til han kom fram for kongen på det syttiende trinnet. Og han satte seg foran kongen.

18 Og kongen gledet seg stort over Josef. Og alle kongens embetsmenn gledet seg også stort sammen med kongen da de hørte alle Josefs ord.

19 Og det syntes godt i kongens og embetsmennenes øyne å sette Josef til å være nest etter kongen over hele landet Egypt. Og kongen talte til Josef og sa:

20 Du ga meg råd om å sette en vis mann over landet Egypt for at han ved sin visdom skulle redde landet fra hungersnøden. Derfor, siden Gud har gjort alt dette kjent for deg, og alle ordene som du har talt, finnes det ingen klok og vis mann som deg i hele landet.

21 Og ditt navn skal ikke lenger være Josef, men Safenat-Paneah skal være ditt navn. Du skal være nest etter meg, og etter ditt ord skal alle saker i mitt styre bli ordnet. Og på ditt ord skal mitt folk gå ut og komme inn.

22 Og fra din hånd skal også mine tjenere og embetsmenn motta lønnen som blir gitt dem hver måned. Og alle menneskene i landet skal bøye seg ned for deg. Bare ved tronen skal jeg være større enn deg.

23 Og kongen tok ringen av hånden sin og satte den på Josefs hånd. Og kongen kledde Josef i et fyrstelige klesplagg og satte en gullkrone på hodet hans og la et gullkjede om halsen hans.

24 Og kongen befalte tjenerne sine, og de lot Josef kjøre i kongens andre stridsvogn, som kjørte ved siden av kongens stridsvogn. Og han lot ham ri på en stor og sterk hest blant kongens hester og bli ført gjennom gatene i landet Egypt.

25 Og kongen befalte at alle som spilte på tamburiner, harper og andre musikkinstrumenter, skulle dra ut sammen med Josef. Tusen tamburiner, tusen meholot og tusen nebalim fulgte etter ham.

26 Og fem tusen menn med trukne sverd som glitret i hendene deres, marsjerte og spilte foran Josef. Og tjue tusen av kongens stormenn, med belter av skinn dekket med gull, marsjerte på Josefs høyre side, og tjue tusen på hans venstre. Og alle kvinnene og de unge jentene gikk opp på takene eller sto i gatene og spilte og gledet seg over Josef. Og de betraktet Josefs utseende og skjønnhet.

27 Og kongens folk gikk foran ham og bak ham og fylte veien med duft av virak og kassia og alle slags fine velluktende stoffer. Og de strødde myrra og aloe langs veien. Og tjue menn kunngjorde disse ordene foran ham over hele landet med høy røst:

28 Ser dere denne mannen som kongen har utvalgt til å være nest etter ham? Alle saker i styret av landet skal ordnes ved ham. Og den som overtrer hans befalinger eller ikke bøyer seg ned til jorden foran ham, skal dø, for han gjør opprør mot kongen og den som er nest etter ham.

29 Og da heroldene var ferdige med å kunngjøre dette, bøyde hele folket i Egypt seg ned til jorden foran Josef og sa: Måtte kongen leve, og måtte også den som er nest etter ham, leve! Og alle innbyggerne i Egypt bøyde seg ned langs veien. Og når heroldene nærmet seg dem, bøyde de seg ned. Og de gledet seg med alle slags tamburiner, mehol og nebal foran Josef.

30 Og Josef løftet øynene mot himmelen mens han satt på hesten og ropte ut og sa: Han reiser den fattige opp fra støvet, han løfter den trengende opp fra møkkhaugen. Å, hærskares Herre, lykkelig er den mann som setter sin lit til deg!

31 Og Josef dro gjennom hele landet Egypt sammen med faraos tjenere og embetsmenn. Og de viste ham hele landet Egypt og alle kongens skattkamre.

32 Og Josef vendte tilbake og kom den dagen fram for farao. Og kongen ga Josef eiendom i landet Egypt, marker og vingårder. Og kongen ga Josef tre tusen talenter sølv og tusen talenter gull, onykssteiner og bdellium og mange gaver.

33 Og neste dag befalte kongen alle menneskene i Egypt å bringe offergaver og gaver til Josef. Og den som overtrådte kongens befaling, skulle dø. Og de laget en opphøyd plass i byens gate og bredte klær utover der. Og enhver som brakte noe til Josef, la det på den opphøyde plassen.

34 Og hele folket i Egypt kastet noe opp på den opphøyde plassen. Én mann kastet en gullørering, en annen ringer og øreringer. Og forskjellige kar og gjenstander av gull og sølv, onykssteiner og bdellium kastet de opp på plassen. Enhver ga noe av det han eide.

35 Og Josef tok alt dette og la det i skattkamrene sine. Og alle embetsmennene og stormennene som hørte til kongen, opphøyd Josef og ga ham mange gaver da de så at kongen hadde utvalgt ham til å være nest etter seg.

36 Og kongen sendte bud til Potifera, sønn av Ahiram, presten i On. Og han tok hans unge datter Asenat og ga henne til Josef som hustru.

37 Og den unge kvinnen var meget vakker, en jomfru som ingen mann hadde kjent. Og Josef tok henne til hustru. Og kongen sa til Josef: Jeg er farao, og uten deg skal ingen våge å løfte sin hånd eller fot for å styre mitt folk over hele landet Egypt.

38 Og Josef var tretti år gammel da han sto foran farao. Og Josef gikk bort fra kongens åsyn og ble kongens nestkommanderende i Egypt.

39 Og kongen ga Josef hundre tjenere til å tjene ham i huset hans. Og Josef sendte også bud og kjøpte mange tjenere, og de ble værende i Josefs hus.

40 Og Josef bygde seg da et meget storslått hus, lik kongenes hus, foran gårdsplassen til kongens palass. Og han laget en stor helligdom i huset, meget vakker av utseende og godt egnet til å bo i. Josef brukte tre år på å bygge huset sitt.

41 Og Josef laget seg en meget vakker trone av store mengder gull og sølv. Og han dekket den med onykssteiner og bdellium. Og han laget på den en avbildning av hele landet Egypt og en avbildning av Egypts elv, som vannet hele landet Egypt. Og Josef satt trygt på tronen sin i huset sitt, og Herren økte Josefs visdom.

42 Og alle innbyggerne i Egypt og faraos tjenere og fyrster elsket Josef overmåte høyt. For dette kom fra Herren til Josef.

43 Og Josef hadde en hær som førte krig og dro ut i hærstyrker og tropper, til sammen førte tusen seks hundre våpenføre menn, som kunne hjelpe kongen og Josef mot fienden. Dette var i tillegg til kongens embetsmenn og tjenere og de utallige innbyggerne i Egypt.

44 Og Josef ga sine mektige menn og hele hæren sin skjold og kastespyd, hjelmer og brynjer og steiner til slynger.

Kap.50

1 På den tiden kom Tarsisjs barn mot Ismaels sønner og førte krig mot dem. Og Tarsisjs barn plyndret ismaelittene i lang tid.

2 Og Ismaels barn var få i antall i de dager, og de kunne ikke få overtaket over Tarsisjs barn. Og de ble hardt undertrykt.

3 Og de eldste blant ismaelittene sendte et skriftlig budskap til kongen av Egypt og sa: Send, vi ber deg, embetsmenn og hærstyrker til dine tjenere for å hjelpe oss å kjempe mot Tarsisjs barn, for vi har gått til grunne litt etter litt i lang tid.

4 Og farao sendte Josef sammen med de mektige mennene og hæren som var med ham, og også sine mektige menn fra kongens hus.

5 Og de dro til landet Havila, til Ismaels barn, for å hjelpe dem mot Tarsisjs barn. Og Ismaels barn kjempet mot Tarsisjs barn. Og Josef slo tarsisjittene og underla seg hele landet deres. Og Ismaels barn bor der helt til denne dag.

6 Og da Tarsisjs land var blitt underlagt, flyktet alle tarsisjittene og kom til grensen mot sine brødre, Javans barn. Og Josef vendte tilbake til Egypt med alle sine mektige menn og hele hæren, uten at én eneste mann manglet.

7 Og ved årsskiftet, i det andre året av Josefs herredømme over Egypt, ga Herren stor overflod over hele landet i sju år, slik Josef hadde sagt. For Herren velsignet all jordens grøde i de dager gjennom sju år, og de spiste og ble overmåte mette.

8 Og Josef hadde på den tiden embetsmenn under seg. Og de samlet inn all maten fra de gode årene og hopet opp korn år etter år. Og de la det i Josefs forrådshus.

9 Og hver gang de samlet inn maten, befalte Josef at de skulle bringe kornet med aksene på, og også ta med noe av jorden fra marken, for at det ikke skulle bli ødelagt.

10 Og Josef gjorde slik år etter år. Og han hopet opp korn i en slik overflod at det var som sanden i havet. For forrådene hans var umåtelige og kunne ikke telles på grunn av mengden.

11 Og alle innbyggerne i Egypt samlet også alle slags matvarer i forrådshusene sine i stor overflod gjennom de sju gode årene. Men de gjorde ikke med maten slik Josef gjorde.

12 Og all maten som Josef og egypterne hadde samlet gjennom de sju årene med overflod, ble lagret i landet til de sju årene med hungersnød, for å forsørge hele landet.

13 Og hver av innbyggerne i Egypt fylte sitt forrådshus og sitt skjulte lager med korn, så de skulle ha noe å leve av under hungersnøden.

14 Og Josef fordelte all maten han hadde samlet inn, mellom alle byene i Egypt. Og han stengte alle forrådshusene og satte vakter over dem.

15 Og Josefs hustru Asenat, Potiferas datter, fødte ham to sønner, Manasse og Efraim. Og Josef var trettifire år gammel da han fikk dem.

16 Og guttene vokste opp og vandret på hans veier og etter hans undervisning. De vek verken til høyre eller venstre fra veien som deres far hadde lært dem.

17 Og Herren var med guttene. Og de vokste opp og fikk forstand og dyktighet i all visdom og i alle saker som angikk styret av landet. Og alle kongens embetsmenn og stormenn blant innbyggerne i Egypt opphøyde guttene. Og de vokste opp blant kongens barn.

18 Og de sju årene med overflod over hele landet tok slutt. Og de sju årene med hungersnød kom etter dem, slik Josef hadde sagt. Og det ble hungersnød over hele landet.

19 Og hele folket i Egypt så at hungersnøden hadde begynt i landet Egypt. Og hele folket i Egypt åpnet kornlagrene sine, for hungersnøden hadde fått makt over dem.

20 Og de fant at all maten i forrådshusene deres var full av skadedyr og ikke egnet til å spise. Og hungersnøden fikk makt over hele landet. Og alle innbyggerne i Egypt kom og ropte foran farao, for hungersnøden var tung over dem.

21 Og de sa til farao: Gi dine tjenere mat! Hvorfor skal vi dø av sult foran dine øyne, både vi og våre små barn?

22 Og farao svarte dem og sa: Hvorfor roper dere til meg? Befalte ikke Josef at kornet skulle lagres gjennom de sju årene med overflod til hungersnødens år? Hvorfor lyttet dere da ikke til hans røst?

23 Og folket i Egypt svarte kongen og sa: Så sant din sjel lever, vår herre, har dine tjenere gjort alt det Josef befalte. For også dine tjenere samlet inn all grøden fra markene sine gjennom de sju årene med overflod og lagret den i forrådshusene helt til denne dag.

24 Og da hungersnøden fikk makt over dine tjenere, åpnet vi forrådshusene våre. Og se, all grøden vår var full av skadedyr og ikke egnet til mat.

25 Og da kongen hørte alt som hadde rammet innbyggerne i Egypt, ble han meget redd på grunn av hungersnøden og grepet av stor redsel. Og kongen svarte folket i Egypt og

sa: Siden alt dette har hendt dere, så gå til Josef. Gjør alt det han sier til dere, og overtred ikke hans befalinger.

26 Og hele folket i Egypt dro av sted og kom til Josef og sa til ham: Gi oss mat! Hvorfor skal vi dø av sult foran deg? For vi samlet inn grøden vår gjennom de sju årene, slik du befalte, og vi lagret den. Og se hva som har hendt oss.

27 Og da Josef hørte alle ordene fra folket i Egypt og hva som hadde rammet dem, åpnet Josef alle forrådshusene sine med grøde og solgte den til folket i Egypt.

28 Og hungersnøden fikk makt over hele landet. Og det var hungersnød i alle land, men i landet Egypt fantes det grøde til salgs.

29 Og alle innbyggerne i Egypt kom til Josef for å kjøpe korn, for hungersnøden hadde fått makt over dem, og alt kornet deres var blitt ødelagt. Og Josef solgte daglig korn til hele folket i Egypt.

30 Og alle innbyggerne i landet Kanaan og filisterne og de som bodde på den andre siden av Jordan, og Østens barn og alle byene i landene både langt borte og nær, hørte at det fantes korn i Egypt. Og de kom alle til Egypt for å kjøpe korn, for hungersnøden hadde fått makt over dem.

31 Og Josef åpnet kornlagrene og satte embetsmenn over dem. Og de sto der daglig og solgte til alle som kom.

32 Og Josef visste at også brødrene hans ville komme til Egypt for å kjøpe korn, for hungersnøden hadde fått makt over hele jorden. Og Josef befalte hele sitt folk at de skulle la det kunngjøres over hele landet Egypt og si:

33 Det er kongens, hans nestkommanderendes og deres stormenns vilje at enhver som ønsker å kjøpe korn i Egypt, ikke skal sende tjenerne sine til Egypt for å kjøpe, men sine sønner. Og enhver egypter eller kanaaneer som kommer fra et av forrådshusene etter å ha kjøpt korn i Egypt og drar for å selge det videre over hele landet, skal dø. For ingen skal kjøpe mer enn det som trengs til å forsørge hans egen husstand.

34 Og enhver mann som fører med seg to eller tre dyr, skal dø, for en mann skal bare føre sitt eget dyr.

35 Og Josef satte vakter ved portene til Egypt og befalte dem og sa: Enhver som kommer for å kjøpe korn, skal dere ikke la komme inn før navnet hans og navnet til hans far og navnet til hans farfar er blitt skrevet ned. Og alt som blir skrevet ned om dagen, skal dere sende navnene på til meg om kvelden, så jeg kan kjenne navnene deres.

36 Og Josef satte embetsmenn over hele landet Egypt og befalte dem å gjøre alt dette.

37 Og Josef gjorde alt dette og fastsatte disse forskriftene for at han skulle få vite når brødrene hans kom til Egypt for å kjøpe korn. Og Josefs folk lot dette kunngjøres daglig i Egypt etter de ordene og forskriftene Josef hadde befalt.

38 Og alle innbyggerne i landene mot øst og vest og over hele jorden hørte om forskriftene og bestemmelsene Josef hadde innført i Egypt. Og innbyggerne fra jordens fjerneste deler kom og kjøpte korn i Egypt dag etter dag og dro deretter bort.

39 Og alle embetsmennene i Egypt gjorde slik Josef hadde befalt. Og alle som kom til Egypt for å kjøpe korn, fikk navnene sine og fedrenes navn skrevet ned av portvaktene. Og hver kveld brakte de navnene fram for Josef.

Kap.51

1 Og Jakob hørte siden at det fantes korn i Egypt. Og han kalte på sønnene sine for at de skulle dra til Egypt og kjøpe korn, for hungersnøden hadde også fått makt over dem. Og han kalte på sønnene sine og sa:

2 Se, jeg hører at det finnes korn i Egypt, og at alle jordens folk drar dit for å kjøpe. Hvorfor vil dere da vise dere som om dere er mette foran hele jorden? Dra også dere ned til Egypt og kjøp litt korn til oss blant dem som kommer dit, så vi ikke skal dø.

3 Og Jakobs sønner lyttet til sin fars røst. Og de sto opp for å dra ned til Egypt og kjøpe korn sammen med de andre som kom dit.

4 Og Jakob, deres far, befalte dem og sa: Når dere kommer til byen, skal dere ikke gå inn sammen gjennom én port, på grunn av landets innbyggere.

5 Og Jakobs sønner dro av sted og reiste til Egypt. Og Jakobs sønner gjorde alt slik deres far hadde befalt dem. Men Jakob sendte ikke Benjamin, for han sa: Kanskje en ulykke rammer ham på veien, slik det hendte hans bror. Og ti av Jakobs sønner dro av sted.

6 Og mens Jakobs sønner var på veien, angret de på det de hadde gjort mot Josef. Og de talte med hverandre og sa: Vi vet at vår bror Josef dro ned til Egypt. Og nå skal vi lete etter ham der vi kommer. Og dersom vi finner ham, skal vi løskjøpe ham fra hans herre. Og dersom det ikke lykkes, skal vi ta ham med makt, og vi vil dø for hans skyld.

7 Og Jakobs sønner ble enige om dette og styrket seg for Josefs skyld, for å utfri ham fra hans herres hånd. Og Jakobs sønner dro til Egypt. Og da de nærmet seg Egypt, skilte de lag. Og de kom inn gjennom ti av Egypts porter. Og portvaktene skrev ned navnene deres den dagen og brakte dem til Josef om kvelden.

8 Og Josef leste navnene som portvaktene i byen hadde skrevet ned. Og han fant at brødrene hans hadde kommet inn gjennom byens ti porter. Og Josef befalte da at det skulle kunngjøres over hele landet Egypt og sies:

9 Gå ut, alle dere som vokter forrådshusene! Steng alle kornlagrene og la bare ett være åpent, så de som kommer, kan kjøpe derfra.

10 Og alle Josefs embetsmenn gjorde slik på den tiden. Og de stengte alle forrådshusene og lot bare ett være åpent.

11 Og Josef ga de nedskrevne navnene til brødrene sine til mannen som var satt over det åpne forrådshuset. Og han sa til ham: Enhver som kommer til deg for å kjøpe korn, skal du spørre om navnet hans. Og når menn med disse navnene kommer fram for deg, skal du gripe dem og sende dem hit. Og de gjorde slik.

12 Og da Jakobs sønner kom inn i byen, samlet de seg igjen inne i byen for å lete etter Josef før de kjøpte korn til seg selv.

13 Og de dro til skjøgenes kvarter og lette etter Josef der i tre dager. For de tenkte at Josef ville komme til skjøgenes kvarter, siden Josef var meget vakker og hadde et tiltalende utseende. Og Jakobs sønner lette etter Josef i tre dager, men kunne ikke finne ham.

14 Og mannen som var satt over det åpne forrådshuset, lette etter mennene med navnene Josef hadde gitt ham, men fant dem ikke.

15 Og han sendte bud til Josef og sa: Disse tre dagene er gått, og mennene med navnene som du ga meg, har ikke kommet. Og Josef sendte tjenere for å lete etter mennene over hele Egypt og føre dem fram for Josef.

16 Og Josefs tjenere dro og kom inn i Egypt, men kunne ikke finne dem. Og de dro til Gosen, men de var ikke der. Deretter dro de til byen Ramses, men kunne ikke finne dem.

17 Og Josef fortsatte å sende seksten tjenere for å lete etter brødrene sine. Og de dro og spredte seg til byens fire hjørner. Og fire av tjenerne gikk inn i skjøgenes hus, og de fant de ti mennene der mens de lette etter sin bror.

18 Og disse fire mennene tok dem og førte dem fram for Josef. Og de bøyde seg ned til jorden for ham. Og Josef satt på tronen sin i helligdommen sin, kledd i fyrstelige klær. Og på hodet hans var en stor gullkrone, og alle de mektige mennene satt omkring ham.

19 Og Jakobs sønner så Josef. Og hans skikkelse og skjønnhet og ansiktets verdighet var underfulle i deres øyne. Og de bøyde seg igjen ned til jorden for ham.

20 Og Josef så brødrene sine og kjente dem igjen, men de kjente ikke ham. For Josef var meget stor i deres øyne, og derfor kjente de ham ikke igjen.

21 Og Josef talte til dem og sa: Hvor kommer dere fra? Og de svarte alle og sa: Dine tjenere har kommet fra landet Kanaan for å kjøpe korn, for hungersnøden har fått makt over hele jorden. Og dine tjenere hørte at det fantes korn i Egypt. Derfor har vi kommet sammen med de andre som kommer hit, for å kjøpe korn til vårt livsopphold.

22 Og Josef svarte dem og sa: Dersom dere har kommet for å kjøpe, slik dere sier, hvorfor kom dere da inn gjennom ti av byens porter? Det kan bare være fordi dere har kommet for å utspeide landet.

23 Og de svarte alle Josef og sa: Slik er det ikke, min herre. Vi er oppriktige menn. Dine tjenere er ikke speidere, men vi har kommet for å kjøpe korn. For dine tjenere er alle brødre, sønner av én mann i landet Kanaan. Og vår far befalte oss og sa: Når dere kommer til byen, skal dere ikke gå inn sammen gjennom én port, på grunn av landets innbyggere.

24 Og Josef svarte dem igjen og sa: Det er nettopp dette jeg talte til dere om. Dere har kommet for å utspeide landet, og derfor kom dere alle inn gjennom byens ti porter. Dere har kommet for å se landets ubeskyttede steder.

25 Sannelig, enhver som kommer for å kjøpe korn, går sin vei. Men dere har allerede vært tre dager i landet. Og hva gjør dere i skjøgenes kvarter, der dere har vært disse tre dagene? Sannelig, speidere gjør slike ting.

26 Og de sa til Josef: Måtte det være langt fra vår herre å tale slik! For vi er tolv brødre, sønner av vår far Jakob i landet Kanaan, sønn av Isak, sønn av Abraham, hebreeren. Og se, den yngste er hos vår far i landet Kanaan i dag. Og én er ikke mer hos oss, for vi mistet ham. Og vi tenkte at han kanskje kunne være i dette landet. Derfor leter vi etter ham over hele landet, og vi har til og med kommet til skjøgenes hus for å lete etter ham der.

27 Og Josef sa til dem: Har dere da lett etter ham over hele jorden, slik at bare Egypt sto igjen som et sted dere kunne lete etter ham? Og hva skulle deres bror gjøre i skjøgenes hus, selv om han var i Egypt? Har dere ikke sagt at dere er av Isaks sønner, sønn av Abraham? Hva skulle da Jakobs sønner gjøre i skjøgenes hus?

28 Og de sa til ham: Fordi vi hørte at ismaelitter stjal ham fra oss, og det ble fortalt oss at de solgte ham i Egypt. Og din tjener, vår bror, er meget vakker og har et tiltalende utseende. Derfor tenkte vi at han sannelig ville være i skjøgenes hus. Og derfor dro dine tjenere dit for å lete etter ham og betale løsepenger for ham.

29 Og Josef svarte dem fremdeles og sa: Sannelig, dere taler usant og kommer med løgner når dere sier om dere selv at dere er Abrahams sønner. Så sant farao lever, er dere speidere! Derfor har dere kommet til skjøgenes hus, så dere ikke skal bli kjent igjen.

30 Og Josef sa til dem: Dersom dere nå finner ham, og hans herre krever en høy pris av dere, vil dere da gi den for ham? Og de sa: Den skal bli gitt.

31 Og han sa til dem: Og dersom hans herre ikke vil samtykke i å gi ham fra seg for en høy pris, hva skal dere da gjøre mot ham for deres brors skyld? Og de svarte ham og sa: Dersom han ikke vil gi ham til oss, skal vi drepe ham og ta vår bror og dra bort.

32 Og Josef sa til dem: Det er nettopp dette jeg har sagt til dere. Dere er speidere, for dere har kommet for å drepe landets innbyggere. For vi har hørt at to av brødrene deres slo alle innbyggerne i Sikem i landet Kanaan på grunn av deres søster. Og nå har dere kommet for å gjøre det samme i Egypt på grunn av deres bror.

33 Bare ved dette skal jeg vite at dere er sannferdige menn: Dersom dere sender én blant dere hjem for å hente deres yngste bror fra deres far og føre ham hit til meg. Og når dere gjør dette, skal jeg vite at dere taler sant.

34 Og Josef kalte på sytti av sine mektige menn og sa til dem: Ta disse mennene og før dem i fengsel.

35 Og de mektige mennene tok de ti mennene og grep dem og satte dem i fengsel. Og de var i fengselet i tre dager.

36 Og på den tredje dagen lot Josef dem bli ført ut av fengselet. Og han sa til dem: Gjør dette dersom dere er sannferdige menn, så dere kan leve: Én av brødrene deres skal holdes innesperret i fengselet mens dere drar hjem med kornet til husstanden deres i landet Kanaan. Og hent deres yngste bror og før ham hit til meg, så jeg kan vite at dere er sannferdige menn når dere gjør dette.

37 Og Josef gikk bort fra dem og kom inn i kammeret sitt. Og han gråt meget, for hans medlidenhet med dem var blitt vekket. Og han vasket ansiktet sitt og vendte tilbake til

dem igjen. Og han tok Simeon fra dem og befalte at han skulle bindes. Men Simeon ville ikke la dem gjøre det, for han var en meget mektig mann, og de klarte ikke å binde ham. 38 Og Josef kalte på sine mektige menn. Og sytti tapre menn kom fram for ham med trukne sverd i hendene. Og Jakobs sønner ble grepet av redsel for dem.

39 Og Josef sa til dem: Grip denne mannen og sett ham i fengsel til brødrene hans kommer tilbake til ham. Og Josefs tapre menn skyndte seg og grep alle tak i Simeon for å binde ham. Og Simeon utstøtte et høyt og fryktelig skrik, og ropet ble hørt langt borte.

40 Og alle Josefs tapre menn ble grepet av redsel ved lyden av skriket, slik at de falt på ansiktet. Og de ble meget redde og flyktet.

41 Og alle mennene som var sammen med Josef, flyktet, for de var meget redde for livet sitt. Og bare Josef og hans sønn Manasse ble igjen der. Og Manasse, Josefs sønn, så Simeons styrke og ble overmåte vred.

42 Og Manasse, Josefs sønn, reiste seg mot Simeon. Og Manasse slo Simeon et kraftig slag med knyttneven mot nakken, slik at Simeons raseri stilnet.

43 Og Manasse grep tak i Simeon og holdt ham fast med makt. Og han bandt ham og førte ham inn i fengselet. Og alle Jakobs sønner undret seg over det den unge mannen hadde gjort.

44 Og Simeon sa til brødrene sine: Ingen av dere må si at dette var et slag fra en egypter. Dette var et slag fra min fars hus.

45 Og etter dette befalte Josef at mannen som var satt over forrådshuset, skulle kalles inn. Og han skulle fylle sekkene deres med så mye korn som de kunne bære, legge hver manns penger tilbake i sekken hans og gi dem niste til veien. Og slik gjorde han mot dem.

46 Og Josef befalte dem og sa: Vokt dere så dere ikke overtrer min befaling om å føre broren deres hit, slik jeg har sagt til dere. Og når dere fører broren deres hit til meg, skal jeg vite at dere er sannferdige menn. Og dere skal få drive handel i landet, og jeg skal gi dere broren deres tilbake. Og dere skal vende tilbake i fred til deres far.

47 Og de svarte alle og sa: Slik vår herre taler, skal vi gjøre. Og de bøyde seg ned til jorden for ham.

48 Og hver mann løftet kornet sitt opp på eselet sitt. Og de dro av sted for å reise til landet Kanaan, til sin far. Og de kom til et herberge. Og Levi åpnet sekken sin for å gi eselet sitt fôr. Da så han, og se, pengene hans lå fremdeles i sekken, med full vekt.

49 Og mannen ble meget redd. Og han sa til brødrene sine: Pengene mine er blitt gitt tilbake! Se, de ligger i sekken min! Og mennene ble meget redde og sa: Hva er dette Gud har gjort mot oss?

50 Og de sa alle: Hvor er Herrens godhet mot våre fedre, Abraham, Isak og Jakob, siden Herren i dag har overgitt oss i hendene på kongen av Egypt, så han kan legge planer mot oss?

51 Og Juda sa til dem: Sannelig, vi er skyldige syndere for Herren vår Gud, fordi vi solgte vår bror, vårt eget kjøtt. Hvorfor sier dere da: Hvor er Herrens godhet mot våre fedre?

52 Og Ruben sa til dem: Sa jeg ikke til dere at dere ikke skulle synde mot gutten? Men dere ville ikke høre på meg. Nå krever Gud ham av oss. Hvordan våger dere da å si: Hvor er Herrens godhet mot våre fedre, når dere har syndet mot Herren?

53 Og de ble værende på dette stedet gjennom natten. Og de sto tidlig opp om morgenen og lastet kornet på eslene sine. Og de førte dem videre og kom til sin fars hus i landet Kanaan.

54 Og Jakob og husstanden hans gikk ut for å møte sønnene hans. Og Jakob så, og se, deres bror Simeon var ikke sammen med dem. Og Jakob sa til sønnene sine: Hvor er deres bror Simeon, som jeg ikke ser? Og sønnene hans fortalte ham alt som hadde hendt dem i Egypt.

1 Og de gikk inn i huset sitt, og hver mann åpnet sekken sin. Og de så, og se, hver manns pengepung lå der. Og både de og deres far ble grepet av stor redsel.

2 Og Jakob sa til dem: Hva er dette dere har gjort mot meg? Jeg sendte deres bror Josef for å høre hvordan det sto til med dere, og dere sa til meg: Et villdyr har fortært ham.

3 Og Simeon dro sammen med dere for å kjøpe mat, og dere sier at kongen av Egypt har satt ham i fengsel. Og nå ønsker dere å ta Benjamin med dere, så dere også kan forårsake hans død og føre mine grå hår med sorg ned i graven på grunn av Benjamin og hans bror Josef.

4 Derfor skal min sønn ikke dra ned sammen med dere. For hans bror er død, og han er alene igjen. Og en ulykke kan ramme ham på veien dere skal dra, slik det hendte hans bror.

5 Og Ruben sa til sin far: Du kan drepe mine to sønner dersom jeg ikke fører din sønn tilbake og stiller ham fram for deg. Og Jakob sa til sønnene sine: Bli værende her og dra ikke ned til Egypt. For min sønn skal ikke dra ned til Egypt sammen med dere og dø slik hans bror gjorde.

6 Og Juda sa til dem: La ham være i fred til kornet er brukt opp. Da vil han selv si: Ta broren deres med ned. For da vil han se at både hans eget liv og husstandens liv er truet av hungersnøden.

7 Og i de dager var hungersnøden alvorlig over hele landet. Og alle jordens folk dro til Egypt for å kjøpe mat, for hungersnøden hadde fått stor makt over dem. Og Jakobs sønner ble værende i Kanaan i ett år og to måneder, helt til kornet deres var brukt opp.

8 Og det skjedde da kornet deres var brukt opp, at hele Jakobs husstand led under sulten. Og alle de små barna til Jakobs sønner samlet seg og kom fram til Jakob. Og de stilte seg alle omkring ham og sa til ham: Gi oss brød! Hvorfor skal vi alle gå til grunne av sult foran dine øyne?

9 Og Jakob hørte ordene fra sønnenes barn, og han gråt meget. Og hans medlidenhet med dem ble vekket. Og Jakob kalte på sønnene sine, og de kom alle og satte seg foran ham.

10 Og Jakob sa til dem: Har dere ikke sett hvordan barna deres har grått foran meg i dag og sagt: Gi oss brød! Og det finnes ikke noe brød. Vend derfor nå tilbake og kjøp litt mat til oss.

11 Og Juda svarte sin far og sa: Dersom du vil sende vår bror sammen med oss, skal vi dra ned og kjøpe korn til deg. Men dersom du ikke vil sende ham, skal vi ikke dra ned. For kongen av Egypt ga oss uttrykkelig befaling og sa: Dere skal ikke se mitt ansikt dersom ikke broren deres er sammen med dere. For kongen av Egypt er en sterk og mektig konge. Og se, dersom vi kommer til ham uten vår bror, skal vi alle bli drept.

12 Vet du ikke, og har du ikke hørt, at denne kongen er meget mektig og vis, og at det ikke finnes noen som ham på hele jorden? Se, vi har sett alle jordens konger, men vi har ikke sett noen som denne kongen, kongen av Egypt. Sannelig, blant alle jordens konger finnes det ingen større enn Abimelek, filisternes konge, men kongen av Egypt er større og mektigere enn ham. Abimelek kan bare sammenlignes med en av hans embetsmenn.

13 Far, du har ikke sett palasset hans og tronen hans og alle tjenerne som står foran ham. Du har ikke sett denne kongen på tronen i all hans prakt og kongelige verdighet, kledd i sine kongelige klær med en stor gullkrone på hodet. Du har ikke sett den æren og herligheten Gud har gitt ham, for det finnes ingen som ham på hele jorden.

14 Far, du har ikke sett visdommen, forstanden og kunnskapen som Gud har lagt i hjertet hans, og heller ikke hørt hans milde røst da han talte til oss.

15 Vi vet ikke, far, hvem som gjorde ham kjent med navnene våre og alt som hadde hendt oss. Men han spurte også etter deg og sa: Lever deres far ennå, og står det vel til med ham?

16 Du har ikke sett hvordan styret av Egypt blir ordnet av ham uten at han spør farao, sin herre. Du har ikke sett den ærefrykten og redselen han har lagt over alle egypterne.

17 Og da vi dro fra ham, truet vi også med å gjøre mot Egypt slik vi hadde gjort mot de andre byene til amorittene. Og vi var overmåte vrede over alle ordene han talte om oss som speidere. Og når vi nå igjen kommer fram for ham, skal redselen for ham falle over oss alle, og ikke én av oss vil være i stand til å tale til ham, verken om smått eller stort.
18 Derfor, far, send gutten sammen med oss, vi ber deg. Så skal vi dra ned og kjøpe mat til deg, så vi kan leve og ikke dø av sult. Og Jakob sa: Hvorfor har dere handlet så ondt mot meg ved å fortelle kongen at dere hadde en bror? Hva er dette dere har gjort mot meg?

19 Og Juda sa til sin far Jakob: Overlat gutten i min varetekt, så skal vi stå opp og dra ned til Egypt og kjøpe korn og deretter vende tilbake. Og dersom gutten ikke er sammen med oss når vi kommer tilbake, skal jeg bære skylden overfor deg for alltid.

20 Har du sett alle våre små barn gråte foran deg av sult, mens du ikke har makt i din hånd til å mette dem? La nå din medlidenhet med dem bli vekket, og send vår bror sammen med oss, så skal vi dra.

21 For hvordan skal Herrens godhet mot våre forfedre bli åpenbart for deg når du sier at kongen av Egypt skal ta sønnen din fra deg? Så sant Herren lever, skal jeg ikke forlate ham før jeg fører ham tilbake og stiller ham fram for deg. Men be til Herren for oss, så han må handle godt mot oss og la oss bli tatt imot med velvilje og godhet av kongen av Egypt og mennene hans. For dersom vi ikke hadde drøyd, ville vi sannelig allerede ha vendt tilbake for andre gang sammen med sønnen din.

22 Og Jakob sa til sønnene sine: Jeg setter min lit til Herren Gud, at han må utfri dere og la dere finne nåde i øynene til kongen av Egypt og alle mennene hans.

23 Stå derfor nå opp og dra til mannen. Ta med dere en gave til ham av det som finnes i landet, og før den fram for ham. Og måtte Gud Den Allmektige gi dere barmhjertighet foran ham, så han sender deres brødre Benjamin og Simeon tilbake sammen med dere.

24 Og alle mennene sto opp og tok med seg sin bror Benjamin. Og de tok med seg en stor gave av det beste som fantes i landet. Og de tok også med seg dobbelt så mye sølv.

25 Og Jakob ga sønnene sine strenge befalinger angående Benjamin og sa: Vokt ham på veien dere skal dra. Og skill dere ikke fra ham underveis, heller ikke i Egypt.

26 Og Jakob reiste seg fra sønnene sine og strakte hendene ut og ba til Herren for sønnene sine og sa: Å, Herre, himmelens og jordens Gud, kom i hu din pakt med vår far Abraham. Kom den i hu med min far Isak, og handle godt mot mine sønner. Overgi dem ikke i hendene på kongen av Egypt. Gjør dette, jeg ber deg, å Gud, for din barmhjertighets skyld. Løs ut alle mine barn og redd dem fra egypternes makt, og send dem deres to brødre tilbake.

27 Og alle hustruene til Jakobs sønner og barna deres løftet øynene mot himmelen. Og de gråt alle foran Herren og ropte til ham om å utfri fedrene deres fra hånden til kongen av Egypt.

28 Og Jakob skrev et brev til kongen av Egypt og ga det i Judas og sønnenes hender, slik at de skulle gi det til kongen av Egypt. Og han skrev:

29 Fra din tjener Jakob, sønn av Isak, sønn av Abraham, hebreeren, Guds fyrste, til den mektige og vise kongen, han som åpenbarer hemmeligheter, kongen av Egypt. Vær hilset!

30 La det være kjent for min herre, kongen av Egypt, at hungersnøden var alvorlig over oss i landet Kanaan. Og jeg sendte sønnene mine til deg for å kjøpe litt mat av deg til vårt livsopphold.

31 For sønnene mine sto omkring meg, og jeg er meget gammel og kan ikke se med øynene mine. For øynene mine er blitt meget tunge av alderdommen og også av den daglige gråten over min sønn Josef, som ble borte fra meg. Og jeg befalte sønnene mine at de ikke skulle gå inn gjennom den samme byporten da de kom til Egypt, på grunn av landets innbyggere.

32 Og jeg befalte dem også å gå omkring i Egypt og lete etter min sønn Josef. Kanskje de kunne finne ham der. Og de gjorde slik, men du regnet dem som speidere i landet.

33 Har vi ikke hørt om deg at du tydet faraos drøm og talte sannheten til ham? Hvordan kan det da være at du i din visdom ikke vet om sønnene mine er speidere eller ikke?

34 Derfor, min herre og konge, se, jeg har sendt min sønn fram for deg, slik du talte til sønnene mine. Jeg bønnfaller deg om å holde øye med ham til han vender tilbake til meg i fred sammen med brødrene sine.

35 For vet du ikke, eller har du ikke hørt, hva vår Gud gjorde mot farao da han tok min mor Sara, og hva han gjorde mot Abimelek, filisternes konge, på grunn av henne? Og også hva vår far Abraham gjorde mot de ni kongene av Elam, hvordan han slo dem alle med noen få menn som var sammen med ham?

36 Og også hva mine to sønner Simeon og Levi gjorde mot amorittenes åtte byer, hvordan de ødela dem på grunn av deres søster Dina?

37 Og ved sin bror Benjamin fant de også trøst over tapet av hans bror Josef. Hva skal de da ikke gjøre for hans skyld dersom de ser at noen får makt over dem på grunn av ham?

38 Vet du ikke, konge av Egypt, at Guds kraft er med oss, og at Gud alltid hører våre bønner og aldri forlater oss?

39 Og da sønnene mine fortalte meg hvordan du hadde handlet mot dem, ropte jeg ikke til Herren på grunn av deg. For da ville du ha gått til grunne sammen med mennene dine før min sønn Benjamin kom fram for deg. Men jeg tenkte at siden min sønn Simeon var i huset ditt, ville du kanskje handle godt mot ham. Derfor gjorde jeg ikke dette mot deg.

40 Se derfor nå, min sønn Benjamin kommer til deg sammen med sønnene mine. Vokt ham og hold øye med ham. Da skal Gud holde sine øyne over deg og hele ditt kongerike.

41 Nå har jeg fortalt deg alt som er i mitt hjerte. Og se, sønnene mine kommer til deg sammen med broren sin. Se over hele jordens ansikt for deres skyld, og send dem tilbake i fred sammen med brødrene deres.

42 Og Jakob ga brevet til sønnene sine i Judas varetekt, slik at han skulle gi det til kongen av Egypt.

Kap.53

1 Og Jakobs sønner sto opp og tok med seg Benjamin og alle gavene. Og de dro og kom til Egypt og stilte seg fram for Josef.

2 Og Josef så sin bror Benjamin sammen med dem og hilste dem. Og mennene kom til Josefs hus.

3 Og Josef befalte forvalteren over huset sitt å gi brødrene hans mat. Og han gjorde slik mot dem.

4 Og ved middagstid sendte Josef bud etter mennene for at de skulle komme fram for ham sammen med Benjamin. Og mennene fortalte forvalteren over Josefs hus om sølvet som var blitt lagt tilbake i sekkene deres. Og han sa til dem: Det skal gå dere vel. Frykt ikke. Og han førte deres bror Simeon fram til dem.

5 Og Simeon sa til brødrene sine: Egypternes herre har handlet meget godt mot meg. Han holdt meg ikke bundet slik dere så med deres egne øyne. For da dere hadde gått ut av byen, lot han meg gå fri og handlet godt mot meg i huset sitt.

6 Og Juda tok Benjamin ved hånden, og de kom fram for Josef. Og de bøyde seg ned til jorden for ham.

7 Og mennene ga gaven til Josef og satte seg alle foran ham. Og Josef sa til dem: Står det vel til med dere? Står det vel til med barna deres? Står det vel til med deres gamle far? Og de sa: Det står vel til. Og Juda tok brevet som Jakob hadde sendt, og ga det i Josefs hånd.

8 Og Josef leste brevet og kjente igjen sin fars skrift. Og han fikk lyst til å gråte. Og han gikk inn i et indre rom og gråt meget. Deretter gikk han ut.

9 Og han løftet øynene og så sin bror Benjamin. Og han sa: Er dette broren deres som dere fortalte meg om? Og Benjamin nærmet seg Josef. Og Josef la hånden på hodet hans og sa til ham: Måtte Gud være deg nådig, min sønn.

10 Og da Josef så sin bror, sin mors sønn, fikk han igjen lyst til å gråte. Og han gikk inn i kammeret og gråt der. Og han vasket ansiktet sitt og gikk ut og holdt gråten tilbake. Og han sa: Gjør maten i stand.

11 Og Josef hadde et beger som han drakk av. Det var av sølv, vakkert innlagt med onykssteiner og bdellium. Og Josef slo på begeret foran brødrene sine mens de satt for å spise sammen med ham.

12 Og Josef sa til mennene: Ved dette begeret vet jeg at Ruben, den førstefødte, Simeon, Levi, Juda, Jissakar og Sebulon er barn av samme mor. Sett dere derfor for å spise etter fødselsrekkefølgen deres.

13 Og han plasserte også de andre etter deres fødselsrekkefølge. Og han sa: Jeg vet at denne yngste broren deres ikke har noen bror, og jeg har heller ingen bror, slik som ham. Derfor skal han sitte og spise sammen med meg.

14 Og Benjamin gikk opp foran Josef og satte seg på tronen. Og mennene så hva Josef gjorde og undret seg over det. Og mennene spiste og drakk sammen med Josef på den tiden. Deretter ga han dem gaver. Og Josef ga én gave til Benjamin. Og Manasse og Efraim så hva deres far gjorde, og også de ga ham gaver. Og Asenat ga ham én gave. Og Benjamin hadde da fem gaver i hånden.

15 Og Josef lot vin bli brakt fram til dem for at de skulle drikke. Men de ville ikke drikke, og de sa: Fra den dagen Josef ble borte, har vi ikke drukket vin eller spist noen delikatesser.

16 Og Josef sverget til dem og ba dem inntrengende. Og de drakk rikelig sammen med ham den dagen. Og deretter vendte Josef seg mot sin bror Benjamin for å tale med ham. Og Benjamin satt fremdeles på tronen foran Josef.

17 Og Josef sa til ham: Har du fått noen barn? Og han sa: Din tjener har ti sønner, og dette er navnene deres: Bela, Beker, Asjbal, Gera, Na'aman, Ahi, Rosj, Muppim, Huppim og Ord. Og jeg ga dem navn etter min bror, som jeg ikke har sett.

18 Og Josef befalte at de skulle bringe fram for ham stjernekartet hans, som Josef brukte til å kjenne alle tider. Og Josef sa til Benjamin: Jeg har hørt at hebreerne kjenner all visdom. Kjenner du noe til dette?

19 Og Benjamin sa: Din tjener kjenner også all den visdommen som min far har lært meg. Og Josef sa til Benjamin: Se nå på dette redskapet og finn ut hvor din bror Josef befinner seg i Egypt, han som dere sa dro ned til Egypt.

20 Og Benjamin betraktet redskapet med kartet over himmelens stjerner. Og han var vis og undersøkte det for å finne ut hvor broren hans var. Og Benjamin delte hele landet Egypt i fire deler. Og han fant at mannen som satt på tronen foran ham, var hans bror Josef. Og Benjamin undret seg stort. Og da Josef så at hans bror Benjamin var så forundret, sa han til Benjamin: Hva har du sett, og hvorfor undrer du deg?

21 Og Benjamin sa til Josef: Ved dette kan jeg se at Josef, min bror, sitter her sammen med meg på tronen. Og Josef sa til ham: Jeg er Josef, din bror. Åpenbar ikke dette for brødrene dine. Se, jeg skal sende deg sammen med dem når de drar bort. Og jeg skal befale at de føres tilbake til byen igjen, og jeg skal ta deg fra dem.

22 Og dersom de våger livet sitt og kjemper for deg, skal jeg vite at de har angret på det de gjorde mot meg, og jeg skal gjøre meg kjent for dem. Men dersom de forlater deg når jeg tar deg, skal du bli værende hos meg. Og jeg skal strides med dem, og de skal dra bort, og jeg skal ikke gjøre meg kjent for dem.

23 På den tiden befalte Josef embetsmannen sin å fylle sekkene deres med mat og legge hver manns penger tilbake i sekken hans og legge begeret i Benjamins sekk og gi dem niste til veien. Og de gjorde slik mot dem.

24 Og neste dag sto mennene tidlig opp om morgenen. Og de lastet kornet på eslene sine og dro av sted sammen med Benjamin. Og de dro mot landet Kanaan med sin bror Benjamin.

25 De hadde ikke kommet langt fra Egypt da Josef befalte mannen som var satt over huset hans, og sa: Stå opp og forfølg disse mennene før de kommer for langt bort fra Egypt. Og si til dem: Hvorfor har dere stjålet min herres beger?

26 Og Josefs embetsmann sto opp og tok dem igjen. Og han talte til dem alle Josefs ord. Og da de hørte dette, ble de overmåte vrede. Og de sa: Den som din herres beger blir funnet hos, skal dø. Og vi skal også bli treller.

27 Og de skyndte seg, og hver mann tok sekken sin ned fra eselet. Og de undersøkte sekkene, og begeret ble funnet i Benjamins sekk. Og de rev alle klærne sine og vendte tilbake til byen. Og de slo Benjamin på veien og fortsatte å slå ham helt til de kom inn i byen og stilte seg fram for Josef.

28 Og Judas vrede ble opptent, og han sa: Denne mannen har bare ført meg tilbake for at jeg skal ødelegge Egypt i dag.

29 Og mennene kom til Josefs hus. Og de fant Josef sittende på tronen sin, og alle de mektige mennene sto på hans høyre og venstre side.

30 Og Josef sa til dem: Hva er dette dere har gjort ved å ta sølvbegeret mitt og dra bort? Men jeg vet at dere tok begeret mitt for ved hjelp av det å finne ut hvor i landet broren deres befant seg.

31 Og Juda sa: Hva skal vi si til vår herre? Hva skal vi tale, og hvordan skal vi rettferdiggjøre oss? Gud har i dag funnet misgjerningen hos alle dine tjenere, og derfor har han gjort dette mot oss i dag.

32 Og Josef reiste seg og grep Benjamin og tok ham med makt fra brødrene hans. Og han gikk inn i huset og stengte døren for dem. Og Josef befalte mannen som var satt over huset hans, at han skulle si til dem: Så sier kongen: Dra i fred til deres far. Se, jeg har tatt mannen som begeret mitt ble funnet hos.

Kap.54

1 Og da Juda så hvordan Josef handlet mot dem, nærmet han seg ham og brøt opp døren. Og han kom sammen med brødrene sine fram for Josef.

2 Og Juda sa til Josef: La det ikke være tungt i min herres øyne at din tjener får tale et ord foran deg, jeg ber deg. Og Josef sa til ham: Tal.

3 Og Juda talte foran Josef, og brødrene hans sto der foran dem. Og Juda sa til Josef: Sannelig, da vi først kom til vår herre for å kjøpe mat, regnet du oss som speidere i landet. Og vi førte Benjamin fram for deg, men du gjør fremdeles narr av oss i dag.

4 La derfor kongen nå høre mine ord, og send vår bror, jeg ber deg, så han kan dra sammen med oss til vår far, så ikke ditt liv og livene til alle innbyggerne i Egypt skal gå til grunne på denne dagen.

5 Vet du ikke hva to av brødrene mine, Simeon og Levi, gjorde mot byen Sikem og mot amorittenes sju byer på grunn av vår søster Dina? Og hva vil de da ikke gjøre for sin bror Benjamins skyld?

6 Og jeg, med min styrke, som er større og mektigere enn dem begge, skal i dag komme over deg og landet ditt dersom du ikke vil sende vår bror.

7 Har du ikke hørt hva vår Gud, som utvalgte oss, gjorde mot farao på grunn av Sara, vår mor, som han tok fra vår far? Han slo ham og husstanden hans med tunge plager, slik at egypterne forteller hverandre om dette underet helt til denne dag. Slik skal vår Gud også gjøre mot deg på grunn av Benjamin, som du i dag har tatt fra hans far, og på grunn av det onde du i dag fører over oss i landet ditt. For vår Gud skal komme i hu sin pakt med vår far Abraham og føre ondt over deg fordi du i dag har bedrøvet vår fars sjel.

8 Hør derfor nå ordene jeg har talt til deg i dag, og send vår bror, så han kan dra bort. Ellers skal du og folket i landet ditt dø ved sverdet, for dere kan ikke alle få overtaket over meg.

9 Og Josef svarte Juda og sa: Hvorfor åpner du munnen så vidt, og hvorfor skryter du overfor oss og sier at styrken er med deg? Så sant farao lever, dersom jeg befaler alle mine tapre menn å kjempe mot dere, skal sannelig du og disse brødrene dine synke ned i gjørmene.

10 Og Juda sa til Josef: Sannelig, det sømmer seg for deg og folket ditt å frykte meg. Så sant Herren lever, dersom jeg én gang trekker sverdet mitt, skal jeg ikke stikke det tilbake i sliren før jeg i dag har drept alle i Egypt. Og jeg skal begynne med deg og avslutte med farao, din herre.

11 Og Josef svarte ham og sa: Sannelig, styrken tilhører ikke bare deg. Jeg er sterkere og mektigere enn deg. Dersom du trekker sverdet ditt, skal jeg sannelig legge det mot halsen din og halsene til alle brødrene dine.

12 Og Juda sa til ham: Sannelig, dersom jeg i dag åpner munnen mot deg, skal jeg sluke deg, så du blir utslettet fra jorden og går til grunne fra ditt kongerike på denne dagen. Og Josef sa: Sannelig, dersom du åpner munnen, har jeg makt og styrke til å lukke munnen din med en stein, slik at du ikke blir i stand til å si et ord. Se hvor mange steiner som ligger foran oss. Sannelig, jeg kan ta en stein og tvinge den inn i munnen din og knuse kjevene dine.

13 Og Juda sa: Gud er vitne mellom oss på at vi hittil ikke har ønsket å kjempe mot deg. Gi oss bare vår bror, så skal vi dra bort fra deg. Og Josef svarte og sa: Så sant farao lever, selv om alle kongene i Kanaan kom sammen med dere, skulle dere ikke få ta ham fra min hånd.

14 Dra derfor nå til deres far. Og deres bror skal være min trell, for han har stjålet fra kongens hus. Og Juda sa: Hva har dette med deg eller kongens ære å gjøre? Kongen sender sannelig sølv og gull ut fra huset sitt over hele landet, enten som gaver eller til utgifter. Og likevel taler du om begeret ditt, som du selv la i sekken til vår bror, og sier at han har stjålet det fra deg?

15 Gud forby at vår bror Benjamin eller noen av Abrahams avkom skulle gjøre dette, å stjele fra deg eller fra noen annen, enten konge, fyrste eller en hvilken som helst mann.

16 Slutt derfor nå med denne anklagen, så ikke hele jorden skal høre ordene dine og si: For litt sølv stred kongen av Egypt med mennene, og han anklaget dem og tok broren deres som trell.

17 Og Josef svarte og sa: Ta dette begeret og dra bort fra meg, og la broren deres bli igjen som trell. For tyvens dom er å være trell.

18 Og Juda sa: Skammer du deg ikke over ordene dine, at vi skulle forlate vår bror og ta begeret ditt? Sannelig, om du ga oss begeret ditt eller tusen ganger så mye, ville vi ikke forlate vår bror for sølvet som finnes i noen manns hånd. Vi vil heller dø for hans skyld.

19 Og Josef svarte: Hvorfor forlot dere da deres bror og solgte ham for tjue sølvstykker, slik det står til den dag i dag? Hvorfor vil dere da ikke gjøre det samme mot denne broren deres?

20 Og Juda sa: Herren er vitne mellom meg og deg på at vi ikke ønsker å kjempe mot deg. Gi oss derfor nå vår bror, så skal vi dra bort fra deg uten å strides.

21 Og Josef svarte og sa: Selv om alle kongene i landet samlet seg, ville de ikke være i stand til å ta broren deres fra min hånd. Og Juda sa: Hva skal vi si til vår far når han ser at vår bror ikke kommer tilbake sammen med oss, og sørger over ham?

22 Og Josef svarte og sa: Dette skal dere si til deres far: Tauet har fulgt etter bøtten.

23 Og Juda sa: Sannelig, du er en konge. Hvorfor taler du da slik og feller en falsk dom? Ve den kongen som er som deg!

24 Og Josef svarte og sa: Det finnes ingen falsk dom i ordene jeg talte om deres bror Josef. For dere solgte ham alle til midjanittene for tjue sølvstykker. Og dere nektet alle for dette overfor deres far og sa til ham: Et ondt villdyr har fortært ham. Josef er blitt revet i stykker.

25 Og Juda sa: Se, Sems ild brenner i mitt hjerte. Nå skal jeg brenne hele landet ditt med ild. Og Josef svarte og sa: Sannelig, din svigerinne Tamar, som drepte sønnene dine, slukket Sikems ild.

26 Og Juda sa: Dersom jeg river ut ett eneste hår fra kroppen min, skal jeg fylle hele Egypt med dets blod.

27 Og Josef svarte og sa: Det er deres skikk å gjøre slik dere gjorde mot broren deres som dere solgte. Og dere dyppet kjortelen hans i blod og brakte den til deres far for at han skulle si: Et ondt villdyr fortærte ham, og her er blodet hans.

28 Og da Juda hørte dette, ble han overmåte vred, og hans sinne brant i ham. Og foran ham på dette stedet lå det en stein som veide omkring fire hundre sekel. Og Judas vrede ble opptent, og han tok steinen i den ene hånden og kastet den opp mot himmelen og fanget den med venstre hånd.

29 Og deretter la han den under beina sine og satte seg på den med all sin styrke. Og steinen ble til støv på grunn av Judas kraft.

30 Og Josef så hva Juda hadde gjort og ble meget redd. Men han befalte sin sønn Manasse å gjøre det samme med en annen stein, slik Juda hadde gjort. Og Juda sa til brødrene sine: Ingen av dere må si at denne mannen er en egypter. For ved å gjøre dette viser han at han er av vår fars slekt.

31 Og Josef sa: Det er ikke bare dere som har fått styrke, for også vi er mektige menn. Hvorfor skryter dere da overfor oss alle? Og Juda sa til Josef: Send vår bror, jeg ber deg, og legg ikke landet ditt øde i dag.

32 Og Josef svarte og sa til dem: Gå og fortell deres far at et ondt villdyr har fortært ham, slik dere sa om deres bror Josef.

33 Og Juda talte til sin bror Naftali og sa til ham: Skynd deg! Gå nå og tell alle gatene i Egypt, og kom tilbake og fortell meg det. Og Simeon sa til ham: La ikke dette bekymre deg. Nå skal jeg gå til fjellet og løfte en stor stein fra fjellet og kaste den mot alle i Egypt og drepe alle som er der.

34 Og Josef hørte alle disse ordene som brødrene hans talte foran ham. Men de visste ikke at Josef forsto dem, for de forestilte seg at han ikke kunne tale hebraisk.

35 Og Josef ble meget redd ved brødrenes ord, for at de skulle ødelegge Egypt. Og han befalte sin sønn Manasse og sa: Gå nå, skynd deg og samle alle innbyggerne i Egypt og alle de tapre mennene sammen. La dem komme til meg nå, både til hest og til fots og med alle slags musikkinstrumenter. Og Manasse dro og gjorde slik.

36 Og Naftali gikk slik Juda hadde befalt ham. For Naftali var lett på foten som en av de raske hjortene, og han kunne gå på kornaks uten at de knakk under ham.

37 Og han gikk og talte alle gatene i Egypt og fant at de var tolv. Og han kom raskt tilbake og fortalte Juda det. Og Juda sa til brødrene sine: Skynd dere og bind hver mann sverdet om hoftene. Og vi skal dra gjennom Egypt og slå dem alle, så ingen rest blir igjen.

38 Og Juda sa: Se, jeg skal ødelegge tre av gatene med min styrke, og hver av dere skal ødelegge én gate. Og mens Juda talte dette, se, da kom innbyggerne i Egypt og alle de mektige mennene mot dem med alle slags musikkinstrumenter og med høye rop.

39 Og antallet deres var fem hundre ryttere og ti tusen fotsoldater, og fire hundre menn som kunne kjempe uten sverd eller spyd, bare med hendene og styrken sin.

40 Og alle de mektige mennene kom med stor larm og høye rop. Og de omringet alle Jakobs sønner og skremte dem. Og jorden skalv ved lyden av ropene deres.

41 Og da Jakobs sønner så disse troppene, ble de meget redde for livet sitt. Og Josef gjorde dette for å skremme Jakobs sønner slik at de skulle roe seg.

42 Og da Juda så at noen av brødrene hans var redde, sa han til dem: Hvorfor er dere redde når Guds nåde er med oss? Og Juda så hele folket i Egypt omringe dem etter Josefs befaling for å skremme dem. Men Josef befalte dem og sa: Rør ikke noen av dem.

43 Da skyndte Juda seg og trakk sverdet sitt. Og han utstøtte et høyt og bittert skrik. Og han slo med sverdet sitt og sprang opp fra bakken. Og han fortsatte å rope mot hele folket.

44 Og da han gjorde dette, lot Herren redselen for Juda og brødrene hans falle over de tapre mennene og hele folket som omringet dem.

45 Og de flyktet alle ved lyden av ropet. Og de ble grepet av redsel og falt over hverandre. Og mange av dem døde da de falt. Og de flyktet alle fra Juda og brødrene hans og fra Josef.

46 Og mens de flyktet, forfulgte Juda og brødrene hans dem helt til faraos hus. Og de unnslopp alle. Og Juda satte seg igjen foran Josef og brølte mot ham som en løve. Og han utstøtte et stort og fryktinngytende skrik mot ham.

47 Og skriket ble hørt langt borte, og alle innbyggerne i Sukkot hørte det. Og hele Egypt skalv ved lyden av skriket. Også murene i Egypt og i landet Gosen falt sammen på grunn av jordskjelvet. Og farao falt også fra tronen sin og ned på bakken. Og alle de gravide kvinnene i Egypt og Gosen mistet fostrene sine da de hørte lyden av skjelvingen, for de ble fryktelig redde.

48 Og farao sendte bud og sa: Hva er dette som har hendt i landet Egypt i dag? Og de kom og fortalte ham alt fra begynnelse til slutt. Og farao ble forskrekket og undret seg og ble meget redd.

49 Og frykten hans økte da han hørte alt dette. Og han sendte bud til Josef og sa: Du har ført hebreerne til meg for å ødelegge hele Egypt! Hva vil du gjøre med denne tyvaktige trelle? Send ham bort og la ham dra sammen med brødrene sine, så vi ikke skal gå til grunne på grunn av deres ondskap, verken jeg, du eller hele Egypt.

50 Og dersom du ikke ønsker å gjøre dette, så gi fra deg alle mine verdifulle eiendeler og dra sammen med dem til landet deres, dersom du ønsker det. For de kommer til å ødelegge hele landet mitt i dag og drepe hele folket mitt. Selv alle kvinnene i Egypt har mistet fostrene sine på grunn av skrikene deres. Se hva de har gjort bare ved å rope og tale! Dersom de i tillegg kjemper med sverd, kommer de til å ødelegge landet. Velg derfor nå det du ønsker, enten meg eller hebreerne, enten Egypt eller hebreernes land.

51 Og de kom og fortalte Josef alle faraos ord som han hadde talt om ham. Og Josef ble meget redd ved faraos ord. Og Juda og brødrene hans sto fremdeles foran Josef, harme og rasende. Og alle Jakobs sønner brølte mot Josef som havets brus og bølgene.

52 Og Josef ble meget redd for brødrene sine og på grunn av farao. Og Josef lette etter et påskudd for å gjøre seg kjent for brødrene sine, så de ikke skulle ødelegge hele Egypt.

53 Og Josef befalte sin sønn Manasse. Og Manasse gikk og nærmet seg Juda og la hånden på skulderen hans. Og Judas vrede stilnet.

54 Og Juda sa til brødrene sine: Ingen av dere må si at dette er en egyptisk ung manns gjerning, for dette er en gjerning fra min fars hus.

55 Og da Josef så og forsto at Judas vrede hadde stilnet, nærmet han seg for å tale til Juda med en mild røst.

56 Og Josef sa til Juda: Sannelig, du taler sant og har i dag bekreftet det du sa om din styrke. Og måtte deres Gud, som har glede av dere, øke deres velstand. Men fortell meg sannheten: Hvorfor er det du, framfor alle brødrene dine, som strides med meg om gutten, når ingen av de andre har talt et eneste ord til meg om ham?

57 Og Juda svarte Josef og sa: Sannelig, du må vite at jeg stilte meg som kausjonist for gutten overfor hans far og sa: Dersom jeg ikke fører ham tilbake til ham, skal jeg bære skylden for alltid.

58 Derfor har jeg nærmet meg deg framfor alle brødrene mine. For jeg så at du ikke ville la ham dra fra deg. La meg derfor nå finne nåde i dine øyne, så du sender ham av sted sammen med oss. Og se, jeg skal bli igjen i hans sted og tjene deg i alt du ønsker. For hvor enn du sender meg, skal jeg dra for å tjene deg med stor kraft.

59 Send meg nå mot en mektig konge som har gjort opprør mot deg, så skal du få se hva jeg vil gjøre mot ham og landet hans. Selv om han har ryttere og fotsoldater eller et overmåte mektig folk, skal jeg drepe dem alle og føre kongens hode fram for deg.

60 Vet du ikke, eller har du ikke hørt, at vår far Abraham sammen med sin tjener Elieser slo alle kongene av Elam og hærene deres på én natt? De lot ikke én eneste bli igjen. Og helt siden den dagen ble vår fars styrke gitt til oss som arv, til oss og vårt avkom for alltid.

61 Og Josef svarte og sa: Du taler sant, og det finnes ingen løgn i munnen din. For det er også blitt fortalt oss at hebreerne har stor makt, og at Herren deres Gud har stor glede av dem. Hvem kan da stå imot dem?

62 Men på dette vilkåret skal jeg sende broren deres: Dersom dere fører fram for meg hans bror, hans mors sønn, som dere sa hadde dratt fra dere ned til Egypt. Og når dere fører broren hans fram for meg, skal jeg ta ham i hans sted. For ingen av dere stilte seg som kausjonist for ham overfor deres far. Og når han kommer til meg, skal jeg sende hans bror, som du har stilt deg som kausjonist for, sammen med dere.

63 Og Judas vrede ble opptent mot Josef da han talte dette. Og øynene hans dryppet blod av sinne. Og han sa til brødrene sine: Hvordan denne mannen i dag søker sin egen undergang og hele Egypts undergang!

64 Og Simeon svarte Josef og sa: Fortalte vi deg ikke fra begynnelsen at vi ikke visste det bestemte stedet han hadde dratt til, eller om han var død eller levende? Hvorfor taler da min herre slike ord?

65 Og Josef betraktet Judas ansikt og så at vreden hans begynte å bli opptent da han sa til ham: Før deres andre bror fram for meg i stedet for denne broren.

66 Og Josef sa til brødrene sine: Sannelig, dere sa at deres bror enten var død eller forsvunnet. Dersom jeg nå skulle kalle på ham i dag, og han kom fram for dere, ville dere da gi ham til meg i stedet for hans bror?

67 Og Josef begynte å tale og rope: Josef! Josef! Kom fram for meg i dag, vis deg for brødrene dine og sett deg foran dem!

68 Og da Josef talte dette foran dem, så de i forskjellige retninger for å se hvorfra Josef skulle komme fram for dem.

69 Og Josef betraktet alt de gjorde og sa til dem: Hvorfor ser dere hit og dit? Jeg er Josef, som dere solgte til Egypt. Sørg derfor ikke over at dere solgte meg, for Gud sendte meg foran dere for å holde et stort folk i live under hungersnøden.

70 Og brødrene hans ble grepet av redsel for ham da de hørte Josefs ord. Og Juda ble overmåte forskrekket over ham.

71 Og da Benjamin hørte Josefs ord, var han foran dem i den innerste delen av huset. Og Benjamin løp til sin bror Josef og omfavnet ham og falt ham om halsen. Og de gråt.

72 Og da Josefs brødre så at Benjamin hadde falt sin bror om halsen og gråt sammen med ham, falt også de over Josef og omfavnet ham. Og de gråt meget sammen med Josef.

73 Og det ble hørt i Josefs hus at de var Josefs brødre. Og dette behaget farao overmåte, for han hadde vært redd for at de skulle ødelegge Egypt.

74 Og farao sendte tjenerne sine til Josef for å gratulere ham med brødrene som hadde kommet til ham. Og alle hærførerne over hærene og troppene i Egypt kom for å glede seg sammen med Josef. Og hele Egypt gledet seg stort over Josefs brødre.

75 Og farao sendte tjenerne sine til Josef og sa: Si til brødrene dine at de skal hente alt som hører til dem, og la dem komme til meg. Og jeg skal la dem bo i den beste delen av landet Egypt. Og de gjorde slik.

76 Og Josef befalte mannen som var satt over huset hans, å føre fram gaver og klær til brødrene hans. Og han førte fram mange klær, kongelige kapper og mange gaver. Og Josef fordelte dem mellom brødrene sine.

77 Og han ga hver av brødrene sine et skift klær av gull og sølv og tre hundre sølvstykker. Og Josef befalte at de alle skulle kles i disse klærne og føres fram for farao.

78 Og da farao så at alle Josefs brødre var tapre menn med et vakkert utseende, gledet han seg stort.

79 Og deretter gikk de bort fra faraos åsyn for å dra til landet Kanaan, til sin far. Og deres bror Benjamin var sammen med dem.

80 Og Josef sto opp og ga dem elleve stridsvogner fra farao. Og Josef ga dem også sin egen stridsvogn, den han hadde kjørt i den dagen han ble kronet i Egypt, for at de skulle hente hans far til Egypt. Og Josef sendte klær til alle barna til brødrene sine, etter

antallet deres, og hundre sølvstykker til hver av dem. Og han sendte også klær til brødrenes hustruer fra klærne til kongens hustruer. Og han sendte dem av sted.

81 Og han ga hver av brødrene sine ti menn som skulle dra sammen med dem til landet Kanaan og tjene dem, barna deres og alle som hørte til dem, under reisen til Egypt.

82 Og Josef sendte med sin bror Benjamin ti sett med klær til hans ti sønner, en større del enn de andre barna til Jakobs sønner fikk.

83 Og han sendte femti sølvstykker til hver av dem og ti stridsvogner på faraos regning. Og han sendte sin far ti esler lastet med alle Egypts delikatesser og ti eselhopper lastet med korn og brød og mat til sin far og alle som var sammen med ham, som niste til veien.

84 Og til sin søster Dina sendte han klær av sølv og gull, virak og myrra og aloe og kvinnepynt i stor overflod. Og han sendte det samme fra faraos hustruer til Benjamins hustruer.

85 Og han ga alle brødrene sine og hustruene deres alle slags onykssteiner og bdellium og alle slags verdifulle ting blant stormennene i Egypt. Av alle de kostbare tingene fantes det ikke noe som Josef ikke sendte noe av til sin fars husstand.

86 Og han sendte brødrene sine bort, og de dro. Og han sendte sin bror Benjamin sammen med dem.

87 Og Josef dro ut sammen med dem for å følge dem på veien helt til grensene til Egypt. Og han ga dem befalinger angående sin far og hans husstand om at de skulle komme til Egypt.

88 Og han sa til dem: Strid ikke med hverandre på veien. For dette kom fra Herren for å bevare et stort folk fra å sulte i hjel. For det skal ennå være fem år med hungersnød i landet.

89 Og han befalte dem og sa: Når dere kommer til landet Kanaan, skal dere ikke plutselig komme fram for min far med denne saken, men handle med visdom.

90 Og Josef sluttet å gi dem befalinger og vendte tilbake til Egypt. Og Jakobs sønner dro til landet Kanaan med glede og fryd, til sin far Jakob.

91 Og de kom til grensene av landet og sa til hverandre: Hva skal vi gjøre med denne saken overfor vår far? For dersom vi plutselig kommer til ham og forteller ham dette, vil han bli meget forskrekket over ordene våre og ikke tro oss.

92 Og de dro videre helt til de nærmet seg husene sine. Og de fant Serah, Asjers datter, som kom ut for å møte dem. Og den unge jenta var meget god og klok og kunne spille på harpe.

93 Og de kalte på henne, og hun kom fram for dem og kysset dem. Og de tok henne og ga henne en harpe og sa: Gå nå fram for vår far og sett deg foran ham. Spill på harpen og tal disse ordene.

94 Og de befalte henne å gå til huset deres. Og hun tok harpen og skyndte seg foran dem. Og hun kom og satte seg nær Jakob.

95 Og hun spilte vakkert og sang. Og med sine milde ord sa hun: Josef, min onkel, lever! Han hersker over hele landet Egypt, og han er ikke død!

96 Og hun fortsatte å gjenta og tale disse ordene. Og Jakob hørte ordene hennes, og de var behagelige for ham.

97 Og han lyttet mens hun gjentok dem to og tre ganger. Og glede kom inn i Jakobs hjerte ved mildheten i ordene hennes. Og Guds ånd kom over ham, og han visste at alle ordene hennes var sanne.

98 Og Jakob velsignet Serah da hun talte disse ordene foran ham. Og han sa til henne: Min datter, måtte døden aldri få makt over deg, for du har vekket min ånd til live igjen. Fortsett bare å tale foran meg slik du har talt, for du har gledet meg med alle ordene dine.

99 Og hun fortsatte å synge disse ordene. Og Jakob lyttet, og det behaget ham. Og han gledet seg, og Guds ånd kom over ham.

100 Mens han ennå talte med henne, se, da kom sønnene hans til ham med hester og stridsvogner og kongelige klær og tjenere som løp foran dem.

101 Og Jakob reiste seg for å møte dem. Og han så sønnene sine kledd i kongelige klær, og han så alle rikdommene Josef hadde sendt med dem.

102 Og de sa til ham: Vit at vår bror Josef lever! Og det er han som hersker over hele landet Egypt. Og det var han som talte til oss, slik vi fortalte deg.

103 Og Jakob hørte alle ordene fra sønnene sine. Og hjertet hans hamret ved ordene deres, for han kunne ikke tro dem før han så alt Josef hadde gitt dem og det han hadde sendt til ham, og alle tegnene Josef hadde fortalt dem om.

104 Og de åpnet alt foran ham og viste ham alt Josef hadde sendt. Og de ga hver og én det Josef hadde sendt til ham. Og Jakob visste at de hadde talt sannheten, og han gledet seg overmåte over sin sønn.

105 Og Jakob sa: Det er nok for meg at min sønn Josef fremdeles lever. Jeg vil dra og se ham før jeg dør.

106 Og sønnene hans fortalte ham alt som hadde hendt dem. Og Jakob sa: Jeg vil dra ned til Egypt for å se min sønn og hans avkom.

107 Og Jakob sto opp og tok på seg klærne Josef hadde sendt ham. Og etter at han hadde vasket seg og barbert håret sitt, satte han turbanen som Josef hadde sendt ham, på hodet.

108 Og alle i Jakobs husstand og hustruene deres tok på seg klærne som Josef hadde sendt dem. Og de gledet seg stort over Josef, fordi han fremdeles levde og hersket i Egypt.

109 Og alle innbyggerne i Kanaan hørte om dette. Og de kom og gledet seg meget sammen med Jakob over at Josef fremdeles levde.

110 Og Jakob holdt en fest for dem i tre dager. Og alle kongene i Kanaan og landets stormenn spiste og drakk og gledet seg i Jakobs hus.

Kap.55

1 Og det skjedde etter dette at Jakob sa: Jeg vil dra og se min sønn i Egypt og deretter vende tilbake til landet Kanaan, som Gud talte til Abraham om. For jeg kan ikke forlate landet der jeg ble født.

2 Og se, Herrens ord kom til ham og sa: Dra ned til Egypt med hele din husstand og bli værende der. Frykt ikke for å dra ned til Egypt, for der skal jeg gjøre deg til et stort folk.

3 Og Jakob sa ved seg selv: Jeg vil dra og se min sønn, om frykten for hans Gud fremdeles er i hjertet hans blant alle innbyggerne i Egypt.

4 Og Herren sa til Jakob: Frykt ikke for Josef, for han har fremdeles bevart sin rettskaffenhet og tjener meg, slik det vil synes godt i dine øyne. Og Jakob gledet seg overmåte over sin sønn.

5 På den tiden befalte Jakob sønnene sine og hele husstanden sin å dra til Egypt etter Herrens ord til ham. Og Jakob sto opp sammen med sønnene sine og hele husstanden sin. Og han dro ut fra landet Kanaan, fra Be'er-Sjeba, med glede og fryd i hjertet. Og de dro til landet Egypt.

6 Og det skjedde da de nærmet seg Egypt, at Jakob sendte Juda foran seg til Josef for at han skulle vise ham et sted i Egypt. Og Juda gjorde etter sin fars ord. Og han skyndte seg og løp og kom til Josef. Og de utpekte et sted for dem i landet Gosen til hele hans husstand. Og Juda vendte tilbake og kom langs veien til sin far.

7 Og Josef spente for stridsvognen og samlet alle sine mektige menn og tjenere og alle embetsmennene i Egypt for å dra og møte sin far Jakob. Og Josefs befaling ble kunngjort i Egypt og sa: Enhver som ikke drar for å møte Jakob, skal dø.

8 Og neste dag dro Josef ut sammen med hele Egypt, en stor og mektig hær. Og alle var kledd i klær av fint lin og purpur og hadde gjenstander av sølv og gull og krigsvåpnene sine med seg.

9 Og de dro alle for å møte Jakob med alle slags musikkinstrumenter, med trommer og tamburiner. Og de strødde myrra og aloe langs hele veien. Og de dro alle fram på denne måten, og jorden skalv ved ropene deres.

10 Og alle kvinnene i Egypt gikk opp på takene og murene i Egypt for å møte Jakob. Og på Josefs hode var faraos kongelige krone, for farao hadde sendt den til ham for at han skulle bære den når han dro for å møte sin far.

11 Og da Josef var kommet femti alen fra sin far, steg han ned fra stridsvognen og gikk til fots mot sin far. Og da alle embetsmennene og stormennene i Egypt så at Josef gikk til fots mot sin far, steg også de ned og gikk til fots mot Jakob.

12 Og da Jakob nærmet seg Josefs leir, betraktet han leiren som kom mot ham sammen med Josef. Og det gledet ham, og Jakob undret seg over det.

13 Og Jakob sa til Juda: Hvem er denne mannen som jeg ser i Egypts leir, kledd i kongelige klær med et meget rødt klesplagg og en kongelig krone på hodet, som har steget ned fra stridsvognen og kommer mot oss? Og Juda svarte sin far og sa: Det er din sønn Josef, kongen. Og Jakob gledet seg da han så sin sønns herlighet.

14 Og Josef nærmet seg sin far og bøyde seg ned for ham. Og alle mennene i leiren bøyde seg sammen med ham ned til jorden foran Jakob.

15 Og se, Jakob løp og skyndte seg til sin sønn Josef og falt ham om halsen og kysset ham. Og de gråt. Og Josef omfavnet også sin far og kysset ham. Og de gråt, og hele folket i Egypt gråt sammen med dem.

16 Og Jakob sa til Josef: Nå kan jeg dø med glede etter å ha sett ansiktet ditt og sett at du fremdeles lever og er omgitt av herlighet.

17 Og Jakobs sønner og hustruene deres og barna deres og tjenerne deres og hele Jakobs husstand gråt overmåde sammen med Josef. Og de kysset ham og gråt meget sammen med ham.

18 Og Josef og hele folket hans vendte deretter hjem til Egypt. Og Jakob og sønnene hans og alle barna i husstanden hans kom sammen med Josef til Egypt. Og Josef lot dem bo i den beste delen av Egypt, i landet Gosen.

19 Og Josef sa til sin far og brødrene sine: Jeg vil dra opp og fortelle farao og si: Mine brødre og min fars husstand og alt som hører til dem, har kommet til meg. Og se, de er i landet Gosen.

20 Og Josef gjorde slik. Og han tok Ruben, Jissakar, Sebulon og sin bror Benjamin blant brødrene sine og stilte dem fram for farao.

21 Og Josef talte til farao og sa: Mine brødre og min fars husstand og alt som hører til dem, sammen med småfeet og kveget deres, har kommet til meg fra landet Kanaan for å bo som fremmede i Egypt. For hungersnøden var alvorlig over dem.

22 Og farao sa til Josef: La din far og dine brødre bo i den beste delen av landet. Hold ikke noe godt tilbake fra dem, men la dem spise av landets fedme.

23 Og Josef svarte og sa: Se, jeg har latt dem bosette seg i landet Gosen, for de er gjetere. La dem derfor bli værende i Gosen og gjete småfeet sitt atskilt fra egypterne.

24 Og farao sa til Josef: Gjør med brødrene dine alt det de ber deg om. Og Jakobs sønner bøyde seg ned for farao og gikk bort fra ham i fred. Og deretter førte Josef sin far fram for farao.

25 Og Jakob kom og bøyde seg ned for farao. Og Jakob velsignet farao og gikk deretter ut. Og Jakob og alle sønnene hans og hele husstanden hans bodde i landet Gosen.

26 I det andre året, det vil si i det hundre og trettiende året av Jakobs liv, forsørget Josef sin far og sine brødre og hele sin fars husstand med brød etter antallet små barn gjennom alle hungersnødens dager. De manglet ingenting.

27 Og Josef ga dem den beste delen av hele landet. Det beste av Egypt hadde de gjennom alle Josefs dager. Og Josef ga også dem og hele sin fars husstand klær og klesplagg år etter år. Og Jakobs sønner bodde trygt i Egypt gjennom alle sin brors dager.

28 Og Jakob spiste alltid ved Josefs bord. Jakob og sønnene hans forlot ikke Josefs bord verken dag eller natt, i tillegg til det Jakobs barn spiste i sine egne hus.

29 Og hele Egypt spiste brød fra Josefs hus gjennom hungersnødens dager, for alle egypterne solgte alt som hørte til dem på grunn av hungersnøden.

30 Og Josef kjøpte alle jordstykkene og markene i Egypt for brød på faraos vegne. Og Josef forsynte hele Egypt med brød gjennom alle hungersnødens dager. Og Josef samlet alt sølvet og gullet som kom til ham for kornet de kjøpte over hele landet. Og han samlet store mengder gull og sølv, i tillegg til en umåtelig mengde onykssteiner, bdellium og kostbare klær som de brakte til Josef fra alle deler av landet da pengene deres var brukt opp.

31 Og Josef tok alt sølvet og gullet som kom i hans hånd, omkring syttito talenter gull og sølv, og også onykssteiner og bdellium i stor overflod. Og Josef dro og skjulte dem på fire steder. Én del skjulte han i ødemarken nær Rødehavet, én del ved elven Perat, og den tredje og fjerde delen skjulte han i ørkenen rett overfor ødemarken i Persia og Media.

32 Og han tok en del av gullet og sølvet som var igjen, og ga det til alle brødrene sine og hele sin fars husstand og alle kvinnene i sin fars husstand. Og resten brakte han til faraos hus, omkring tjue talenter gull og sølv.

33 Og Josef ga alt gullet og sølvet som var igjen, til farao. Og farao la det i skattkammeret. Og hungersnødens dager opphørte deretter i landet. Og de sådde og høstet over hele landet og fikk sin vanlige avling år etter år. De manglet ingenting.

34 Og Josef bodde trygt i Egypt, og hele landet ble styrt etter hans råd. Og hans far og alle brødrene hans bodde i landet Gosen og tok det i eie.

35 Og Josef var blitt meget gammel og langt fremskreden i dager. Og hans to sønner, Efraim og Manasse, oppholdt seg stadig i Jakobs hus sammen med barna til Jakobs sønner, deres brødre, for å lære Herrens veier og hans lov.

36 Og Jakob og sønnene hans bodde i landet Egypt, i landet Gosen. Og de tok det i eie og var fruktbare og ble tallrike der.

Kap.56

1 Og Jakob levde i landet Egypt i sytten år. Og Jakobs dager og hans leveår var hundre og førtisju år.

2 På den tiden ble Jakob rammet av sykdommen som han døde av. Og han sendte bud etter sin sønn Josef fra Egypt. Og hans sønn Josef kom fra Egypt og kom til sin far.

3 Og Jakob sa til Josef og sønnene sine: Se, jeg dør. Og deres fedres Gud skal se til dere og føre dere tilbake til landet som Herren sverget å gi dere og barna deres etter dere. Derfor, når jeg er død, skal dere begrave meg i hulen som ligger i Makpela i Hebron, i landet Kanaan, nær mine fedre.

4 Og Jakob lot sønnene sine sverge at de skulle begrave ham i Makpela i Hebron. Og sønnene hans sverget til ham om denne saken.

5 Og han befalte dem og sa: Tjen Herren deres Gud. For han som utfridde deres fedre, skal også utfri dere fra all trengsel.

6 Og Jakob sa: Kall alle barna deres hit til meg. Og alle barna til Jakobs sønner kom og satte seg foran ham. Og Jakob velsignet dem og sa til dem: Herren, deres fedres Gud, skal gi dere tusen ganger så mye og velsigne dere. Og måtte han gi dere deres far Abrahams velsignelse. Og alle barna til Jakobs sønner gikk ut den dagen etter at han hadde velsignet dem.

7 Og neste dag kalte Jakob igjen på sønnene sine. Og de samlet seg alle og kom til ham og satte seg foran ham. Og Jakob velsignet den dagen sønnene sine før sin død. Hver mann velsignet han etter hans velsignelse. Se, det står skrevet i boken om Herrens lov som hører til Israel.

8 Og Jakob sa til Juda: Jeg vet, min sønn, at du er en mektig mann blant brødrene dine. Hersk over dem, og dine sønner skal herske over deres sønner for alltid.

9 Men lær sønnene dine å bruke buen og alle krigsvåpen, slik at de kan kjempe sin brors kamper, han som skal herske over fiendene sine.

10 Og Jakob ga igjen sønnene sine befalinger den dagen og sa: Se, i dag skal jeg bli samlet til mitt folk. Før meg opp fra Egypt og begrav meg i Makpela-hulen, slik jeg har befalt dere.

11 Men vakt dere, jeg ber dere, så ingen av sønnene deres bærer meg, bare dere selv. Og slik skal dere gjøre med meg når dere bærer kroppen min og fører den til landet Kanaan for å begrave meg:

12 Juda, Jissakar og Sebulon skal bære båren min på østsiden. Ruben, Simeon og Gad skal bære den på sørsiden. Efraim, Manasse og Benjamin på vestsiden. Dan, Asjer og Naftali på nordsiden.

13 La ikke Levi bære sammen med dere, for han og sønnene hans skal bære Herrens paktsark sammen med israelittene i leiren. Heller ikke skal min sønn Josef bære, for hans herlighet skal være som en konges. Men Efraim og Manasse skal være i deres sted.

14 Slik skal dere gjøre med meg når dere fører meg bort. Forsøm ikke noe av alt det jeg befaler dere. Og når dere gjør dette mot meg, skal Herren komme dere i hu med velvilje, både dere og barna deres etter dere for alltid.

15 Og dere, mine sønner, skal hver ære sin bror og sin slektning. Og befal barna deres og barnebarna deres etter dere å tjene Herren, deres fedres Gud, alle dager.

16 Da kan dere leve lenge i landet, både dere og barna deres og barnebarna deres for alltid, når dere gjør det som er godt og rettskaffent i Herren deres Guds øyne og vandrer på alle hans veier.

17 Og du, Josef, min sønn, tilgi, jeg ber deg, dine brødres krenkelser og alle deres misgjerninger og den skaden de påførte deg. For Gud hadde til hensikt å vende dette til det gode for deg og barna dine.

18 Og å, min sønn, overlat ikke brødrene dine til innbyggerne i Egypt. Såre heller ikke følelsene deres. For se, jeg overgir dem i Guds hånd og i din hånd for at du skal beskytte dem mot egypterne. Og Jakobs sønner svarte sin far og sa: Å, vår far, alt du har befalt oss, skal vi gjøre. Måtte Gud bare være med oss.

19 Og Jakob sa til sønnene sine: Måtte Gud være med dere når dere holder alle hans veier. Vik ikke fra hans veier, verken til høyre eller venstre, men gjør det som er godt og rettskaffent i hans øyne.

20 For jeg vet at mange og tunge trengsler skal ramme dere i de kommende dager i landet, ja, både barna deres og barnebarna deres. Tjen bare Herren, så skal han frelse dere fra all trengsel.

21 Og det skal skje når dere følger Gud for å tjene ham og lærer barna deres etter dere og barnebarna deres å kjenne Herren, at Herren skal reise opp for dere og barna deres en tjener blant deres egne barn. Og Herren skal utfri dere ved hans hånd fra all nød og føre dere ut av Egypt og tilbake til deres fedres land, så dere kan arve det og bo der trygt.

22 Og Jakob sluttet å gi sønnene sine befalinger. Og han trakk føttene opp i sengen. Og han døde og ble samlet til sitt folk.

23 Og Josef falt ned over sin far og ropte og gråt over ham og kysset ham. Og han ropte med bitter røst og sa: Å, min far, min far!

24 Og sønnenes hustruer og hele husstanden hans kom og falt ned over Jakob. Og de gråt over ham og ropte med meget høy røst på grunn av Jakob.

25 Og alle Jakobs sønner reiste seg sammen og rev i stykker klærne sine. Og de bandt alle sekkestrie om hoftene og falt på ansiktet. Og de kastet støv på hodene sine mot himmelen.

26 Og dette ble fortalt Asenat, Josefs hustru. Og hun reiste seg og tok på seg sekkestrie. Og hun kom sammen med alle de egyptiske kvinnene som var med henne, og de sørget og gråt over Jakob.

27 Og alle menneskene i Egypt som kjente Jakob, kom også den dagen da de hørte dette. Og hele Egypt gråt i mange dager.

28 Og også fra landet Kanaan kom kvinnene til Egypt da de hørte at Jakob var død. Og de gråt over ham i Egypt i sytti dager.

29 Og det skjedde etter dette at Josef befalte tjenerne sine, legene, å balsamere hans far med myrra og virak og alle slags røkelsesstoffer og velluktende oljer. Og legene balsamerte Jakob slik Josef hadde befalt dem.

30 Og hele folket i Egypt og de eldste og alle innbyggerne i landet Gosen gråt og sørget over Jakob. Og alle sønnene hans og barna i husstanden hans klaget og sørget over sin far Jakob i mange dager.

31 Og da sørgedagene var gått, etter sytti dager, sa Josef til farao: Jeg vil dra opp og begrave min far i landet Kanaan, slik han lot meg sverge. Deretter skal jeg vende tilbake.

32 Og farao sendte bud til Josef og sa: Dra opp og begrav din far slik han sa, og slik han lot deg sverge. Og Josef sto opp sammen med alle brødrene sine for å dra til landet Kanaan og begrave sin far Jakob, slik han hadde befalt dem.

33 Og farao befalte at det skulle kunngjøres over hele Egypt og sies: Enhver som ikke drar opp sammen med Josef og brødrene hans til landet Kanaan for å begrave Jakob, skal dø.

34 Og hele Egypt hørte faraos kunngjøring. Og de reiste seg alle sammen, alle faraos tjenere og de eldste i hans hus og alle de eldste i landet Egypt. Og de dro opp sammen med Josef. Og alle faraos embetsmenn og stormenn dro opp som Josefs tjenere. Og de dro for å begrave Jakob i landet Kanaan.

35 Og Jakobs sønner bar båren som han lå på. Og sønnene hans gjorde med ham alt det deres far hadde befalt dem.

36 Og båren var av rent gull og var innlagt med onykssteiner og bdellium hele veien rundt. Og bæredekningen var et vevd arbeid av gull som var sammenføyd med tråder, og over dem var det kroker av onykssteiner og bdellium.

37 Og Josef satte en stor gullkrone på hodet til sin far Jakob. Og han la et gullsepter i hånden hans. Og de omringet båren slik skikken var for konger mens de levde.

38 Og alle Egypts tropper gikk foran ham i denne oppstillingen. Først alle faraos mektige menn og Josefs mektige menn, og etter dem resten av innbyggerne i Egypt. Og de var alle ombundet med sverd og utrustet med brynjer. Og krigsutstyret deres var på dem.

39 Og alle dem som gråt og sørget, gikk et stykke unna, rett overfor båren, mens de vandret og gråt og klaget. Og resten av folket gikk etter båren.

40 Og Josef og hele hans husstand gikk samlet nær båren, barbeint og gråtende. Og resten av Josefs tjenere gikk omkring ham. Hver mann hadde sine prydelser på seg, og de var alle væpnet med krigsvåpnene sine.

41 Og femti av Jakobs tjenere gikk foran båren og strødde myrra og aloe og alle slags velluktende stoffer langs veien. Og alle Jakobs sønner som bar båren, gikk på de velluktende stoffene. Og Jakobs tjenere gikk foran dem og strødde velluktende stoffer langs veien.

42 Og Josef dro opp med en stor og mektig leir. Og de gjorde på denne måten hver dag helt til de nådde landet Kanaan. Og de kom til Atads treskeplass, som lå på den andre siden av Jordan. Og de holdt en overmåte stor og tung sørgehøytid på dette stedet.

43 Og alle kongene i Kanaan hørte om dette. Og de dro alle ut, hver mann fra sitt hus, trettien konger i Kanaan. Og de kom alle sammen med mennene sine for å sørge og gråte over Jakob.

44 Og alle disse kongene betraktet Jakobs bare. Og se, Josefs krone lå på den. Og de la også kronene sine på båren og omringet den med kroner.

45 Og alle disse kongene holdt på dette stedet en stor og tung sørgehøytid sammen med Jakobs sønner og Egypt over Jakob. For alle kongene i Kanaan kjente til Jakobs og sønnenes tapperhet.

46 Og meldingen nådde Esau og sa: Jakob døde i Egypt, og sønnene hans og hele Egypt fører ham til landet Kanaan for å begrave ham.

47 Og Esau hørte dette mens han bodde på Seir-fjellet. Og han sto opp sammen med sønnene sine og hele folket sitt og hele husstanden sin, et overmåte stort folk. Og de kom for å sørge og gråte over Jakob.

48 Og det skjedde da Esau kom, at han sørget over sin bror Jakob. Og hele Egypt og hele Kanaan reiste seg igjen og holdt en stor sørgehøytid sammen med Esau over Jakob på dette stedet.

49 Og Josef og brødrene hans førte sin far Jakob bort fra dette stedet. Og de dro til Hebron for å begrave Jakob i hulen hos hans fedre.

50 Og de kom til Kirjat-Arba, til hulen. Og da de kom dit, stilte Esau seg sammen med sønnene sine imot Josef og brødrene hans og hindret dem ved hulen og sa: Jakob skal ikke begraves der, for den tilhører oss og vår far.

51 Og Josef og brødrene hans hørte ordene fra Esaus sønner og ble overmåte vrede. Og Josef nærmet seg Esau og sa: Hva er dette de har talt? Sannelig, min far Jakob kjøpte den av deg for store rikdommer etter Isaks død, nå for tjuefem år siden. Og også hele landet Kanaan kjøpte han av deg og sønnene dine og ditt avkom etter deg.

52 Og Jakob kjøpte det for sønnene sine og sitt avkom etter seg som arv for alltid. Hvorfor taler du da slik i dag?

53 Og Esau svarte og sa: Du taler usant og kommer med løgner. For jeg solgte ingenting av det som tilhører meg i hele dette landet, slik du sier. Heller ikke kjøpte min bror Jakob noe som tilhører meg i dette landet.

54 Og Esau talte disse ordene for å bedra Josef med ordene sine. For Esau visste at Josef ikke hadde vært til stede i de dager da Esau solgte alt som tilhørte ham i landet Kanaan, til Jakob.

55 Og Josef sa til Esau: Sannelig, min far lot disse tingene bli skrevet inn sammen med deg i kjøpsdokumentet og stadfestet dokumentet med vitner. Og se, det er hos oss i Egypt.

56 Og Esau svarte ham og sa: Bring fram dokumentet. Alt det dere finner skrevet i dokumentet, skal vi gjøre etter.

57 Og Josef kalte på sin bror Naftali og sa: Skynd deg raskt og drøy ikke! Løp, jeg ber deg, til Egypt og hent alle dokumentene, kjøpsdokumentet, det forseglede dokumentet og det åpne dokumentet. Og hent også alle de første dokumentene der alle avtalene om førstefødselsretten er skrevet ned.

58 Og bring dem hit til oss, så vi ved dem kan få vite sannheten om alle ordene Esau og sønnene hans har talt i dag.

59 Og Naftali lyttet til Josefs røst. Og han skyndte seg og løp for å dra ned til Egypt. Og Naftali var lettere på foten enn noen av hjortene i ødemarken, for han kunne gå på kornaks uten å knuse dem.

60 Og da Esau så at Naftali hadde dratt for å hente dokumentene, økte han og sønnene hans motstanden ved hulen. Og Esau og hele folket hans reiste seg mot Josef og brødrene hans til kamp.

61 Og alle Jakobs sønner og folket i Egypt kjempet mot Esau og mennene hans. Og Esaus sønner og folket hans ble slått foran Jakobs sønner. Og Jakobs sønner drepte førti menn blant Esaus folk.

62 Og Husjim, sønn av Dan, sønn av Jakob, var på den tiden sammen med Jakobs sønner. Men han var omkring hundre alen fra stedet der kampen sto, for han ble værende sammen med barna til Jakobs sønner ved Jakobs bære for å vokte den.

63 Og Husjim var stum og døv, men han forsto likevel lyden av uro blant menneskene.

64 Og han spurte og sa: Hvorfor begraver dere ikke den døde? Og hva er denne store uroen? Og de svarte ham med ordene fra Esau og sønnene hans. Og han løp til Esau midt under kampen og drepte Esau med et sverd. Og han hogg hodet av ham, slik at det sprang et stykke bort. Og Esau falt blant menneskene som kjempet.

65 Og da Husjim hadde gjort dette, fikk Jakobs sønner overtaket over Esaus sønner. Og Jakobs sønner begravde sin far Jakob med makt i hulen, mens Esaus sønner så på.

66 Og Jakob ble begravd i Hebron, i Makpela-hulen, som Abraham hadde kjøpt av Hets barn til eiendom som gravsted. Og han ble begravd i meget kostbare klær.
67 Og ingen konge hadde fått en slik ære ved sin død som Josef viste sin far. For han begravde ham med stor ære, slik konger blir begravd.
68 Og Josef og brødrene hans holdt en sørgehøytid på sju dager over sin far.

Kap.57

1 Og det skjedde etter dette at Esaus sønner førte krig mot Jakobs sønner. Og Esaus sønner kjempet mot Jakobs sønner i Hebron, mens Esau fremdeles lå død og ikke var blitt begravd.
2 Og kampen var hard mellom dem. Og Esaus sønner ble slått foran Jakobs sønner. Og Jakobs sønner drepte åtti menn blant Esaus sønner, men ikke én eneste mann blant Jakobs sønners folk døde. Og Josefs hånd fikk overtaket over hele folket til Esaus sønner. Og han tok Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, og femti av mennene hans til fange. Og han bandt dem med jernlenker og overlot dem i hendene til tjenerne sine for at de skulle føre dem til Egypt.
3 Og det skjedde da Jakobs sønner hadde tatt Sefo og folket hans til fange, at alle som var igjen av Esaus hus, ble meget redde for livet sitt, for at også de skulle bli tatt til fange. Og de flyktet alle sammen med Elifas, Esaus sønn, og folket hans, og med Esaus kropp. Og de dro videre på veien til Seir-fjellet.
4 Og de kom til Seir-fjellet og begravde Esau i Seir. Men de hadde ikke tatt hodet hans med seg til Seir, for det var blitt begravd på stedet der kampen hadde stått i Hebron.
5 Og det skjedde da Esaus sønner hadde flyktet fra Jakobs sønner, at Jakobs sønner forfulgte dem helt til grensene av Seir. Men de drepte ikke en eneste mann blant dem mens de forfulgte dem. For Esaus kropp, som de bar med seg, økte forvirringen deres, slik at de flyktet. Og Jakobs sønner vendte tilbake fra dem og kom opp til stedet der brødrene deres var i Hebron. Og de ble værende der den dagen og den neste dagen, helt til de hadde hvilt ut etter kampen.
6 Og det skjedde på den tredje dagen at de samlet alle barna til Seir, horitten, og alle Østens barn, en menneskemengde tallrik som sanden i havet. Og de dro og kom ned til Egypt for å kjempe mot Josef og brødrene hans, for å utfri sine brødre.
7 Og Josef og alle Jakobs sønner hørte at Esaus sønner og Østens barn hadde kommet mot dem til kamp for å utfri sine brødre.
8 Og Josef og brødrene hans og de sterke mennene i Egypt dro ut og kjempet i byen Ramses. Og Josef og brødrene hans tilføyde Esaus sønner og Østens barn et fryktelig nederlag.
9 Og de drepte seks hundre tusen menn blant dem. Og de drepte alle de mektige mennene blant Seirs barn, horittene, slik at bare noen få av dem ble igjen. Og de drepte også svært mange blant Østens barn og Esaus barn. Og Elifas, Esaus sønn, og alle Østens barn flyktet fra Josef og brødrene hans.
10 Og Josef og brødrene hans forfulgte dem helt til de kom til Sukkot. Og der drepte de ytterligere tretti menn blant dem. Og resten unnslopp og flyktet, hver til sin by.
11 Og Josef og brødrene hans og de mektige mennene i Egypt vendte tilbake fra dem med glede og fryd i hjertet, for de hadde slått alle fiendene sine.
12 Og Sefo, Elifas' sønn, og mennene hans var fremdeles treller i Egypt under Jakobs sønner, og lidelsene deres økte.
13 Og da Esaus sønner og Seirs sønner vendte tilbake til landet sitt, så Seirs sønner at de alle hadde falt i hendene på Jakobs sønner og folket i Egypt på grunn av Esaus sønners krig.
14 Og Seirs sønner sa til Esaus sønner: Dere har sett og vet derfor at denne krigen kom over oss på grunn av dere. Og ikke én mektig mann eller noen som er dyktig i krig, er igjen.

15 Dra derfor nå ut fra landet vårt! Dra bort fra oss til landet Kanaan, til landet der fedrene deres bodde. Hvorfor skal barna deres arve eiendelene til barna våre i de kommende dager?

16 Men Esaus barn ville ikke lytte til Seirs barn. Og Seirs barn overveide å føre krig mot dem.

17 Og Esaus barn sendte i hemmelighet bud til Angeas, kongen av Afrika, det vil si Dinhaba, og sa:

18 Send noen av mennene dine til oss og la dem komme hit. Og vi skal kjempe sammen mot barna til Seir, horitten, for de har bestemt seg for å kjempe mot oss og drive oss bort fra landet.

19 Og Angeas, kongen av Dinhaba, gjorde slik. For han var i de dager vennlig innstilt til Esaus barn. Og Angeas sendte fem hundre tapre fotsoldater og åtte hundre ryttere til Esaus barn.

20 Og Seirs barn sendte bud til Østens barn og Midjans barn og sa: Dere har sett hva Esaus barn har gjort mot oss. På grunn av dem er nesten alle blant oss blitt ødelagt i deres kamp mot Jakobs sønner.

21 Kom derfor nå til oss og hjelp oss. Og vi skal kjempe sammen mot dem og drive dem bort fra landet og hevne våre brødre som døde for deres skyld i kampen mot deres brødre, Jakobs sønner.

22 Og alle Østens barn lyttet til Seirs barn. Og de kom til dem, omkring åtte hundre menn med trukne sverd. Og Esaus barn kjempet mot Seirs barn på den tiden i Paran-ørkenen.

23 Og Seirs barn fikk da overtaket over Esaus sønner. Og Seirs barn drepte den dagen i dette slaget omkring to hundre menn blant folket til Angeas, kongen av Dinhaba, som var sammen med Esaus barn.

24 Og på den andre dagen kom Esaus barn igjen for å kjempe for andre gang mot Seirs barn. Og kampen var hard mot Esaus barn denne andre gangen, og Seirs barn påførte dem store vanskeligheter.

25 Og da Esaus barn så at Seirs barn var mektigere enn dem, vendte noen menn blant Esaus barn seg bort fra sine egne og hjalp Seirs barn, fiendene deres.

26 Og i det andre slaget falt ytterligere femtiåtte menn blant folket til Angeas, kongen av Dinhaba, som var sammen med Esaus barn.

27 Og på den tredje dagen hørte Esaus barn at noen av brødrene deres hadde vendt seg bort fra dem for å kjempe mot dem i det andre slaget. Og Esaus barn sørget da de hørte dette.

28 Og de sa: Hva skal vi gjøre mot brødrene våre som vendte seg bort fra oss for å hjelpe Seirs barn, fiendene våre? Og Esaus barn sendte igjen bud til Angeas, kongen av Dinhaba, og sa:

29 Send oss flere menn, så vi sammen med dem kan kjempe mot Seirs barn. For de har allerede to ganger vært sterkere enn oss.

30 Og Angeas sendte igjen omkring seks hundre tapre menn til Esaus barn. Og de kom for å hjelpe Esaus barn.

31 Og etter ti dager førte Esaus barn igjen krig mot Seirs barn i Paran-ørkenen. Og kampen var meget hard mot Seirs barn. Og Esaus barn fikk denne gangen overtaket over Seirs barn. Og Seirs barn ble slått foran Esaus barn. Og Esaus barn drepte omkring to tusen menn blant dem.

32 Og alle de mektige mennene blant Seirs barn døde i dette slaget. Og bare de små barna deres som var blitt igjen i byene, var tilbake.

33 Og hele Midjan og Østens barn tok til flukt fra slaget. Og de forlot Seirs barn og flyktet da de så at kampen var hard mot dem. Og Esaus barn forfulgte alle Østens barn helt til de nådde landet deres.

34 Og Esaus barn drepte ytterligere omkring to hundre og femti menn blant dem. Og blant Esaus barns folk falt omkring tretti menn i dette slaget. Men dette onde kom over

dem fordi brødrene deres hadde vendt seg bort fra dem for å hjelpe Seirs barn, horittene. Og Esaus barn hørte igjen om brødrenes onde gjerninger, og de sørget igjen på grunn av dette.

35 Og det skjedde etter slaget at Esaus barn vendte tilbake og kom hjem til Seir. Og Esaus barn drepte dem som var blitt igjen i landet blant Seirs barn. De drepte også hustruene og de små barna deres. De lot ikke én sjel bli levende igjen, bortsett fra femti unge gutter og jenter som de lot leve. Og Esaus barn drepte dem ikke. Og guttene ble trellene deres, og jentene tok de til hustruer.

36 Og Esaus barn bodde i Seir i stedet for Seirs barn. Og de arvet landet deres og tok det i eie.

37 Og Esaus barn tok alt som tilhørte Seirs barn i landet, også småfeet, oksene og eiendelene deres. Alt som tilhørte Seirs barn, tok Esaus barn. Og Esaus barn bodde i Seir i stedet for Seirs barn helt til denne dag. Og Esaus barn delte landet i deler mellom Esaus fem sønner etter slektene deres.

38 Og det skjedde i de dager at Esaus barn bestemte seg for å krone en konge over seg i landet som de hadde tatt i eie. Og de sa til hverandre: Slik skal det være. Han skal herske over oss i landet vårt, og vi skal være under hans råd, og han skal kjempe våre kamper mot fiendene våre. Og de gjorde slik.

39 Og alle Esaus barn sverget at ingen av brødrene deres noen gang skulle herske over dem, men bare en fremmed mann som ikke var av deres brødre. For sjelene til alle Esaus barn var blitt bitre, hver mann mot sin sønn, bror og venn, på grunn av det onde som hadde rammet dem fra brødrene deres da de kjempet mot Seirs barn.

40 Derfor sverget Esaus sønner at de fra den dagen av ikke skulle velge en konge blant sine brødre, men en fra et fremmed land. Og slik var det helt til denne dag.

41 Og det var en mann der blant folket til Angeas, kongen av Dinhaba. Han het Bela og var sønn av Beor. Han var en meget tapper mann, vakker og med et tiltalende utseende, vis i all visdom og en mann med forstand og gode råd. Og det fantes ingen blant folket til Angeas som var som ham.

42 Og alle Esaus barn tok ham og salvet ham og kronet ham til konge. Og de bøyde seg ned for ham og sa: Måtte kongen leve! Måtte kongen leve!

43 Og de bredte ut et klede, og hver mann brakte ham øreringer av gull og sølv eller ringer eller armbånd. Og de gjorde ham meget rik på sølv og gull, onykssteiner og bdellium. Og de laget en kongelig trone til ham og satte en kongelig krone på hodet hans. Og de bygde et palass til ham, og han bodde der. Og han ble konge over alle Esaus barn.

44 Og folket til Angeas tok sin betaling fra Esaus barn for kampen de hadde kjempet. Og de dro og vendte på den tiden tilbake til sin herre i Dinhaba.

45 Og Bela hersket over Esaus barn i tretti år. Og Esaus barn bodde i landet i stedet for Seirs barn. Og de bodde trygt i deres sted helt til denne dag.

Kap.58

1 Og det skjedde i det trettitoende året etter at israelittene dro ned til Egypt, det vil si i det syttiførste året av Josefs liv, at farao, kongen av Egypt, døde. Og hans sønn Magron hersket i hans sted.

2 Og farao hadde før sin død befalt Josef å være som en far for hans sønn Magron, og at Magron skulle være under Josefs omsorg og råd.

3 Og hele Egypt samtykket i at Josef skulle være konge over dem, for alle egypterne elsket Josef slik de hadde gjort tidligere. Men Magron, faraos sønn, satt på sin fars trone og ble konge i de dager i sin fars sted.

4 Og Magron var førtien år gammel da han begynte å herske. Og han hersket i Egypt i førti år. Og hele Egypt kalte ham farao etter hans fars navn, slik det var skikken deres i Egypt å gjøre med enhver konge som hersket over dem.

5 Og det skjedde da farao hersket i sin fars sted, at han overlot Egypts lover og alle saker som angikk styret av landet, i Josefs hånd, slik hans far hadde befalt ham.

6 Og Josef ble konge over Egypt, for han førte tilsyn med hele Egypt. Og hele Egypt var under hans omsorg og råd. For hele Egypt vendte seg til Josef etter faraos død, og de ønsket overmåde sterkt at han skulle herske over dem.

7 Men det var noen blant dem som ikke likte ham, og som sa: Ingen fremmed skal herske over oss. Likevel ble hele styret av Egypt i de dager lagt på Josef etter faraos død. Han var den som ordnet alle saker og gjorde som han ønsket over hele landet uten at noen blandet seg inn.

8 Og hele Egypt var under Josefs omsorg. Og Josef førte krig mot alle fiendene omkring seg og underla seg dem. Også hele landet og alle filisterne helt til grensene av Kanaan underla Josef seg. Og de var alle under hans makt og ga Josef en årlig skatt.

9 Og farao, kongen av Egypt, satt på tronen i sin fars sted, men han var under Josefs myndighet og råd, slik han tidligere hadde vært under sin fars myndighet.

10 Og han hersket heller ikke over noe annet enn landet Egypt, under Josefs råd. Men Josef hersket på den tiden over hele området fra Egypt til den store elven Perat.

11 Og Josef hadde framgang på alle sine veier. Og Herren var med ham. Og Herren ga Josef enda mer visdom og ære og herlighet og kjærlighet til ham i egypternes hjerter og over hele landet. Og Josef hersket over hele området i førti år.

12 Og alle landene til filisterne og Kanaan og Sidon, og landene på den andre siden av Jordan, brakte gaver til Josef gjennom alle hans dager. Og hele området var i Josefs hånd, og de brakte ham en årlig skatt etter det som var fastsatt. For Josef hadde kjempet mot alle fiendene omkring seg og underlagt seg dem. Og hele området var i Josefs hånd, og Josef satt trygt på tronen sin i Egypt.

13 Og også alle brødrene hans, Jakobs sønner, bodde trygt i landet gjennom alle Josefs dager. Og de var fruktbare og ble overmåde tallrike i landet. Og de tjente Herren gjennom alle sine dager, slik deres far Jakob hadde befalt dem.

14 Og det skjedde etter mange dager og år, mens Esaus barn bodde fredelig i landet sitt sammen med Bela, kongen deres, at Esaus barn var fruktbare og ble tallrike i landet. Og de bestemte seg for å dra og kjempe mot Jakobs sønner og hele Egypt og utfri sin bror Sefo, sønn av Elifas, og mennene hans. For de var fremdeles på den tiden treller under Josef.

15 Og Esaus barn sendte bud til alle Østens barn og sluttet fred med dem. Og alle Østens barn kom til dem for å dra sammen med Esaus barn til Egypt for å kjempe.

16 Og det kom også folk fra Angeas, kongen av Dinhaba, til dem. Og de sendte også bud til Ismaels barn, og også de kom til dem.

17 Og hele dette folket samlet seg og kom til Seir for å hjelpe Esaus barn i kampen. Og denne leiren var meget stor og full av mennesker, tallrik som sanden i havet, omkring åtte hundre tusen menn, både fotsoldater og ryttere. Og alle disse troppene dro ned til Egypt for å kjempe mot Jakobs sønner. Og de slo leir ved Ramses.

18 Og Josef dro ut sammen med brødrene sine og de mektige mennene i Egypt, omkring seks hundre menn. Og de kjempet mot dem i landet Ramses. Og Jakobs sønner kjempet på den tiden igjen mot Esaus barn, i det femtiende året etter at Jakobs sønner dro ned til Egypt, det vil si i det trettiende året av Belas herredømme over Esaus barn i Seir.

19 Og Herren ga alle Esaus mektige menn og Østens barn i hendene på Josef og brødrene hans. Og folket til Esaus barn og Østens barn ble slått foran Josef.

20 Og blant folket til Esau og Østens barn som ble drept, falt omkring to hundre tusen menn foran Jakobs sønner. Og deres konge Bela, Beors sønn, falt sammen med dem i slaget. Og da Esaus barn så at kongen deres hadde falt i slaget og var død, ble hendene deres svake i kampen.

21 Og Josef og brødrene hans og hele Egypt fortsatte å slå folket i Esaus hus. Og hele Esaus folk var redde for Jakobs sønner og flyktet fra dem.

22 Og Josef og brødrene hans og hele Egypt forfulgte dem en dagsreise. Og de drepte ytterligere omkring tre hundre menn blant dem mens de fortsatte å slå dem på veien. Og deretter vendte de tilbake fra dem.

23 Og Josef og alle brødrene hans vendte tilbake til Egypt, og ikke én mann manglet blant dem. Men blant egypterne falt tolv menn.

24 Og da Josef vendte tilbake til Egypt, befalte han at Sefo og mennene hans skulle bindes enda hardere. Og de bandt dem med jernlenker og økte lidelsene deres.

25 Og hele folket til Esaus barn og Østens barn vendte tilbake i skam, hver til sin by. For alle de mektige mennene som hadde vært sammen med dem, hadde falt i slaget.

26 Og da Esaus barn så at kongen deres hadde dødd i slaget, skyndte de seg og tok en mann blant Østens barn. Han het Jobab, var sønn av Serah og kom fra landet Bosra. Og de lot ham herske over seg i stedet for Bela, kongen deres.

27 Og Jobab satte seg på Belas trone som konge i hans sted. Og Jobab hersket i Edom over alle Esaus barn i ti år. Og Esaus barn dro ikke mer ut for å kjempe mot Jakobs sønner fra den dagen av, for Esaus sønner kjente Jakobs sønners tapperhet og var meget redde for dem.

28 Men fra den dagen av hatet Esaus barn Jakobs sønner. Og hatet og fiendskapet var meget sterkt mellom dem gjennom alle dager, helt til denne dag.

29 Og det skjedde etter dette, ved slutten av ti år, at Jobab, Serahs sønn fra Bosra, døde. Og Esaus barn tok en mann som het Husjam, fra landet Teman, og gjorde ham til konge over seg i stedet for Jobab. Og Husjam hersket i Edom over alle Esaus barn i tjue år.

30 Og Josef, kongen av Egypt, og brødrene hans og alle Israels barn bodde trygt i Egypt i de dager, sammen med alle barna til Josef og brødrene hans. De møtte ingen hindringer eller ulykker. Og landet Egypt hadde på den tiden fred fra krig gjennom Josefs og brødrenes dager.

Kap.59

1 Og dette er navnene på Israels sønner som bodde i Egypt, og som hadde kommet sammen med Jakob. Alle Jakobs sønner kom til Egypt, hver mann med sin husstand.

2 Leas barn var Ruben, Simeon, Levi, Juda, Jissakar og Sebulon, og deres søster Dina.

3 Og Rakels sønner var Josef og Benjamin.

4 Og sønnene til Silpa, Leas tjenestekvinne, var Gad og Asjer.

5 Og sønnene til Bilha, Rakels tjenestekvinne, var Dan og Naftali.

6 Og dette var avkommet som ble født dem i landet Kanaan før de kom til Egypt sammen med sin far Jakob.

7 Rubens sønner var Hanok, Pallu, Hesron og Karmi.

8 Og Simeons sønner var Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin, Sokar og Saul, sønnen til den kanaaneiske kvinnen.

9 Og Levis barn var Gersjon, Kehat og Merari, og deres søster Jokebed, som ble født dem mens de dro ned til Egypt.

10 Og Judas sønner var Er, Onan, Sjela, Peres og Serah.

11 Og Er og Onan døde i landet Kanaan. Og Peres' sønner var Hesron og Hamul.

12 Og Jissakars sønner var Tola, Puva, Job og Sjimron.

13 Og Sebulons sønner var Sered, Elon og Jahleel. Og Dans sønn var Husjim.

14 Og Naftalis sønner var Jahseel, Guni, Jeser og Sjllem.

15 Og Gads sønner var Sifjon, Haggi, Sjuni, Esbon, Eri, Arodi og Areli.

16 Og Asjers barn var Jimna, Jisjva, Jisjvi, Beria og deres søster Serah. Og Berias sønner var Heber og Malkiel.

17 Og Benjamins sønner var Bela, Beker, Asjbel, Gera, Na'aman, Ahi, Rosj, Muppim, Huppim og Ord.

18 Og Josefs sønner, som ble født ham i Egypt, var Manasse og Efraim.

19 Og alle sjelene som kom fra Jakobs lend, var sytti sjeler. Dette er de som kom sammen med sin far Jakob til Egypt for å bo der. Og Josef og alle brødrene hans bodde trygt i Egypt, og de spiste av det beste Egypt hadde å gi gjennom alle Josefs leveår.

20 Og Josef levde i landet Egypt i nittitre år. Og Josef hersket over hele Egypt i åtti år.

21 Og da Josefs dager nærmet seg slutten, og han skulle dø, sendte han bud etter brødrene sine og hele sin fars husstand. Og de kom alle sammen og satte seg foran ham.

22 Og Josef sa til brødrene sine og hele sin fars husstand: Se, jeg dør. Men Gud skal sannelig se til dere og føre dere opp fra dette landet til landet som han sverget til deres fedre å gi dem.

23 Og når Gud ser til dere for å føre dere opp herfra til deres fedres land, skal dere føre knoklene mine med dere opp herfra.

24 Og Josef lot Israels sønner sverge på vegne av sitt avkom etter seg og sa: Gud skal sannelig se til dere, og dere skal føre knoklene mine med dere opp herfra.

25 Og det skjedde etter dette at Josef døde det året, i det syttiførste året etter at israelittene dro ned til Egypt.

26 Og Josef var hundre og ti år gammel da han døde i landet Egypt. Og alle brødrene hans og alle tjenerne hans reiste seg og balsamerte Josef, slik skikken deres var. Og brødrene hans og hele Egypt sørget over ham i sytti dager.

27 Og de la Josef i en kiste fylt med krydder og alle slags velluktende stoffer. Og de begravde ham ved elven, det vil si Sihor. Og sønnene hans og alle brødrene hans og hele hans fars husstand holdt en sørgehøytid på sju dager over ham.

28 Og det skjedde etter Josefs død at alle egypterne i de dager begynte å herske over Israels barn. Og farao, kongen av Egypt, som hersket i sin fars sted, tok alle Egypts lover og ordnet hele styret av Egypt etter sitt eget råd. Og han hersket trygt over folket sitt.

Kap.60

1 Og da året var omme, i det syttitoende året etter at israelittene dro ned til Egypt, etter Josefs død, flyktet Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, fra Egypt. Han og mennene hans dro bort.

2 Og han kom til Afrika, det vil si Dinhaba, til Angeas, kongen av Afrika. Og Angeas tok imot dem med stor ære og gjorde Sefo til hærfører over hæren sin.

3 Og Sefo fant nåde i Angeas' øyne og i folkets øyne. Og Sefo var hærfører for Angeas, kongen av Afrika, i mange dager.

4 Og Sefo forsøkte å overtale Angeas, kongen av Afrika, til å samle hele hæren sin for å dra og kjempe mot egypterne og Jakobs sønner og hevne sine brødres sak.

5 Men Angeas ville ikke lytte til Sefo og gjøre dette. For Angeas kjente styrken til Jakobs sønner og visste hva de hadde gjort mot hæren hans da de førte krig sammen med Esaus barn.

6 Og Sefo var i de dager meget stor i Angeas' øyne og i hele folkets øyne. Og han forsøkte stadig å overtale dem til å føre krig mot Egypt, men de ville ikke.

7 Og det skjedde i de dager at det i landet Kittim, i byen Pusimna, var en mann som het Usu. Og Kittims barn hadde gjort ham til en gud og dyrket ham på fordervet vis. Og mannen døde uten å ha noen sønn, bare én datter som het Jania.

8 Og den unge jenta var overmåte vakker, med et tiltalende utseende og stor forstand. Og det fantes ingen i hele landet som kunne sammenlignes med henne i skjønnhet og visdom.

9 Og mennene til Angeas, kongen av Afrika, så henne. Og de kom og lovpriste henne overfor ham. Og Angeas sendte bud til Kittims barn og ba om å få ta henne til hustru. Og folket i Kittim samtykket i å gi henne til ham som hustru.

10 Og da Angeas' sendebud skulle dra fra landet Kittim for å fortsette reisen, se, da kom sendebudene til Turnus, kongen av Bibentu, til Kittim. For også Turnus, kongen av Bibentu, hadde sendt sendebud for å be om Jania til hustru. For alle mennene hans hadde også lovprist henne overfor ham, og derfor hadde han sendt tjenerne sine til henne.

11 Og Turnus' tjenere kom til Kittim og ba om Jania for at hun skulle bli hustru til Turnus, deres konge.

12 Og folket i Kittim sa til dem: Vi kan ikke gi henne til ham, for Angeas, kongen av Afrika, ønsket å ta henne til hustru før dere kom. Og vi har sagt at vi skal gi henne til

ham. Derfor kan vi nå ikke gjøre dette og ta den unge jenta fra Angeas for å gi henne til Turnus.

13 For vi er meget redde for Angeas, at han skal komme i krig mot oss og ødelegge oss. Og Turnus, deres herre, vil ikke kunne utfri oss fra hans hånd.

14 Og da Turnus' sendebud hørte alle ordene fra Kittims barn, vendte de tilbake til sin herre og fortalte ham alle ordene fra Kittims barn.

15 Og Kittims barn sendte et skriftlig budskap til Angeas og sa: Se, Turnus har sendt bud etter Jania for å ta henne til hustru, og slik har vi svart ham. Og vi har hørt at han har samlet hele hæren sin for å dra til krig mot deg. Og han har til hensikt å dra langs veien gjennom Sardunia for å kjempe mot din bror Lukus. Og etter dette vil han komme for å kjempe mot deg.

16 Og Angeas hørte ordene fra Kittims barn som de hadde sendt ham i brevet. Og hans vrede ble opptent. Og han sto opp og samlet hele hæren sin og kom gjennom øyene i havet, langs veien til Sardunia, til sin bror Lukus, kongen av Sardunia.

17 Og Niblos, sønn av Lukus, hørte at hans onkel Angeas kom. Og han dro ut for å møte ham med en stor hær. Og han kysset ham og omfavnet ham. Og Niblos sa til Angeas: Når du spør min far hvordan det står til med ham, og jeg skal dra sammen med deg for å kjempe mot Turnus, så be ham gjøre meg til hærfører over hæren sin. Og Angeas gjorde slik. Og han kom til sin bror, og broren kom for å møte ham. Og han spurte hvordan det sto til med ham.

18 Og Angeas spurte sin bror Lukus hvordan det sto til med ham, og ba ham gjøre sin sønn Niblos til hærfører over hæren sin. Og Lukus gjorde slik. Og Angeas og hans bror Lukus sto opp og dro mot Turnus til kamp. Og de hadde med seg en stor hær og et tallrikt folk.

19 Og de kom med skip og nådde provinsen Asjtorasj. Og se, Turnus kom mot dem. For han hadde dratt ut mot Sardunia og hadde til hensikt å ødelegge det og deretter dra videre derfra til Angeas for å kjempe mot ham.

20 Og Angeas og hans bror Lukus møtte Turnus i Kanopia-dalen. Og kampen mellom dem var sterk og mektig på dette stedet.

21 Og kampen var hard mot Lukus, kongen av Sardunia. Og hele hæren hans falt. Også hans sønn Niblos falt i dette slaget.

22 Og hans onkel Angeas befalte tjenerne sine å lage en gullkiste til Niblos, og de la ham i den. Og Angeas førte igjen krig mot Turnus. Og Angeas var sterkere enn ham og drepte ham. Og han slo hele folket hans med sverdets egg. Og Angeas hevnet sin brorsønn Niblos og hæren til sin bror Lukus.

23 Og da Turnus døde, ble hendene til dem som hadde overlevd slaget, svake. Og de flyktet fra Angeas og hans bror Lukus.

24 Og Angeas og hans bror Lukus forfulgte dem helt til hovedveien mellom Alfanu og Roma. Og de drepte hele Turnus' hær med sverdets egg.

25 Og Lukus, kongen av Sardunia, befalte tjenerne sine å lage en kiste av bronse og legge kroppen til hans sønn Niblos i den. Og de begravde ham på dette stedet.

26 Og de bygde et høyt tårn over graven ved hovedveien. Og de kalte det Niblos etter hans navn, og slik heter det helt til denne dag. Og de begravde også Turnus, kongen av Bibentu, der på dette stedet sammen med Niblos.

27 Og se, ved hovedveien mellom Alfanu og Roma ligger Niblos' grav på den ene siden og Turnus' grav på den andre, med en steinlagt vei mellom dem, helt til denne dag.

28 Og da Niblos var blitt begravd, vendte hans far Lukus tilbake med hæren sin til sitt land Sardunia. Og hans bror Angeas, kongen av Afrika, dro med folket sitt til byen Bibentu, det vil si Turnus' by.

29 Og innbyggerne i Bibentu hørte om hans ry og ble meget redde for ham. Og de dro ut for å møte ham med gråt og bønnfalling. Og innbyggerne i Bibentu bønnfalt Angeas om ikke å drepe dem eller ødelegge byen deres. Og han gjorde slik, for Bibentu ble i de dager regnet som en av byene til Kittims barn. Derfor ødela han ikke byen.

30 Men fra den dagen av dro troppene til kongen av Afrika til Kittim for å plyndre og røve der. Og hver gang de dro, dro Sefo, hærføreren til Angeas, sammen med dem.
31 Og etter dette vendte Angeas om med hæren sin, og de kom til byen Pusimna. Og Angeas tok derfra Jania, Usus datter, til hustru og førte henne til sin by i Afrika.

Kap.61

1 Og det skjedde på den tiden at farao, kongen av Egypt, befalte hele folket sitt å bygge et sterkt palass til ham i Egypt.

2 Og han befalte også Jakobs sønner å hjelpe egypterne med byggingen. Og egypterne bygde et vakkert og storslått palass som kongelig bolig. Og han bodde der og fornyet sitt styre og hersket trygt.

3 Og Sebulon, Jakobs sønn, døde det året, det vil si i det syttitoende året etter at israelittene dro ned til Egypt. Og Sebulon var hundre og fjorten år gammel da han døde. Og han ble lagt i en kiste og overgitt i hendene til barna sine.

4 Og i det syttifemte året døde hans bror Simeon. Han var hundre og tjue år gammel da han døde. Og også han ble lagt i en kiste og overgitt i hendene til barna sine.

5 Og Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, hærføreren til Angeas, kongen av Dinhaba, forsøkte fremdeles daglig å overtale Angeas til å forberede seg på kamp mot Jakobs sønner i Egypt. Men Angeas ville ikke gjøre dette, for tjenerne hans hadde fortalt ham om hele styrken til Jakobs sønner og hva de hadde gjort mot dem i kampen mot Esaus barn.

6 Og Sefo forsøkte daglig i de dager å overtale Angeas til å kjempe mot Jakobs sønner.

7 Og etter en tid lyttet Angeas til Sefos ord og samtykket i å kjempe mot Jakobs sønner i Egypt. Og Angeas gjorde hele folket sitt klart, et folk tallrikt som sanden på havets strand. Og han bestemte seg for å dra til Egypt til kamp.

8 Og blant Angeas' tjenere var det en ung mann på femten år. Han het Bileam og var sønn av Beor. Og den unge mannen var meget vis og forsto seg på trolldomskunst.

9 Og Angeas sa til Bileam: Bruk trolldommen din for oss, jeg ber deg, så vi kan få vite hvem som skal få overtaket i kampen som vi nå skal dra til.

10 Og Bileam befalte at de skulle bringe ham voks. Og av voksen laget han avbildninger av stridsvogner og ryttere som forestilte Angeas' hær og Egypts hær. Og han satte dem i vannet som han med list hadde gjort i stand til dette formålet. Og han tok grener av myrtetrær i hånden og utførte sin trolldom. Og han førte grenene sammen over vannet. Og i vannet viste det seg avbildninger av Angeas' hærstyrker som falt foran avbildningene av egypterne og Jakobs sønner.

11 Og Bileam fortalte dette til Angeas. Og Angeas mistet motet og rustet seg ikke for å dra ned til Egypt til kamp. Og han ble værende i byen sin.

12 Og da Sefo, Elifas' sønn, så at Angeas hadde mistet motet til å dra ut i kamp mot egypterne, flyktet Sefo fra Angeas i Afrika. Og han dro og kom til Kittim.

13 Og hele folket i Kittim tok imot ham med stor ære. Og de leide ham til å kjempe kampene deres gjennom alle dager. Og Sefo ble overmåte rik i de dager. Og troppene til kongen av Afrika fortsatte fremdeles å spre seg i de dager. Og Kittims barn samlet seg og dro til Kuptisia-fjellet på grunn av troppene til Angeas, kongen av Afrika, som rykket fram mot dem.

14 Og det skjedde en dag at Sefo mistet en ung kvige. Og han dro for å lete etter den. Og han hørte den raute omkring fjellet.

15 Og Sefo gikk dit og så, og se, det var en stor hule ved foten av fjellet. Og det lå en stor stein ved inngangen til hulen. Og Sefo kløvde steinen og kom inn i hulen. Og han så, og se, et stort dyr holdt på å fortære oksen. Fra midjen og opp lignet det et menneske, og fra midjen og ned lignet det et dyr. Og Sefo reiste seg mot dyret og drepte det med sverdene sine.

16 Og innbyggerne i Kittim hørte om dette og gledet seg overmåte. Og de sa: Hva skal vi gjøre for denne mannen som har drept dyret som fortærte kveget vårt?

17 Og de samlet seg alle for å hellige én dag i året til ham. Og de kalte den Sefo etter navnet hans. Og de brakte ham drikkofre år etter år på denne dagen, og de brakte ham gaver.

18 På den tiden ble Jania, Usus datter og hustru til kong Angeas, syk. Og sykdommen hennes var en tung sorg for Angeas og embetsmennene hans. Og Angeas sa til vismennene sine: Hva skal jeg gjøre for Jania, og hvordan skal jeg helbrede henne fra sykdommen hennes? Og vismennene hans sa til ham: Fordi luften i landet vårt ikke er som luften i landet Kittim, og vannet vårt ikke er som vannet deres, er det derfor dronningen er blitt syk.

19 For hun ble syk på grunn av forandringen i luft og vann. Og dessuten drakk hun i sitt eget land bare vannet som kom fra Purma, som hennes forfedre hadde ført fram ved hjelp av broer.

20 Og Angeas befalte tjenerne sine å bringe ham vann fra Purma i Kittim i kar. Og de veide dette vannet sammen med alt vannet i landet Afrika. Og de fant at dette vannet var lettere enn vannet i Afrika.

21 Og Angeas så dette. Og han befalte alle embetsmennene sine å samle steinhoggere i tusentall og titusentall. Og de hogg ut utallige steiner. Og bygningsarbeiderne kom og bygde en overmåte sterk bro. Og de førte kildevannet fra landet Kittim til Afrika. Og dette vannet var til Jania, dronningen, og til alt hun trengte, for å drikke av og til å bake, vaske og bade med. Og også for å vanne all sæd som kunne gi mat, og all jordens frukt.

22 Og kongen befalte at de skulle bringe jord fra Kittim i store skip. Og de brakte også steiner som de kunne bygge med. Og bygningsarbeiderne bygde palasser til Jania, dronningen. Og dronningen ble helbredet fra sykdommen sin.

23 Og ved årsskiftet fortsatte troppene fra Afrika å komme til landet Kittim for å plyndre, slik de pleide. Og Sefo, Elifas' sønn, hørte meldingen om dem. Og han ga befalinger angående dem og kjempet mot dem. Og de flyktet fra ham. Og han utfridde landet Kittim fra dem.

24 Og Kittims barn så Sefos tapperhet. Og Kittims barn bestemte seg og gjorde Sefo til konge over seg. Og han ble konge over dem. Og mens han hersket, dro de for å underlegge seg Tubals barn og alle øyene omkring.

25 Og deres konge Sefo gikk i spissen for dem. Og de førte krig mot Tubal og øyene og underla seg dem. Og da de vendte tilbake fra kampen, fornyet de herredømmet hans. Og de bygde et meget stort palass til ham som kongelig bolig og sete. Og de laget en stor trone til ham. Og Sefo hersket over hele landet Kittim og landet Italia i femti år.

Kap.62

1 I det året, det syttiniende året etter at israelittene dro ned til Egypt, døde Ruben, Jakobs sønn, i landet Egypt. Ruben var hundre og tjuefem år gammel da han døde. Og de la ham i en kiste og overlot ham i hendene til barna hans.

2 Og i det åttiende året døde hans bror Dan. Han var hundre og tjue år gammel da han døde. Og også han ble lagt i en kiste og overgitt i hendene til barna sine.

3 Og i det året døde Husjam, kongen av Edom. Og etter ham hersket Hadad, Bedads sønn, i trettifem år. Og i det åttiførste året døde Jissakar, Jakobs sønn, i Egypt. Og Jissakar var hundre og tjueto år gammel da han døde. Og han ble lagt i en kiste i Egypt og overgitt i hendene til barna sine.

4 Og i det åttitoende året døde hans bror Asjer. Han var hundre og tjuetre år gammel da han døde. Og han ble lagt i en kiste i Egypt og overgitt i hendene til barna sine.

5 Og i det åttitredje året døde Gad. Han var hundre og tjuefem år gammel da han døde. Og han ble lagt i en kiste i Egypt og overgitt i hendene til barna sine.

6 Og det skjedde i det åttifjerde året, det vil si i det femtiende året av herredømmet til Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, at Hadad samlet alle Esaus barn. Og han gjorde hele hæren sin klar, omkring fire hundre tusen menn. Og han satte kursen mot landet Moab. Og han dro for å kjempe mot Moab og gjøre dem skattepliktige under seg.

7 Og Moabs barn hørte dette og ble meget redde. Og de sendte bud til Midjans barn om at de skulle hjelpe dem å kjempe mot Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom.

8 Og Hadad kom til landet Moab. Og Moab og Midjans barn dro ut for å møte ham. Og de stilte seg opp til kamp mot ham på Moabs slette.

9 Og Hadad kjempet mot Moab. Og mange blant Moabs barn og Midjans barn falt drept, omkring to hundre tusen menn.

10 Og kampen var meget hard mot Moab. Og da Moabs barn så at kampen var hard mot dem, ble hendene deres svake. Og de vendte ryggen til og lot Midjans barn fortsette kampen.

11 Og Midjans barn kjente ikke til Moabs hensikter. Men de styrket seg i kampen og kjempet mot Hadad og hele hæren hans. Og hele Midjan falt foran ham.

12 Og Hadad slo hele Midjan med et hardt slag. Og han drepte dem med sverdets egg. Han lot ingen av dem som hadde kommet for å hjelpe Moab, bli igjen.

13 Og da alle Midjans barn hadde gått til grunne i kampen, og Moabs barn hadde unnsuppet, gjorde Hadad på den tiden hele Moab skattepliktig under seg. Og de kom under hans hånd og ga en årlig skatt etter det som var fastsatt. Og Hadad vendte om og dro tilbake til landet sitt.

14 Og ved årsskiftet, da resten av Midjans folk som var i landet, hørte at alle brødrene deres hadde falt i kamp mot Hadad for Moabs skyld, fordi Moabs barn hadde vendt ryggen til i kampen og overlatt Midjan til å kjempe, bestemte fem av Midjans fyrster seg sammen med resten av brødrene sine som var igjen i landet, for å kjempe mot Moab og hevne brødrenes sak.

15 Og Midjans barn sendte bud til alle brødrene sine, Østens barn. Og alle brødrene deres, alle Keturas barn, kom for å hjelpe Midjan å kjempe mot Moab.

16 Og Moabs barn hørte dette og ble meget redde da de fikk vite at alle Østens barn hadde samlet seg mot dem til kamp. Og Moabs barn sendte et skriftlig budskap til landet Edom, til Hadad, Bedads sønn, og sa:

17 Kom nå til oss og hjelp oss, så skal vi slå Midjan. For de har alle samlet seg og kommet mot oss sammen med alle brødrene sine, Østens barn, til kamp for å hevne Midjan som falt i slaget.

18 Og Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, dro ut med hele hæren sin og kom til landet Moab for å kjempe mot Midjan. Og Midjan og Østens barn kjempet mot Moab på Moabs slette. Og kampen mellom dem var meget voldsom.

19 Og Hadad slo alle Midjans barn og Østens barn med sverdets egg. Og Hadad utfridde på den tiden Moab fra Midjans hånd. Og de som var igjen av Midjan og Østens barn, flyktet fra Hadad og hæren hans. Og Hadad forfulgte dem til landet deres og slo dem med et meget hardt slag. Og de drepte falt langs veien.

20 Og Hadad utfridde Moab fra Midjans hånd, for alle Midjans barn hadde falt ved sverdets egg. Og Hadad vendte om og dro tilbake til landet sitt.

21 Og fra den dagen av hatet Midjans barn Moabs barn fordi de hadde falt i kamp for deres skyld. Og det var et stort og mektig fiendskap mellom dem gjennom alle dager.

22 Og alle fra Midjan som ble funnet på veiene i landet Moab, omkom ved Moabs sverd. Og alle fra Moab som ble funnet på veiene i landet Midjan, omkom ved Midjans sverd. Slik gjorde Midjan mot Moab og Moab mot Midjan i mange dager.

23 Og det skjedde på den tiden at Juda, Jakobs sønn, døde i Egypt, i det åttisjette året etter at Jakob dro ned til Egypt. Og Juda var hundre og tjue år gammel da han døde. Og de balsamerte ham og la ham i en kiste. Og han ble overgitt i hendene til barna sine.

24 Og i det åttiniende året døde Naftali. Han var hundre og trettito år gammel. Og han ble lagt i en kiste og overgitt i hendene til barna sine.

25 Og det skjedde i det nittiførste året etter at israelittene dro ned til Egypt, det vil si i det trettiende året av herredømmet til Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, over Kittims barn, at Afrikas barn kom mot Kittims barn for å plyndre dem, slik de pleide. Men de hadde ikke kommet mot dem på tretten år.

26 Og de kom mot dem det året. Og Sefo, Elifas' sønn, dro ut mot dem sammen med noen av mennene sine og slo dem fryktelig. Og Afrikas tropper flyktet fra Sefo, og de drepte falt foran ham. Og Sefo og mennene hans forfulgte dem og fortsatte å slå dem helt til de var nær Afrika.

27 Og Angeas, kongen av Afrika, hørte hva Sefo hadde gjort. Og det bedrøvet ham overmåte. Og Angeas var redd for Sefo gjennom alle dager.

Kap.63

1 Og i det nittitredje året døde Levi, Jakobs sønn, i Egypt. Og Levi var hundre og trettisju år gammel da han døde. Og de la ham i en kiste og overlot ham i hendene til barna hans.

2 Og det skjedde etter Levis død, da hele Egypt så at Jakobs sønner, Josefs brødre, var døde, at alle egypterne begynte å plage Jakobs barn og gjøre livet deres bittert. Og slik fortsatte de fra den dagen og helt til den dagen da de dro ut fra Egypt. Og de tok fra dem alle vingårdene og markene som Josef hadde gitt dem, og alle de vakre husene som Israels folk bodde i, og alt det beste av Egypt. Alt dette tok egypterne fra Jakobs sønner i de dager.

3 Og hele Egypts hånd ble enda tyngre mot Israels barn i de dager. Og egypterne mishandlet israelittene helt til Israels barn var trette av livet på grunn av egypterne.

4 Og det skjedde i de dager, i det hundre og andre året etter at Israel dro ned til Egypt, at farao, kongen av Egypt, døde. Og hans sønn Melol hersket i hans sted. Og alle de mektige mennene i Egypt og hele den generasjonen som hadde kjent Josef og brødrene hans, døde i de dager.

5 Og en annen generasjon vokste opp i deres sted, en generasjon som ikke hadde kjent Jakobs sønner eller alt det gode de hadde gjort mot dem, eller deres store makt i Egypt.

6 Derfor begynte hele Egypt fra den dagen av å gjøre livet bittert for Jakobs sønner og plage dem med alle slags hardt arbeid, fordi de ikke hadde kjent forfedrene deres som hadde utfridd dem i hungersnødens dager.

7 Og også dette kom fra Herren for Israels barns skyld, for å gjøre godt mot dem i de kommende dager, slik at alle Israels barn skulle kjenne Herren sin Gud.

8 Og for at de skulle kjenne tegnene og de mektige underne som Herren ville gjøre i Egypt for sitt folk Israels skyld, slik at Israels barn skulle frykte Herren, sine fedres Gud, og vandre på alle hans veier, både de og deres avkom etter dem gjennom alle dager.

9 Melol var tjue år gammel da han begynte å herske. Og han hersket i nittifire år. Og hele Egypt kalte ham farao etter hans fars navn, slik det var skikken deres å gjøre med enhver konge som hersket over dem i Egypt.

10 På den tiden dro alle troppene til Angeas, kongen av Afrika, ut for å spre seg over landet Kittim og plyndre der, slik de pleide.

11 Og Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, hørte meldingen om dem. Og han dro ut for å møte dem med hæren sin og kjempet mot dem der på veien.

12 Og Sefo slo troppene til kongen av Afrika med sverdets egg og lot ingen av dem bli igjen. Ikke engang én vendte tilbake til sin herre i Afrika.

13 Og Angeas hørte hva Sefo, Elifas' sønn, hadde gjort mot alle troppene hans, at han hadde ødelagt dem. Og Angeas samlet alle troppene sine, alle mennene i landet Afrika, et folk tallrikt som sanden på havets strand.

14 Og Angeas sendte bud til sin bror Lukus og sa: Kom til meg med alle mennene dine og hjelp meg å slå Sefo og alle Kittims barn som har ødelagt mennene mine. Og Lukus kom med hele hæren sin, en meget stor styrke, for å hjelpe sin bror Angeas å kjempe mot Sefo og Kittims barn.

15 Og Sefo og Kittims barn hørte dette, og de ble meget redde. Og stor frykt falt over hjertene deres.

16 Og Sefo sendte også et brev til landet Edom, til Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, og til alle Esaus barn og sa:

17 Jeg har hørt at Angeas, kongen av Afrika, kommer mot oss sammen med sin bror for å kjempe mot oss. Og vi er meget redde for ham, for hæren hans er meget stor, særlig siden han kommer mot oss sammen med sin bror og også hans hær.

18 Kom derfor også dere opp sammen med meg og hjelp meg. Og vi skal kjempe sammen mot Angeas og hans bror Lukus, og dere skal redde oss fra deres hender. Men dersom dere ikke gjør det, skal dere vite at vi alle kommer til å dø.

19 Og Esaus barn sendte et brev til Kittims barn og Sefo, kongen deres, og sa: Vi kan ikke kjempe mot Angeas og folket hans, for det har vært en fredspakt mellom oss i mange år, fra dagene til Bela, den første kongen, og fra dagene til Josef, Jakobs sønn, kongen av Egypt, som vi kjempet mot på den andre siden av Jordan da han begravde sin far.

20 Og da Sefo hørte ordene fra sine brødre, Esaus barn, vendte han seg bort fra dem. Og Sefo var meget redd for Angeas.

21 Og Angeas og hans bror Lukus stilte opp alle styrkene sine, omkring åtte hundre tusen menn, mot Kittims barn.

22 Og alle Kittims barn sa til Sefo: Be til dine fedres Gud for oss. Kanskje han vil utfri oss fra Angeas og hæren hans. For vi har hørt at han er en stor Gud, og at han utfrir alle som setter sin lit til ham.

23 Og Sefo hørte ordene deres. Og Sefo søkte Herren og sa:

24 Å, Herre, Abraham og Isaks Gud, mine fedres Gud! I dag vet jeg at du er den sanne Gud, og at alle folkeslagenes guder er tomme og unyttige.

25 Kom nå i hu din pakt med Abraham, vår far, som våre forfedre har fortalt oss om. Og vis meg nåde i dag for Abraham og Isaks skyld, våre fedre. Frels meg og Kittims barn fra hånden til kongen av Afrika, som kommer mot oss til kamp.

26 Og Herren lyttet til Sefos røst og så til ham for Abraham og Isaks skyld. Og Herren utfridde Sefo og Kittims barn fra Angeas og folket hans.

27 Og Sefo kjempet mot Angeas, kongen av Afrika, og hele folket hans den dagen. Og Herren ga hele Angeas' folk i hendene på Kittims barn.

28 Og kampen var hard mot Angeas. Og Sefo slo alle mennene til Angeas og hans bror Lukus med sverdets egg. Og fram til kvelden den dagen falt omkring fire hundre tusen menn blant dem.

29 Og da Angeas så at alle mennene hans gikk til grunne, sendte han et brev til alle innbyggerne i Afrika om at de skulle komme til ham og hjelpe ham i kampen. Og han skrev i brevet: Alle som finnes i Afrika, fra ti år og oppover, skal komme til meg. La dem alle komme! Og se, dersom noen ikke kommer, skal han dø, og kongen skal ta alt han eier og hele hans husstand.

30 Og alle de øvrige innbyggerne i Afrika ble grepet av redsel ved Angeas' ord. Og omkring tre hundre tusen menn og gutter fra ti år og oppover dro ut fra byen og kom til Angeas.

31 Og etter ti dager gjenopptok Angeas kampen mot Sefo og Kittims barn. Og kampen mellom dem var meget stor og hard.

32 Og blant hæren til Angeas og Lukus førte Sefo mange av de sårede i sin hånd, omkring to tusen menn. Og Sosiftar, hærføreren til Angeas, falt i dette slaget.

33 Og da Sosiftar hadde falt, vendte Afrikas tropper ryggen til for å flykte. Og de flyktet, og Angeas og hans bror Lukus var sammen med dem.

34 Og Sefo og Kittims barn forfulgte dem og slo dem fremdeles hardt på veien, omkring to hundre menn. Og de forfulgte Asdrubal, Angeas' sønn, som hadde flyktet sammen med sin far. Og de slo tjue av mennene hans på veien. Men Asdrubal unnslopp Kittims barn, og de drepte ham ikke.

35 Og Angeas og hans bror Lukus flyktet sammen med resten av mennene sine. Og de unnslopp og kom til Afrika i redsel og forvirring. Og Angeas fryktet gjennom alle dager at Sefo, Elifas' sønn, skulle komme og føre krig mot ham.

Kap.64

1 Og Bileam, Beors sønn, var på den tiden sammen med Angeas i kampen. Og da han så at Sefo fikk overtaket over Angeas, flyktet han derfra og kom til Kittim.

2 Og Sefo og Kittims barn tok imot ham med stor ære, for Sefo kjente Bileams visdom. Og Sefo ga Bileam mange gaver, og han ble værende hos ham.

3 Og da Sefo hadde vendt tilbake fra krigen, befalte han at alle Kittims barn som hadde dratt i kamp sammen med ham, skulle telles. Og se, ikke én eneste manglet.

4 Og Sefo gledet seg over dette. Og han fornyet kongeriket sitt og holdt en fest for alle undersåttene sine.

5 Men Sefo kom ikke Herren i hu og tenkte ikke på at Herren hadde hjulpet ham i kampen og utfridd ham og folket hans fra hånden til kongen av Afrika. Men han fortsatte å vandre på Kittims barns og de ugudelige Esaus barns veier og tjene andre guder, slik brødrene hans, Esaus barn, hadde lært ham. Derfor er det sagt: Fra de ugudelige kommer ugudelighet.

6 Og Sefo hersket trygt over alle Kittims barn, men kjente ikke Herren, som hadde utfridd ham og hele folket hans fra hånden til kongen av Afrika. Og Afrikas tropper kom ikke mer til Kittim for å plyndre, slik de pleide. For de kjente Sefos makt, han som hadde slått dem alle med sverdets egg. Derfor fryktet Angeas Sefo, Elifas' sønn, og Kittims barn gjennom alle dager.

7 På den tiden, da Sefo hadde vendt tilbake fra krigen og hadde sett hvordan han hadde fått overtaket over hele Afrikas folk og slått dem i kamp med sverdets egg, rådførte Sefo seg med Kittims barn om å dra til Egypt for å kjempe mot Jakobs sønner og farao, kongen av Egypt.

8 For Sefo hadde hørt at de mektige mennene i Egypt var døde, og at Josef og brødrene hans, Jakobs sønner, var døde. Og bare barna deres, Israels barn, var igjen i Egypt.

9 Og Sefo overveide å dra for å kjempe mot dem og hele Egypt for å hevne sine brødre, Esaus barn, som Josef sammen med brødrene sine og hele Egypt hadde slått i landet Kanaan da de dro opp for å begrave Jakob i Hebron.

10 Og Sefo sendte sendebud til Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, og til alle sine brødre, Esaus barn, og sa:

11 Sa dere ikke at dere ikke ville kjempe mot kongen av Afrika fordi han var med i deres pakt? Se, jeg kjempet mot ham og slo ham og hele folket hans.

12 Derfor har jeg nå bestemt meg for å kjempe mot Egypt og Jakobs barn som er der. Og jeg skal hevne meg på dem for det Josef, brødrene hans og forfedrene hans gjorde mot oss i landet Kanaan da de dro opp for å begrave sin far i Hebron.

13 Dersom dere nå er villige til å komme til meg og hjelpe meg å kjempe mot dem og Egypt, skal vi hevne våre brødres sak.

14 Og Esaus barn lyttet til Sefos ord. Og Esaus barn samlet seg, et meget stort folk. Og de dro for å hjelpe Sefo og Kittims barn i kampen.

15 Og Sefo sendte bud med de samme ordene til alle Østens barn og alle Ismaels barn. Og de samlet seg og kom for å hjelpe Sefo og Kittims barn i krigen mot Egypt.

16 Og alle disse kongene, kongen av Edom og Østens barn og alle Ismaels barn og Sefo, kongen av Kittim, dro ut og stilte opp alle hærene sine i Hebron.

17 Og leiren var meget stor og strakte seg i lengden over en avstand på tre dagsreiser. Det var et folk tallrikt som sanden på havets strand, som ikke kunne telles.

18 Og alle disse kongene og hærene deres dro ned og kom mot hele Egypt til kamp. Og de slo leir sammen i Patros-dalen.

19 Og hele Egypt hørte meldingen om dem. Og de samlet seg også, alle menneskene i landet Egypt og fra alle byene som hørte til Egypt, omkring tre hundre tusen menn.

20 Og mennene i Egypt sendte også bud til Israels barn, som i de dager bodde i landet Gosen, om at de skulle komme til dem for å dra og kjempe mot disse kongene.

21 Og Israels menn samlet seg og var omkring hundre og femti menn. Og de dro i kamp for å hjelpe egypterne.

22 Og mennene fra Israel og Egypt dro ut, omkring tre hundre tusen og hundre og femti menn. Og de dro mot disse kongene til kamp. Og de stilte seg opp utenfor landet Gosen, rett overfor Patros.

23 Men egypterne stolte ikke på Israel og ville ikke ha dem sammen med seg i leirene under kampen. For alle egypterne sa: Kanskje Israels barn vil overgi oss i hendene på Esaus og Ismaels barn, for de er brødrene deres.

24 Og alle egypterne sa til Israels barn: Bli dere her samlet på deres plass, så skal vi dra og kjempe mot Esaus og Ismaels barn. Og dersom disse kongene får overtaket over oss, skal dere komme samlet mot dem og hjelpe oss. Og Israels barn gjorde slik.

25 Og Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, kongen av Kittim, og Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, og alle leirene deres og alle Østens barn og Ismaels barn, et folk tallrikt som sanden, slo leir sammen i Patros-dalen rett overfor Tahpanhes.

26 Og Bileam, Beors sønn, syrerer, var der i Sefos leir. For han hadde kommet sammen med Kittims barn til kampen. Og Bileam var en mann som var høyt æret i Sefos og mennenes hans øyne.

27 Og Sefo sa til Bileam: Prøv ved spådomskunst for oss, så vi kan få vite hvem som skal få overtaket i kampen, vi eller egypterne.

28 Og Bileam sto opp og prøvde spådomskunsten. Og han var dyktig i kunnskapen om den, men han ble forvirret, og gjerningen ble ødelagt i hånden hans.

29 Og han prøvde igjen, men det lyktes ikke. Og Bileam mistet motet og lot det ligge og fullførte det ikke. For dette kom fra Herren for å la Sefo og folket hans falle i hendene på Israels barn, som hadde satt sin lit til Herren, sine fedres Gud, i krigen.

30 Og Sefo og Hadad stilte styrkene sine opp til kamp. Og alle egypterne dro alene mot dem, omkring tre hundre tusen menn. Og ikke én mann fra Israel var sammen med dem.

31 Og alle egypterne kjempet mot disse kongene rett overfor Patros og Tahpanhes. Og kampen var hard mot egypterne.

32 Og kongene var sterkere enn egypterne i dette slaget. Og omkring hundre og åtti menn fra Egypt falt den dagen, og omkring tretti menn blant kongenes styrker. Og alle mennene fra Egypt flyktet fra kongene. Og Esaus og Ismaels barn forfulgte egypterne og fortsatte å slå dem helt til stedet der Israels barns leir lå.

33 Og alle egypterne ropte til Israels barn og sa: Skynd dere til oss og hjelp oss! Frels oss fra Esaus og Ismaels og Kittims barns hånd!

34 Og de hundre og femti mennene blant Israels barn løp fra stedet der de sto, mot leirene til disse kongene. Og Israels barn ropte til Herren sin Gud om at han skulle utfri dem.

35 Og Herren lyttet til Israel. Og Herren ga alle kongenes menn i deres hånd. Og Israels barn kjempet mot disse kongene og slo omkring fire tusen av kongenes menn.

36 Og Herren kastet stor forvirring inn i kongenes leir, slik at frykten for Israels barn falt over dem.

37 Og alle kongenes hærstyrker flyktet fra Israels barn. Og Israels barn forfulgte dem og fortsatte å slå dem helt til grensene av landet Kusj.

38 Og Israels barn drepte ytterligere to tusen menn blant dem på veien. Men ikke én blant Israels barn falt.

39 Og da egypterne så at Israels barn hadde kjempet med så få menn mot kongene, og at kampen var så hard mot dem,

40 ble alle egypterne meget redde for livet sitt på grunn av den harde kampen. Og hele Egypt flyktet, og hver mann skjulte seg for de oppstilte styrkene. Og de gjemte seg langs veien og overlott israelittene til å kjempe.

41 Og Israels barn tilføyde kongenes menn et fryktelig nederlag. Og de vendte tilbake fra dem etter å ha drevet dem helt til grensen av landet Kusj.

42 Og hele Israel visste hva mennene fra Egypt hadde gjort mot dem, at de hadde flyktet fra dem under kampen og overlatt dem til å kjempe alene.

43 Derfor handlet også Israels barn med list. Og da Israels barn vendte tilbake fra kampen, fant de noen egyptere langs veien og slo dem der.
44 Og mens de drepte dem, talte de disse ordene til dem:
45 Hvorfor dro dere fra oss og forlot oss, som var så få, for å kjempe mot disse kongene som hadde et stort folk til å slå oss med, slik at dere kunne redde deres egne liv?
46 Og når israelittene møtte noen langs veien, sa Israels barn til hverandre: Slå! Slå! For han er en ismaelitt eller en edomitt eller en av Kittims barn! Og de stilte seg over ham og drepte ham, selv om de visste at han var en egypter.
47 Og Israels barn gjorde dette med list mot egypterne fordi de hadde forlatt dem i kampen og flyktet fra dem.
48 Og Israels barn drepte på denne måten omkring to hundre menn fra Egypt langs veien.
49 Og alle mennene fra Egypt så det onde som Israels barn hadde gjort mot dem. Derfor fryktet hele Egypt Israels barn meget, for de hadde sett deres store makt og at ikke én mann blant dem hadde falt.
50 Og alle Israels barn vendte tilbake med glede på veien til Gosen. Og resten av Egypt vendte tilbake, hver mann til sitt sted.

Kap.65

1 Og det skjedde etter dette at alle rådgiverne til farao, kongen av Egypt, og alle de eldste i Egypt samlet seg og kom fram for kongen. Og de bøyde seg ned til jorden og satte seg foran ham.
2 Og rådgiverne og de eldste i Egypt talte til kongen og sa:
3 Se, folket til Israels barn er større og mektigere enn oss. Og du vet alt det onde de gjorde mot oss langs veien da vi vendte tilbake fra kampen.
4 Og du har også sett deres store makt. For denne makten har de fra sine fedre. For bare noen få menn reiste seg mot et folk tallrikt som sanden og slo dem med sverdets egg, og ikke én blant dem selv falt. Dersom de hadde vært tallrike, ville de fullstendig ha ødelagt dem.
5 Gi oss derfor nå råd om hva vi skal gjøre med dem, slik at vi gradvis kan ødelegge dem blant oss, så de ikke blir for tallrike for oss i landet.
6 For dersom Israels barn blir flere i landet, skal de bli et hinder for oss. Og dersom det skulle bryte ut krig, vil de med sin store styrke slutte seg til fienden vår mot oss og kjempe mot oss og ødelegge oss fra landet og dra bort fra det.
7 Og kongen svarte de eldste i Egypt og sa til dem: Dette er planen som er foreslått mot Israel, og som vi ikke skal vike fra:
8 Se, i landet ligger Pitom og Ramses, byer som ikke er befestet mot krig. Det sømmer seg for dere og oss å bygge dem og befeste dem.
9 Gå derfor nå og handle med list mot dem. Og la en kunngjøring lyde i Egypt og Gosen etter kongens befaling og si:
10 Alle dere menn i Egypt, Gosen og Patros og alle deres innbyggere! Kongen har befalt oss å bygge Pitom og Ramses og befeste dem mot krig. Enhver blant dere fra hele Egypt, blant Israels barn og alle innbyggerne i byene, som er villig til å bygge sammen med oss, skal få sin daglige lønn etter kongens befaling. Gå derfor først og handle med list, og samle dere og kom til Pitom og Ramses for å bygge.
11 Og mens dere bygger, skal dere la en slik kunngjøring lyde over hele Egypt hver dag etter kongens befaling.
12 Og når noen av Israels barn kommer for å bygge sammen med dere, skal dere gi dem deres daglige lønn i noen få dager.
13 Og etter at de har bygd sammen med dere for daglig lønn, skal dere dag for dag trekke dere bort fra dem i hemmelighet, én etter én. Og deretter skal dere reise dere og bli arbeidsfogder og embetsmenn over dem. Og så skal dere la dem fortsette å bygge uten lønn. Og dersom de nekter, skal dere tvinge dem med all deres makt til å bygge.

14 Og dersom dere gjør dette, skal det være godt for oss og styrke landet vårt mot Israels barn. For på grunn av utmattelsen fra byggingen og arbeidet skal Israels barn bli færre, fordi dere dag etter dag vil holde dem borte fra hustruene deres.

15 Og alle de eldste i Egypt hørte kongens råd. Og rådet syntes godt i deres øyne og i øynene til faraos tjenere og hele Egypt. Og de gjorde etter kongens ord.

16 Og alle tjenerne gikk bort fra kongen. Og de lot en kunngjøring lyde over hele Egypt, i Tahpanhes og Gosen og alle byene omkring Egypt, og sa:

17 Dere har sett hva Esaus og Ismaels barn gjorde mot oss da de kom til krig mot oss og ønsket å ødelegge oss.

18 Derfor har kongen nå befalt oss å befeste landet og bygge byene Pitom og Ramses og befeste dem mot krig, dersom de igjen skulle komme mot oss.

19 Enhver blant dere fra hele Egypt og blant Israels barn som vil komme og bygge sammen med oss, skal få sin daglige lønn av kongen, slik hans befaling til oss lyder.

20 Og da Egypt og alle Israels barn hørte alt det faraos tjenere hadde talt, kom både egyptere og Israels barn for å bygge Pitom og Ramses sammen med faraos tjenere. Men ingen av Levis barn kom sammen med brødrene sine for å bygge.

21 Og alle faraos tjenere og fyrster kom først med svik for å bygge sammen med hele Israel som dagarbeidere. Og de ga Israel daglig lønn i begynnelsen.

22 Og faraos tjenere bygde sammen med hele Israel og arbeidet sammen med Israel i én måned.

23 Og ved slutten av måneden begynte alle faraos tjenere dag for dag å trekke seg bort fra Israels folk i hemmelighet.

24 Og Israel fortsatte arbeidet på den tiden, men de fikk fremdeles sin daglige lønn, fordi noen av mennene fra Egypt ennå arbeidet sammen med Israel på den tiden. Derfor ga egypterne Israel lønn i de dager, slik at de egyptiske arbeidskameratene deres også kunne få betaling for arbeidet sitt.

25 Og etter ett år og fire måneder hadde alle egypterne trukket seg bort fra Israels barn, slik at Israels barn var blitt stående alene med arbeidet.

26 Og etter at alle egypterne hadde trukket seg bort fra Israels barn, vendte de tilbake og ble undertrykkere og embetsmenn over dem. Og noen av dem sto over Israels barn som arbeidsfogder for å kreve av dem alt det som var pålagt dem som arbeidsytelse.

27 Og egypterne gjorde slik mot Israels barn dag etter dag for å plage dem i arbeidet deres.

28 Og alle Israels barn var alene om å utføre arbeidet. Og egypterne sluttet fra den tiden av å gi Israels barn noen lønn.

29 Og når noen av Israels menn nektet å arbeide fordi de ikke fikk lønn, undertrykte innkreverne og faraos tjenere dem og slo dem med harde slag. Og de tvang dem tilbake for å arbeide sammen med brødrene sine. Slik gjorde alle egypterne mot Israels barn gjennom alle dager.

30 Og alle Israels barn var meget redde for egypterne på grunn av dette. Og alle Israels barn vendte tilbake og arbeidet alene uten lønn.

31 Og Israels barn bygde Pitom og Ramses. Og alle Israels barn utførte arbeidet. Noen laget murstein, og andre bygde. Og Israels barn bygde og befestet hele landet Egypt og murene dets. Og Israels barn arbeidet i mange år, helt til tiden kom da Herren kom dem i hu og førte dem ut av Egypt.

32 Men Levis barn arbeidet ikke sammen med brødrene sine blant Israel, fra begynnelsen og helt til den dagen da de dro ut fra Egypt.

33 For alle Levis barn visste at egypterne hadde talt alle disse ordene til israelittene med svik. Derfor holdt Levis barn seg borte fra arbeidet sammen med brødrene sine.

34 Og egypterne rettet heller ikke oppmerksomheten mot å få Levis barn til å arbeide senere, siden de ikke hadde vært sammen med brødrene sine fra begynnelsen. Derfor lot egypterne dem være i fred.

35 Og mennene fra Egypt fortsatte å legge en hard hånd på Israels barn i dette arbeidet. Og egypterne tvang Israels barn til å arbeide med hardhet.
36 Og egypterne gjorde livet bittert for Israels barn med hardt arbeid i mørtel og murstein og også med alle slags arbeid på marken.
37 Og Israels barn kalte Melol, kongen av Egypt, for «Meror, kongen av Egypt», fordi egypterne i hans dager hadde gjort livet deres bittert med alle slags arbeid.
38 Og alt arbeidet som egypterne tvang Israels barn til å utføre, krevde de med hardhet for å plage Israels barn. Men jo mer de plaget dem, desto mer økte de i antall og vokste. Og egypterne var bedrøvet på grunn av Israels barn.

Kap.66

1 På den tiden døde Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom. Og Samla fra Masreka, fra landet til Østens barn, hersket i hans sted.
2 I det trettende året av herredømmet til farao, kongen av Egypt, det vil si i det hundre og tjuefemte året etter at israelittene dro ned til Egypt, hadde Samla hersket over Edom i atten år.
3 Og da han hersket, førte han hærene sine ut for å dra og kjempe mot Sefo, Elifas' sønn, og Kittims barn, fordi de hadde ført krig mot Angeas, kongen av Afrika, og ødelagt hele hæren hans.
4 Men han gikk ikke til kamp mot ham, for Esaus barn hindret ham og sa at han var deres bror. Og Samla lyttet til Esaus barns røst og vendte tilbake med alle styrkene sine til landet Edom. Og han dro ikke videre for å kjempe mot Sefo, Elifas' sønn.
5 Og farao, kongen av Egypt, hørte dette, at Samla, kongen av Edom, hadde bestemt seg for å kjempe mot Kittims barn og deretter komme for å kjempe mot Egypt.
6 Og da egypterne hørte dette, økte de arbeidet som ble lagt på Israels barn, for at israelittene ikke skulle gjøre mot dem slik de hadde gjort under krigen mot Esaus barn i Hadads dager.
7 Og egypterne sa til Israels barn: Skynd dere og gjør arbeidet deres! Fullfør oppgavene deres og styrk landet, så ikke deres brødre, Esaus barn, skal komme og kjempe mot oss. For det er på grunn av dere de vil komme mot oss.
8 Og Israels barn utførte arbeidet for mennene i Egypt dag etter dag. Og egypterne plaget Israels barn for å gjøre dem færre i landet.
9 Men jo mer egypterne økte arbeidet som ble lagt på Israels barn, desto mer økte Israels barn i antall og ble tallrike. Og hele Egypt ble fylt med Israels barn.
10 Og i det hundre og tjuefemte året etter at Israel dro ned til Egypt, så alle egypterne at rådet deres mot Israel ikke lyktes, men at de økte i antall og vokste. Og landet Egypt og landet Gosen ble fylt med Israels barn.
11 Da kom alle de eldste og vismennene i Egypt fram for kongen og bøyde seg ned for ham og satte seg foran ham.
12 Og alle de eldste og vismennene i Egypt sa til kongen: Måtte kongen leve evig! Du ga oss rådet mot Israels barn, og vi gjorde mot dem etter kongens ord.
13 Men i samme grad som arbeidet øker, øker også de i antall og vokser i landet. Og se, hele landet er fylt med dem.
14 Derfor, vår herre og konge, er hele Egypts øyne vendt mot deg, så du i din visdom kan gi dem råd om hvordan de kan få overtaket over Israel og ødelegge dem eller gjøre dem færre i landet. Og kongen svarte dem og sa: Gi også dere råd i denne saken, så vi kan vite hva vi skal gjøre mot dem.
15 Og en embetsmann, en av kongens rådgivere, som het Job og kom fra Mesopotamia, fra landet Us, svarte kongen og sa:
16 Dersom det behager kongen, la ham høre sin tjeners råd. Og kongen sa til ham: Tal.
17 Og Job talte foran kongen, fyrstene og alle de eldste i Egypt og sa:
18 Se, rådet som kongen tidligere ga om arbeidet til Israels barn, er meget godt. Og dere må aldri ta dette arbeidet bort fra dem.

19 Men dette er rådet jeg vil gi om hvordan dere kan gjøre dem færre, dersom det synes godt for kongen å plage dem.

20 Se, vi har fryktet krig i lang tid. Og vi sa: Når Israel blir fruktbart i landet, vil de drive oss ut av landet dersom det bryter ut krig.

21 Dersom det behager kongen, la et kongelig påbud bli utstedt og skrevet inn i Egypts lover, som ikke skal oppheves, om at ethvert guttebarn som blir født blant israelittene, skal få blodet sitt utøst på jorden.

22 Og når dere gjør dette, og alle guttebarna til Israel er døde, skal faren for krig fra dem opphøre. La kongen derfor gjøre slik og sende bud etter alle de hebraiske jordmødrene og befale dem å utføre dette. Og saken behaget kongen og fyrstene. Og kongen gjorde etter Jobs ord.

23 Og kongen sendte bud etter de hebraiske jordmødrene. Den ene het Sjifra, og den andre het Pua.

24 Og jordmødrene kom fram for kongen og stilte seg foran ham.

25 Og kongen sa til dem: Når dere hjelper de hebraiske kvinnene ved fødselen og ser dem på fødestolene, skal dere drepe barnet dersom det er en sønn. Men dersom det er en datter, skal hun få leve.

26 Men dersom dere ikke gjør dette, skal jeg brenne dere og alle husene deres med ild.

27 Men jordmødrene fryktet Gud og lyttet ikke til kongen av Egypt eller ordene hans. Og når de hebraiske kvinnene fødte en sønn eller en datter med jordmorens hjelp, gjorde jordmoren alt som var nødvendig for barnet og lot det leve. Slik gjorde jordmødrene gjennom alle dager.

28 Og dette ble fortalt kongen. Og han sendte bud etter jordmødrene og sa til dem: Hvorfor har dere gjort dette og latt barna leve?

29 Og jordmødrene svarte og talte sammen foran kongen og sa:

30 La ikke kongen tro at de hebraiske kvinnene er som de egyptiske kvinnene. For alle Israels barn er sterke og friske, og før jordmoren kommer til dem, har de allerede født. Og når det gjelder oss, dine tjenestekvinner, har ingen hebraisk kvinne på mange dager født med vår hjelp. For alle de hebraiske kvinnene er sine egne jordmødre, fordi de er sterke og friske.

31 Og farao hørte ordene deres og trodde dem i denne saken. Og jordmødrene gikk bort fra kongen. Og Gud handlet godt mot dem, og folket økte i antall og ble overmåte tallrikt.

Kap.67

1 Og det var en mann i landet Egypt av Levis ætt som het Amram. Han var sønn av Kehat, sønn av Levi, sønn av Israel.

2 Og denne mannen dro og tok seg en hustru, nemlig Jokebed, datter av Levi, hans fars søster. Og hun var hundre og tjueseks år gammel. Og han gikk inn til henne.

3 Og kvinnen ble med barn og fødte en datter. Og hun kalte henne Mirjam, fordi egypterne i de dager hadde gjort livet bittert for Israels barn.

4 Og hun ble igjen med barn og fødte en sønn. Og hun kalte ham Aron, for i de dager da hun ble med barn, begynte farao å utøse blodet til Israels guttebarn.

5 I de dager døde Sefo, sønn av Elifas, sønn av Esau, kongen av Kittim. Og Janeas hersket i hans sted.

6 Og tiden Sefo hersket over Kittims barn, var femti år. Og han døde og ble begravd i byen Nabna i landet Kittim.

7 Og Janeas, en av de mektige mennene blant Kittims barn, hersket etter ham. Og han hersket i femti år.

8 Og etter at kongen av Kittim var død, flyktet Bileam, Beors sønn, fra landet Kittim. Og han dro og kom til Egypt, til farao, kongen av Egypt.

9 Og farao tok imot ham med stor ære, for han hadde hørt om visdommen hans. Og han ga ham gaver og gjorde ham til rådgiver og opphøyde ham.

10 Og Bileam bodde i Egypt og var høyt æret blant alle kongens stormenn. Og stormennene opphøyde ham, for de ønsket alle å lære visdommen hans.

11 Og i det hundre og trettiende året etter at Israel dro ned til Egypt, drømte farao at han satt på sin kongelige trone. Og han løftet øynene og så en gammel mann stå foran seg. Og den gamle mannen hadde en vekt i hendene, en slik vekt som handelsmenn bruker.

12 Og den gamle mannen tok vekten og hengte den opp foran farao.

13 Og den gamle mannen tok alle de eldste i Egypt og alle stormennene og de mektige mennene der. Og han bandt dem sammen og la dem i den ene vektskålen.

14 Og han tok et lite kje og la det i den andre vektskålen. Og kjeet veide mer enn dem alle.

15 Og farao undret seg over dette fryktelige synet, over hvorfor kjeet skulle veie mer enn dem alle. Og farao våknet, og se, det var en drøm.

16 Og farao sto tidlig opp om morgenen og kalte på alle tjenerne sine og fortalte dem drømmen. Og mennene ble meget redde.

17 Og kongen sa til alle vismennene sine: Tyd drømmen jeg har hatt, jeg ber dere, så jeg kan forstå den.

18 Og Bileam, Beors sønn, svarte kongen og sa til ham: Dette betyr ikke noe annet enn at et stort onde skal reise seg mot Egypt i de kommende dager.

19 For det skal bli født en sønn i Israel som skal ødelegge hele Egypt og innbyggerne der og føre israelittene ut av Egypt med mektig hånd.

20 Derfor, konge, må du nå rådføre deg om denne saken, så du kan ødelegge Israels barns håp og forventning før dette onde reiser seg mot Egypt.

21 Og kongen sa til Bileam: Hva skal vi da gjøre mot Israel? Sannelig, vi la tidligere en plan mot dem på en bestemt måte, men klarte ikke å få overtaket over dem.

22 Gi derfor også du råd mot dem, så vi kan få overtaket over dem.

23 Og Bileam svarte kongen og sa: Send nå bud etter dine to rådgivere, så skal vi høre hva deres råd er i denne saken. Og deretter skal din tjener tale.

24 Og kongen sendte bud etter sine to rådgivere, midjanitten Reuel og Job fra Us. Og de kom og satte seg foran kongen.

25 Og kongen sa til dem: Se, dere har begge hørt drømmen jeg har hatt, og tydningen av den. Gi derfor nå råd og finn ut hva som skal gjøres mot Israels barn, så vi kan få overtaket over dem før deres onde reiser seg mot oss.

26 Og midjanitten Reuel svarte kongen og sa: Måtte kongen leve! Måtte kongen leve evig!

27 Dersom det synes godt for kongen, la ham avstå fra å skade hebreerne og la dem være i fred. La ham ikke rekke ut hånden mot dem.

28 For disse er de som Herren utvalgte i gamle dager og tok til sin arvelodd blant alle jordens folkeslag og jordens konger. Og hvem har noen gang rakt ut hånden mot dem uten straff, uten at deres Gud tok hevn over ham?

29 Du vet sannelig at da Abraham dro ned til Egypt, så farao, den tidligere kongen av Egypt, hans hustru Sara og tok henne til hustru, fordi Abraham sa: Hun er min søster. For han var redd for at mennene i Egypt skulle drepe ham på grunn av hans hustru.

30 Og da kongen av Egypt hadde tatt Sara, slo Gud ham og husstanden hans med tunge plager, helt til han ga Sara tilbake til Abraham. Da ble han helbredet.

31 Og Abimelek fra Gerar, filisternes konge, straffet Gud på grunn av Sara, Abrahams hustru, ved å stenge alle morsliv, både hos mennesker og dyr.

32 For deres Gud kom til Abimelek i en drøm om natten og skremte ham for at han skulle gi Sara, som han hadde tatt, tilbake til Abraham. Og deretter ble hele folket i Gerar straffet på grunn av Sara. Og Abraham ba til sin Gud for dem. Og Gud lyttet til hans bønn og helbredet dem.

33 Og Abimelek fryktet alt dette onde som hadde kommet over ham og folket hans. Og han ga Abraham hans hustru Sara tilbake og ga ham mange gaver sammen med henne.

34 Slik gjorde han også mot Isak da han hadde drevet ham bort fra Gerar. Og Gud hadde gjort underfulle ting mot ham, slik at alle vannløpene i Gerar tørket ut og de fruktbare trærne deres ikke bar frukt.

35 Og dette varte helt til Abimelek fra Gerar og Ahussat, en av vennene hans, og Pikol, hærføreren hans, gikk til Isak. Og de bøyde seg og falt ned til jorden foran ham.

36 Og de ba ham om å gå i forbønn for dem. Og han ba til Herren for dem. Og Herren lyttet til hans bønn og helbredet dem.

37 Også Jakob, den rettskafne mannen, ble ved sin rettskaffenhet utfridd fra hånden til sin bror Esau og hånden til syreren Laban, hans mors bror, som hadde søkt livet hans. Likeså ble han utfridd fra hånden til alle kongene i Kanaan som hadde samlet seg mot ham og barna hans for å ødelegge dem. Og Herren utfridde dem fra deres hender, slik at de vendte seg mot kongene og slo dem. For hvem har noen gang rakt ut hånden mot dem uten straff?

38 Sannelig, den tidligere farao, din farfar, opphøyde Josef, Jakobs sønn, over alle fyrstene i landet Egypt da han så visdommen hans. For ved hans visdom ble alle innbyggerne i landet reddet fra hungersnøden.

39 Deretter befalte han Jakob og barna hans å komme ned til Egypt, slik at landet Egypt og landet Gosen ved deres rettskaffenhet kunne bli utfridd fra hungersnøden.

40 Dersom det derfor synes godt i dine øyne, slutt å ødelegge Israels barn. Men dersom det ikke er din vilje at de skal bo i Egypt, så send dem ut herfra, så de kan dra til landet Kanaan, landet der forfedrene deres bodde som fremmede.

41 Og da farao hørte Jetro's ord, ble han meget vred på ham. Derfor reiste Jetro seg i skam fra kongens nærvær og dro til Midjan, landet sitt, og tok Josefs stav med seg.

42 Og kongen sa til Job fra Us: Hva sier du, Job? Og hva er ditt råd angående hebreerne?

43 Og Job sa til kongen: Se, alle innbyggerne i landet er i din makt. La kongen gjøre det som synes godt i hans øyne.

44 Og kongen sa til Bileam: Hva sier du, Bileam? Tal ditt ord, så vi kan høre det.

45 Og Bileam sa til kongen: Fra alt det kongen har planlagt mot hebreerne, skal de bli utfridd. Og kongen vil ikke kunne få overtaket over dem med noe råd.

46 For dersom du tenker å gjøre dem færre med flammende ild, vil du ikke få overtaket over dem. For deres Gud utfridde sannelig deres far Abraham fra Ur i Kaldea. Og dersom du tenker å ødelegge dem med sverd, ble sannelig deres far Isak utfridd fra det, og en vær ble satt i hans sted.

47 Og dersom du tenker å gjøre dem færre med hardt og strengt arbeid, vil du heller ikke lykkes med dette. For deres far Jakob tjente Laban med alle slags hardt arbeid og hadde framgang.

48 Derfor, konge, hør nå mine ord. For dette er rådet som er gitt mot dem, og som du skal få overtaket over dem ved. Og fra dette rådet skal du ikke vike.

49 Dersom det behager kongen, la ham befale at alle guttebarna deres som blir født fra denne dagen av, skal kastes i vannet. For ved dette kan du utslette navnet deres. For verken de eller fedrene deres er blitt prøvd på denne måten.

50 Og kongen hørte Bileams ord. Og saken behaget kongen og fyrstene. Og kongen gjorde etter Bileams ord.

51 Og kongen befalte at det skulle utstedes en kunngjøring og fastsettes en lov over hele landet Egypt, som sa: Ethvert guttebarn som blir født blant hebreerne fra denne dagen av, skal kastes i vannet.

52 Og farao kalte på alle tjenerne sine og sa: Gå nå og let over hele landet Gosen, der Israels barn bor. Og sørg for at enhver sønn som blir født blant hebreerne, blir kastet i elven. Men enhver datter skal dere la leve.

53 Og da Israels barn hørte det farao hadde befalt, at guttebarna deres skulle kastes i elven, skilte noen av mennene seg fra hustruene sine, mens andre ble værende hos dem.

54 Og fra den dagen av, når tiden kom for de kvinnene i Israel som hadde blitt værende hos mennene sine, til å føde, gikk de ut på marken for å føde der. Og de fødte på marken og lot barna sine bli igjen der og vendte hjem.

55 Og Herren, som hadde sverget til deres forfedre at han skulle gjøre dem tallrike, sendte en av sine tjenende engler fra himmelen for å vaske hvert barn med vann, salve det og svøpe det. Og engelen la to glatte steiner i hendene på barnet. Fra den ene diet det melk, og fra den andre honning. Og han lot håret vokse helt ned til knærne, slik at barnet kunne dekke seg med det. Og han trøstet barnet og holdt seg nær det, av medlidenhet med det.

56 Og da Gud hadde medlidenhet med dem og ønsket å gjøre dem tallrike på jordens overflate, befalte han jorden å ta imot dem og bevare dem i seg til de var blitt store. Deretter åpnet jorden munnen sin og spydde dem ut. Og de skjøt fram fra byen som jordens urter og skogens gress. Og de vendte tilbake, hver til sin familie og sin fars hus, og ble værende hos dem.

57 Og de små barna til Israels barn var på jorden som markens urter ved Guds nåde mot dem.

58 Og da alle egypterne så dette, dro de ut, hver til marken sin med oksespannet og plogskjæret sitt. Og de pløyde den opp slik man pløyer jorden ved såtiden.

59 Og når de pløyde, var de ikke i stand til å skade de små barna til Israels barn. Derfor økte folket i antall og ble overmåte tallrikt.

60 Og farao befalte embetsmennene sine daglig å dra til Gosen for å lete etter de små barna til Israels barn.

61 Og når de hadde lett og funnet et barn, tok de det med makt fra morens bryst og kastet det i elven. Men jentebarnet lot de bli igjen hos moren. Slik gjorde egypterne mot israelittene gjennom alle dager.

Kap.68

1 Og det var på den tiden at Guds ånd kom over Mirjam, Amrams datter og Arons søster. Og hun gikk ut og profeterte om huset og sa: Se, det skal nå bli født oss en sønn av min far og mor, og han skal frelse Israel fra Egypts hender.

2 Og da Amram hørte ordene fra datteren sin, gikk han og tok hustruen sin tilbake til huset etter at han hadde sendt henne bort på den tiden da farao befalte at ethvert guttebarn av Jakobs hus skulle kastes i vannet.

3 Og Amram tok sin hustru Jokebed tilbake tre år etter at han hadde sendt henne bort. Og han gikk inn til henne, og hun ble med barn.

4 Og etter sju måneder fra hun ble med barn, fødte hun en sønn. Og hele huset ble fylt med et stort lys, som lyset fra solen og månen når de skinner.

5 Og da kvinnen så at barnet var godt og vakkert å se på, skjulte hun det i tre måneder i et indre rom.

6 I de dager sammensverget egypterne seg for å ødelegge alle hebreerne der.

7 Og de egyptiske kvinnene dro til Gosen, der Israels barn bodde. Og de bar de små barna sine på skuldrene, spedbarna som ennå ikke kunne tale.

8 Og i de dager, når kvinnene blant Israels barn fødte, hadde hver kvinne skjult sønnen sin for egypterne, slik at egypterne ikke skulle få vite at de hadde født, og ødelegge dem fra landet.

9 Og de egyptiske kvinnene kom til Gosen med barna sine som ennå ikke kunne tale, på skuldrene. Og når en egyptisk kvinne kom inn i huset til en hebraisk kvinne, begynte spedbarnet hennes å gråte.

10 Og når det gråt, svarte barnet som var i det indre rommet. Og de egyptiske kvinnene dro og fortalte om dette i faraos hus.

11 Og farao sendte embetsmennene sine for å ta barna og drepe dem. Slik gjorde egypterne mot de hebraiske kvinnene gjennom alle dager.

12 Og det var på den tiden, omkring tre måneder etter at Jokebed hadde skjult sønnen sin, at saken ble kjent i faraos hus.

13 Og kvinnen skyndte seg å få sønnen sin bort før embetsmennene kom. Og hun tok en kurv av siv og smurte den med jordbek og tjære. Og hun la barnet i den og satte den mellom sivene ved elvebredden.

14 Og hans søster Mirjam sto et stykke unna for å få vite hva som ville skje med ham, og hva det ville bli av ordene hennes.

15 Og Gud sendte på den tiden en fryktelig hete over landet Egypt, som brente menneskenes kjøtt som solen i sitt løp. Og den plaget egypterne sterkt.

16 Og alle egypterne gikk ned for å bade i elven på grunn av den fortærende heten som brente kjøttet deres.

17 Og Batja, faraos datter, gikk også ned for å bade i elven på grunn av den fortærende heten. Og tjenestekvinnene hennes gikk langs elvebredden, og det gjorde også alle kvinnene i Egypt.

18 Og Batja løftet øynene mot elven og så kurven på vannet. Og hun sendte tjenestekvinnen sin for å hente den.

19 Og hun åpnet den og så barnet. Og se, spedbarnet gråt. Og hun fikk medlidenhet med ham og sa: Dette er et av hebreernes barn.

20 Og alle kvinnene fra Egypt som gikk langs elvebredden, ønsket å amme ham. Men han ville ikke die. For dette kom fra Herren, slik at han skulle bli ført tilbake til sin mors bryst.

21 Og hans søster Mirjam var på den tiden blant de egyptiske kvinnene ved elvebredden. Og hun så dette og sa til faraos datter: Skal jeg gå og hente en amme blant de hebraiske kvinnene, slik at hun kan amme barnet for deg?

22 Og faraos datter sa til henne: Gå. Og den unge jenta gikk og kalte på barnets mor.

23 Og faraos datter sa til Jokebed: Ta dette barnet med deg og am det for meg. Og jeg skal betale deg lønn, to sølvstykker om dagen. Og kvinnen tok barnet og ammet det.

24 Og etter to år, da barnet hadde vokst til, førte hun ham til faraos datter. Og han var som en sønn for henne. Og hun kalte ham Moses, for hun sa: Fordi jeg dro ham opp av vannet.

25 Og hans far Amram kalte ham Habar, for han sa: Det var for hans skyld jeg igjen kom sammen med hustruen min, som jeg hadde sendt bort.

26 Og hans mor Jokebed kalte ham Jekutiël, fordi hun sa: Jeg satte mitt håp til Den Allmektige for hans skyld, og Gud ga ham tilbake til meg.

27 Og hans søster Mirjam kalte ham Jered, for hun gikk ned etter ham til elven for å få vite hvordan det ville gå med ham.

28 Og hans bror Aron kalte ham Abi-Sanuk og sa: Min far forlot min mor og vendte tilbake til henne på grunn av ham.

29 Og Kehat, Amrams far, kalte ham Abigdor, for på grunn av ham hadde Gud reparert bruddet i Jakobs hus, slik at de ikke lenger kunne kaste guttebarna sine i vannet.

30 Og ammen hans kalte ham Abi-Soko og sa: I sitt skjulested var han gjemt i tre måneder på grunn av Hams barn.

31 Og hele Israel kalte ham Sjemaja, sønn av Netanel, for de sa: I hans dager har Gud hørt ropene deres og reddet dem fra undertrykkerne deres.

32 Og Moses var i faraos hus og var som en sønn for Batja, faraos datter. Og Moses vokste opp blant kongens barn.

Kap.69

1 Og kongen av Edom døde i de dager, i det attende året av sitt herredømme. Og han ble begravd i tempelet som han hadde bygd for seg selv som kongelig bolig i landet Edom.

2 Og Esaus barn sendte bud til Petor, som ligger ved elven. Og de hentet derfra en ung mann med vakre øyne og et tiltalende utseende. Han het Saul. Og de gjorde ham til konge over seg i stedet for Samla.

3 Og Saul hersket over alle Esaus barn i landet Edom i førti år.

4 Og da farao, kongen av Egypt, så at rådet som Bileam hadde gitt angående Israels barn, ikke lyktes, men at de fremdeles var fruktbare og ble tallrike og økte i antall over hele landet Egypt,
5 befalte farao i de dager at det skulle sendes ut en kunngjøring til Israels barn over hele Egypt, som sa: Ingen mann skal gjøre mindre enn det som er pålagt ham som daglig arbeid.
6 Og dersom det viser seg at en mann ikke har fullført det daglige arbeidet sitt, enten med mørtel eller murstein, skal hans yngste sønn settes inn i stedet for det som mangler.
7 Og arbeidet som egypterne påla Israels barn, ble hardere i de dager. Og se, dersom det manglet én murstein i en manns daglige arbeid, tok egypterne hans yngste gutt med makt fra moren og satte ham inn i byggverket i stedet for mursteinen som faren manglet.
8 Og mennene i Egypt gjorde slik mot alle Israels barn dag etter dag, gjennom lang tid.
9 Men Levis stamme arbeidet ikke sammen med israelittene, sine brødre, på den tiden, og hadde ikke gjort det fra begynnelsen. For Levis barn kjente egypternes list, som de fra begynnelsen hadde brukt mot israelittene.

Kap.70

1 Og i det tredje året etter Moses' fødsel satt farao ved et festmåltid. Dronning Alparanit satt på hans høyre side og Batja på hans venstre. Og gutten Moses lå ved hennes bryst. Og Bileam, Beors sønn, satt der med sine to sønner, og alle fyrstene i kongeriket satt ved bordet foran kongen.
2 Og gutten strakte hånden ut mot kongens hode og tok kronen av kongens hode og satte den på sitt eget hode.
3 Og da kongen og fyrstene så hva gutten hadde gjort, ble de grepet av redsel. Og de uttrykte sin forundring overfor hverandre.
4 Og kongen sa til fyrstene som satt foran ham ved bordet: Hva taler dere om, og hva sier dere, fyrster, om denne saken? Og hvilken dom skal gutten få på grunn av denne handlingen?
5 Og Bileam, Beors sønn, trollmannen, svarte foran kongen og fyrstene og sa: Kom nå i hu, min herre og konge, drømmen du hadde for mange dager siden, og det din tjener tydet den til å bety.
6 Se derfor nå, dette er et barn blant hebreernes barn, og Guds ånd er i ham. La ikke min herre kongen tro at denne gutten gjorde dette uten å vite hva han gjorde.
7 For han er en hebraisk gutt, og visdom og forstand er med ham, selv om han ennå er et barn. Og med visdom har han gjort dette og valgt Egypts kongerike for seg selv.
8 For det er alle hebreernes skikk å bedra konger og stormenn og gjøre alle slike ting med list for å få jordens konger og mennene deres til å skjelve.
9 Du vet sannelig at deres far Abraham handlet slik. Han bedro hæren til Nimrod, kongen av Babel, og Abimelek, kongen av Gerar, og han tok landet til Hets barn og alle kongerikene i Kanaan i eie.
10 Og han dro ned til Egypt og sa om Sara, sin hustru: Hun er min søster. Dette gjorde han for å villedde Egypt og kongen der.
11 Hans sønn Isak gjorde også slik da han dro til Gerar og bodde der. Og hans styrke fikk overtaket over hæren til Abimelek, filisternes konge.
12 Han tenkte også å føre filisternes kongerike til fall ved å si at Rebekka, hans hustru, var hans søster.
13 Også Jakob handlet svikefullt mot sin bror og tok førstefødselsretten og velsignelsen fra hans hånd.
14 Deretter dro han til Paddan-Aram, til huset til Laban, sin mors bror. Og med list fikk han hans datter, kveget hans og alt som hørte til ham. Og han flyktet og vendte tilbake til landet Kanaan, til sin far.

15 Sønnene hans solgte sin bror Josef, som dro ned til Egypt og ble trell. Og han ble satt i fengsel i tolv år.

16 Helt til den tidligere farao hadde drømmer og hentet ham ut av fengselet og opphøyde ham over alle fyrstene i Egypt fordi han tydet drømmene hans for ham.

17 Og da Gud lot hungersnød komme over hele landet, sendte han bud etter sin far og alle brødrene sine og hele sin fars husstand og førte dem dit. Og han forsørget dem uten betaling eller vederlag og kjøpte egypterne som treller.

18 Derfor, min herre konge, se, dette barnet har nå reist seg i deres sted i Egypt for å handle etter deres gjerninger og gjøre narr av enhver konge, fyrste og dommer.

19 Dersom det behager kongen, la oss nå utøse blodet hans på jorden, så han ikke vokser opp og tar herredømmet fra din hånd og Egypts håp går til grunne etter at han har begynt å herske.

20 Og Bileam sa til kongen: La oss dessuten kalle på alle dommerne og vismennene i Egypt, så vi kan få vite om denne gutten fortjener dødsdommen, slik du har sagt. Og deretter skal vi drepe ham.

21 Og farao sendte bud etter alle vismennene i Egypt, og de kom fram for kongen. Og en Herrens engel kom inn blant dem, og han så ut som en av vismennene i Egypt.

22 Og kongen sa til vismennene: Dere har sannelig hørt hva denne hebraiske gutten som er i huset, har gjort, og hvordan Bileam har dømt i saken.

23 Døm derfor også dere og finn ut hvilken straff gutten fortjener for handlingen han har begått.

24 Og engelen, som så ut som en av faraos vismenn, svarte og talte slik foran alle vismennene i Egypt og foran kongen og fyrstene:

25 Dersom det behager kongen, la ham sende bud etter menn som skal bringe fram en onyksstein og et glødende kull og legge dem foran barnet. Og dersom barnet strekker ut hånden og tar onykssteinen, skal vi vite at gutten har gjort alt dette med visdom, og da må vi drepe ham.

26 Men dersom han strekker ut hånden mot kullet, skal vi vite at han ikke gjorde dette med viten og vilje, og han skal få leve.

27 Og saken syntes god i kongens og fyrstenes øyne. Og kongen gjorde etter ordene fra Herrens engel.

28 Og kongen befalte at onykssteinen og det glødende kullet skulle bringes fram og legges foran Moses.

29 Og de satte gutten foran seg. Og gutten forsøkte å strekke hånden ut mot onykssteinen. Men Herrens engel tok hånden hans og la den på kullet. Og kullet sluknet i hånden hans. Og han løftet det opp og puttet det i munnen. Og det brente en del av leppene hans og en del av tungen hans, slik at han ble tung i munn og tunge.

30 Og da kongen og fyrstene så dette, forsto de at Moses ikke hadde handlet med visdom da han tok kronen av kongens hode.

31 Derfor avsto kongen og fyrstene fra å drepe barnet. Og Moses ble værende i faraos hus og vokste opp. Og Herren var med ham.

32 Og mens gutten var i kongens hus, var han kledd i purpur og vokste opp blant kongens barn.

33 Og da Moses vokste opp i kongens hus, regnet Batja, faraos datter, ham som sin sønn. Og hele faraos husstand æret ham, og alle mennene i Egypt var redde for ham.

34 Og han dro daglig ut og kom til landet Gosen, der brødrene hans, Israels barn, var. Og Moses så dem daglig, hvordan de var utmattet og arbeidet hardt.

35 Og Moses spurte dem og sa: Hvorfor blir dette arbeidet pålagt dere dag etter dag?

36 Og de fortalte ham alt som hadde hendt dem, og alle befalingene farao hadde lagt på dem før han ble født.

37 Og de fortalte ham om alle rådene som Bileam, Beors sønn, hadde gitt mot dem, og også hva han hadde rådet til mot Moses for å drepe ham da han tok kongens krone av hodet hans.

38 Og da Moses hørte dette, ble hans vrede opptent mot Bileam. Og han ønsket å drepe ham og lå på lur etter ham dag etter dag.

39 Og Bileam var redd for Moses. Og han og hans to sønner sto opp og dro ut fra Egypt. Og de flyktet og reddet livet sitt og dro til landet Kusj, til Kikianus, kongen av Kusj.

40 Og Moses var i kongens hus og gikk ut og inn. Og Herren lot ham finne nåde i faraos øyne og i øynene til alle hans tjenere og hele folket i Egypt. Og de elsket Moses overmåte høyt.

41 Og dagen kom da Moses dro til Gosen for å se til brødrene sine. Og han så Israels barn under byrdene sine og det harde arbeidet. Og Moses ble bedrøvet for deres skyld.

42 Og Moses vendte tilbake til Egypt og kom til faraos hus og stilte seg fram for kongen. Og Moses bøyde seg ned for kongen.

43 Og Moses sa til farao: Jeg ber deg, min herre, jeg har kommet for å be deg om en liten ting. La meg ikke gå tomhendt fra deg. Og farao sa til ham: Tal.

44 Og Moses sa til farao: La dine tjenere, Israels barn som er i Gosen, få én dag da de kan hvile fra arbeidet sitt.

45 Og kongen svarte Moses og sa: Se, jeg har vist deg velvilje i denne saken og vil oppfylle bønnen din.

46 Og farao befalte at det skulle sendes ut en kunngjøring over hele Egypt og Gosen, som sa:

47 Til dere, alle Israels barn, sier kongen dette: I seks dager skal dere gjøre arbeidet deres og arbeide hardt. Men på den sjuende dagen skal dere hvile og ikke utføre noe arbeid. Slik skal dere gjøre gjennom alle dager, slik kongen og Moses, Batjas sønn, har befalt.

48 Og Moses gledet seg over dette som kongen hadde innvilget ham. Og alle Israels barn gjorde slik Moses hadde befalt dem.

49 For dette kom fra Herren til Israels barn, for Herren hadde begynt å komme Israels barn i hu for å frelse dem for deres fedres skyld.

50 Og Herren var med Moses, og ryktet om ham spredte seg over hele Egypt.

51 Og Moses ble stor i øynene til alle egypterne og i øynene til alle Israels barn. Han søkte det som var godt for sitt folk Israel og talte fredelige ord om dem til kongen.

Kap.71

1 Og da Moses var atten år gammel, ønsket han å se sin far og mor. Og han dro til dem i Gosen. Og da Moses nærmet seg Gosen, kom han til stedet der Israels barn arbeidet. Og han betraktet byrdene deres og så en egypter slå en av hans hebraiske brødre.

2 Og da mannen som ble slått, så Moses, løp han til ham for å få hjelp. For mannen Moses var høyt aktet i faraos hus. Og han sa til ham: Min herre, hør på meg! Denne egypteren kom til huset mitt om natten og bandt meg. Og han gikk inn til min hustru mens jeg så på. Og nå forsøker han å ta livet mitt.

3 Og da Moses hørte om denne onde handlingen, ble hans vrede opptent mot egypteren. Og han så seg omkring til begge sider. Og da han så at det ikke var noen der, slo han egypteren og skjulte ham i sanden. Og han utfridde hebreeren fra hånden til mannen som slo ham.

4 Og hebreeren dro hjem til huset sitt. Og Moses vendte tilbake til hjemmet sitt og dro derfra tilbake til kongens hus.

5 Og da mannen hadde vendt hjem, tenkte han på å skille seg fra hustruen sin. For det var ikke rett i Jakobs hus at en mann skulle gå inn til hustruen sin etter at hun var blitt vanæret.

6 Og kvinnen gikk og fortalte det til brødrene sine. Og kvinnens brødre forsøkte å drepe ham. Men han flyktet til huset sitt og unnslopp.

7 Og på den andre dagen dro Moses ut til brødrene sine. Og han så, og se, to menn kranglet. Og han sa til den som gjorde urett: Hvorfor slår du din neste?

8 Og han svarte ham og sa: Hvem har satt deg til fyrste og dommer over oss? Tenker du å drepe meg slik du drepte egypteren? Og Moses ble redd og sa: Sannelig, saken er blitt kjent!

9 Og farao hørte om denne saken og befalte at Moses skulle drepes. Da sendte Gud sin engel. Og engelen viste seg for farao i skikkelse av en høvding over livvakten.

10 Og Herrens engel tok sverdet fra hånden til høvdingen over livvakten og hogg hodet av ham med det. For skikkelsen til høvdingen over livvakten var blitt forvandlet til Moses' skikkelse.

11 Og Herrens engel tok Moses ved høyre hånd og førte ham ut av Egypt. Og han satte ham utenfor Egypts grenser, i en avstand på førti dagsreiser.

12 Og hans bror Aron ble alene igjen i landet Egypt. Og han profeterte til Israels barn og sa:

13 Så sier Herren, deres fedres Gud: Kast bort, hver mann, de avskyelige tingene som øynene deres begjærer, og gjør dere ikke urene med Egypts avguder.

14 Men Israels barn gjorde opprør og ville ikke lytte til Aron på den tiden.

15 Og Herren tenkte å ødelegge dem, dersom ikke Herren hadde kommet i hu paktens som han hadde inngått med Abraham, Isak og Jakob.

16 I de dager fortsatte faraos hånd å være hard mot Israels barn. Og han knuste og undertrykte dem helt til tiden da Gud sendte ut sitt ord og så til dem.

Kap.72

1 Og det var i de dager en stor krig mellom Kusjs barn og Østens barn og Aram. Og de gjorde opprør mot kongen av Kusj, som de var underlagt.

2 Derfor dro Kikianus, kongen av Kusj, ut sammen med alle Kusjs barn, et folk tallrikt som sanden. Og han dro for å kjempe mot Aram og Østens barn for å underlegge seg dem.

3 Og da Kikianus dro ut, lot han trollmannen Bileam bli igjen sammen med sine to sønner for å vokte byen og de fattigste blant landets folk.

4 Og Kikianus dro ut mot Aram og Østens barn. Og han kjempet mot dem og slo dem, og de falt alle såret foran Kikianus og folket hans.

5 Og han tok mange av dem til fange og underla seg dem slik som tidligere. Og han slo leir i landet deres for å kreve inn den vanlige skatten fra dem.

6 Og da Bileam, Beors sønn, var blitt satt til å vokte byen og de fattige i byen av kongen av Kusj, reiste han seg og rådførte seg med landets folk om å gjøre opprør mot kong Kikianus og ikke la ham komme inn i byen når han vendte hjem.

7 Og landets folk lyttet til ham. Og de sverget troskap til ham og gjorde ham til konge over seg, og hans to sønner gjorde de til hærførere.

8 Og de reiste seg og forhøyet bymurene ved to av hjørnene. Og de bygde et overmåte sterkt byggverk.

9 Og ved det tredje hjørnet gravde de utallige grøfter mellom byen og elven som omga hele landet Kusj. Og de lot elvens vann strømme inn der.

10 Ved det fjerde hjørnet samlet de tallrike slanger ved hjelp av besvergelses og trolldom. Og de befestet byen og bodde der. Og ingen kunne gå ut eller inn uten deres tillatelse.

11 Og Kikianus kjempet mot Aram og Østens barn og underla seg dem slik som tidligere. Og de ga ham sin vanlige skatt. Og han dro og vendte tilbake til landet sitt.

12 Og da Kikianus, kongen av Kusj, nærmet seg byen sin sammen med alle hærførerne sine, løftet de øynene og så at bymurene var blitt bygd høyere og var blitt meget høye. Og mennene undret seg over dette.

13 Og de sa til hverandre: Det er fordi de så at vi ble forsinket i kampen, og de ble meget redde for oss. Derfor har de gjort dette og forhøyet bymurene og befestet dem, så kongene i Kanaan ikke skal komme mot dem til kamp.

14 Og kongen og troppene nærmet seg byporten. Og de så opp, og se, alle byens porter var stengt. Og de ropte til vaktene og sa: Åpne for oss, så vi kan komme inn i byen!

15 Men vaktene nektet å åpne for dem etter befaling fra trollmannen Bileam, kongen deres. Og de lot dem ikke komme inn i byen.

16 Derfor begynte de å kjempe mot dem foran byporten. Og hundre og tretti menn fra Kikianus' hær falt den dagen.

17 Og neste dag fortsatte de å kjempe. Og de kjempet ved siden av elven. De forsøkte å komme over, men klarte det ikke. Og noen av dem sank ned i grøftene og døde.

18 Og kongen befalte dem å hogge ned trær for å lage flåter som de kunne komme over på. Og de gjorde slik.

19 Og da de kom til stedet med grøftene, virvlet vannet rundt på grunn av vannmøllene. Og to hundre menn på ti flåter druknet.

20 Og på den tredje dagen kom de for å kjempe på den siden der slangene var. Men de kunne ikke nærme seg der, for slangene drepte hundre og sytti menn blant dem. Og de sluttet å kjempe mot Kusj. Og de beleiret Kusj i ni år, og ingen kunne gå ut eller inn.

21 På den tiden da krigen og beleiringen pågikk mot Kusj, flyktet Moses fra Egypt, fra farao som forsøkte å drepe ham fordi han hadde drept egypteren.

22 Og Moses var atten år gammel da han flyktet fra Egypt, bort fra faraos åsyn. Og han flyktet og unnslopp til leiren til Kikianus, som på den tiden beleiret Kusj.

23 Og Moses var i leiren til Kikianus, kongen av Kusj, i ni år, hele tiden mens de beleiret Kusj. Og Moses gikk ut og inn sammen med dem.

24 Og kongen og fyrstene og alle krigsmennene elsket Moses. For han var stor og verdig. Hans skikkelse var som en edel løve, ansiktet hans var som solen, og styrken hans var som en løves. Og han var rådgiver for kongen.

25 Og etter ni år ble Kikianus rammet av en dødelig sykdom. Og sykdommen fikk makt over ham, og han døde på den sjuende dagen.

26 Og tjenerne hans balsamerte ham og bar ham bort og begravde ham rett overfor byporten nord for landet Egypt.

27 Og de bygde et vakkert, sterkt og høyt byggverk over ham. Og de la store steiner nederst.

28 Og kongens skrivere risset inn på disse steinene all makten til kongen deres, Kikianus, og alle kampene han hadde kjempet. Se, dette står skrevet der helt til denne dag.

29 Og etter Kikianus, kongen av Kusjs, død sørget mennene og troppene hans meget på grunn av krigen.

30 Og de sa til hverandre: Gi oss råd om hva vi skal gjøre nå, siden vi har oppholdt oss i ødemarken i ni år, borte fra hjemmene våre.

31 Dersom vi sier at vi vil kjempe mot byen, vil mange av oss falle såret eller bli drept. Og dersom vi blir værende her i beleiringen, kommer vi også til å dø.

32 For nå kommer alle kongene i Aram og blant Østens barn til å høre at kongen vår er død. Og de vil plutselig angripe oss som fiender og kjempe mot oss og ikke la noen rest bli igjen av oss.

33 La oss derfor nå gå og gjøre en konge over oss. Og la oss bli værende i beleiringen til byen blir overgitt til oss.

34 Og de ønsket den dagen å velge en mann fra Kikianus' hær til konge. Men de fant ingen som de ønsket å la herske over seg, som var som Moses.

35 Og de skyndte seg, og hver mann tok av seg klærne sine og kastet dem på bakken. Og de laget en stor haug og satte Moses på den.

36 Og de reiste seg og blåste i trompeter og ropte foran ham og sa: Måtte kongen leve! Måtte kongen leve!

37 Og hele folket og stormennene sverget til ham at de skulle gi ham Adonja, den kusjittiske dronningen og Kikianus' hustru, til hustru. Og de gjorde Moses til konge over seg den dagen.

38 Og hele folket i Kusj lot den dagen utstede en kunngjøring som sa: Hver mann skal gi Moses noe av det han eier.

39 Og de bredte ut et klede over haugen. Og hver mann kastet noe av det han hadde, på det. En kastet en gullørering, og en annen kastet en mynt.

40 Og Kusjs barn kastet også onykssteiner, bdellium, perler og marmor til Moses på haugen, og sølv og gull i stor overflod.

41 Og Moses tok alt sølvet og gullet, alle karene og bdelliumet og onykssteinene som alle Kusjs barn hadde gitt ham. Og han la det blant skattene sine.

42 Og Moses hersket fra den dagen over Kusjs barn i stedet for Kikianus, kongen av Kusj.

Kap.73

1 I det femtifemte året av herredømmet til farao, kongen av Egypt, det vil si i det hundre og femtisjuende året etter at israelittene dro ned til Egypt, hersket Moses i Kusj.

2 Moses var tjuesju år gammel da han begynte å herske over Kusj. Og han hersket i førti år.

3 Og Herren lot Moses finne velvilje og nåde i øynene til alle Kusjs barn. Og Kusjs barn elsket ham overmåte høyt. Slik fant Moses velvilje hos Herren og hos mennesker.

4 Og på den sjuende dagen av hans herredømme samlet alle Kusjs barn seg og kom fram for Moses og bøyde seg ned til jorden for ham.

5 Og alle barna talte sammen foran kongen og sa: Gi oss råd, så vi kan se hva som skal gjøres med denne byen.

6 For nå har vi beleiret byen i ni år, og vi har ikke sett barna våre og hustruene våre.

7 Og kongen svarte dem og sa: Dersom dere vil lytte til min røst i alt det jeg befaler dere, skal Herren gi byen i vår hånd, og vi skal underlegge oss den.

8 For dersom vi kjemper mot dem slik som i den tidligere kampen vi hadde mot dem før Kikianus' død, kommer mange av oss til å falle såret slik som før.

9 Se derfor nå, her er et råd til dere i denne saken. Dersom dere vil lytte til min røst, skal byen bli overgitt i vår hånd.

10 Og alle hærstyrkene svarte kongen og sa: Alt det vår herre befaler, skal vi gjøre.

11 Og Moses sa til dem: Gå gjennom hele leiren og la en kunngjøring lyde til hele folket og si:

12 Så sier kongen: Gå inn i skogen og bring med dere storkeunger, hver mann én unge i hånden.

13 Og enhver som overtrer kongens ord og ikke bringer sin unge, skal dø. Og kongen skal ta alt som hører til ham.

14 Og når dere har brakt dem, skal de være i deres varetekt. Dere skal oppfostre dem til de er blitt store, og dere skal lære dem å styrte seg over byttet, slik det er vanlig for haukeunger.

15 Og alle Kusjs barn hørte Moses' ord. Og de reiste seg og lot en kunngjøring lyde over hele leiren og sa:

16 Til dere, alle Kusjs barn, lyder kongens befaling: Dere skal alle sammen gå inn i skogen og fange storkeungene der, hver mann én unge i hånden, og dere skal bringe dem hjem.

17 Og enhver som overtrer kongens befaling, skal dø. Og kongen skal ta alt som hører til ham.

18 Og hele folket gjorde slik. Og de dro ut i skogen og klatret opp i grantrærne og fanget storkeungene, hver mann med én unge i hånden. Og de brakte dem ut i ødemarken og oppfostret dem etter kongens befaling. Og de lærte dem å styrte seg over byttet, slik som haukeunger.

19 Og etter at storkeungene var blitt oppfostret, befalte kongen at de skulle holdes uten mat i tre dager. Og hele folket gjorde slik.

20 Og på den tredje dagen sa kongen til dem: Styrk dere og vær tapre menn! Ta hver mann på seg rustningen sin og bind sverdet om seg. Ri hver mann på hesten sin og ta hver sin storkeunge i hånden.

21 Og vi skal stå opp og kjempe mot byen på stedet der slangene er. Og hele folket gjorde slik kongen hadde befalt.

22 Og hver mann tok sin unge i hånden og dro av sted. Og da de kom til stedet der slangene var, sa kongen til dem: Slipp hver mann sin storkeunge løs mot slangene.

23 Og hver mann slapp storkeungen sin løs etter kongens befaling. Og storkeungene styrtet seg over slangene og fortærte dem alle og utryddet dem fra dette stedet.

24 Og da kongen og folket hadde sett at alle slangene var utryddet fra stedet, satte hele folket i et stort rop.

25 Og de nærmet seg og kjempet mot byen og inntok den og underla seg den. Og de gikk inn i byen.

26 Og den dagen døde ett tusen ett hundre menn blant byens folk, blant dem som bodde i byen. Men blant folket som beleiret byen, døde ikke én eneste.

27 Og alle Kusjs barn dro hjem, hver til sitt hus, til sin hustru og sine barn og alt som hørte til ham.

28 Og da trollmannen Bileam så at byen var blitt inntatt, åpnet han porten. Og han og hans to sønner og åtte brødre flyktet og vendte tilbake til Egypt, til farao, kongen av Egypt.

29 Dette er trollmennene og de som drev med trolldom, som er omtalt i lovboken, og som sto imot Moses da Herren førte plagene over Egypt.

30 Slik inntok Moses byen ved sin visdom. Og Kusjs barn satte ham på tronen i stedet for Kikianus, kongen av Kusj.

31 Og de satte den kongelige kronen på hodet hans og ga ham Adonja, den kusjittiske dronningen og Kikianus' hustru, til hustru.

32 Men Moses fryktet Herren, sine fedres Gud, slik at han ikke gikk inn til henne og heller ikke vendte øynene sine mot henne.

33 For Moses husket hvordan Abraham hadde latt sin tjener Elieser sverge og sagt til ham: Du skal ikke ta en kvinne blant Kanaans døtre til hustru for min sønn Isak.

34 Han husket også hva Isak gjorde da Jakob hadde flyktet fra sin bror, da han befalte ham og sa: Du skal ikke ta en hustru blant Kanaans døtre og heller ikke inngå ekteskap med noen av Hams barn.

35 For Herren vår Gud ga Ham, Noahs sønn, og barna hans og hele hans avkom som treller til Sems barn og Jafets barn og til deres avkom etter dem, som treller for alltid.

36 Derfor vendte Moses verken hjertet eller øynene sine mot Kikianus' hustru gjennom alle dagene han hersket over Kusj.

37 Og Moses fryktet Herren sin Gud hele livet. Og Moses vandret foran Herren i sannhet, med hele sitt hjerte og hele sin sjel. Han vendte seg ikke bort fra den rette veien gjennom alle sine levedager. Han vek ikke fra veien, verken til høyre eller venstre, den veien som Abraham, Isak og Jakob hadde vandret på.

38 Og Moses styrket seg i kongeriket til Kusjs barn. Og han ledet Kusjs barn med sin vanlige visdom. Og Moses hadde framgang i kongeriket sitt.

39 Og på den tiden hørte Aram og Østens barn at Kikianus, kongen av Kusj, var død. Derfor gjorde Aram og Østens barn opprør mot Kusj i de dager.

40 Og Moses samlet alle Kusjs barn, et meget mektig folk, omkring tretti tusen menn. Og han dro ut for å kjempe mot Aram og Østens barn.

41 Og de dro først mot Østens barn. Og da Østens barn hørte meldingen om dem, dro de ut for å møte dem og gikk til kamp mot dem.

42 Og krigen var hard mot Østens barn. Derfor ga Herren alle Østens barn i Moses' hånd. Og omkring tre hundre menn falt drept.

43 Og alle Østens barn vendte om og trakk seg tilbake. Og Moses og Kusjs barn fulgte etter dem og underla seg dem og påla dem skatt, slik skikken deres var.

44 Og Moses og hele folket som var med ham, dro derfra videre til landet Aram for å kjempe.

45 Og folket i Aram dro også ut for å møte dem, og de kjempet mot dem. Og Herren overga dem i Moses' hånd. Og mange av mennene i Aram falt såret.

46 Og Aram ble også underlagt Moses og folket i Kusj. Og de ga også sin vanlige skatt.

47 Og Moses førte Aram og Østens barn under Kusjs barns herredømme. Og Moses og hele folket som var sammen med ham, vendte tilbake til landet Kusj.

48 Og Moses styrket seg i kongeriket til Kusjs barn. Og Herren var med ham, og alle Kusjs barn fryktet ham.

Kap.74

1 Etter mange år døde Saul, kongen av Edom. Og Baal-Hanan, Akbors sønn, hersket i hans sted.

2 I det sekstende året av Moses' herredømme over Kusj begynte Baal-Hanan, Akbors sønn, å herske i landet Edom over alle Edoms barn. Og han hersket i trettiåtte år.

3 I hans dager gjorde Moab opprør mot Edoms makt. Moab hadde vært underlagt Edom siden dagene til Hadad, Bedads sønn, som slo dem og Midjan og førte Moab under Edoms herredømme.

4 Og da Baal-Hanan, Akbors sønn, hersket over Edom, brøt alle Moabs barn sin troskap mot Edom.

5 Og Angeas, kongen av Afrika, døde i de dager. Og hans sønn Asdrubal hersket i hans sted.

6 Og i de dager døde Janeas, kongen over Kittims barn. Og de begravde ham i tempelet som han hadde bygd for seg selv på Kanopia-sletten som bolig. Og Latinus hersket i hans sted.

7 I det tjuende året av Moses' herredømme over Kusjs barn begynte Latinus å herske over Kittims barn. Og han hersket i førtifem år.

8 Og han bygde også et stort og mektig tårn for seg selv. Og inni det bygde han et vakkert tempel som bolig og for å styre riket sitt derfra, slik skikken var.

9 I det tredje året av sitt herredømme lot han sende ut en kunngjøring til alle de dyktige håndverkerne sine, og de laget mange skip til ham.

10 Og Latinus samlet alle styrkene sine. Og de kom i skip og dro med dem for å kjempe mot Asdrubal, sønn av Angeas, kongen av Afrika. Og de kom til Afrika og gikk til kamp mot Asdrubal og hæren hans.

11 Og Latinus fikk overtaket over Asdrubal. Og Latinus tok fra Asdrubal vannledningen som hans far hadde ført fra Kittims barn da han tok Jania, Usus datter, til hustru. Og Latinus rev ned broen til vannledningen og tilføyde hele Asdrubals hær et hardt nederlag.

12 Og de sterke mennene til Asdrubal som var igjen, styrket seg. Og hjertene deres ble fylt med misunnelse, og de søkte døden. Og de gikk igjen til kamp mot Latinus, kongen av Kittim.

13 Og kampen var hard mot alle mennene i Afrika. Og de falt alle såret foran Latinus og folket hans. Og også kong Asdrubal falt i dette slaget.

14 Og kong Asdrubal hadde en meget vakker datter som het Usjpesena. Og alle mennene i Afrika broderte bildet hennes på klærne sine på grunn av hennes store skjønnhet og tiltalende utseende.

15 Og Latinus' menn så Usjpesena, Asdrubals datter, og lovpriste henne overfor Latinus, kongen deres.

16 Og Latinus befalte at hun skulle føres fram for ham. Og Latinus tok Usjpesena til hustru. Og han vendte tilbake på veien til Kittim.

17 Og etter Asdrubals, Angeas' sønns, død, da Latinus hadde vendt tilbake til landet sitt fra kampen, reiste alle innbyggerne i Afrika seg og tok Anibal, Angeas' sønn og Asdrubals yngre bror, og gjorde ham til konge i sin brors sted over hele landet Afrika.

18 Og da han hersket, bestemte han seg for å dra til Kittim for å kjempe mot Kittims barn og hevne sin bror Asdrubal og innbyggerne i Afrika. Og han gjorde slik.
19 Og han laget mange skip og kom med hele hæren sin i dem. Og han dro til Kittim.
20 Og Anibal kjempet mot Kittims barn. Og Kittims barn falt såret foran Anibal og hæren hans. Og Anibal hevnet sin brors sak.
21 Og Anibal fortsatte krigen mot Kittims barn i atten år. Og Anibal bodde i landet Kittim og slo leir der i lang tid.
22 Og Anibal slo Kittims barn meget hardt. Og han drepte stormennene og fyrstene deres. Og blant resten av folket slo han omkring åtti tusen menn.
23 Og etter mange dager og år vendte Anibal tilbake til landet sitt i Afrika. Og han hersket trygt i stedet for sin bror Asdrubal.

Kap.75

1 På den tiden, i det hundre og åttiende året etter at israelittene dro ned til Egypt, dro tretti tusen tapre menn til fots ut fra Egypt. De var alle av Israels barn, av Josefs stamme, blant barna til Efraim, Josefs sønn.
2 For de sa at tiden som Herren i gamle dager hadde fastsatt for Israels barn, og som han hadde talt til Abraham om, var fullført.
3 Og disse mennene gjorde seg klare. Og hver mann bandt sverdet ved siden sin og tok på seg rustningen sin. Og de stolte på sin egen styrke og dro samlet ut fra Egypt med mektig hånd.
4 Men de tok ikke med seg niste til veien, bare sølv og gull. Ikke engang brød for den dagen tok de med seg. For de tenkte å kjøpe mat fra filisterne, og dersom de ikke fikk det, ville de ta den med makt.
5 Og disse mennene var meget mektige og tapre menn. Én mann kunne forfølge tusen, og to kunne drive ti tusen på flukt. Derfor stolte de på sin egen styrke og dro samlet av sted slik de var.
6 Og de satte kursen mot landet Gat. Og de dro ned og fant gjeterne i Gat mens de gjette kveget til Gats barn.
7 Og de sa til gjeterne: Gi oss noen av sauene mot betaling, så vi kan spise. For vi er sultne, og vi har ikke spist brød i dag.
8 Og gjeterne sa: Er dette våre sauer eller vårt kveg, siden vi skulle gi dem til dere, selv mot betaling? Da nærmet Efraims barn seg for å ta dem med makt.
9 Og gjeterne i Gat ropte mot dem, og ropet deres ble hørt langt borte. Og alle Gats barn dro ut til dem.
10 Og da Gats barn så de onde handlingene til Efraims barn, vendte de tilbake og samlet mennene i Gat. Og hver mann tok på seg rustningen sin og dro ut mot Efraims barn til kamp.
11 Og de gikk til kamp mot dem i Gat-dalen. Og kampen var hard, og de slo svært mange av hverandre den dagen.
12 Og på den andre dagen sendte Gats barn bud til alle filisternes byer om at de skulle komme og hjelpe dem. Og de sa:
13 Kom opp til oss og hjelp oss, så vi kan slå Efraims barn, som har kommet ut fra Egypt for å ta kveget vårt og kjempe mot oss uten grunn.
14 Og Efraims barn var utmattet av sult og tørst, for de hadde ikke spist brød på tre dager. Og førti tusen menn dro ut fra filisternes byer for å hjelpe mennene i Gat.
15 Og disse mennene gikk til kamp mot Efraims barn. Og Herren overga Efraims barn i filisternes hender.
16 Og de slo alle Efraims barn, alle som hadde dratt ut fra Egypt. Ingen ble igjen, bortsett fra ti menn som hadde flyktet fra kampen.
17 For dette onde kom fra Herren over Efraims barn, fordi de hadde overtrådt Herrens ord ved å dra ut fra Egypt før tiden som Herren i gamle dager hadde fastsatt for Israel, var kommet.

18 Og også blant filisterne falt svært mange, omkring tjue tusen menn. Og brødrene deres bar dem bort og begravde dem i byene sine.
19 Og de drepte blant Efraims barn ble liggende forlatt i Gat-dalen i mange dager og år uten å bli begravd. Og dalen ble fylt med menneskeknokler.
20 Og mennene som hadde unnsloppet kampen, kom til Egypt og fortalte alle Israels barn om alt som hadde hendt dem.
21 Og deres far Efraim sørget over dem i mange dager. Og brødrene hans kom for å trøste ham.
22 Og han gikk inn til hustruen sin, og hun fødte en sønn. Og han kalte ham Beria, fordi hun hadde vært ulykkelig i huset hans.

Kap.76

1 Og Moses, Amrams sønn, var fremdeles konge i landet Kusj i de dager. Og han hadde framgang i kongeriket sitt og styrte Kusjs barn med rettferdighet, rettskaffenhet og redelighet.
2 Og alle Kusjs barn elsket Moses gjennom alle dagene han hersket over dem. Og alle innbyggerne i landet Kusj hadde stor ærefrykt for ham.
3 Og i det førtiende året av Moses' herredømme over Kusj satt Moses på den kongelige tronen. Og dronning Adonja sto foran ham, og alle stormennene satt omkring ham.
4 Og dronning Adonja sa foran kongen og fyrstene: Hva er dette dere, Kusjs barn, har gjort gjennom så lang tid?
5 Dere vet sannelig at denne mannen har hersket over Kusj i førti år, og at han ikke har nærmet seg meg eller tjent gudene til Kusjs barn.
6 Hør derfor nå, Kusjs barn, og la ikke denne mannen lenger herske over dere, for han er ikke av vårt eget kjøtt.
7 Se, min sønn Menakrus er blitt voksen. La ham herske over dere, for det er bedre for dere å tjene sønnen til deres herre enn å tjene en fremmed, en trell under kongen av Egypt.
8 Og hele folket og stormennene blant Kusjs barn hørte ordene som dronning Adonja hadde talt til dem.
9 Og hele folket gjorde forberedelser fram til kvelden. Og om morgenen sto de tidlig opp og gjorde Menakrus, Kikianus' sønn, til konge over seg.
10 Men alle Kusjs barn var redde for å rekke ut hånden mot Moses, for Herren var med Moses. Og Kusjs barn husket eden de hadde sverget til Moses. Derfor gjorde de ham ikke noe ondt.
11 Men Kusjs barn ga Moses mange gaver og sendte ham bort fra seg med stor ære.
12 Og Moses dro ut fra landet Kusj og vendte hjem. Og han sluttet å herske over Kusj. Og Moses var sekstiseks år gammel da han dro ut fra landet Kusj. For dette kom fra Herren, fordi tiden som han i gamle dager hadde fastsatt for å føre Israel ut fra undertrykkelsen til Hams barn, var kommet.
13 Og Moses dro til Midjan, for han var redd for å vende tilbake til Egypt på grunn av farao. Og han gikk og satte seg ved en vannbrønn i Midjan.
14 Og de sju døtrene til midjanitten Reuel dro ut for å gjete småfeet til sin far.
15 Og de kom til brønnen og trakk opp vann for å gi småfeet til sin far å drikke.
16 Da kom gjeterne i Midjan og drev dem bort. Men Moses reiste seg og hjalp dem og ga småfeet vann.
17 Og de kom hjem til sin far Reuel og fortalte ham hva Moses hadde gjort for dem.
18 Og de sa: En egyptisk mann har utfridd oss fra gjeterens hender. Han trakk opp vann for oss og ga småfeet å drikke.
19 Og Reuel sa til døtrene sine: Hvor er han da? Hvorfor har dere forlatt mannen?
20 Og Reuel sendte bud etter ham og hentet ham og førte ham hjem. Og Moses spiste brød sammen med ham.

21 Og Moses fortalte Reuel at han hadde flyktet fra Egypt, og at han hadde hersket over Kusj i førti år. Og deretter hadde de tatt herredømmet fra ham og sendt ham bort i fred, med ære og gaver.

22 Og da Reuel hadde hørt Moses' ord, sa Reuel ved seg selv: Jeg vil sette denne mannen i fengsel, slik at jeg kan gjøre Kusjs barn velvillig innstilt til meg, for han har flyktet fra dem.

23 Og de tok ham og satte ham i fengsel. Og Moses var i fengselet i ti år. Og mens Moses var i fengselet, fikk Sippora, Reuels datter, medlidenhet med ham og forsørget ham med brød og vann hele tiden.

24 Og alle Israels barn var fremdeles i landet Egypt og tjente egypterne med alle slags hardt arbeid. Og Egypts hånd fortsatte å være hard mot Israels barn i de dager.

25 På den tiden slo Herren farao, kongen av Egypt, og plaget ham med spedalskhet fra fotsålen til issen. På grunn av den grusomme behandlingen av Israels barn kom denne plagen fra Herren over farao, kongen av Egypt.

26 For Herren hadde lyttet til bønner fra sitt folk, Israels barn, og ropet deres nådde ham på grunn av det harde arbeidet deres.

27 Likevel vendte ikke faraos vrede seg bort fra dem. Og faraos hånd var fremdeles rakt ut mot Israels barn. Og farao gjorde nakken sin hard foran Herren. Og han økte åket over Israels barn og gjorde livet deres bittert med alle slags hardt arbeid.

28 Og da Herren hadde påført farao, kongen av Egypt, denne plagen, ba han vismennene og trollmennene sine om å helbrede ham.

29 Og vismennene og trollmennene hans sa til ham at dersom blodet fra små barn ble lagt på sårene, ville han bli helbredet.

30 Og farao lyttet til dem og sendte embetsmennene sine til Gosen, til Israels barn, for å ta de små barna deres.

31 Og faraos embetsmenn dro og tok spedbarna til Israels barn med makt fra mødrenes bryst. Og de brakte dem til farao daglig, ett barn hver dag. Og legene drepte dem og brukte dem på plagene hans. Slik gjorde de gjennom alle dager.

32 Og antallet barn som farao drepte, var tre hundre og syttifem.

33 Men Herren lyttet ikke til legene til kongen av Egypt. Og plagen fortsatte å øke voldsomt.

34 Og farao var plaget av denne sykdommen i ti år. Likevel ble faraos hjerte enda hardere mot Israels barn.

35 Og etter ti år fortsatte Herren å plage farao med ødeleggende plager.

36 Og Herren slo ham med en ondartet svulst og sykdom i magen. Og denne plagen utviklet seg til en alvorlig byll.

37 På den tiden kom to av faraos embetsmenn fra landet Gosen, der alle Israels barn var. Og de gikk til faraos hus og sa til ham: Vi har sett at Israels barn slapper av i arbeidet sitt og forsømmer oppgavene sine.

38 Og da farao hørte ordene fra embetsmennene sine, ble hans vrede overmåte opptent mot Israels barn, for han var meget plaget av smertene i kroppen.

39 Og han svarte og sa: Nå som Israels barn vet at jeg er syk, vender de seg bort og håner oss. Spenn derfor nå for stridsvognen min, så jeg kan dra til Gosen og se hvordan Israels barn håner meg. Og tjenerne hans spente for stridsvognen.

40 Og de tok ham og satte ham opp på en hest, for han var ikke i stand til å ri selv.

41 Og han tok med seg ti ryttere og ti fotsoldater og dro til Israels barn i Gosen.

42 Og da de var kommet til grensen av Egypt, gikk kongens hest inn på et smalt sted som lå høyt i en fordypning i vingården og var inngjerdet på begge sider. Det lave, flate landet lå på den andre siden.

43 Og hestene løp raskt på dette stedet og presset mot hverandre. Og de andre hestene presset mot kongens hest.

44 Og kongens hest falt ned på den lave sletten mens kongen red på den. Og da han falt, veltet stridsvognen over ansiktet til kongen, og hesten ble liggende oppå ham. Og kongen ropte, for kjøttet hans var meget sårt.

45 Og kjøttet til kongen ble revet av ham, og knoklene hans ble brukket. Og han kunne ikke ri. For dette kom fra Herren over ham, fordi Herren hadde hørt ropene fra sitt folk, Israels barn, og deres lidelser.

46 Og tjenerne hans bar ham på skuldrene sine, litt etter litt, og førte ham tilbake til Egypt. Og rytterne som var sammen med ham, vendte også tilbake til Egypt.

47 Og de la ham i sengen hans. Og kongen forsto at hans ende var kommet, og at han skulle dø. Da kom dronning Aparanit, hans hustru, og gråt foran kongen. Og kongen gråt meget sammen med henne.

48 Og alle stormennene og tjenerne hans kom den dagen og så kongen i denne lidelsen. Og de gråt meget sammen med ham.

49 Og kongens fyrster og alle rådgiverne hans rådet kongen til å la en annen herske i hans sted over landet, hvem han enn måtte velge blant sønnene sine.

50 Og kongen hadde tre sønner og to døtre som dronning Aparanit, hans hustru, hadde født ham, i tillegg til kongens barn med medhustruene.

51 Og dette var navnene deres: Den førstefødte var Otri, den andre var Adikam, og den tredje var Morion. Og søstrene deres het Batja, den eldste, og Akusi, den andre.

52 Og Otri, kongens førstefødte, var uten forstand og overilet og forhastet i ordene sine.

53 Men Adikam var en listig og vis mann som kjente all visdommen i Egypt. Han hadde imidlertid et lite tiltalende utseende, var tykk av kropp og meget kort av vekst. Høyden hans var én alen.

54 Og da kongen så at hans sønn Adikam var forstandig og vis i alle ting, bestemte kongen seg for at han skulle være konge i hans sted etter hans død.

55 Og han tok Geduda, Abilots datter, til hustru for ham. Og han var ti år gammel. Og hun fødte ham fire sønner.

56 Og senere dro han og tok seg tre hustruer og fikk åtte sønner og tre døtre.

57 Og sykdommen fikk stor makt over kongen. Og kjøttet hans stinket som kjøttet fra et dødt dyr som er kastet ut på marken om sommeren, under solens hete.

58 Og da kongen så at sykdommen hadde fått stor makt over ham, befalte han at hans sønn Adikam skulle føres fram for ham. Og de gjorde ham til konge over landet i hans sted.

59 Og etter tre år døde kongen i skam, vanære og avsky. Og tjenerne hans bar ham bort og begravde ham i gravstedet til Egypts konger i Soan-Misrajim.

60 Men de balsamerte ham ikke slik det var vanlig med konger, for kjøttet hans var råttent. Og de kunne ikke nærme seg ham for å balsamere ham på grunn av stanken. Derfor begravde de ham i hast.

61 For dette onde kom fra Herren over ham. For Herren hadde gjengjeldt ham med ondt for det onde han hadde gjort mot Israel i sine dager.

62 Og han døde i redsel og skam. Og hans sønn Adikam hersket i hans sted.

Kap.77

1 Adikam var tjue år gammel da han begynte å herske over Egypt. Og han hersket i fire år.

2 I det to hundre og sjette året etter at Israel dro ned til Egypt, begynte Adikam å herske over Egypt. Men han fortsatte ikke å herske over Egypt like lenge som fedrene hans hadde gjort.

3 For hans far Melol hersket i Egypt i nittifire år. Men han var syk i ti år og døde, for han hadde vært ugudelig foran Herren.

4 Og alle egypterne kalte Adikam farao etter fedrenes navn, slik det var skikken deres å gjøre i Egypt.

5 Og alle faraos vismenn kalte Adikam Ahus, for «kort» heter Ahus på det egyptiske språket.

6 Og Adikam hadde et overmåte stygt utseende. Og han var én alen og ett spann høy. Og han hadde et stort skjegg som nådde helt ned til fotsålene hans.

7 Og farao satte seg på sin fars trone for å herske over Egypt. Og han styrte Egypt med sin visdom.

8 Og mens han hersket, overgikk han sin far og alle de tidligere kongene i ondskap. Og han økte åket over Israels barn.

9 Og han dro sammen med tjenerne sine til Gosen, til Israels barn. Og han gjorde arbeidet deres enda hardere og sa til dem: Fullfør arbeidet deres, hver dags oppgave! Og la ikke hendene deres slappe av fra vårt arbeid fra denne dagen av, slik dere gjorde i min fars dager.

10 Og han satte embetsmenn over dem blant Israels barn. Og over disse embetsmennene satte han arbeidsfogder blant sine egne tjenere.

11 Og han fastsatte et bestemt antall murstein som de skulle lage dag etter dag. Og han vendte tilbake og dro til Egypt.

12 På den tiden befalte faraos arbeidsfogder embetsmennene blant Israels barn etter faraos befaling og sa:

13 Så sier farao: Gjør arbeidet deres hver dag og fullfør oppgaven deres. Og hold dere til det daglige antallet murstein. La ingenting mangle!

14 Og dersom dere mangler noen av de daglige mursteinene deres, skal jeg sette de små barna deres inn i stedet for dem.

15 Og arbeidsfogdene i Egypt gjorde slik i de dager, slik farao hadde befalt dem.

16 Og hver gang det manglet noen murstein i det daglige antallet som Israels barn skulle lage, dro faraos arbeidsfogder til hustruene til Israels barn og tok spedbarn blant Israels barn, like mange som antallet murstein som manglet. Og de tok dem med makt fra mødrenes fang og satte dem inn i byggverket i stedet for mursteinene.

17 Og fedrene og mødrene gråt over dem og sørget når de hørte gråten fra spedbarna sine inne i veggen på byggverket.

18 Og arbeidsfogdene fikk makt over Israel, slik at israelittene måtte sette sine egne barn inn i byggverket. Og en mann måtte sette sønnen sin inn i veggen og legge mørtel over ham, mens øynene hans gråt over ham og tårene rant ned på barnet hans.

19 Og arbeidsfogdene i Egypt gjorde slik mot Israels spedbarn i mange dager. Og ingen viste medlidenhet eller barmhjertighet mot de små barna til Israels barn.

20 Og antallet av alle barna som ble drept i byggverket, var to hundre og sytti. Noen ble murt inne i stedet for mursteinene som fedrene deres manglet, og andre ble trukket døde ut fra byggverket.

21 Og arbeidet som ble lagt på Israels barn i Adikams dager, var hardere enn det de hadde utført i hans fars dager.

22 Og Israels barn sukket hver dag på grunn av det tunge arbeidet sitt. For de hadde sagt til seg selv: Se, når farao dør, skal sønnen hans reise seg og gjøre arbeidet vårt lettere!

23 Men de gjorde det senere arbeidet enda hardere enn det tidligere. Og Israels barn sukket over dette. Og ropet deres steg opp til Gud på grunn av arbeidet deres.

24 Og Gud hørte røsten og ropet fra Israels barn i de dager. Og Gud kom i hu pakten som han hadde inngått med Abraham, Isak og Jakob.

25 Og Gud så byrden som lå på Israels barn, og det harde arbeidet deres i de dager. Og han bestemte seg for å utfri dem.

26 Og Moses, Amrams sønn, var fremdeles innesperret i fangehullet i de dager, i huset til midjanitten Reuel. Og Sippora, Reuels datter, forsørget ham i hemmelighet med mat dag etter dag.

27 Og Moses var innesperret i fangehullet i Reuels hus i ti år.

28 Og etter ti år, som var det første året av herredømmet til farao over Egypt i sin fars sted,

29 sa Sippora til sin far Reuel: Ingen spør etter eller leter etter den hebraiske mannen som du satte i fengsel for nå ti år siden.

30 Derfor, dersom det synes godt i dine øyne, la oss sende noen for å se om han er levende eller død. Men hennes far visste ikke at hun hadde forsørget ham.

31 Og hennes far Reuel svarte og sa til henne: Har det noen gang hendt at en mann er blitt stengt inne i et fengsel uten mat i ti år og fremdeles lever?

32 Og Sippora svarte sin far og sa: Du har sannelig hørt at hebreernes Gud er stor og fryktinngytende og gjør under for dem til alle tider.

33 Det var han som utfridde Abraham fra Ur i Kaldea, og Isak fra sin fars sverd, og Jakob fra Herrens engel som kjempet med ham ved Jabboks vadested.

34 Også med denne mannen har han gjort mange ting. Han utfridde ham fra elven i Egypt og fra faraos sverd og fra Kusjs barn. Derfor kan han også utfri ham fra sult og la ham leve.

35 Og saken syntes god i Reuels øyne. Og han gjorde etter sin datters ord og sendte noen til fangehullet for å undersøke hva som hadde hendt med Moses.

36 Og han så, og se, mannen Moses levde i fangehullet og sto på føttene og lovpriste og ba til sine fedres Gud.

37 Og Reuel befalte at Moses skulle føres ut av fangehullet. Og de barberte ham, og han skiftet fengselsklærne sine og spiste brød.

38 Og deretter gikk Moses inn i Reuels hage, som lå bak huset. Og der ba han til Herren sin Gud, som hadde gjort mektige under for ham.

39 Og det skjedde mens han ba, at han så rett foran seg. Og se, en stav av safir sto plantet i jorden midt i hagen.

40 Og han nærmet seg staven og betraktet den. Og se, navnet til Herren, hærskares Gud, var inngravert på den, skrevet og formet på staven.

41 Og han leste det og strakte ut hånden og trakk staven opp slik man trekker et skogstre ut av krattet. Og staven var i hånden hans.

42 Og dette er staven som alle vår Guds gjerninger ble utført med etter at han hadde skapt himmelen og jorden og hele deres hær, havene, elvene og alle fiskene i dem.

43 Og da Gud hadde drevet Adam ut fra Edens hage, tok han staven i hånden og dro og dyrket jorden som han var tatt av.

44 Og staven gikk i arv til Noah og ble gitt til Sem og hans etterkommere, helt til den kom i hånden til hebreeren Abraham.

45 Og da Abraham hadde gitt alt han eide til sin sønn Isak, ga han ham også denne staven.

46 Og da Jakob hadde flyktet til Paddan-Aram, tok han den i hånden. Og da han vendte tilbake til sin far, hadde han ikke latt den bli igjen.

47 Og da han dro ned til Egypt, tok han den også i hånden og ga den til Josef som en større del enn brødrene hans fikk. For Jakob hadde tatt den med makt fra sin bror Esau.

48 Og etter Josefs død kom stormennene i Egypt inn i Josefs hus. Og staven kom i hånden til midjanitten Reuel. Og da han dro ut fra Egypt, tok han den med seg og plantet den i hagen sin.

49 Og alle de mektige mennene blant kenittene forsøkte å trekke den opp da de søkte å få hans datter Sippora. Men de lyktes ikke.

50 Derfor ble staven stående plantet i Reuels hage helt til han kom som hadde rett til den, og tok den.

51 Og da Reuel så staven i Moses' hånd, undret han seg over det. Og han ga ham sin datter Sippora til hustru.

Kap.78

1 På den tiden døde Baal-Hanan, Akbors sønn, kongen av Edom. Og han ble begravd i huset sitt i landet Edom.

- 2 Og etter hans død sendte Esaus barn bud til landet Edom og hentet derfra en mann som bodde i Edom, og som het Hadad. Og de gjorde ham til konge over seg i stedet for Baal-Hanan, kongen deres.
- 3 Og Hadad hersket over Edoms barn i førtiåtte år.
- 4 Og da han begynte å herske, bestemte han seg for å kjempe mot Moabs barn for å føre dem tilbake under Esaus barns makt, slik de hadde vært tidligere. Men han var ikke i stand til det, for Moabs barn hørte om dette. Og de reiste seg og skyndte seg å velge en konge over seg blant sine egne brødre.
- 5 Og deretter samlet de et stort folk og sendte bud til sine brødre, Ammons barn, om hjelp til å kjempe mot Hadad, kongen av Edom.
- 6 Og Hadad hørte hva Moabs barn hadde gjort og ble meget redd for dem. Derfor avsto han fra å kjempe mot dem.
- 7 I de dager tok Moses, Amrams sønn, Sippora, datter av midjanitten Reuel, til hustru i Midjan.
- 8 Og Sippora vandret på veiene til Jakobs døtre. Hun sto ikke tilbake for Sara, Rebekka, Rakel og Lea i rettferdighet.
- 9 Og Sippora ble med barn og fødte en sønn. Og han kalte ham Gersjom, for han sa: Jeg har vært en fremmed i et fremmed land. Men han omskar ikke forhuden hans, etter befaling fra sin svigerfar Reuel.
- 10 Og hun ble igjen med barn og fødte en sønn. Men han omskar forhuden hans og kalte ham Elieser, for Moses sa: Fordi mine fedres Gud var min hjelp og utfridde meg fra faraos sverd.
- 11 Og farao, kongen av Egypt, økte arbeidet til Israels barn meget i de dager. Og han fortsatte å gjøre åket over Israels barn tyngre.
- 12 Og han befalte at det skulle sendes ut en kunngjøring i Egypt, som sa: Gi ikke lenger folket halm til å lage murstein med. La dem selv gå og samle halm der de kan finne det.
- 13 Men antallet murstein som de skal lage, skal de fremdeles levere hver dag. La dem ikke gjøre færre, for de er late i arbeidet sitt.
- 14 Og Israels barn hørte dette. Og de sørget og sukket og ropte til Herren på grunn av bitterheten i sjelene sine.
- 15 Og Herren hørte ropene fra Israels barn og så undertrykkelsen som egypterne undertrykte dem med.
- 16 Og Herren var nidkjær for sitt folk og sin arv. Og han hørte røsten deres og bestemte seg for å føre dem ut av Egypts undertrykkelse og gi dem landet Kanaan til eiendom.
- Kap.79**
- 1 Og i de dager gjette Moses småfeet til midjanitten Reuel, sin svigerfar, på den andre siden av Sin-ørkenen. Og staven som han hadde tatt fra sin svigerfar, var i hånden hans.
- 2 Og det skjedde en dag at et kje kom bort fra flokken. Og Moses fulgte etter det, og det kom til Guds fjell, til Horeb.
- 3 Og da han kom til Horeb, viste Herren seg for ham der i busken. Og han så at busken brant med ild, men ilden hadde ikke makt til å fortære den.
- 4 Og Moses undret seg meget over dette synet, over hvorfor busken ikke ble fortært. Og han nærmet seg for å se dette mektige underet. Og Herren ropte til Moses fra ilden og befalte ham å dra ned til Egypt, til farao, kongen av Egypt, for å få ham til å sende Israels barn bort fra tjenesten under ham.
- 5 Og Herren sa til Moses: Gå og vend tilbake til Egypt, for alle de mennene som søkte livet ditt, er døde. Og du skal tale til farao om at han skal sende Israels barn ut fra landet sitt.
- 6 Og Herren viste ham hvordan han skulle gjøre tegn og under i Egypt foran faraos øyne og undersåttenes hans øyne, slik at de skulle tro at Herren hadde sendt ham.
- 7 Og Moses lyttet til alt Herren hadde befalt ham. Og han vendte tilbake til sin svigerfar og fortalte ham saken. Og Reuel sa til ham: Dra i fred.

8 Og Moses sto opp for å dra til Egypt. Og han tok hustruen sin og sønnene sine med seg. Og da han var på et herberge langs veien, kom en Guds engel ned og søkte en anledning mot ham.

9 Og engelen ønsket å drepe ham på grunn av hans førstefødte sønn, fordi han ikke hadde omskåret ham og hadde overtrådt pakten som Herren hadde inngått med Abraham.

10 For Moses hadde lyttet til ordene som hans svigerfar hadde talt til ham, om at han ikke skulle omskjære sin førstefødte sønn. Derfor hadde han ikke omskåret ham.

11 Og Sippora så Herrens engel søke en anledning mot Moses. Og hun forsto at dette var fordi han ikke hadde omskåret sønnen deres, Gersjom.

12 Og Sippora skyndte seg og tok en av de skarpe steinene som lå der. Og hun omskar sønnen sin og utfridde sin mann og sin sønn fra Herrens engels hånd.

13 Og Aron, Amrams sønn og Moses' bror, var i Egypt og gikk langs elvebredden den dagen.

14 Og Herren viste seg for ham på dette stedet og sa til ham: Gå nå Moses i møte i ødemarken. Og han gikk og møtte ham på Guds fjell og kysset ham.

15 Og Aron løftet øynene og så Sippora, Moses' hustru, og barna hennes. Og han sa til Moses: Hvem er disse som er sammen med deg?

16 Og Moses sa til ham: Det er min hustru og mine sønner, som Gud ga meg i Midjan. Og saken bedrøvet Aron på grunn av kvinnen og barna hennes.

17 Og Aron sa til Moses: Send kvinnen og barna hennes bort, så de kan dra til hennes fars hus. Og Moses lyttet til Arons ord og gjorde slik.

18 Og Sippora vendte tilbake sammen med barna sine. Og de dro til Reuels hus og ble værende der helt til tiden kom da Herren så til sitt folk og førte dem ut fra Egypt, fra faraos hånd.

19 Og Moses og Aron kom til Egypt, til forsamlingen av Israels barn. Og de talte til dem alle Herrens ord. Og folket gledet seg med overmåte stor glede.

20 Og Moses og Aron sto tidlig opp neste dag. Og de dro til faraos hus og tok Guds stav i hendene sine.

21 Og da de kom til kongens port, var to unge løver holdt fanget der med jernlenker. Og ingen kunne gå ut eller inn forbi dem, bortsett fra dem som kongen hadde befalt skulle komme. Da kom besvergerne og trakk løvene tilbake med besvergelsene sine, slik at de som hadde fått tillatelse, kunne komme fram til kongen.

22 Og Moses skyndte seg og løftet staven mot løvene og løste dem. Og Moses og Aron gikk inn i kongens hus.

23 Og løvene kom også sammen med dem med glede. Og de fulgte etter dem og gledet seg slik en hund gleder seg over sin herre når han kommer hjem fra marken.

24 Og da farao så dette, undret han seg over det og ble meget forskrekket over det som hadde hendt. For deres utseende var som utseendet til Guds barn.

25 Og farao sa til Moses: Hva krever dere? Og de svarte ham og sa: Herren, hebreernes Gud, har sendt oss til deg for å si: Send mitt folk bort, så de kan tjene meg.

26 Og da farao hørte ordene deres, ble han meget forskrekket foran dem. Og han sa til dem: Gå i dag og kom tilbake til meg i morgen. Og de gjorde etter kongens ord.

27 Og da de hadde gått, sendte farao bud etter trollmannen Bileam og Jannes og Jambres, sønnene hans, og alle trollmennene, besvergerne og rådgiverne som hørte til kongen. Og de kom alle og satte seg foran kongen.

28 Og kongen fortalte dem alle ordene som Moses og hans bror Aron hadde talt til ham. Og trollmennene sa til kongen: Men hvordan kom mennene fram til deg, med tanke på løvene som var holdt fanget ved porten?

29 Og kongen sa: Fordi de løftet staven sin mot løvene og løste dem og kom fram til meg. Og løvene gledet seg også over dem slik en hund gleder seg når den møter sin herre.

30 Og trollmannen Bileam, Beors sønn, svarte kongen og sa: Disse er ikke annet enn trollmenn som oss selv.

31 Send derfor nå bud etter dem og la dem komme, så skal vi prøve dem. Og kongen gjorde slik.

32 Og om morgenen sendte farao bud etter Moses og Aron for at de skulle komme fram for kongen. Og de tok Guds stav og kom til kongen og talte til ham og sa:

33 Så sier Herren, hebreernes Gud: Send mitt folk bort, så de kan tjene meg.

34 Og kongen sa til dem: Men hvem skal tro dere når dere sier at dere er Guds sendebud og kommer til meg på hans befaling?

35 Gjør derfor nå et under eller et tegn i denne saken, så skal ordene dere taler, bli trodd.

36 Og Aron skyndte seg og kastet staven fra hånden sin foran farao og tjenerne hans. Og staven ble til en slange.

37 Og trollmennene så dette. Og hver mann kastet staven sin på bakken, og de ble til slanger.

38 Og slangen som var blitt til av Arons stav, løftet hodet sitt og åpnet munnen for å sluke trollmennenes staver.

39 Og trollmannen Bileam svarte og sa: Dette har hendt fra gamle dager, at en slange sluker en annen, og at levende skapninger fortærer hverandre.

40 Gjør den derfor nå tilbake til en stav slik den var fra begynnelsen, så skal vi også gjøre stavene våre tilbake til det de var fra begynnelsen. Og dersom staven din sluker stavene våre, skal vi vite at Guds ånd er i deg. Men dersom den ikke gjør det, er du bare en kunstner som oss selv.

41 Og Aron skyndte seg og strakte ut hånden og grep slangen i halen. Og den ble til en stav i hånden hans. Og trollmennene gjorde det samme med stavene sine. Og hver mann grep slangen sin i halen, og de ble til staver slik de hadde vært fra begynnelsen.

42 Og da de var blitt til staver igjen, slukte Arons stav stavene deres.

43 Og da kongen så dette, befalte han at boken med opptegnelsene om Egypts konger skulle bringes fram. Og de brakte fram boken med opptegnelsene, Egypts kongers krønike, der alle Egypts avguder var skrevet inn. For de tenkte å finne navnet Jehova der, men de fant det ikke.

44 Og farao sa til Moses og Aron: Se, jeg har ikke funnet navnet til deres Gud skrevet i denne boken. Og hans navn kjenner jeg ikke.

45 Og rådgiverne og vismennene svarte kongen: Vi har hørt at hebreernes Gud er en sønn av de vise, en sønn av gamle konger.

46 Og farao vendte seg mot Moses og Aron og sa til dem: Jeg kjenner ikke Herren som dere har forkynt. Heller ikke vil jeg sende folket hans bort.

47 Og de svarte og sa til kongen: Herren, gudenes Gud, er hans navn. Og han har forkynt sitt navn over oss fra våre fedres dager og sendt oss og sagt: Gå til farao og si til ham: Send mitt folk bort, så de kan tjene meg.

48 Send oss derfor nå bort, så vi kan dra tre dagsreiser ut i ødemarken og ofre til ham der. For fra den dagen vi dro ned til Egypt, har han ikke mottatt fra våre hender verken brennoffer, grødeoffer eller slaktoffer. Og dersom du ikke sender oss bort, skal hans vrede bli opptent mot deg, og han skal slå Egypt enten med pest eller med sverd.

49 Og farao sa til dem: Fortell meg nå om hans kraft og hans makt. Og de sa til ham: Han skapte himmelen og jorden, havene og alle fiskene i dem. Han formet lyset, skapte mørket og lot regnet falle på jorden og vanne den. Og han lot urter og gress spire fram. Han skapte mennesker og husdyr og skogens dyr, himmelens fugler og havets fisker. Og ved hans munn lever og dør de.

50 Sannelig, han skapte deg i din mors liv og la livets ånde i deg. Og han fostret deg opp og satte deg på Egypts kongelige trone. Og han skal ta ånden og sjelen fra deg og føre deg tilbake til jorden som du ble tatt av.

51 Og kongens vrede ble opptent ved ordene deres. Og han sa til dem: Men hvem blant alle folkeslagenes guder kan gjøre dette? Min elv er min egen, og jeg har laget den for meg selv.
52 Og han drev dem bort fra seg. Og han befalte at arbeidet som ble lagt på Israel, skulle bli hardere enn det hadde vært i går og tidligere.
53 Og Moses og Aron gikk ut fra kongens nærvær. Og de så Israels barn i en ond tilstand, for arbeidsfogdene hadde gjort arbeidet deres overmåte tungt.
54 Og Moses vendte tilbake til Herren og sa: Hvorfor har du handlet så ondt mot ditt folk? For helt siden jeg kom for å tale til farao om det du sendte meg for, har han behandlet Israels barn overmåte ille.
55 Og Herren sa til Moses: Se, du skal få se at farao med utrakt hånd og tunge plager skal sende Israels barn bort fra landet sitt.
56 Og Moses og Aron bodde blant sine brødre, Israels barn, i Egypt.
57 Og egypterne gjorde livet bittert for Israels barn med det tunge arbeidet som de la på dem.

Kap.8o

1 Og etter to år sendte Herren igjen Moses til farao for å føre Israels barn ut og få dem sendt bort fra landet Egypt.
2 Og Moses dro og kom til faraos hus. Og han talte til ham Herrens ord, som hadde sendt ham. Men farao ville ikke lytte til Herrens røst. Og Gud lot sin makt reise seg i Egypt mot farao og undersåttene hans. Og Gud slo farao og folket hans med meget store og tunge plager.
3 Og Herren sendte Aron og forvandlet alt vannet i Egypt til blod, med alle bekkene og elvene deres.
4 Og når en egypter kom for å drikke og hente vann, så han ned i krukken sin, og se, alt vannet var blitt til blod. Og når han skulle drikke fra begeret sitt, ble vannet i begeret til blod.
5 Og når en kvinne eltet deigen sin og tilberedte maten sin, fikk den utseende som blod.
6 Og Herren sendte igjen en plage og lot alt vannet deres frambringe frosker. Og alle froskene kom inn i egypternes hus.
7 Og når egypterne drakk, ble magene deres fylt med frosker. Og froskene hoppet omkring i magene deres slik de hopper når de er i elven.
8 Og alt drikkevannet og kokevannet deres ble til frosker. Og når de lå i sengene sine, frambrakte svetten deres frosker.
9 Til tross for alt dette vendte ikke Herrens vrede seg bort fra dem. Og hans hånd var rakt ut mot alle egypterne for å slå dem med enhver tung plage.
10 Og han sendte en plage og forvandlet støvet deres til lus. Og lusene dekket jorden i Egypt til en høyde av to alen.
11 Og lusene var også meget tallrike i kjøttet på mennesker og dyr, hos alle innbyggerne i Egypt. Også over kongen og dronningen sendte Herren lusene. Og Egypt led overmåte på grunn av lusene.
12 Til tross for dette vendte ikke Herrens vrede seg bort. Og hans hånd var fremdeles rakt ut over Egypt.
13 Og Herren sendte alle slags ville dyr inn i Egypt. Og de kom og ødela hele Egypt, mennesker og dyr og trær og alt som fantes i Egypt.
14 Og Herren sendte giftslanger, skorpioner, mus, røyskatter og padder, sammen med andre kryp som kravler i støvet.
15 Fluier, geithamser, lopper, veggedyr og mygg kom i svermer, hvert slag etter sitt eget slag.
16 Og alle krypdyr og vingede skapninger kom til Egypt, hvert etter sitt slag. Og de plaget egypterne overmåte.
17 Og loppene og fluene kom inn i egypternes øyne og ører.

18 Og geithamsene kom over dem og drev dem bort. Og de flyktet fra dem inn i sine innerste rom, men de forfulgte dem.

19 Og da egypterne skjulte seg på grunn av dyresvermene, låste de dørene etter seg. Og Gud befalte Sulanut, som var i havet, å komme opp og dra inn i Egypt.

20 Og hun hadde lange armer, ti alen lange etter et menneskes alenmål.

21 Og hun gikk opp på hustakene og åpnet takbjelkene og gulvbordene og skar dem opp. Og hun strakte armen inn i huset og fjernet låsen og slåen og åpnet husene i Egypt.

22 Deretter kom dyresvermene inn i husene i Egypt. Og dyresvermene ødela egypterne og plaget dem overmåte.

23 Til tross for dette vendte ikke Herrens vrede seg bort fra egypterne. Og hans hånd var fremdeles rakt ut mot dem.

24 Og Gud sendte pest. Og pesten spredte seg over Egypt blant hestene og eslene og kamelene, blant storfeet og småfeet og blant menneskene.

25 Og når egypterne sto tidlig opp om morgenen for å føre kveget sitt ut på beite, fant de alt kveget sitt dødt.

26 Og blant egypternes kveg var bare ett av ti dyr igjen. Men blant kveget som tilhørte Israel i Gosen, døde ikke ett eneste dyr.

27 Og Gud sendte en brennende betennelse i egypternes kjøtt som fikk huden deres til å sprekke. Og det ble en alvorlig kløe hos alle egypterne, fra fotsålene til issen.

28 Og de fikk mange byller i kjøttet, slik at kjøttet deres tæret bort til det ble råttent og gikk i forråtnelse.

29 Til tross for dette vendte ikke Herrens vrede seg bort. Og hans hånd var fremdeles rakt ut over hele Egypt.

30 Og Herren sendte et meget kraftig haglvær som slo vingårdene deres og knuste frukttrærne deres og tørket dem ut, slik at de falt over dem.

31 Og også alle grønne urter tørket ut og gikk til grunne, for ild steg ned midt iblant haglet. Derfor fortærte haglet og ilden alle ting.

32 Også mennesker og dyr som befant seg ute, gikk til grunne i ildflammene og haglet. Og alle de unge løvene ble utmattet.

33 Og Herren sendte tallrike gresshopper inn i Egypt, Hasel, Salom, Hargol og Hagole, gresshopper av hvert sitt slag. Og de fortærte alt som haglet hadde latt bli igjen.

34 Da gledet egypterne seg over gresshoppene, selv om de fortærte avlingen på markene. Og de fanget dem i store mengder og saltet dem til mat.

35 Og Herren lot en mektig vind komme fra havet. Og den tok bort alle gresshoppene, også dem som var blitt saltet, og drev dem ut i Rødehavet. Ikke én eneste gresshoppe ble igjen innenfor Egypts grenser.

36 Og Gud sendte mørke over Egypt, slik at hele landet Egypt og Patros ble mørkt i tre dager. Og en mann kunne ikke se sin egen hånd når han løftet den opp mot munnen.

37 På den tiden døde mange blant Israels folk som hadde gjort opprør mot Herren og ikke ville lytte til Moses og Aron. Og de trodde ikke at Gud hadde sendt dem.

38 Og de hadde sagt: Vi vil ikke dra ut fra Egypt, så vi ikke går til grunne av sult i en øde ørken. Og de ville ikke lytte til Moses' røst.

39 Og Herren slo dem med en plage i de tre mørkedagene. Og israelittene begravde dem i de dager uten at egypterne fikk vite om dem eller kunne glede seg over dem.

40 Og mørket var meget stort i Egypt i tre dager. Og enhver som sto da mørket kom, ble stående på stedet sitt. Og den som satt, ble sittende. Og den som lå, fortsatte å ligge i samme stilling. Og den som gikk, ble sittende på bakken på samme sted. Og dette hendte alle egypterne helt til mørket hadde gått bort.

41 Og mørkedagene gikk bort. Og Herren sendte Moses og Aron til Israels barn og sa: Feir deres høytid og hold deres påske. For se, jeg kommer midt på natten blant alle egypterne. Og jeg skal slå alle deres førstefødte, fra menneskers førstefødte til dyrs førstefødte. Og når jeg ser deres påskeoffer, skal jeg gå forbi dere.

42 Og Israels barn gjorde etter alt det Herren hadde befalt Moses og Aron. Slik gjorde de den natten.

43 Og det skjedde midt på natten at Herren gikk ut gjennom Egypt og slo alle egypternes førstefødte, fra menneskers førstefødte til dyrs førstefødte.

44 Og farao sto opp om natten, han og alle tjenerne hans og alle egypterne. Og det var et stort skrik over hele Egypt den natten, for det fantes ikke et hus hvor det ikke var en død.

45 Også avbildningene av Egypts førstefødte, som var skåret inn i veggene i husene deres, ble ødelagt og falt til jorden.

46 Selv knoklene til de førstefødte som hadde dødd tidligere, og som de hadde begravd i husene sine, ble gravd opp av Egypts hunder den natten og dratt fram for egypterne og kastet foran dem.

47 Og alle egypterne så dette onde som plutselig hadde kommet over dem. Og alle egypterne ropte med høy røst.

48 Og alle familiene i Egypt gråt den natten, hver mann over sin sønn og hver mann over sin datter som var førstefødt. Og uroen i Egypt ble hørt langt borte den natten.

49 Og Batja, faraos datter, dro ut sammen med kongen den natten for å lete etter Moses og Aron i husene deres. Og de fant dem i husene deres mens de spiste og drakk og gledet seg sammen med hele Israel.

50 Og Batja sa til Moses: Er dette lønnen for alt det gode jeg har gjort mot deg, jeg som har fostret deg opp og latt deg vokse til? Og nå har du ført dette onde over meg og min fars hus?

51 Og Moses sa til henne: Sannelig, ti plager har Herren ført over Egypt. Har noe ondt kommet over deg fra noen av dem? Har én av dem rammet deg? Og hun sa: Nei.

52 Og Moses sa til henne: Selv om du er din mors førstefødte, skal du ikke dø. Og ikke noe ondt skal nå deg midt i Egypt.

53 Og hun sa: Hva gagner det meg når jeg ser kongen, min bror, og hele husstanden hans og undersåttene hans i dette onde, når deres førstefødte går til grunne sammen med alle Egypts førstefødte?

54 Og Moses sa til henne: Sannelig, din bror og hans husstand og undersåttene hans, familiene i Egypt, ville ikke lytte til Herrens ord. Derfor har dette onde kommet over dem.

55 Og farao, kongen av Egypt, nærmet seg Moses og Aron og noen av Israels barn som var sammen med dem på dette stedet. Og han bønnfalt dem og sa:

56 Stå opp og ta med dere brødrene deres, alle Israels barn som er i landet, sammen med sauene og oksene deres og alt som hører til dem. De skal ikke la noe bli igjen. Bare be til Herren deres Gud for meg.

57 Og Moses sa til farao: Se, selv om du er din mors førstefødte, skal du ikke frykte, for du skal ikke dø. For Herren har befalt at du skal leve, slik at han kan vise deg sin store makt og sin sterke, utrakte arm.

58 Og farao befalte at Israels barn skulle sendes bort. Og alle egypterne anstrengte seg for å få dem til å dra, for de sa: Vi går alle til grunne!

59 Og alle egypterne sendte israelittene bort med store rikdommer, sauer og okser og kostbare ting, etter Herrens ed mellom ham og vår far Abraham.

60 Og Israels barn drøyde med å dra ut om natten. Og da egypterne kom til dem for å føre dem ut, sa de til dem: Er vi tyver, siden vi skulle dra ut om natten?

61 Og Israels barn ba egypterne om kar av sølv og kar av gull og klær. Og Israels barn tok egypternes eiendeler fra dem.

62 Og Moses skyndte seg og sto opp og gikk til elven i Egypt. Og han hentet Josefs kiste opp derfra og tok den med seg.

63 Og Israels barn førte også med seg kistene, hver mann sin fars kiste og hver mann kistene til sin stamme.

Kap.81

1 Og Israels barn dro fra Ramses til Sukkot, omkring seks hundre tusen menn til fots, foruten de små barna og hustruene deres.

2 Også en blandet folkemengde dro opp sammen med dem, og småfe og storfe, ja, meget kveg.

3 Og tiden Israels barn bodde i landet Egypt under hardt arbeid, var to hundre og ti år.

4 Og etter to hundre og ti år førte Herren Israels barn ut fra Egypt med sterk hånd.

5 Og Israels barn dro fra Egypt og fra Gosen og fra Ramses. Og de slo leir i Sukkot på den femtende dagen i den første måneden.

6 Og egypterne begravde alle sine førstefødte som Herren hadde slått. Og alle egypterne begravde sine døde i tre dager.

7 Og Israels barn dro fra Sukkot og slo leir i Etam, ved enden av ødemarken.

8 Og på den tredje dagen etter at egypterne hadde begravd sine førstefødte, reiste mange menn seg i Egypt og dro etter Israel for å få dem til å vende tilbake til Egypt. For de angret på at de hadde sendt israelittene bort fra trelldommen under seg.

9 Og den ene mannen sa til sin neste: Sannelig, Moses og Aron talte til farao og sa: Vi vil dra tre dagsreiser ut i ødemarken og ofre til Herren vår Gud.

10 La oss derfor nå stå tidlig opp om morgenen og få dem til å vende tilbake. Og dersom de vender tilbake sammen med oss til Egypt, til herrene sine, skal vi vite at det er troskap i dem. Men dersom de ikke vil vende tilbake, skal vi kjempe mot dem og få dem til å komme tilbake med stor makt og sterk hånd.

11 Og alle faraos stormenn sto opp om morgenen, og sammen med dem omkring sju hundre tusen menn. Og de dro ut fra Egypt den dagen og kom til stedet der Israels barn var.

12 Og alle egypterne så, og se, Moses og Aron og alle Israels barn satt foran Pi-Hakiroth og spiste og drakk og feiret Herrens høytid.

13 Og alle egypterne sa til Israels barn: Sannelig, dere sa: Vi vil dra tre dagsreiser ut i ødemarken og ofre til vår Gud og vende tilbake.

14 Se, nå er det fem dager siden dere dro. Hvorfor vender dere ikke tilbake til herrene deres?

15 Og Moses og Aron svarte dem og sa: Fordi Herren vår Gud har vitnet for oss og sagt: Dere skal ikke mer vende tilbake til Egypt. Men vi skal dra til et land som flyter med melk og honning, slik Herren vår Gud sverget til våre fedre at han ville gi oss.

16 Og da stormennene i Egypt så at Israels barn ikke ville lytte til dem og vende tilbake til Egypt, gjorde de seg klare til å kjempe mot Israel.

17 Og Herren styrket Israels barns hjerter mot egypterne, slik at de tilføyde dem et hardt nederlag. Og kampen var hard mot egypterne. Og alle egypterne flyktet fra Israels barn, for mange av dem gikk til grunne ved Israels hånd.

18 Og faraos stormenn dro til Egypt og fortalte farao og sa: Israels barn har flyktet og vil ikke mer vende tilbake til Egypt. Og på denne måten talte Moses og Aron til oss.

19 Og farao hørte dette. Og hans hjerte og hjertene til alle undersåttene hans vendte seg mot Israel. Og de angret på at de hadde sendt Israel bort. Og alle egypterne rådet farao til å forfølge Israels barn for å få dem tilbake til byrdene sine.

20 Og hver mann sa til sin bror: Hva er dette vi har gjort, at vi har sendt Israel bort fra trelldommen under oss?

21 Og Herren styrket hjertene til alle egypterne til å forfølge israelittene, for Herren ønsket å styrte egypterne i Rødehavet.

22 Og farao sto opp og spente for stridsvognen sin. Og han befalte alle egypterne å samles. Ikke én mann ble igjen, bortsett fra de små barna og kvinnene.

23 Og alle egypterne dro ut sammen med farao for å forfølge Israels barn. Og Egypts leir var en overmåte stor og mektig leir, omkring én million menn.

24 Og hele denne leiren dro og forfulgte Israels barn for å føre dem tilbake til Egypt. Og de nådde dem da de hadde slått leir ved Rødehavet.

25 Og Israels barn løftet øynene og så alle egypterne som forfulgte dem. Og Israels barn ble meget forskrekket over dem. Og Israels barn ropte til Herren.

26 Og på grunn av egypterne delte Israels barn seg i fire grupper. Og de var uenige om hva de skulle gjøre, for de var redde for egypterne. Og Moses talte til hver av dem.

27 Den første gruppen besto av Rubens, Simeons og Jissakars barn. Og de bestemte seg for å kaste seg i havet, for de var overmåte redde for egypterne.

28 Og Moses sa til dem: Frykt ikke! Stå stille og se Herrens frelse, som han skal utføre for dere i dag.

29 Den andre gruppen besto av Sebulons, Benjamins og Naftalis barn. Og de bestemte seg for å vende tilbake til Egypt sammen med egypterne.

30 Og Moses sa til dem: Frykt ikke! For slik dere har sett egypterne i dag, skal dere aldri mer se dem igjen.

31 Den tredje gruppen besto av Judas og Josefs barn. Og de bestemte seg for å dra egypterne i møte for å kjempe mot dem.

32 Og Moses sa til dem: Bli stående på plassene deres, for Herren skal kjempe for dere, og dere skal være stille.

33 Og den fjerde gruppen besto av Levis, Gads og Asjers barn. Og de bestemte seg for å gå inn blant egypterne for å forvirre dem. Og Moses sa til dem: Bli på plassene deres og frykt ikke. Rop bare til Herren, så han kan frelse dere fra hendene deres.

34 Etter dette sto Moses opp fra midten av folket. Og han ba til Herren og sa:

35 Å, Herre, hele jordens Gud! Frels nå ditt folk som du førte ut fra Egypt. Og la ikke egypterne rose seg av at makten og styrken tilhører dem.

36 Og Herren sa til Moses: Hvorfor roper du til meg? Tal til Israels barn og si at de skal dra videre. Og du skal strekke staven din ut over havet og dele det, så Israels barn kan gå gjennom det.

37 Og Moses gjorde slik. Og han løftet staven sin over havet og delte det.

38 Og havets vann ble delt i tolv deler. Og Israels barn gikk gjennom til fots, med sko på føttene, slik en mann går på en vei som er gjort klar.

39 Og Herren viste Israels barn sine under i Egypt og i havet ved Moses' og Arons hånd.

40 Og da Israels barn hadde gått inn i havet, kom egypterne etter dem. Og havets vann vendte tilbake over dem, og de sank alle i vannet. Ikke én mann ble igjen, bortsett fra farao, som takket Herren og trodde på ham. Derfor lot ikke Herren ham gå til grunne sammen med egypterne på den tiden.

41 Og Herren befalte en engel å ta ham ut fra egypterne. Og engelen kastet ham opp på landet ved Ninive. Og han hersket over det i lang tid.

42 Og den dagen frelste Herren Israel fra Egypts hånd. Og alle Israels barn så at egypterne hadde gått til grunne. Og de så Herrens store hånd i det han hadde utført i Egypt og i havet.

43 Da sang Moses og Israels barn denne sangen til Herren, på den dagen da Herren lot egypterne falle foran dem.

44 Og hele Israel sang sammen og sa: Jeg vil synge for Herren, for han er høyt opphøyet. Hest og rytter har han kastet i havet. Se, dette står skrevet i boken om Guds lov.

45 Etter dette fortsatte Israels barn reisen sin og slo leir i Mara. Og Herren ga Israels barn lover og rettsregler på dette stedet i Mara. Og Herren befalte Israels barn å vandre på alle hans veier og tjene ham.

46 Og de dro fra Mara og kom til Elim. Og i Elim var det tolv vannkilder og sytti daddelpalmer. Og barna slo leir der ved vannet.

47 Og de dro fra Elim og kom til Sin-ørkenen på den femtende dagen i den andre måneden etter at de dro ut fra Egypt.

48 På den tiden ga Herren Israels barn manna å spise. Og Herren lot mat regne fra himmelen for Israels barn dag etter dag.

49 Og Israels barn spiste manna i førti år, alle dagene de var i ødemarken, helt til de kom til landet Kanaan for å ta det i eie.

50 Og de dro videre fra Sin-ørkenen og slo leir i Alusj.
 51 Og de dro videre fra Alusj og slo leir i Refidim.
 52 Og da Israels barn var i Refidim, kom Amalek, sønn av Elifas, sønn av Esau, og bror til Sefo, for å kjempe mot Israel.
 53 Og han tok med seg åtte hundre og ett tusen menn, trollmenn og besvergere. Og han gjorde seg klar til kamp mot Israel i Refidim.
 54 Og de førte en stor og hard kamp mot Israel. Og Herren overga Amalek og folket hans i hendene på Moses og Israels barn og i hånden på Josva, Nuns sønn, efraimitten og Moses' tjener.
 55 Og Israels barn slo Amalek og folket hans med sverdets egg. Men kampen var meget hard mot Israels barn.
 56 Og Herren sa til Moses: Skriv dette som et minne for deg i en bok og legg den i hånden til Josva, Nuns sønn, din tjener. Og du skal befale Israels barn og si: Når dere kommer til landet Kanaan, skal dere fullstendig utslette minnet om Amalek under himmelen.
 57 Og Moses gjorde slik. Og han tok boken og skrev disse ordene i den og sa:
 58 Kom i hu hva Amalek gjorde mot deg på veien da du dro ut fra Egypt.
 59 Han møtte deg på veien og slo baktroppen din, ja, dem som var svake og gikk bakerst da du var utmattet og trett.
 60 Derfor skal det skje, når Herren din Gud har gitt deg hvile fra alle fiendene dine omkring deg i landet som Herren din Gud gir deg til arv, for at du skal ta det i eie, at du skal utslette minnet om Amalek under himmelen. Du skal ikke glemme det.
 61 Og den kongen som viser medlidenhet med Amalek eller med minnet om ham eller med hans avkom, se, jeg skal kreve ham til regnskap for det. Og jeg skal utrydde ham fra folket hans.
 62 Og Moses skrev alle disse tingene i en bok. Og han ga Israels barn befalinger om alle disse sakene.

Kap.82

1 Og Israels barn dro videre fra Refidim og slo leir i Sinai-ørkenen, i den tredje måneden etter at de dro ut fra Egypt.
 2 På den tiden kom midjanitten Reuel, Moses' svigerfar, sammen med sin datter Sippora og hennes to sønner. For han hadde hørt om Herrens under som han hadde gjort for Israel, at han hadde utfridd dem fra Egypts hånd.
 3 Og Reuel kom til Moses i ødemarken der han hadde slått leir, ved Guds fjell.
 4 Og Moses dro ut for å møte sin svigerfar med stor ære. Og hele Israel var sammen med ham.
 5 Og Reuel og barna hans ble værende blant israelittene i mange dager. Og Reuel kjente Herren fra den dagen av.
 6 Og i den tredje måneden etter at Israels barn dro ut fra Egypt, på den sjette dagen i måneden, ga Herren Israel de ti bud på Sinai-fjellet.
 7 Og hele Israel hørte alle disse budene. Og hele Israel gledet seg overmåte i Herren den dagen.
 8 Og Herrens herlighet hvilte over Sinai-fjellet. Og han ropte på Moses, og Moses kom inn i skyen og steg opp på fjellet.
 9 Og Moses var på fjellet i førti dager og førti netter. Han spiste ikke brød og drakk ikke vann. Og Herren underviste ham i lovene og rettsreglene, slik at han kunne lære dem til Israels barn.
 10 Og Herren skrev de ti budene som han hadde gitt Israels barn, på to steintavler. Og han ga dem til Moses for at han skulle gi Israels barn befalinger om dem.
 11 Og etter førti dager og førti netter, da Herren hadde fullført sin tale til Moses på Sinai-fjellet, ga Herren Moses steintavlene som var skrevet med Guds finger.

12 Og da Israels barn så at Moses drøyde med å komme ned fra fjellet, samlet de seg omkring Aron og sa: Når det gjelder denne mannen Moses, vet vi ikke hva som har hendt med ham.

13 Stå derfor nå opp og lag oss en gud som skal gå foran oss, så du ikke skal dø.

14 Og Aron var meget redd for folket. Og han befalte dem å bringe ham gull, og han laget en støpt kalv av det til folket.

15 Og Herren sa til Moses, før han hadde kommet ned fra fjellet: Gå ned, for ditt folk som du førte ut fra Egypt, har fordervet seg.

16 De har laget seg en støpt kalv og bøyd seg ned for den. La meg derfor nå være, så jeg kan fortære dem fra jordens overflate, for de er et stivnakket folk.

17 Og Moses bønnfalt Herren og ba til Herren for folket på grunn av kalven de hadde laget. Og deretter steg han ned fra fjellet. Og i hendene hadde han de to steintavlene som Gud hadde gitt ham for å gi israelittene befalinger.

18 Og da Moses nærmet seg leiren og så kalven som folket hadde laget, ble Moses' vrede opptent. Og han knuste tavlene nedenfor fjellet.

19 Og Moses kom inn i leiren og tok kalven og brente den med ild. Og han malte den til den ble til fint støv. Og han strødde støvet på vannet og ga israelittene det å drikke.

20 Og omkring tre tusen menn blant folket som hadde laget kalven, døde ved hverandres sverd.

21 Og neste dag sa Moses til folket: Jeg vil gå opp til Herren. Kanskje jeg kan gjøre soning for syndene dere har syndet mot Herren.

22 Og Moses gikk igjen opp til Herren. Og han ble værende hos Herren i førti dager og førti netter.

23 Og gjennom de førti dagene bønnfalt Moses Herren på vegne av Israels barn. Og Herren lyttet til Moses' bønn og lot seg bevege av hans bønn for Israel.

24 Da talte Herren til Moses og ba ham hogge ut to steintavler og bringe dem opp til Herren, som ville skrive de ti budene på dem.

25 Og Moses gjorde slik. Og han gikk ned og hogg ut de to tavlene og gikk opp til Herren på Sinai-fjellet. Og Herren skrev de ti budene på tavlene.

26 Og Moses ble fremdeles hos Herren i førti dager og førti netter. Og Herren underviste ham i lover og rettsregler som han skulle gi videre til Israel.

27 Og Herren befalte ham at Israels barn skulle lage en helligdom for Herren, slik at hans navn kunne hvile der. Og Herren viste ham hvordan helligdommen skulle se ut, og hvordan alle gjenstandene i den skulle være.

28 Og etter de førti dagene kom Moses ned fra fjellet med de to tavlene i hånden.

29 Og Moses kom til Israels barn og talte til dem alle Herrens ord. Og han lærte dem lovene, forskriftene og rettsreglene som Herren hadde lært ham.

30 Og Moses fortalte Israels barn Herrens ord om at det skulle lages en helligdom for ham, slik at han kunne bo blant Israels barn.

31 Og folket gledet seg meget over alt det gode Herren hadde talt til dem gjennom Moses. Og de sa: Vi vil gjøre alt det Herren har talt til deg.

32 Og folket reiste seg som én mann og ga rikelige offergaver til Herrens helligdom. Og hver mann brakte Herrens offergave til arbeidet med helligdommen og til all tjenesten der.

33 Og alle Israels barn brakte hver mann av det han eide, til arbeidet med Herrens helligdom: gull, sølv og bronse og alt som kunne brukes til helligdommen.

34 Og alle de vise mennene som var dyktige i håndverk, kom og laget Herrens helligdom etter alt det Herren hadde befalt. Hver mann utførte arbeidet han var dyktig i. Og alle mennene som var vise i hjertet, laget helligdommen og inventaret og alle gjenstandene til den hellige tjenesten, slik Herren hadde befalt Moses.

35 Og arbeidet med helligdommen, tabernaklet, ble fullført etter fem måneder. Og Israels barn gjorde alt det Herren hadde befalt Moses.

36 Og de brakte helligdommen og alt inventaret til Moses. Slik som Herren hadde vist Moses at det skulle være, slik hadde Israels barn gjort det.

37 Og Moses så på arbeidet, og se, de hadde gjort det slik Herren hadde befalt ham. Og Moses velsignet dem.

Kap.83

1 Og i den tolvte måneden, på den tjuetredje dagen i måneden, tok Moses Aron og sønnene hans og kledde dem i klærne deres og salvet dem. Og han gjorde mot dem slik Herren hadde befalt ham. Og Moses bar fram alle offergavene som Herren hadde befalt ham å bringe den dagen.

2 Deretter tok Moses Aron og sønnene hans og sa til dem: I sju dager skal dere bli værende ved inngangen til tabernaklet, for slik er det befalt meg.

3 Og Aron og sønnene hans gjorde alt det Herren hadde befalt dem gjennom Moses. Og de ble værende i sju dager ved inngangen til tabernaklet.

4 Og på den åttende dagen, som var den første dagen i den første måneden i det andre året etter at israelittene dro ut fra Egypt, reiste Moses helligdommen. Og Moses satte opp alt inventaret i tabernaklet og alt inventaret i helligdommen. Og han gjorde alt det Herren hadde befalt ham.

5 Og Moses kalte på Aron og sønnene hans. Og de bar fram brennofferet og syndofferet for seg selv og Israels barn, slik Herren hadde befalt Moses.

6 Den dagen tok Arons to sønner, Nadab og Abihu, fremmed ild og bar den fram for Herren, noe han ikke hadde befalt dem. Og en ild gikk ut fra Herrens åsyn og fortærte dem. Og de døde foran Herren den dagen.

7 Og på den dagen da Moses hadde fullført oppreisningen av helligdommen, begynte fyrstene blant Israels barn å bringe offergavene sine fram for Herren til innvielsen av alteret.

8 Og de bar fram offergavene sine, én fyrste hver dag i tolv dager.

9 Og alle offergavene de brakte, hver mann på sin dag, var ett sølvfat som veide hundre og tretti sekel, og én sølvskål på sytti sekel etter helligdommens vekt. Begge var fulle av fint mel blandet med olje til grødeoffer.

10 Én skje som veide ti sekel gull, full av røkelse.

11 Én ung okse, én vær og ett årsgammelt lam til brennoffer.

12 Og ett geitekje til syndoffer.

13 Og til måltidsoffer to okser, fem vær, fem bukker og fem årsgamle lam.

14 Slik gjorde Israels tolv fyrster dag etter dag, hver mann på sin dag.

15 Og etter dette, på den trettende dagen i måneden, befalte Moses Israels barn å holde påske.

16 Og Israels barn holdt påske til fastsatt tid, på den fjortende dagen i måneden. Slik Herren hadde befalt Moses, gjorde Israels barn.

17 Og i den andre måneden, på den første dagen i måneden, talte Herren til Moses og sa:

18 Tell alle mennene blant Israels barn fra tjue år og oppover, du og din bror Aron og Israels tolv fyrster.

19 Og Moses gjorde slik. Og Aron kom sammen med Israels tolv fyrster. Og de telte Israels barn i Sinai-ørkenen.

20 Og antallet av Israels barn etter deres fedrenes hus, fra tjue år og oppover, var seks hundre og tre tusen fem hundre og femti.

21 Men Levis barn ble ikke telt sammen med brødrene sine blant Israels barn.

22 Og antallet av alle guttebarn blant Israels barn fra én måned og oppover var tjueto tusen to hundre og syttitre.

23 Og antallet av Levis barn fra én måned og oppover var tjueto tusen.

24 Og Moses satte prestene og levittene, hver mann til sin tjeneste og sin byrde, for å tjene ved tabernaklets helligdom, slik Herren hadde befalt Moses.

25 Og på den tjuende dagen i måneden løftet skyen seg fra vitnesbyrdets tabernakel.

26 På den tiden fortsatte Israels barn reisen sin fra Sinai-ørkenen. Og de dro tre dagsreiser. Og skyen hvilte over Paran-ørkenen. Der ble Herrens vrede opptent mot Israel, for de hadde provosert Herren ved å be ham om kjøtt å spise.

27 Og Herren lyttet til røsten deres og ga dem kjøtt som de spiste i én måned.

28 Men etter dette ble Herrens vrede opptent mot dem. Og han slo dem med et stort mannefall. Og de ble begravd der på dette stedet.

29 Og Israels barn kalte dette stedet Kibrot-Hattaava, fordi de der begravde folket som hadde begjært kjøtt.

30 Og de dro fra Kibrot-Hattaava og slo leir i Haserot, som ligger i Paran-ørkenen.

31 Og mens Israels barn var i Haserot, ble Herrens vrede opptent mot Mirjam på grunn av Moses. Og hun ble spedalsk, hvit som snø.

32 Og hun ble holdt utenfor leiren i sju dager, helt til hun var blitt tatt inn igjen etter spedalskheten.

33 Deretter dro Israels barn fra Haserot og slo leir ved enden av Paran-ørkenen.

34 På den tiden talte Herren til Moses om å sende tolv menn blant Israels barn, én mann fra hver stamme, for å dra og utforske landet Kanaan.

35 Og Moses sendte de tolv mennene. Og de kom til landet Kanaan for å undersøke og utforske det. Og de utforsket hele landet fra Sin-ørkenen til Rehob, på veien mot Hamat.

36 Og etter førti dager kom de tilbake til Moses og Aron. Og de brakte ham en melding etter det som var i hjertene deres. Og ti av mennene kom med en ond melding til Israels barn om landet de hadde utforsket og sa: Det er bedre for oss å vende tilbake til Egypt enn å dra til dette landet, et land som fortærer innbyggerne sine.

37 Men Josva, Nuns sønn, og Kaleb, Jefunnes sønn, som var blant dem som hadde utforsket landet, sa: Landet er overmåte godt.

38 Dersom Herren har behag i oss, skal han føre oss til dette landet og gi det til oss, for det er et land som flyter med melk og honning.

39 Men Israels barn ville ikke lytte til dem. Og de lyttet til ordene fra de ti mennene som hadde kommet med en ond melding om landet.

40 Og Herren hørte Israels barns knurring. Og han ble vred og sverget og sa:

41 Sannelig, ikke én mann av denne onde generasjonen fra tjue år og oppover skal få se landet, bortsett fra Kaleb, Jefunnes sønn, og Josva, Nuns sønn.

42 Men denne onde generasjonen skal sannelig gå til grunne i denne ødemarken. Og barna deres skal komme til landet og ta det i eie. Slik ble Herrens vrede opptent mot Israel. Og han lot dem vandre omkring i ødemarken i førti år, helt til denne onde generasjonen var borte, fordi de ikke fulgte Herren.

43 Og folket bodde lenge i Paran-ørkenen. Og deretter dro de videre ut i ødemarken langs veien mot Rødehavet.

Kap.84

1 På den tiden tok Korah, sønn av Jiser, sønn av Kehat, sønn av Levi, med seg mange menn blant Israels barn. Og de reiste seg og kom i strid med Moses og Aron og hele forsamlingen.

2 Og Herren ble vred på dem. Og jorden åpnet munnen sin og slukte dem sammen med husene deres og alt som hørte til dem, og alle mennene som hørte til Korah.

3 Og etter dette lot Gud folket gå en omvei langs veien ved Seir-fjellet i lang tid.

4 På den tiden sa Herren til Moses: Framkall ikke krig mot Esaus barn, for jeg vil ikke gi dere noe av det som tilhører dem, ikke så mye som en fotsåle kan trå på. For jeg har gitt Seir-fjellet til arv for Esau.

5 Derfor hadde Esaus barn kjempet mot Seirs barn i tidligere tider. Og Herren hadde overgitt Seirs barn i hendene på Esaus barn og utryddet dem foran dem. Og Esaus barn bodde i deres sted helt til denne dag.

6 Derfor sa Herren til Israels barn: Kjemp ikke mot Esaus barn, deres brødre, for ingenting i landet deres tilhører dere. Men dere kan kjøpe mat av dem for penger og spise den, og dere kan kjøpe vann av dem for penger og drikke det.

7 Og Israels barn gjorde etter Herrens ord.

8 Og Israels barn vandret omkring i ødemarken og gikk rundt langs veien ved Sinai-fjellet i lang tid. Og de rørte ikke Esaus barn. Og de ble værende i dette området i nitten år.

9 På den tiden døde Latinus, kongen over Kittims barn, i det førtifemte året av sitt herredømme, som var det fjortende året etter at Israels barn dro ut fra Egypt.

10 Og de begravde ham på stedet som han hadde bygd for seg selv i landet Kittim. Og Abimnas hersket i hans sted i trettiåtte år.

11 Og Israels barn passerte grensen til Esaus barn i de dager, etter nitten år. Og de kom til veien gjennom Moabs ødemark og dro videre der.

12 Og Herren sa til Moses: Beleir ikke Moab og kjemp ikke mot dem, for jeg vil ikke gi dere noe av landet deres.

13 Og Israels barn dro langs veien gjennom Moabs ødemark i nitten år. Og de kjempet ikke mot dem.

14 Og i det trettisjette året etter at Israels barn dro ut fra Egypt, slo Herren hjertet til Sihon, amorittenes konge. Og han førte krig og dro ut for å kjempe mot Moabs barn.

15 Og Sihon sendte sendebud til Beor, sønn av Janeas, sønn av Bileam, som hadde vært rådgiver for kongen av Egypt, og til Bileam, hans sønn, for at de skulle forbanne Moab, slik at landet kunne bli overgitt i Sihons hånd.

16 Og sendebudene dro og hentet Beor, Janeas' sønn, og Bileam, hans sønn, fra Petor i Mesopotamia. Og Beor og hans sønn Bileam kom til Sihons by. Og de forbannet Moab og kongen deres foran Sihon, amorittenes konge.

17 Og Sihon dro ut med hele hæren sin. Og han dro til Moab og kjempet mot dem og underla seg dem. Og Herren overga dem i hans hender. Og Sihon drepte kongen av Moab.

18 Og Sihon tok alle Moabs byer i kampen. Han tok også Hesjbon fra dem, for Hesjbon var en av Moabs byer. Og Sihon satte fyrstene og stormennene sine i Hesjbon. Og Hesjbon tilhørte Sihon i de dager.

19 Derfor uttalte ordspråksdikterne Beor og hans sønn Bileam disse ordene og sa: Kom til Hesjbon! La Sihons by bli bygd og grunnfestet!

20 Ve deg, Moab! Du er fortapt, du Kemosjs folk! Se, dette står skrevet i boken om Guds lov.

21 Og da Sihon hadde beseiret Moab, satte han vakter i byene som han hadde tatt fra Moab. Og et betydelig antall av Moabs barn falt i kampen i Sihons hånd. Og han tok mange av dem til fange, både sønner og døtre. Og han drepte kongen deres. Deretter vendte Sihon tilbake til sitt eget land.

22 Og Sihon ga tallrike gaver av sølv og gull til Beor og hans sønn Bileam. Og han sendte dem bort. Og de dro til Mesopotamia, til sitt hjem og land.

23 På den tiden dro alle Israels barn videre fra veien gjennom Moabs ødemark. Og de vendte tilbake og gikk rundt Edoms ødemark.

24 Og hele forsamlingen kom til Sin-ørkenen i den første måneden av det førtiende året etter at de dro ut fra Egypt. Og Israels barn bodde der i Kadesj i Sin-ørkenen. Og Mirjam døde der og ble begravd der.

25 På den tiden sendte Moses sendebud til Hadad, kongen av Edom, og sa: Så sier din bror Israel: La meg få dra gjennom landet ditt, jeg ber deg. Vi skal ikke gå gjennom mark eller vingård. Vi skal ikke drikke vann fra noen brønn. Vi skal gå langs kongeveien.

26 Og Edom sa til ham: Du skal ikke dra gjennom landet mitt. Og Edom dro ut for å møte Israels barn med et mektig folk.

27 Og Esaus barn nektet å la Israels barn dra gjennom landet sitt. Derfor dro israelittene bort fra dem og kjempet ikke mot dem.

28 For før dette hadde Herren befalt Israels barn og sagt: Dere skal ikke kjempe mot Esaus barn. Derfor dro israelittene bort fra dem og kjempet ikke mot dem.

29 Og Israels barn dro fra Kadesj. Og hele folket kom til Hor-fjellet.

30 På den tiden sa Herren til Moses: Si til din bror Aron at han skal dø der, for han skal ikke komme til landet som jeg har gitt Israels barn.
31 Og Aron gikk opp på Hor-fjellet etter Herrens befaling, i det førtiende året, i den femte måneden, på den første dagen i måneden.
32 Og Aron var hundre og tjuetre år gammel da han døde på Hor-fjellet.

Kap.85

1 Og Arad, den kanaaneiske kongen som bodde i sør, hørte at israelittene hadde kommet langs speidernes vei. Og han stilte opp styrkene sine for å kjempe mot israelittene.
2 Og Israels barn ble meget redde for ham, for han hadde en stor og mektig hær. Derfor bestemte Israels barn seg for å vende tilbake til Egypt.
3 Og Israels barn vendte tilbake omkring tre dagsreiser, helt til Moserot-Bene-Jaakan, for de var meget redde på grunn av kong Arad.
4 Og Israels barn ville ikke vende tilbake til stedene sine. Derfor ble de værende i Bene-Jaakan i tretti dager.
5 Og da Levis barn så at Israels barn ikke ville vende tilbake, ble de nidkjære for Herrens skyld. Og de reiste seg og kjempet mot israelittene, sine brødre, og drepte en stor mengde av dem. Og de tvang dem til å vende tilbake til stedet sitt, Hor-fjellet.
6 Og da de vendte tilbake, holdt kong Arad fremdeles på med å stille opp hæren sin til kamp mot israelittene.
7 Og Israel avla et løfte og sa: Dersom du vil overgi dette folket i min hånd, skal jeg fullstendig ødelegge byene deres.
8 Og Herren lyttet til Israels røst. Og han overga kanaaneerne i deres hånd. Og Israel ødela dem og byene deres fullstendig og kalte stedet Horma.
9 Og Israels barn dro fra Hor-fjellet og slo leir i Obot. Og de dro fra Obot og slo leir i Ije-Abarim, ved Moabs grense.
10 Og Israels barn sendte bud til Moab og sa: La oss nå få dra gjennom landet ditt til vårt eget sted. Men Moabs barn ville ikke la Israels barn dra gjennom landet sitt, for Moabs barn var meget redde for at Israels barn skulle gjøre mot dem slik Sihon, amorittenes konge, hadde gjort mot dem da han tok landet deres og drepte mange av dem.
11 Derfor ville Moab ikke la israelittene dra gjennom landet sitt. Og Herren hadde befalt Israels barn at de ikke skulle kjempe mot Moab. Derfor dro israelittene bort fra Moab.
12 Og Israels barn dro videre fra Moabs grense og kom til den andre siden av Arnon, Moabs grense mellom Moab og amorittene. Og de slo leir ved grensen til landet til Sihon, amorittenes konge, i Kedemot-ørkenen.
13 Og Israels barn sendte sendebud til Sihon, amorittenes konge, og sa:
14 La oss få dra gjennom landet ditt. Vi skal ikke gå inn på markene eller i vingårdene. Vi skal gå langs kongeveien helt til vi har passert grensen din. Men Sihon ville ikke la israelittene dra gjennom landet.
15 Derfor samlet Sihon hele amorittenes folk og dro ut i ødemarken for å møte Israels barn. Og han kjempet mot Israel ved Jahas.
16 Og Herren overga Sihon, amorittenes konge, i Israels barns hånd. Og Israel slo hele Sihons folk med sverdets egg og hevnet Moabs sak.
17 Og Israels barn tok Sihons land i eie fra Arnon til Jabbok, helt til Ammons barn. Og de tok alt byttet fra byene.
18 Og Israel tok alle disse byene. Og Israel bodde i alle amorittenes byer.
19 Og alle Israels barn bestemte seg for å kjempe mot Ammons barn for å ta landet deres også.
20 Da sa Herren til Israels barn: Beleir ikke Ammons barn og framkall heller ikke krig mot dem, for jeg vil ikke gi dere noe av landet deres. Og Israels barn lyttet til Herrens ord og kjempet ikke mot Ammons barn.

21 Og Israels barn vendte om og dro opp langs veien til Basan, til landet til Og, kongen av Basan. Og Og, kongen av Basan, dro ut for å møte israelittene i kamp. Og han hadde mange tapre menn med seg og en meget sterk hærstyrke blant amorittenes folk.

22 Og Og, kongen av Basan, var en meget mektig mann. Men hans sønn Naaron var overmåte mektig, enda sterkere enn ham.

23 Og Og sa i sitt hjerte: Se, nå dekker hele Israels leir et område på tre parsa. Nå vil jeg slå dem alle på én gang uten sverd eller spyd.

24 Og Og gikk opp på Jahas-fjellet og tok derfra en stor stein som var tre parsa lang. Og han la den på hodet sitt og bestemte seg for å kaste den over Israels barns leir og slå alle israelittene med denne steinen.

25 Og Herrens engel kom og laget et hull i steinen på Ogs hode. Og steinen falt ned omkring halsen på Og, slik at Og falt til jorden på grunn av vekten av steinen omkring halsen hans.

26 På den tiden sa Herren til Israels barn: Vær ikke redde for ham, for jeg har gitt ham og hele folket hans og hele landet hans i deres hånd. Og dere skal gjøre mot ham slik dere gjorde mot Sihon.

27 Og Moses gikk ned til ham sammen med et lite antall av Israels barn. Og Moses slo Og med en stav ved anklene hans og drepte ham.

28 Deretter forfulgte Israels barn Ogs barn og hele folket hans. Og de slo og ødela dem helt til det ikke var noen rest igjen av dem.

29 Deretter sendte Moses noen av Israels barn for å speide ut Jaser, for Jaser var en meget berømt by.

30 Og speiderne dro til Jaser og undersøkte byen. Og speiderne satte sin lit til Herren og kjempet mot mennene i Jaser.

31 Og disse mennene tok Jaser og landsbyene som hørte til byen. Og Herren overga dem i deres hånd. Og de drev ut amorittene som hadde vært der.

32 Og Israels barn tok landet til de to amorittkongene, seksti byer på den andre siden av Jordan, fra Arnon-bekken til Hermon-fjellet.

33 Og Israels barn dro videre og kom til Moabs slette, på denne siden av Jordan, ved Jeriko.

34 Og Moabs barn hørte om alt det onde Israels barn hadde gjort mot de to amorittkongene, Sihon og Og. Derfor ble alle mennene i Moab meget redde for israelittene.

35 Og de eldste i Moab sa: Se, de to amorittkongene, Sihon og Og, som var mektigere enn alle jordens konger, kunne ikke stå seg mot Israels barn. Hvordan skal da vi kunne stå oss mot dem?

36 Sannelig, de sendte oss tidligere bud om å få dra gjennom landet vårt på sin vei, men vi ville ikke la dem gjøre det. Nå kommer de til å vende seg mot oss med sine tunge sverd og ødelegge oss. Og Moab var i stor nød på grunn av Israels barn. Og de var meget redde for dem og rådførte seg med hverandre om hva de skulle gjøre mot Israels barn.

37 Og de eldste i Moab bestemte seg og tok en av sine egne menn, moabitten Balak, Sippors sønn, og gjorde ham til konge over seg på den tiden. Og Balak var en meget vis mann.

38 Og de eldste i Moab reiste seg og sendte bud til Midjans barn for å slutte fred med dem. For det hadde vært stor krig og fiendskap mellom Moab og Midjan i de dager, helt fra tiden til Hadad, Bedads sønn, kongen av Edom, som slo Midjan på Moabs slette, og fram til disse dager.

39 Og Moabs barn sendte bud til Midjans barn og sluttet fred med dem. Og de eldste i Midjan kom til landet Moab for å slutte fred på vegne av Midjans barn.

40 Og de eldste i Moab rådførte seg med de eldste i Midjan om hva de skulle gjøre for å redde livet sitt fra Israel.

41 Og alle Moabs barn sa til de eldste i Midjan: Nå slikker Israels barn opp alle omkring oss, slik oxen slikker opp gresset på marken. For slik gjorde de mot de to amorittkongene som var sterkere enn oss.

42 Og de eldste i Midjan sa til Moab: Vi har hørt at da Sihon, amorittenes konge, kjempet mot dere og fikk overtaket over dere og tok landet deres, hadde han sendt bud til Beor, Janeas' sønn, og hans sønn Bileam fra Mesopotamia. Og de kom og forbannet dere. Derfor fikk Sihons hånd overtaket over dere, slik at han tok landet deres.

43 Send derfor nå også dere bud til Bileam, sønnen hans, for han er fremdeles i landet sitt. Og gi ham hans betaling, så han kan komme og forbanne hele folket som dere er redde for. Og de eldste i Moab hørte dette, og det behaget dem å sende bud til Bileam, Beors sønn.

44 Derfor sendte Balak, Sippors sønn, kongen av Moab, sendebud til Bileam og sa:

45 Se, et folk har kommet ut fra Egypt. Se, de dekker jordens overflate og oppholder seg rett overfor meg.

46 Kom derfor nå og forbann dette folket for meg, for de er for mektige for meg. Kanskje jeg da kan få overtaket og kjempe mot dem og drive dem ut. For jeg har hørt at den du velsigner, er velsignet, og den du forbanner, er forbannet.

47 Og Balaks sendebud dro til Bileam og førte Bileam med seg for at han skulle forbanne folket som skulle kjempe mot Moab.

48 Og Bileam kom til Balak for å forbanne Israel. Men Herren sa til Bileam: Forbann ikke dette folket, for det er velsignet.

49 Og Balak presset Bileam dag etter dag for at han skulle forbanne Israel. Men Bileam lyttet ikke til Balak på grunn av Herrens ord som han hadde talt til Bileam.

50 Og da Balak så at Bileam ikke ville oppfylle ønsket hans, reiste han seg og dro hjem. Og Bileam vendte også tilbake til landet sitt. Og derfra dro han til Midjan.

51 Og Israels barn dro fra Moabs slette og slo leir ved Jordan, fra Bet-Jesjimoto helt til Abel-Sjittim, ved enden av Moabs sletter.

52 Og da Israels barn oppholdt seg på Sjittim-sletten, begynte de å drive hor med Moabs døtre.

53 Og Israels barn nærmet seg Moab. Og Moabs barn slo opp teltene sine rett overfor Israels barns leir.

54 Og Moabs barn var redde for Israels barn. Og Moabs barn tok alle døtrene og hustruene sine som var vakre og hadde et tiltalende utseende, og pyntet dem med gull og sølv og kostbare klær.

55 Og Moabs barn satte disse kvinnene ved inngangen til teltene sine, slik at Israels barn skulle se dem og vende seg til dem og ikke kjempe mot Moab.

56 Og alle Moabs barn gjorde dette mot Israels barn. Og hver mann satte sin hustru og datter ved inngangen til teltet sitt. Og alle Israels barn så hva Moabs barn gjorde. Og Israels barn vendte seg til Moabs døtre og begjærte dem og gikk til dem.

57 Og det skjedde når en hebreer kom til inngangen til et telt i Moab og så en av Moabs døtre og begjærte henne i sitt hjerte og talte med henne ved teltinngangen om det han ønsket, at mens de talte sammen, kom mennene i teltet ut og talte til hebreeren med ord som disse:

58 Du vet sannelig at vi er brødre. Vi er alle etterkommere av Lot og etterkommere av Abraham, hans bror. Hvorfor vil du da ikke bli værende hos oss? Og hvorfor vil du ikke spise vårt brød og vårt offer?

59 Og da Moabs barn på denne måten hadde overveldet ham med ordene sine og lokket ham med sine smigrende ord, satte de ham inne i teltet og tilberedte mat og ofret for ham. Og han spiste av offeret deres og av brødet deres.

60 Deretter ga de ham vin. Og han drakk og ble beruset. Og de satte en vakker ung kvinne foran ham. Og han gjorde med henne som han ville, for han visste ikke hva han gjorde, siden han hadde drukket rikelig med vin.

61 Slik gjorde Moabs barn mot Israel på dette stedet, på Sjittim-sletten. Og Herrens vrede ble opptent mot Israel på grunn av denne saken. Og han sendte en pest blant dem. Og tjuetusen menn blant israelittene døde.

62 Og det var en mann blant Simeons barn som het Simri, Salus sønn. Han hadde forbindelse med midjanittkvinnen Kosbi, datter av Sur, kongen av Midjan, for øynene på alle Israels barn.

63 Og Pinehas, sønn av Elasar, sønn av presten Aron, så denne onde handlingen som Simri hadde gjort. Og han tok et spyd og reiste seg og gikk etter dem. Og han gjennomboret dem begge og drepte dem. Og pesten opphørte blant Israels barn.

Kap.86

1 På den tiden, etter pesten, talte Herren til Moses og til Elasar, sønn av presten Aron, og sa:

2 Tell hele forsamlingen av Israels barn, fra tjue år og oppover, alle som kan dra ut i hæren.

3 Og Moses og Elasar telte Israels barn etter slektene deres. Og antallet av hele Israel var sju hundre tusen sju hundre og tretti.

4 Og antallet av Levis barn fra én måned og oppover var tjuetre tusen. Og blant disse var det ikke én mann av dem som var blitt telt av Moses og Aron i Sinai-ørkenen.

5 For Herren hadde sagt til dem at de skulle dø i ødemarken. Derfor døde de alle, og ikke én av dem ble igjen, bortsett fra Kaleb, Jefunnes sønn, og Josva, Nuns sønn.

6 Og det skjedde etter dette at Herren sa til Moses: Si til Israels barn at de skal hevne sine brødre, Israels barns, sak på Midjan.

7 Og Moses gjorde slik. Og Israels barn valgte tolv tusen menn blant seg, tusen fra hver stamme. Og de dro til Midjan.

8 Og Israels barn førte krig mot Midjan. Og de drepte alle mennene, også de fem fyrstene i Midjan. Og Bileam, Beors sønn, drepte de med sverdet.

9 Og Israels barn tok Midjans hustruer til fange sammen med de små barna deres og kveget deres og alt som hørte til dem.

10 Og de tok alt byttet og alt det de hadde røvet. Og de brakte det til Moses og Elasar på Moabs sletter.

11 Og Moses og Elasar og alle fyrstene i forsamlingen dro ut for å møte dem med glede.

12 Og de delte alt byttet fra Midjan. Og Israels barn hadde hevnet sine brødre, Israels barns, sak på Midjan.

Kap.87

1 På den tiden sa Herren til Moses: Se, dagene dine nærmer seg slutten. Ta nå Josva, Nuns sønn, din tjener, og sett ham i tabernaklet. Og jeg vil gi ham befalinger. Og Moses gjorde slik.

2 Og Herren viste seg i tabernaklet i en skystøtte. Og skystøtten sto ved inngangen til tabernaklet.

3 Og Herren ga Josva, Nuns sønn, befalinger og sa til ham: Vær sterk og modig, for du skal føre Israels barn til landet som jeg sverget å gi dem. Og jeg vil være med deg.

4 Og Moses sa til Josva: Vær sterk og modig, for du skal la Israels barn arve landet. Og Herren skal være med deg. Han skal ikke forlate deg og ikke svikte deg. Vær ikke redd og mist ikke motet.

5 Og Moses kalte sammen alle Israels barn og sa til dem: Dere har sett alt det gode som Herren deres Gud har gjort for dere i ødemarken.

6 Hold derfor nå alle ordene i denne loven og vandre på Herrens, deres Guds, vei. Vend dere ikke bort fra veien som Herren har befalt dere, verken til høyre eller til venstre.

7 Og Moses lærte Israels barn lovene, rettsreglene og forskriftene som de skulle følge i landet, slik Herren hadde befalt ham.

8 Og han lærte dem Herrens vei og hans lover. Se, de står skrevet i boken om Guds lov, som han ga Israels barn ved Moses' hånd.

9 Og Moses fullførte det han hadde å befale Israels barn. Og Herren sa til ham: Gå opp på Abarim-fjellet og dø der og bli samlet til ditt folk, slik din bror Aron ble samlet til sitt folk.

10 Og Moses gikk opp slik Herren hadde befalt ham. Og han døde der i landet Moab etter Herrens befaling, i det førtiende året etter at israelittene dro ut fra landet Egypt.

11 Og Israels barn gråt over Moses på Moabs sletter i tretti dager. Og dagene med gråt og sorg over Moses ble fullført.

Kap.88

1 Og det skjedde etter Moses' død at Herren talte til Josva, Nuns sønn, og sa:

2 Stå opp og gå over Jordan til landet som jeg har gitt Israels barn. Og du skal la Israels barn arve landet.

3 Hvert sted som fotsålene deres trår på, skal tilhøre dere. Fra Libanons ødemark til den store elven, elven Perat, skal grensen deres gå.

4 Ingen mann skal kunne stå seg mot deg gjennom alle dine levedager. Slik jeg var med Moses, skal jeg være med deg. Vær bare sterk og ved godt mot, så du holder hele loven som Moses befalte deg. Vend deg ikke bort fra veien, verken til høyre eller til venstre, slik at du kan ha framgang i alt du gjør.

5 Og Josva befalte Israels embetsmenn og sa: Gå gjennom leiren og gi folket befaling og si: Gjør i stand matforsyninger til dere, for om tre dager skal dere gå over Jordan for å ta landet i eie.

6 Og embetsmennene blant Israels barn gjorde slik. Og de ga folket befalinger. Og folket gjorde alt det Josva hadde befalt.

7 Og Josva sendte to menn for å speide ut landet ved Jeriko. Og mennene dro og speidet ut Jeriko.

8 Og etter sju dager kom de til Josva i leiren og sa til ham: Herren har overgitt hele landet i vår hånd. Og innbyggerne der er helt oppløst av frykt for oss.

9 Og det skjedde etter dette at Josva sto opp om morgenen sammen med hele Israel. Og de dro fra Sjittim. Og Josva og hele Israel sammen med ham gikk over Jordan. Og Josva var åttito år gammel da han gikk over Jordan sammen med Israel.

10 Og folket gikk opp fra Jordan på den tiende dagen i den første måneden. Og de slo leir i Gilgal, ved den østlige kanten av Jeriko.

11 Og Israels barn holdt påske i Gilgal, på Jerikos sletter, på den fjortende dagen i måneden, slik det står skrevet i Moseloven.

12 Og mannaen opphørte på den tiden, dagen etter påsken. Og det kom ikke mer manna til Israels barn. Og de spiste av avlingen i landet Kanaan.

13 Og Jeriko var fullstendig stengt mot Israels barn. Ingen kom ut eller gikk inn.

14 Og det var i den andre måneden, på den første dagen i måneden, at Herren sa til Josva: Stå opp! Se, jeg har gitt Jeriko i din hånd sammen med hele folket der. Og alle krigsmennene deres skal gå rundt byen én gang hver dag. Slik skal dere gjøre i seks dager.

15 Og prestene skal blåse i trompetene. Og når dere hører lyden av trompeten, skal hele folket sette i et stort rop, slik at bymurene skal falle ned. Og hele folket skal gå opp, hver mann rett mot sin motstander.

16 Og Josva gjorde slik etter alt det Herren hadde befalt ham.

17 Og på den sjuende dagen gikk de rundt byen sju ganger. Og prestene blåste i trompetene.

18 Og ved den sjuende runden sa Josva til folket: Rop! For Herren har overgitt hele byen i vår hånd.

19 Men byen og alt som er i den, skal være bannlyst til Herren. Og hold dere borte fra det bannlyste, så dere ikke gjør Israels leir bannlyst og fører ulykke over den.

20 Men alt sølvet og gullet og bronzen og jernet skal helliges til Herren. Det skal bringes inn i Herrens skattkammer.

21 Og folket blåste i trompetene og satte i et stort rop. Og Jerikos murer falt ned. Og hele folket gikk opp, hver mann rett fram for seg. Og de tok byen og ødela fullstendig alt som var i den, både menn og kvinner, unge og gamle, okser og sauer og esler, med sverdets egg.

22 Og de brente hele byen med ild. Bare gjenstandene av sølv og gull og bronse og jern la de i Herrens skattkammer.

23 Og Josva sverget på den tiden og sa: Forbannet være den mannen som bygger Jeriko! Han skal legge grunnvollen til byen på sin førstefødte, og på sin yngste sønn skal han sette opp portene.

24 Og Akan, sønn av Karmi, sønn av Sabdi, sønn av Serah, sønn av Juda, handlet svikefullt med det bannlyste. Og han tok av det bannlyste og skjulte det i teltet sitt. Og Herrens vrede ble opptent mot Israel.

25 Og det skjedde etter dette, da Israels barn hadde vendt tilbake fra brenningen av Jeriko, at Josva sendte menn for også å speide ut Ai og kjempe mot byen.

26 Og mennene dro opp og speidet ut Ai. Og de vendte tilbake og sa: La ikke hele folket dra opp sammen med deg til Ai. La bare omkring tre tusen menn dra opp og slå byen, for mennene der er få.

27 Og Josva gjorde slik. Og omkring tre tusen menn blant Israels barn dro opp sammen med ham. Og de kjempet mot mennene i Ai.

28 Og kampen var hard mot Israel. Og mennene i Ai slo trettiseks menn fra Israel. Og Israels barn flyktet fra mennene i Ai.

29 Og da Josva så dette, rev han klærne sine og falt med ansiktet mot jorden foran Herren, han og de eldste i Israel. Og de kastet støv på hodene sine.

30 Og Josva sa: Hvorfor, Herre, førte du dette folket over Jordan? Hva skal jeg si nå som israelittene har vendt ryggen til fiendene sine?

31 Nå kommer alle kanaaneerne, innbyggerne i landet, til å høre om dette og omringe oss og utslette navnet vårt.

32 Og Herren sa til Josva: Hvorfor ligger du med ansiktet mot jorden? Stå opp og reis deg! For israelittene har syndet og tatt av det bannlyste. Jeg vil ikke mer være med dem dersom de ikke fjerner det bannlyste fra sin midte.

33 Og Josva reiste seg og samlet folket. Og han brakte fram urim etter Herrens befaling. Og Judas stamme ble utpekt. Og Akan, Karmis sønn, ble utpekt.

34 Og Josva sa til Akan: Fortell meg, min sønn, hva har du gjort? Og Akan sa: Jeg så blant byttet en vakker kappe fra Sinear og to hundre sekel sølv og en gullbarre som veide femti sekel. Jeg begjærte dem og tok dem. Og se, alt sammen ligger skjult i jorden midt inne i teltet.

35 Og Josva sendte menn som dro og hentet det fra Akans telt. Og de brakte det til Josva.

36 Og Josva tok Akan og disse gjenstandene og sønnene og døtrene hans og alt som hørte til ham. Og de førte dem til Akor-dalen.

37 Og Josva brente dem der med ild. Og alle israelittene steinet Akan med steiner. Og de reiste en steinhaug over ham. Derfor kalte han dette stedet Akor-dalen. Slik ble Herrens vrede stilnet. Og deretter kom Josva til byen og kjempet mot den.

38 Og Herren sa til Josva: Frykt ikke og mist ikke motet. Se, jeg har gitt Ai i din hånd, med kongen og folket der. Og du skal gjøre mot dem slik du gjorde mot Jeriko og kongen der. Men byttet og kveget der skal dere ta som rov for dere selv. Legg et bakhold for byen bak den.

39 Og Josva gjorde etter Herrens ord. Og han valgte tretti tusen tapre menn blant krigsmennene og sendte dem ut. Og de la seg i bakhold for byen.

40 Og han befalte dem og sa: Når dere ser oss, skal vi late som om vi flykter fra dem. Og de kommer til å forfølge oss. Da skal dere reise dere fra bakholdet og ta byen. Og de gjorde slik.

41 Og Josva kjempet. Og mennene i byen dro ut mot Israel uten å vite at de lå i bakhold for dem bak byen.

42 Og Josva og alle israelittene lot som om de var utmattet foran dem. Og de flyktet med list langs veien ut i ødemarken.

43 Og mennene i Ai samlet hele folket som var i byen, for å forfølge israelittene. Og de dro ut og ble lokket bort fra byen. Ikke én ble igjen, og de lot byen stå åpen og forfulgte israelittene.

44 Og de som lå i bakhold, reiste seg fra stedene sine og skyndte seg til byen. Og de tok den og satte fyr på den. Og mennene i Ai vendte tilbake, og se, røyken fra byen steg opp mot himmelen. Og de hadde ingen mulighet til å trekke seg tilbake, verken den ene eller den andre veien.

45 Og alle mennene i Ai var midt mellom israelittene, noen på den ene siden og noen på den andre. Og de slo dem slik at ikke én av dem ble igjen.

46 Og Israels barn tok Melosj, kongen av Ai, levende. Og de førte ham til Josva. Og Josva hengte ham på et tre, og han døde.

47 Og Israels barn vendte tilbake til byen etter at de hadde brent den. Og de slo alle som var i den, med sverdets egg.

48 Og antallet av dem som falt blant mennene i Ai, både menn og kvinner, var tolv tusen. Bare kveget og byttet fra byen tok de til seg selv, etter Herrens ord til Josva.

49 Og alle kongene på denne siden av Jordan, alle kongene i Kanaan, hørte om det onde Israels barn hadde gjort mot Jeriko og Ai. Og de samlet seg for å kjempe mot Israel.

50 Bare innbyggerne i Gibeon var meget redde for å kjempe mot israelittene, for at de skulle gå til grunne. Derfor handlet de med list og kom til Josva og hele Israel og sa til dem: Vi har kommet fra et land langt borte. Slutt derfor nå en pakt med oss.

51 Og innbyggerne i Gibeon bedro Israels barn. Og Israels barn inngikk en pakt med dem og sluttet fred med dem. Og fyrstene i forsamlingen sverget til dem. Men etterpå fikk Israels barn vite at de var naboene deres og bodde midt iblant dem.

52 Men Israels barn drepte dem ikke, for de hadde sverget til dem ved Herren. Og de ble vedhoggere og vannbærere.

53 Og Josva sa til dem: Hvorfor bedro dere meg og gjorde dette mot oss? Og de svarte ham og sa: Fordi dine tjenere fikk høre om alt dere hadde gjort mot alle amorittkongene. Og vi var meget redde for livet vårt. Derfor gjorde vi dette.

54 Og Josva satte dem den dagen til å hogge ved og bære vann. Og han fordelte dem som treller til alle Israels stammer.

55 Og da Adoni-Sedek, kongen av Jerusalem, hørte alt Israels barn hadde gjort mot Jeriko og Ai, sendte han bud til Hoham, kongen av Hebron, og til Piram, kongen av Jarmut, og til Jafia, kongen av Lakisj, og til Debir, kongen av Eglon, og sa:

56 Kom opp til meg og hjelp meg, så vi kan slå Israels barn og innbyggerne i Gibeon, som har sluttet fred med Israels barn.

57 Og de samlet seg. Og de fem amorittkongene dro opp med alle leirene sine, et mektig folk tallrikt som sanden på havets strand.

58 Og alle disse kongene kom og slo leir foran Gibeon. Og de begynte å kjempe mot innbyggerne i Gibeon. Og alle mennene i Gibeon sendte bud til Josva og sa: Kom raskt opp til oss og hjelp oss, for alle amorittkongene har samlet seg for å kjempe mot oss.

59 Og Josva og hele krigsfolket dro opp fra Gilgal. Og Josva kom plutselig over dem og slo disse fem kongene med et stort mannefall.

60 Og Herren forvirret dem foran Israels barn, som slo dem med et fryktelig mannefall ved Gibeon. Og de forfulgte dem langs veien som går opp til Bet-Horon, helt til Makkeda. Og de flyktet fra Israels barn.

61 Og mens de flyktet, sendte Herren haglsteiner fra himmelen over dem. Og flere av dem døde av haglsteinene enn av Israels barns sverd.

62 Og Israels barn forfulgte dem og fortsatte å slå dem langs veien mens de dro videre.

63 Og mens de slo dem, begynte dagen å gå mot kveld. Og Josva sa for øynene på hele folket: Sol, stå stille over Gibeon! Og du, måne, i Ajalon-dalen! Stå stille til folket har hevnet seg på fiendene sine.

64 Og Herren lyttet til Josvas røst. Og solen sto stille midt på himmelen. Og den sto stille i trettiseks tidsøyeblikk. Og månen sto også stille og skyndte seg ikke med å gå ned gjennom en hel dag.

65 Og det fantes ingen dag som denne, verken før eller etter, da Herren lyttet til en manns røst. For Herren kjempet for Israel.

Kap.89

1 Da talte Josva denne sangen på den dagen da Herren hadde overgitt amorittene i hendene på Josva og Israels barn. Og han sa for øynene på hele Israel:

2 Du har gjort mektige ting, Herre! Du har utført store gjerninger. Hvem er som du? Mine lepper skal synge til ditt navn.

3 Min godhet og min festning, mitt høye tårn! Jeg vil synge en ny sang til deg. Med takksigelse vil jeg synge til deg, for du er styrken i min frelse.

4 Alle jordens konger skal prise deg. Verdens fyrster skal synge til deg. Israels barn skal glede seg over din frelse. De skal synge og prise din makt.

5 Til deg, Herre, satte vi vår lit. Vi sa: Du er vår Gud, for du var vårt ly og vårt sterke tårn mot fiendene våre.

6 Til deg ropte vi og ble ikke til skamme. Til deg satte vi vår lit og ble utfridd. Da vi ropte til deg, hørte du vår røst. Du utfridde våre sjeler fra sverdet. Du viste oss din nåde. Du ga oss din frelse. Du gledet våre hjerter med din styrke.

7 Du dro ut for å frelse oss. Med din arm løste du ut ditt folk. Du svarte oss fra din hellige himmel. Du frelste oss fra titusener av mennesker.

8 Solen og månen sto stille på himmelen. Og du sto i din vrede mot våre undertrykkere og lot dine dommer komme over dem.

9 Alle jordens fyrster reiste seg. Folkeslagenes konger hadde samlet seg. De lot seg ikke bevege av ditt nærvær, men ønsket å kjempe dine kamper.

10 Du reiste deg mot dem i din vrede og lot din harme komme over dem. Du ødela dem i din vrede og utryddet dem etter ditt hjertes beslutning.

11 Folkeslag ble fortært av din harme. Kongeriker gikk til grunne på grunn av din vrede. Du såret konger på din vredes dag.

12 Du øste din harme over dem. Din brennende vrede grep dem. Du lot deres misgjerninger vende tilbake over dem og utryddet dem i deres ondskap.

13 De spente opp en felle, men falt selv i den. I nettet de hadde skjult, ble foten deres fanget.

14 Din hånd var rede mot alle dine fiender, som sa: Ved våre sverd tok vi landet i eie, og ved våre armer bodde vi i byen. Du fylte ansiktene deres med skam. Du bøyde hornene deres ned til jorden. Du skremte dem i din vrede og ødela dem i din harme.

15 Jorden skalv og ristet ved lyden av din storm over dem. Du holdt ikke sjelene deres tilbake fra døden, men førte livene deres ned i graven.

16 Du forfulgte dem i din storm. Du fortærte dem i din virvelvind. Du forvandlet regnet deres til hagl. De falt i dype groper, slik at de ikke kunne reise seg igjen.

17 Likene deres var som avfall som var kastet ut midt i gatene.

18 De ble fortært og ødelagt i din vrede. Men du frelste ditt folk med din makt.

19 Derfor gleder våre hjerter seg i deg. Våre sjeler jubler over din frelse.

20 Våre tunger skal fortelle om din makt. Vi vil synge og prise dine underfulle gjerninger.

21 For du frelste oss fra fiendene våre. Du utfridde oss fra dem som reiste seg mot oss. Du ødela dem foran oss og bøyde dem ned under føttene våre.

22 Slik skal alle dine fiender gå til grunne, Herre! Og de ugudelige skal være som agner som drives bort av vinden. Men dine elskede skal være som trær plantet ved vannet.

23 Og Josva og hele Israel sammen med ham vendte tilbake til leiren i Gilgal etter at de hadde slått alle kongene, slik at ingen rest var igjen av dem.

24 Men de fem kongene hadde flyktet alene til fots fra kampen og skjult seg i en hule. Og Josva lette etter dem på slagmarken, men fant dem ikke.

25 Og senere ble det fortalt Josva: Kongene er funnet! Se, de har skjult seg i en hule.

26 Og Josva sa: Sett menn ved åpningen til hulen for å vokte dem, så de ikke slipper unna. Og Israels barn gjorde slik.

27 Og Josva kalte sammen hele Israel og sa til hærførerne: Sett føttene deres på nakken til disse kongene. Og Josva sa: Slik skal Herren gjøre med alle fiendene deres.

28 Og deretter befalte Josva at kongene skulle drepes og kastes inn i hulen, og at store steiner skulle legges foran åpningen til hulen.

29 Og deretter dro Josva sammen med hele folket som var med ham den dagen, til Makkeda. Og han slo byen med sverdets egg.

30 Og han ødela fullstendig alle menneskene og alt som hørte til byen. Og han gjorde mot kongen og folket der slik han hadde gjort mot Jeriko.

31 Og han dro derfra til Libna og kjempet mot byen. Og Herren overga den i hans hånd. Og Josva slo den med sverdets egg, sammen med alle menneskene der. Og han gjorde mot byen og kongen der slik han hadde gjort mot Jeriko.

32 Og derfra dro han videre til Lakisj for å kjempe mot byen. Og Horam, kongen av Gaza, dro opp for å hjelpe mennene i Lakisj. Og Josva slo ham og folket hans helt til ingen var igjen av dem.

33 Og Josva tok Lakisj og hele folket der. Og han gjorde mot byen slik han hadde gjort mot Libna.

34 Og Josva dro derfra til Eglon. Og han tok også denne byen og slo den og hele folket der med sverdets egg.

35 Og derfra dro han til Hebron og kjempet mot byen og tok den og ødela den fullstendig. Og derfra vendte han seg sammen med hele Israel mot Debir og kjempet mot byen og slo den med sverdets egg.

36 Og han ødela hvert eneste menneske i byen og lot ingen bli igjen. Og han gjorde mot byen og kongen der slik han hadde gjort mot Jeriko.

37 Og Josva slo alle amorittkongene fra Kadesj-Barnea til Assa. Og han tok hele landet deres på én gang, for Herren hadde kjempet for Israel.

38 Og Josva kom sammen med hele Israel tilbake til leiren i Gilgal.

39 Og på den tiden hørte Jabin, kongen av Hasor, om alt Josva hadde gjort mot amorittkongene. Og Jabin sendte bud til Jobat, kongen av Midjan, og til Laban, kongen av Sjimron, til Jefal, kongen av Aksjaf, og til alle amorittkongene og sa:

40 Kom raskt til oss og hjelp oss, så vi kan slå Israels barn før de kommer over oss og gjør mot oss slik de har gjort mot de andre amorittkongene.

41 Og alle disse kongene lyttet til ordene fra Jabin, kongen av Hasor. Og de dro ut med alle leirene sine, sytten konger. Og folket deres var tallrikt som sanden på havets strand, sammen med utallige hester og stridsvogner. Og de kom og slo leir sammen ved Meromvannet. Og de samlet seg der for å kjempe mot Israel.

42 Og Herren sa til Josva: Frykt dem ikke! For i morgen på denne tiden skal jeg overgi dem alle som drepte foran dere. Du skal skjære over senene på hestene deres og brenne stridsvognene deres med ild.

43 Og Josva kom plutselig over dem sammen med alle krigsmennene og slo dem. Og de falt i deres hender, for Herren hadde overgitt dem i hendene på Israels barn.

44 Og Israels barn forfulgte alle disse kongene med leirene deres og slo dem helt til ingen var igjen av dem. Og Josva gjorde mot dem slik Herren hadde talt til ham.

45 Og Josva vendte på den tiden tilbake til Hasor og slo byen med sverdet. Og han ødela hvert eneste menneske der og brente byen med ild. Og fra Hasor dro Josva videre til Sjimron og slo byen og ødela den fullstendig.

46 Derfra dro han til Aksjaf og gjorde mot byen slik han hadde gjort mot Sjimron.

47 Derfra dro han til Adullam og slo hele folket der. Og han gjorde mot Adullam slik han hadde gjort mot Aksjaf og Sjimron.

48 Og han dro videre fra dem til alle byene til kongene han hadde slått. Og han slo alle menneskene som var igjen der, og ødela dem fullstendig.

49 Bare byttet og kveget tok israelittene til seg selv som rov. Men hvert eneste menneske slo de, og de lot ikke én sjel leve.

50 Slik Herren hadde befalt Moses, gjorde Josva og hele Israel. De unnlot ikke noe som helst.

51 Og Josva og alle Israels barn slo hele landet Kanaan slik Herren hadde befalt dem. Og de slo alle kongene der, trettien konger. Og Israels barn tok hele landet deres.

52 I tillegg kom kongerikene til Sihon og Og, som lå på den andre siden av Jordan, der Moses hadde slått mange byer. Og Moses ga dem til Rubens barn og Gads barn og halve Manasses stamme.

53 Og Josva slo alle kongene som var på denne siden av Jordan, mot vest. Og han ga landene deres til arv for de ni stammene og den halve stammen av Israel.

54 I fem år førte Josva krig mot disse kongene. Og han ga byene deres til israelittene. Og landet fikk ro fra krig i alle amorittenes og kanaaneernes byer.

Kap.90

1 På den tiden, i det femte året etter at Israels barn hadde gått over Jordan, etter at Israels barn hadde fått hvile fra krigen mot kanaaneerne, brøt det ut store og harde kamper mellom Edom og Kittims barn. Og Kittims barn kjempet mot Edom.

2 Og Abianus, kongen av Kittim, dro ut det året, i det trettiførste året av sitt herredømme, sammen med en stor styrke av mektige menn blant Kittims barn. Og han dro til Seir for å kjempe mot Esaus barn.

3 Og Hadad, kongen av Edom, hørte meldingen om ham. Og han dro ut for å møte ham med et stort folk og en sterk hærstyrke. Og han gikk til kamp mot ham på Edoms slette.

4 Og Kittims hånd fikk overtaket over Esaus barn. Og Kittims barn drepte tjueto tusen menn blant Esaus barn. Og alle Esaus barn flyktet fra dem.

5 Og Kittims barn forfulgte dem og nådde Hadad, kongen av Edom, som flyktet foran dem. Og de fanget ham levende og førte ham til Abianus, kongen av Kittim.

6 Og Abianus befalte at han skulle drepes. Og Hadad, kongen av Edom, døde i det førtiåttende året av sitt herredømme.

7 Og Kittims barn fortsatte å forfølge Edom. Og de slo dem med et stort mannefall. Og Edom ble underlagt Kittims barn.

8 Og Kittims barn hersket over Edom. Og Edom kom under Kittims barns hånd, og de ble ett kongerike fra den dagen av.

9 Og fra den tiden kunne de ikke mer løfte hodene sine. Og kongeriket deres ble ett med Kittims barn.

10 Og Abianus satte embetsmenn i Edom. Og alle Edoms barn ble underlagt Abianus og måtte betale skatt til ham. Og Abianus vendte tilbake til sitt eget land, Kittim.

11 Og da han vendte tilbake, fornyet han styret sitt og bygde et romslig og befestet palass som kongelig bolig. Og han hersket trygt over Kittims barn og over Edom.

12 I de dager, etter at Israels barn hadde drevet bort alle kanaaneerne og amorittene, var Josva blitt gammel og langt oppe i årene.

13 Og Herren sa til Josva: Du er gammel og langt oppe i årene, og en stor del av landet gjenstår å ta i eie.

14 Del derfor nå dette landet til arv for de ni stammene og halve Manasses stamme. Og Josva reiste seg og gjorde slik Herren hadde talt til ham.

15 Og han delte hele landet mellom Israels stammer til arv etter deres inndelinger.

16 Men Levis stamme ga han ingen arv. Herrens offergaver er deres arv, slik Herren hadde talt om dem ved Moses' hånd.

17 Og Josva ga Hebron-fjellet til Kaleb, Jefunnes sønn, som en større del enn brødrene hans fikk, slik Herren hadde talt gjennom Moses.

18 Derfor ble Hebron en arv for Kaleb og barna hans helt til denne dag.

19 Og Josva fordelte hele landet ved loddkasting mellom hele Israel til arv, slik Herren hadde befalt ham.

20 Og Israels barn ga byer til levittene fra sin egen arv, og beitemarker til kveget deres og til eiendommene deres. Slik Herren hadde befalt Moses, gjorde Israels barn. Og de delte landet ved loddkasting, enten delene var store eller små.

21 Og de dro for å ta landet i arv etter grensene sine. Og Israels barn ga Josva, Nuns sønn, en arv blant seg.

22 Etter Herrens ord ga de ham byen han ba om, Timnat-Serah på Efraim-fjellet. Og han bygde byen og bodde der.

23 Dette er arvedelene som presten Elasar og Josva, Nuns sønn, og overhodene for stammenes fedrenehus fordelte ved loddkasting mellom Israels barn i Sjilo, foran Herren, ved inngangen til tabernaklet. Og de avsluttet fordelingen av landet.

24 Og Herren ga landet til israelittene. Og de tok det i eie slik Herren hadde talt til dem, og slik Herren hadde sverget til fedrene deres.

25 Og Herren ga israelittene hvile fra alle fiendene omkring dem. Og ingen mann kunne stå seg mot dem. Og Herren overga alle fiendene deres i hendene deres. Ikke én ting slo feil av alt det gode Herren hadde talt til Israels barn. Ja, Herren oppfylte alt sammen.

26 Og Josva kalte sammen alle Israels barn og velsignet dem. Og han befalte dem å tjene Herren. Og deretter sendte han dem bort. Og de dro, hver mann til sin by og sin arv.

27 Og Israels barn tjente Herren gjennom alle Josvas dager. Og Herren ga dem hvile fra alle omkring dem. Og de bodde trygt i byene sine.

28 Og det skjedde i de dager at Abianus, kongen av Kittim, døde i det trettiåttende året av sitt herredømme, som var det sjuende året av hans herredømme over Edom. Og de begravde ham på stedet han hadde bygd for seg selv. Og Latinus hersket i hans sted i femti år.

29 Og under sitt herredømme førte han ut en hær og dro og kjempet mot innbyggerne i Britannia og Kernania, barna til Elisja, Javans sønn. Og han fikk overtaket over dem og gjorde dem skattepliktige.

30 Deretter hørte han at Edom hadde gjort opprør mot Kittims hånd. Og Latinus dro til dem og slo dem og underla seg dem. Og han førte dem under Kittims barns hånd. Og Edom ble ett kongerike med Kittims barn gjennom alle dager.

31 Og i mange år var det ingen konge i Edom. Og styret deres lå hos Kittims barn og kongen deres.

32 Og det var i det tjuesjette året etter at Israels barn hadde gått over Jordan, det vil si det sekstisjette året etter at Israels barn hadde dratt ut fra Egypt, at Josva var blitt gammel og langt oppe i årene. Han var hundre og åtte år gammel i de dager.

33 Og Josva kalte sammen hele Israel, de eldste, dommerne og embetsmennene deres, etter at Herren hadde gitt alle israelittene hvile fra alle fiendene omkring dem. Og Josva sa til Israels eldste og dommere: Se, jeg er gammel og langt oppe i årene. Og dere har sett hva Herren har gjort mot alle folkeslagene som han har drevet bort foran dere. For det er Herren som har kjempet for dere.

34 Styrk dere derfor nå til å holde og gjøre alle ordene i Moseloven. Vik ikke bort fra den, verken til høyre eller til venstre. Og bland dere ikke med folkeslagene som er igjen i landet. Nevn heller ikke navnene til gudene deres. Men hold dere til Herren deres Gud, slik dere har gjort helt til denne dag.

35 Og Josva formante Israels barn sterkt til å tjene Herren gjennom alle sine dager.

36 Og alle israelittene sa: Vi vil tjene Herren vår Gud gjennom alle våre dager, vi og våre barn og våre barnebarn og vårt avkom for alltid.

37 Og Josva inngikk en pakt med folket den dagen. Og han sendte Israels barn bort. Og de dro, hver mann til sin arv og sin by.

38 Og det skjedde i de dager, mens Israels barn bodde trygt i byene sine, at de begravde kistene til sine fedres stammer, som de hadde ført opp fra Egypt. Hver mann ble

begravd i arvedelen til barna sine. Israels barn begravde Jakobs tolv sønner, hver mann i eiendommen til barna hans.

39 Og dette er navnene på byene der de begravde Jakobs tolv sønner, som Israels barn hadde ført opp fra Egypt.

40 Og de begravde Ruben og Gad på denne siden av Jordan, i Romia, som Moses hadde gitt til barna deres.

41 Og Simeon og Levi begravde de i byen Mauda, som han hadde gitt til Simeons barn. Og beitemarken omkring byen var for Levis barn.

42 Og Juda begravde de i Benjamins by, rett overfor Betlehem.

43 Og knoklene til Jissakar og Sebulon begravde de i Sidon, i den delen som hadde tilfalt barna deres.

44 Og Dan ble begravd i byen til barna sine, i Esjtaol. Og Naftali og Asjer begravde de i Kadesj-Naftali, hver mann på stedet han hadde gitt til barna sine.

45 Og Josefs knokler begravde de i Sikem, på den delen av marken som Jakob hadde kjøpt fra Hamor, og som ble Josefs arv.

46 Og Benjamin begravde de i Jerusalem, rett overfor jebusitten, i området som var gitt til Benjamins barn. Og Israels barn begravde fedrene sine, hver mann i byen til barna sine.

47 Og etter to år døde Josva, Nuns sønn, hundre og ti år gammel. Og tiden Josva dømte Israel, var tjueåtte år. Og Israel tjente Herren gjennom alle hans levedager.

48 Og Josvas øvrige gjerninger og kampene hans og irretesettelsene han irretesatte Israel med, og alt han hadde befalt dem, og navnene på byene som Israels barn tok i eie i hans dager, se, dette står skrevet i boken om Josvas ord til Israels barn og i boken om Herrens kriger, som Moses og Josva og Israels barn hadde skrevet.

49 Og Israels barn begravde Josva ved grensen til arvedelen hans, i Timnat-Serah, som var gitt ham på Efraim-fjellet.

50 Og Elasar, Arons sønn, døde i de dager. Og de begravde ham på en høyde som tilhørte hans sønn Pinehas, og som var gitt ham på Efraim-fjellet.

Kap. 91

1 På den tiden, etter Josvas død, var kanaaneernes barn fremdeles i landet. Og israelittene bestemte seg for å drive dem ut.

2 Og Israels barn spurte Herren og sa: Hvem av oss skal først dra opp mot kanaaneerne for å kjempe mot dem? Og Herren sa: Juda skal dra opp.

3 Og Judas barn sa til Simeon: Dra opp sammen med oss til vår arvedel, så skal vi kjempe mot kanaaneerne. Og vi skal også dra opp sammen med dere til deres arvedel. Og Simeons barn dro sammen med Judas barn.

4 Og Judas barn dro opp og kjempet mot kanaaneerne. Og Herren overga kanaaneerne i Judas barns hender. Og de slo ti tusen menn ved Besek.

5 Og de kjempet mot Adoni-Besek i Besek. Og han flyktet fra dem. Og de forfulgte ham og fanget ham og grep ham og hogg av tomlene og stortærne hans.

6 Og Adoni-Besek sa: Sytti konger som hadde fått tomlene og stortærne hogd av, samlet mat under bordet mitt. Slik jeg har gjort, har Gud gjengjeldt meg. Og de førte ham til Jerusalem, og han døde der.

7 Og Simeons barn dro sammen med Judas barn. Og de slo kanaaneerne med sverdets egg.

8 Og Herren var med Judas barn, og de tok fjellområdet i eie. Og Josefs barn dro opp til Betel, det samme som Lus. Og Herren var med dem.

9 Og Josefs barn speidet ut Betel. Og vaktene så en mann som gikk ut fra byen. Og de fanget ham og sa til ham: Vis oss nå inngangen til byen, så skal vi vise deg godhet.

10 Og denne mannen viste dem inngangen til byen. Og Josefs barn kom og slo byen med sverdets egg.

11 Men mannen og familien hans sendte de bort. Og han dro til hetittene og bygde en by og kalte den Lus. Slik bodde alle israelittene i byene sine. Og Israels barn bodde i byene

sine. Og Israels barn tjente Herren gjennom alle Josvas dager og alle dagene til de eldste som levde videre etter Josva og hadde sett Herrens store gjerning som han hadde utført for Israel.

12 Og de eldste dømte Israel i sytten år etter Josvas død.

13 Og alle de eldste førte også Israels kriger mot kanaaneerne. Og Herren drev kanaaneerne bort foran Israels barn for å sette isrealittene inn i landet deres.

14 Og han oppfylte alle ordene han hadde talt til Abraham, Isak og Jakob, og eden han hadde sverget om å gi dem og barna deres kanaaneernes land.

15 Og Herren ga Israels barn hele landet Kanaan, slik han hadde sverget til fedrene deres. Og Herren ga dem hvile fra dem som var omkring dem. Og Israels barn bodde trygt i byene sine.

16 Velsignet være Herren for alltid! Amen og amen.

17 Styrk dere, og la hjertene til alle dere som setter deres lit til Herren, være ved godt mot.

SLUTT

Oversatt ved hjelp av et KI verktøy 2026. Boken er oversatt fra -
https://www.globalgreyebooks.com/online-ebooks/unknown_book-of-jasher_complete-text.html